

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.05.24 12:44:31)

Dame i gospodo,

Poštovane kolegice i kolege, građani Crne Gore,

Otvaram **Četvrtu posebnu sjednicu Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2024. godini Skupštine Crne Gore 28. saziva**. Danas je 9. maj - Dan pobjede nad fašizmom. Naša država je dala veliki doprinos u borbi protiv fašizma i sa ponosom treba da se sjetimo svih žrtava i svih učesnika, naših predaka u borbi protiv fašizma. Na današnji dan imamo ovu važnu sjednicu. Pozdravljam Vladu Crne Gore, pozdravljam premijera Spajića.

Kao što znate, dnevni red sjednice je Premijerski sat i poslanička pitanja u vezi sa određenom temom. Prvi dio sjednice posvećen je Premijerskom satu, u okviru kojeg pitanja premijeru postavljaju predsjednici klubova poslanika, odnosno ovlašćeni predstavnici klubova poslanika. Vrijeme za postavljanje pitanja predsjedniku Vlade iznosi najviše pet minuta, a predsjednik Vlade odgovara u trajanju najviše pet minuta. Poslije datog usmenog odgovora, predsjednik, odnosno ovlašćeni predstavnik kluba poslanika koji je postavio pitanje ima pravo da komentariše odgovor u trajanju najviše tri minuta, a predsjednik Vlade da odgovori na komentar u trajanju najviše tri minuta. Predsjednik, odnosno ovlašćeni predstavnik kluba poslanika koji je postavio pitanja, nakon što je predsjednik Vlade dao odgovor na komentar, ima pravo da iznese stav na odgovor predsjednika Vlade u trajanju najviše od dva minuta.

Podsjećam da su pitanja predsjedniku Vlade postavili poslanici:

- Dragana Vučević, ovlašćena predstavnica Kluba poslanika Evropa sad;
- Danijel Živković, ovlašćeni predstavnik Kluba poslanika Demokratska partija socijalista;
- Dejan Đurović, ovlašćeni predstavnik Kluba poslanika Koalicije Za budućnost Crne Gore, Nova srpska demokratija;
- Ervin Ibrahimović, ovlašćeni predstavnik Kluba poslanika Bošnjačke stranke;
- Maja Vukićević, ovlašćena predstavnica Kluba poslanika Za budućnost Crne Gore, Demokratska narodna partija;
- Dritan Abazović, ovlašćeni predstavnik Kluba poslanika Građanskog pokreta URA;
- Bogdan Božović, predsjednik Kluba poslanika SNP, CIVIS;
- Boris Mugoša, predsjednik Kluba poslanika Socijaldemokrate Crne Gore;
- Artan Čobi, ovlašćeni predstavnik kluba poslanika Albanski forum, Forum Shiptari;
- Adrijan Vuksanović, predsjednik Kluba poslanika Demokratska unija Albanaca i Hrvatske građanske inicijative i

- Vladimir Dobričanin, ovlašćeni predstavnik Posebnog kluba poslanika.

Poštovana gospodo i građani Crne Gore,

Nisam slučajno pročitao ove odredbe Poslovnika i želim sve poslanike da upozorim da ćemo se striktno pridržavati vremena koje je predviđeno našim Poslovníkom. Zamolio bih one koji budu govorili u ime poslaničkih klubova da se pridržavaju vremena koje je našim Poslovníkom utvrđeno, a ja ću opominjati i ukazivati kada je isteklo to vrijeme.

Prelazimo na postavljanje pitanja.

Izvolite, gospođo Nedović.

JELENA NEDOVIĆ (09.05.24 12:48:00)

Hvala Vam, predsjedniče.

Poštovani građani, poštovani poslanici, poštovani ministri,

Prosto očekujem da nam kolege iz DPS-a upute izvinjenje za jučerašnje ponašanje, jer ne mogu da shvatim su riječi sram vas bilo trigger, da se ustaje iz tih klupa i da se nasrće na nas, da šaljemo jednu pogrešnu sliku građanima i građankama Crne Gore i djeci koja nas gledaju, pogotovu u kontekstu vršnjačkog nasilja sa kojim imamo problem. Mi stalno slušamo sa ove strane razne uvrede, pa smo juče sto puta čuli laž, lažovi, lažete, a iz ovih klupa niko nije ustao i zalijetao se da nekog bije, psuje, vrijeđa i slično tome. Tako da riječ

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ:

Gospođo Nedović.

JELENA NEDOVIĆ:

Molim Vas samo da završim.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ:
A onda će i oni tražiti da završe.

JELENA NEDOVIĆ:

Nema veze, evo prekorače svako moguće vrijeme a iz ovog kluba se nikad ništa nije prekoračilo. Samo Vas molim da završim. To što je kolega Vasilije Čarapić rekao - sram vas bilo, ne znam šta je tu uvredljivo. Evo i sad vam ja kažem - sram vas bilo. Mi pola godine od vas nismo čuli, barem ja kao poslanica, da ste bilo šta konstruktivno za građane iznijeli neki predlog, neku ideju, nego svaka sjednica počinje sa procedurom. Pa, juče smo od Zakona o jonima došli do Srebrenice i do toga da se ustaje iz tih klupa i kreće se prema nama. Ali, to govori o vama, a ne o nama. Hvala.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.05.24 12:49:54)

Imate prekoračenje od 50 sekundi, koje ću naravno dozvoliti i kolegama iz Demokratske partije socijalista. U pravu ste za ovo. Vi ste najjači poslanički klub u Skupštini Crne Gore i imam i ja ponekad osjećaj jer uvijek ide na uštrb onoga ko je najjači da se njemu nekako oduzima od ovih prekoračenja Poslovnika i želim da se izvinim vašem klubu.

Izvolite, gospodine Abdiću.

NERMIN ABDIĆ (09.05.24 12:50:23)

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Pozdravljam premijera, ministre u Vladi, poštovane kolegice i kolege, uvažene građanke i građane, Uvažena kolegice Nedović, prije svega, iz poštovanja i pijeteta koje gajim prema osobama nježnijeg pola, Vi ste dama, imaću respekta kako reagujem. Možda za Vas nije uvreda to što ste kazali, a za ljude koji drže do svog ponosa i dostojanstva jeste i te kako. Da Vam kažem nešto, ovdje ste rekli nešto što ne bih volio da građani Crne Gore shvate pogrešno, ovdje niko nije psovan, niti vrijeđan na bilo kom osnovu, ali morate da prihvatite jedno - da postoji u ljudima ljudska emocija za nešto kad se kaže baš ta riječ. Možda pošto se vi često pozivate na vaš lokalpatriotizam, imam mnogo prijatelja na sjeveru Crne Gore, znate kako? Rekao sam ovdje javno i to stoji, ne stidim se svojih korijena, rekao sam javno i jasno to što jesam i kako se osjećam, ali morate da prihvatite činjenicu da se u krajevima odakle ja potičem i te kako ova riječ shvata uvredljivo. E, da vam kažem, na svoj ponos, na svoje dostojanstvo ne lično ja, nego za bilo koga od, završavam predsjedavajući, na bilo koga iz ovog poslaničkog kluba od kolegice i kolega dozvoliti neću. Vi ste Vašim odgovorom, odnosno komentarom u vidu proceduralne reakcije mnogo više danas kazali o svima vama. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.05.24 12:52:28)

Hvala.

Izvolite, gospodine Adžiću.

FILIP ADŽIĆ (09.05.24 12:52:38)

Uvaženi predstavnici Vlade Crne Gore,
Poštovane kolegice i kolege, uvaženi građani,

Danas se javljam proceduralno. Računam da ste, kako sam obaviješten, svi vi dobili jedno pismo, jedan zahtjev od strane obespravljenih radnika Košute, koji već 30 godina ne mogu da zadovolje svoju pravdu i koji su se na više načina obraćali gotovo svakoj vladi u proteklih 30 godina. Osim 43. Vlade, koja je na jednoj sjednici Vlade usvojila informaciju vezano za radnike Košute, nije bilo nikakvog pozitivnog pomaka. U njihovo ime, danas molim predstavnike Vlade Crne Gore, koji nijesu našli za shodno, prije svega, premijer Spajić kome su se više puta obraćali, da primi te radnike. To su ljudi koji su /upadice/.

Prvo, molim Vas da mi date sad dodatno vrijeme s obzirom da pokušavaju da skrenu sa teme. Ovo je pitanje koje je upućeno nakon mogućnosti da se poslaničko pitanje postavi prije dan ili dva dobijeno i dobili su ga svi klubovi poslanika. Mogao je bilo ko drugi da se javi ispred tih radnika i vjerujem da možda i hoće. Dakle, imamo 693 radnika koji 30 godina ne mogu da dočekaju pravdu. Mi smo u periodu 42. Vlade, završavam, sa tadašnjim ministrom Milatovićem imali jedan sastanak, kojem su prisustvovali predstavnici

radnika. Dogovoreno je da se njihovi problemi riješe. Imali su određene prioritete, tada je to bila rudarska industrija, mislim da je vrijeme da se konačno zadovolji pravda za ove radnike. Ono što je vrlo jasno, samo da građani znaju, od 1.200 radnika, koji su tada bili na spisku, kao obespravljeni radnici, danas postoji svega 693 radnika. U periodu koliko oni protestuju, posljednjih tri mjeseca, tri radnika nije više među živima. Dakle, svaki dan odlaganje ovog problema smanjuje broj ljudi kojima će biti zadovoljena pravda. Molim vas samo da imate razumijevanja prema tim ljudima.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.05.24 12:54:58)

Hvala, gospodine Adžiću.

Prema informacijama kojima raspolažem, potpredsjednik Vlade Nik Gjeloshaj je primio te radnike i zamolio bih i premijera da danas u svom obraćanju i odgovoru na poslanička pitanja predloži neka rješenja vezano za radnike Košute. Mislim da nije rješenje samo hoće li neko iz Vlade primiti radnike, nego je mnogo važnije da se ponude neka rješenja. Bolje da čujemo predstavnike Vlade koji vode unutrašnju politiku kada dođe za to red.

Proceduralno se javio potpredsjednik Vlade gospodin Nik Đeljošaj.

Izvolite.

NIK GJELOSHAJ (09.05.24 12:55:39)

Hvala, uvaženi predsjedniče Skupštine.

Uvaženi poslanice Adžiću, te radnike sam primio i imao veoma konstruktivan sastanak gdje oni nisu na sastanku imali nikakve detalje njihovih zahtjeva. /Upadica/ Pričam za sastanak, a Vi govorite da nije istina. Niste bili na sastanku. Ne pričam Vam iz medija, niti rekla-kazala, nego na sastanku koji sam imao s njima, imao dogovor koji su djelimično ispoštovali. Prvi dogovor koji smo imali su ispoštovali pet minuta, odnosno njihov advokat pet minuta dok nije izašao pred kamere i apsolutno nešto drugo pričao nego što smo se dogovorili, ali to je njegova odgovornost. Nakon deset, petnaest dana, oni su dostavili ovo što vam kažem da nisu imali. Tek nakon petnaestak dana su dostavili kompletnu informaciju koliko radnika, dokumentaciju, dokaze i sve i ono je stiglo u Vladu i imaće prioritet kako bi se analizirala čitava dokumentacija koja je stigla od njih. To je stiglo 15 dana nakon sastanka koji smo imali sa njima.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.05.24 12:57:08)

Gospodine Đeljošaj, sve bih zamolio u Skupštini, evo sam i ja tražio od predsjednika Vlade da nam negdje u sklopu odgovora na pitanje pojasni situaciju vezano za Košutu. Molim vas da pređemo na pitanja jer mi imamo prostora za proceduralno reagovanje i kada Vlada nije ovdje. Imamo prijavljenog još jednog Cetinjanina.

Zamolio bih ministra pravde da ne dobacuje.

Prvi za riječ se prijavio gospodin Huter.

Izvolite, gospodine Huter. Idemo redom. Takvo je prijavljivanje.

OSKAR HUTER (09.05.24 12:58:00)

Gospodine Mandiću predsjedavajući Parlamenta,

Juče sam se obratio ovom domu i nakon moje intervencije, imao sam priliku i da reagujem. Međutim, u dogovoru sa potpredsjednicom smo procijenili da ne koristim tada repliku, a imenom i prezimenom sam prozvan. Danas još jednom, cijeneći da su i prethodnici zloupotrijebili proceduru, trudiću se da budem u okviru raspoloživog vremena.

Pozivamo Viši sud i Upravu za izvršenje krivičnih sankcija da javnosti saopšti kakvo je zdravstveno stanje Milivoja Katnića i koje su mjere preduzete u cilju zaštite njegovog zdravlja i života. Na sceni imamo nedopustivo netransparentan odnos institucija i to ne smije da se dozvoli. Čija će sutra biti odgovornost ako Milivoje Katnić umre u zatvoru? Ukoliko se dogodi da Milivoje Katnić premine u zatvoru, a neko nije procijenio situaciju kao ozbiljnu, želimo da znamo ko je ta osoba koja se nalazi na čelu institucionalnog galimatijasa iza koje se skriva veoma konkretna odgovornost.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.05.24 12:59:22)

Kao neko ko je prethodnih dana zajedno sa kolegom Kneževićem optuživan da je ova situacija vezana za Milivoja Katnića politički revanšizam, želim da ovdje ne samo u svoje ime, nego u ime Skupštine Crne Gore, i u ime svih nas, pozovem i Vrhovno državno tužilaštvo i Glavno specijalno tužilaštvo da se povede računa o zdravlju Milivoja Katnića. Ovo je Crna Gora. Ovdje ne živi mnogo ljudi, svi se međusobno znamo, moramo da čuvamo jedni druge čak i onda kada neki drugi nisu imali osjećaj da treba čuvati one njima bližnje zato što su sugrađani ili građani Crne Gore.

Dakle, mislim da policija, kazneni zavod u Spužu, Vrhovno državno tužilaštvo, Glavno specijalno tužilaštvo treba da povedu maksimalno računa o zdravlju Milivoja Katnića. Niko nema pravo da dovede drugog čovjeka da izgubi svoj život. Ova Crna Gora treba da bude pomirena. Ova Crna Gora treba da nađe zajednički izlaz iz problema koji postoje u svakoj zajednici. Treba da imamo svi dovoljno širine i razumijevanja da je ljudski život najdragocjeniji, jer na naše pretke u mnogo čemu treba da se ugledamo, ali u onome što je bilo ružno, kada su jedni drugima oduzimali život ili kada su jedni drugima nanosili bol i patnju, na to ne treba da se ugledamo.

Pozivamo, u ime Skupštine Crne Gore, da se u Spužu i u okviru Tužilaštva, policije, zdravstvenih službi povede računa o životu Milivoja Katnića, jer je svaki član zajednice u Crnoj Gori ovoj zemlji bitan. Od popisa do popisa sve nas je manje i manje i ako ne budemo vodili računa jedni o drugima - to neće biti dobro za ovu zemlju.

Što se tiče odgovornosti, u skladu sa našim zakonima, u skladu sa našim Ustavom, svak može da odgovara. Upravo se sjećam da u našem sudskom postupku gospodin Katnić je bio jedan od ljudi koji je govorio kada neko završi u istražnom zatvoru to ne znači da je kriv, prezumpcija nevinosti važi, ali da je to jedna od onih mjera koje koristi Glavno specijalno tužilaštvo i sud koji u konačnom određuje pritvor da se može doći do validnih dokaza i da nema uticaja na neke druge osobe.

Dakle, poštujući zakon, ali na prvom mjestu vodeći računa o životu čovjeka, govorim kao neko ko je bio teško povrijeđen od strane nekadašnjeg glavnog specijalnog tužioca, želio bih da se svačiji život poštuje u Crnoj Gori. Siguran sam da ovako misli i moj kolega Knežević i da ovako misli i Mihailo Čađenović, koji je osam mjeseci proveo u istražnom zatvoru bez ikakvog razloga, kao nevin čovjek i izdržao sve one pritiske koji su vršeni na njega da bi optužio mene ili nekog drugog, da bi se dokazalo nešto što, u stvari, nije ni postojalo.

Izvolite, gospodine Adžiću, dvadeset sekundi, a nakon toga ministar Milović.

FILIP ADŽIĆ (09.05.24 13:03:11)

Samo da ne bih dozvolio bilo kakvu mogućnost politizacije problema radnika Košute, rekao bih da su oni dobili podršku gradonačelnika Prijestonice, da su dobili podršku svih odbornika bilo iz vlasti, bilo iz opozicije. Među njima je bio i poslanik Huter, koji je pružio podršku zaposlenima. Ne možemo govoriti o politizaciji, već je ovo problem grada, problem obespravljenih radnika. Mislim kao Vlada koja je obećala da ćemo nakon 30. avgusta omogućiti veću distribuciju pravde, moramo da se pozabavimo ovim problemom.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.05.24 13:03:51)

Hvala Vam, gospodine Adžiću.
Izvolite, ministre Miloviću.

ANDREJ MILOVIĆ (09.05.24 13:03:56)

Po pitanju gospodina Milivoja Katnića, samo bih rekao da se, nažalost, to pitanje veoma zloupotrebljava i politizuje. Kada je u pitanju pritvorenik Milivoje Katnić, prema njemu se preduzimaju sve potrebne mjere kao i prema svima drugima. Ovo nije prvi put da se u Crnoj Gori dešava da neko u Upravi za izvršenje krivičnih sankcija štrajkuje glađu i žeđu. Takođe, u svakodnevnoj sam komunikaciji sa direktorom UIKS-a, s obzirom na to da je to u nadležnosti Ministarstva pravde. Milivoje Katnić je više puta vođen u Klinički centar, da je odbio da bude smješten u Kliničkom centru. Mi moramo da poštujuemo Maltešku deklaraciju iako se ona veoma široko tumači od strane Evropskog suda. On ima pravo da štrajkuje glađu i sve dok je u svijesti, mi nemamo pravo da ga smjestimo u bolnicu. Iako sam se lično interesovao da mu omogućimo da bude smješten u apartmanu u Kliničkom centru, on je odbio lično pred svjedocima i potpisao je da sve odbija.

Tako da mi ne smijemo da dozvolimo da stvaramo pravni sistem u kome neko štrajkom glađu dobija da se mijenjaju sudske odluke i da na taj način izlazi na slobodu i da se brani sa slobode. To ne bi bilo dobro za sistem. Kažem vam, Milivoje Katnić je dobio sve što je u mogućnosti našeg sistema. Sve ovo što on radi, radi isključivo na svoju ruku. Što god se Milivoju Katniću desi, dešava mu se samo na njegovu ruku zato što je dobio tretman čak možda i bolji od svih ostalih upravo zbog situacije da ima 71 godinu i zbog situacije u kojoj se nalazi. Doveden je u bolnicu i moljeno je /prekid/ ukoliko je moguće da bude zadržan. On je sve to odbio i potpisao da je svjestan posljedica. Mi njemu stvarno ne možemo omogućiti više ništa od toga, on mora da se ponaša kao svi drugi pritvorenici. Što važi za sve, važi za Milivoja Katnića i ukoliko se nešto desi Milivoju Katniću, ja vam kažem - isključiva odgovornost, to je on potpisao i svjestan je.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.05.24 13:05:54)

Hvala Vam, gospodine ministre.

Ja još jednom pozivam sve da budemo ljudi na prvom mjestu, kako je govorio patrijarh Pavle, da imamo osjećaj jedni za druge i da imamo dovoljno razumijevanja i za ljudsku patnju i za ljudsku bol. Znamo da u Crnoj Gori postoje ljudi koji u svojoj upornosti i u svom dinarskom mentalitetu često znaju da donesu iracionalne odluke, ali to nas kao zajednicu ne treba da opravda kada je u pitanju ljudski život.

Predlažem da nastavimo sa radom. Evo premijera koji je došao da odgovara na pitanja, a mi odosmo u drugom pravcu.

Izvolite, gospodine Huter, i završavamo sa tim.

OSKAR HUTER (09.05.24 13:06:43)

Hvala, predsjedavajući.

Ne znam u kojem svojstvu je gospodin Milović, ministar, odgovarao, ali ono što želim da pojasnim, a tiče se mog pitanja, gospodine ministre Miloviću, koliko je meni jasno iz onoga u što sam imao uvid - ne protestuje gospodin Katnić jer mu prokišnjava zatvorska ćelija. Znači, ne štrajkuje glađu iz tih razloga, onemogućena su njegova ljudska prava.

Danas želim da se složim sa predsjedavajućim Mandićem koji je makar i deklarativno ako to nije iskreno, ali vjerujem da jeste, pokazao jednu empatiju, jedan odnos koji bi trebalo da bude ljudski. Juče sam o tome govorio, poenta je da se čovjeku sudi i dokaže krivica živome, ne nikako, svi ćemo biti poraženi, svih ovih 81 u Parlamentu će biti poraženi ukoliko čovjek umre, ko god da je. Da je Slobodan Milošević, da je to Ratko Mladić, da je to bilo koja ličnost - svi bi ovđe bili poraženi ukoliko taj čovjek umre. Koliko znam, iz medicine, neko ko štrajkuje glađu i štrajkuje žeđu, nije mu baš dug rok života.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.05.24 13:08:34)

Gospodine Huter, uspjeli ste da sve što ste željeli saopštite crnogorskoj javnosti. Ja sam dozvolio da zbog interesa javnosti i zbog teme koja postoji to saopštite i sad bih Vas zamolio, svi su čuli u Crnoj Gori stavove i Vaše, i Vlade, i moje, negdje smo mi vaspitavani svi na primjerima čojstva i junaštva. Ovdje je sada važno da osim tog junaštva postoji i čojstvo i da polako tražimo rješenja, a razumio sam ministra Milovića da je gospodin Katnić prosto insistirao. Ja ga pozivam a možda i gleda ovaj prenos, ja ga pozivam da je on Crnoj Gori, njegovoj porodici, Katunskoj nahiji, koju najviše voli, to je 100 puta pričao, potreban da bude živ.

Ja ga pozivam da kao čovjek koji može da odgovori na sva pitanja, jer on polazi od toga da je on potpuno nevin čovjek, da on u jednom procesu, kao što smo kolega Knežević i ja učestvovali u jednom sudskom procesu, da u tom procesu može sve to da objasni i razjasni i da to crnogorska javnost čuje. Vi znate da se mi zalažemo da svi ti veliki sudski procesi budu javni, kao što je i naš bio javan. Tako da bi crnogorska javnost mogla bolje da čuje to što ima da saopšti i gospodin Katnić, i gospodin Lazović, i gospodin Knežević Duško, svi mogu da saopšte u tom procesu, a neka građani Crne Gore procjenjuju kao što su procjenjivali u našem procesu.

OSKAR HUTER (09.05.24 13:10:11)

Ništa drugo nijesam ni tražio, sem pitanje da čujemo nešto o zdravstvenom stanju gospodina Katnića.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.05.24 13:10:24)

Hvala, gospodine Huter.

Prvo pitanje postavlja doktorica Dragana Vučević. Pitanje traje pet minuta. Izvolite, gospođo, u ime Poslaničkog kluba PES.

DRAGANA VUČEVIĆ (09.05.24 13:10:33)

Uvaženi predsjedniče, poštovani građani, uvaženi predsjedniče Vlade, uvaženi članovi Vlade, poštovani ministri, kolegice i kolege,

Moje poslaničko pitanje je:

Uvaženi gospodine Spajiću, da li će se ispoštovati najavljeni rokovi za početak radova na dionici auto-puta Mateševo-Andrijevića? Dokle se došlo sa eksproprijacijom zemljišta duž cijele trase i ukoliko bude neophodno uklanjanje stambenih objekata na tom potezu, kako će se taj problem prevazići?

Kratko ću pročitati obrazloženje. Evropska banka za obnovu i razvoj objavila je nedavno pretkvalifikacioni tender za gradnju dionice auto-puta od Mateševa do Andrijevice i trajaće dva mjeseca. Nakon tog roka, objavljuje se glavni tender, što znači još dodatna dva mjeseca da bi se ispoštovale sve tenderske procedure. Iz Vlade je ranije najavljeno da će izgradnja početi krajem o.g.

Takođe, svi smo upoznati da prije početka auto-puta mora biti izvršen proces eksproprijacije i da i za to treba vremena. Dodatno, mještani Kralja, iz Opštine Andrijevića, strahuju da će njihove kuće biti uklonjene zbog izgradnje auto-puta. Ukoliko do ovoga dođe, očekuju da će neko iz Vlade komunicirati sa njima, kako bi se ovaj problem na najbolji mogući način riješio.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.05.24 13:12:05)

Hvala Vam, gospođo Vučević.

Izvolite, gospodine Spajiću.

MILOJKO SPAJIĆ (09.05.24 13:12:11)

Hvala, predsjedniče.

Danas bih da se zahvalim svim poslanicima. Prošli put kada smo bili u ovom cijenjenom domu, nije bilo nikoga, a danas je puna sala. Hvala vam na poštovanju, mislim da smo dobro počeli danas i nadam se da će današnja rasprava biti vrlo konstruktivna i da ćemo pričati o temama koje su bitne za građane Crne Gore, a ne za pojedinačne interese.

Hvala Vam na pitanju. Mi smo se jako zalagali da auto-put prema sjeveru Crne Gore krene što prije. Po prethodnim planovima, taj auto-put, odnosno ova pretkvalifikaciona faza tendera je trebala da krene tek 2026. godine. Mi smo otišli u IBRD u London i rekli im da ćemo do 2026. godine, za dvije godine, izgubiti još 10.000 ljudi na sjeveru Crne Gore. Svaka godina je minimum 5.000 ljudi izgubljenih, koji će se odseliti sa sjevera Crne Gore pretežno na Zapad Evrope, neki će doći u Podgoricu, neki će otići u Beograd, neki će otići u Sarajevo. Gdje god da pošli, oni su za državu Crnu Goru, nažalost, gledajući kako prošlost, često izgubljeni. Često se mnogo bolje osjećaju u jednoj Njemačkoj, u jednoj Americi, u jednoj Francuskoj i nikada se ne vrate kući. Tu praksu želimo da zaustavimo. Za zaustavljanje takve prakse, apsolutno je bitna putna infrastruktura, odnosno auto-put da se gradi i da se nastavi dionica od Mateševa do Andrijevice. Ta dionica otvara čitav Vasojevićki kraj, znači Andrijevicu, Berane, a i čitav sjeveroistok Crne Gore, prema centralnom i južnom dijelu. Niko nije vjerovao na pres konferenciji kad smo rekli da će pretkvalifikacioni tender biti raspisan danas ili sutra. On je raspisan za dva sata od naše pres konferencije. Idemo po svim procedurama IBRD-a i Evropske komisije.

Naravno, rokovi ne zavise samo od nas, ali što je do nas, znači zavisi od IBRD-a, zavisi od Evropske komisije. Nadamo se da će ovoga ljeta biti završene mnoge procedure koje se tiču Evropske komisije. IBRD je stvarno dao tu maksimalno gas i mislim da će oni ići po svim procedurama onako kako smo i predvidjeli.

Što se nas tiče, mi idemo čak i brže nego što smo predvidjeli. Imamo Upravu za nekretnine koja radi punom parom i koja daje sve od sebe da se eksproprijacija radi u rekordnom roku. Imamo 90 miliona eura opredijeljenih ove godina u budžetu za auto-put, tako da računamo da će sa naše strane stvari ići mnogo brže nego što smo planirali i računamo da će sigurno krenuti izgradnja mnogo ranije nego što je bilo planirano.

Znači, bilo je planirano da pretkvalifikacija krene 2026. godine, što bi značilo da je izgradnja puta vjerovatno 2027. ili 2028. godine trebalo da krene. Ja sam ubijeđen da ćemo krenuti da gradimo mnogo ranije i u rokovima koje sam rekao.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ:

Hvala puno.

Poslanica Dragana Vučević ima komentar u trajanju do tri minuta.

Izvolite.

DRAGANA VUČEVIĆ (09.05.24 13:15:38)

Kratko. Da se zahvalim na odgovoru premijeru Spajiću i da poručim građanima da ne treba da brinu. Dok je na čelu 44. Vlade gospodin Spajić, svi će se projekti obavljati, odvijati i realizovati u saradnji sa građanima. Hvala.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.05.24 13:15:59)

Hvala Vam.

Da li predsjednik Vlade želi odgovor na komentar?

Izvolite.

MILOJKO SPAJIĆ (09.05.24 13:16:10)

Čujemo komentare da će se auto-put završiti za paf - paf. Vidite, Vi niste mogli jedno jedino idejno rješenje da uradite za godinu i po dana, gospodine iz Kluba URA-e. Za deset projekata potrebno je 50 koraka, vi ste uradili ukupno nula za auto-puteve u Crnoj Gori. Nijedan korak niste uradili za godinu i po dana vaše Vlade. Nula. Mi smo za pola godine uradili sedam koraka. Imamo idejna rješenja, danas ćemo pričati o putevima za Ulcinj, imamo rješenje Bar-Ulcinj, treba idejni projekat da krene od septembra ove godine. Idejni projekat za završetak Berane - Boljare treba da krene ove godine.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.05.24 13:17:02)

Gospodine Spajiću, molim Vas, odgovarajte gospođi Vučević.

MILOJKO SPAJIĆ (09.05.24 13:17:04)

Izvinjavam se, to je suština pitanja. Četrnaest dionica auto-puteva i brzih cesti u Crnoj Gori, o kojima smo mogli samo da sanjamo za vrijeme 43. Vlade gospodina Abazovića, 42. gospodina Krivokapića, 41. gospodina Markovića. Mi smo mogli da sanjamo o svim tim auto-putevima i brzim cestama. Ti snovi sada postaju realnost. Ti snovi sada postaju prava realnost. Zašto? Zato što ćemo mi da izgradimo te puteve u sledećih pet, šest godina. Svi ćete ih koristiti, svi ćete se voziti tim putevima, drago nam je zbog toga. Ekonomija Crne Gore će da napreduje, radujte se zbog toga - i opozicija i pozicija. Hvala puno.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.05.24 13:17:48)

Hvala Vam, gospodine Spajiću.

Svi nestrpljivo čekamo puteve.

Poslanica Dragana Vučević da li želi? Hvala Vam.

Ima riječ poslanik Danijel Živković da postavi pitanje u trajanju od pet minuta.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (09.05.24 13:18:17)

Hvala Vam.

Poštovani predsjedniče Vlade, uvažene ministarke i ministri, uvažene kolegice i kolege poslanice i poslanici, poštovane građanke i građani Crne Gore,

Dobro je što imamo živu raspravu, svakako, u Parlamentu, jer predsjednik Vlade je ovo mjesto nazvao cirkusom, tako da, drage kolegice i kolege, danas evo ugostili smo predsjednika Vlade koji tako misli o Parlamentu. Nije sporno. I danas smo ga lijepo dočekali kao svaki put, to je naš odnos prema onima koji su gosti u Parlamentu.

Da se vratimo na ono što je sadržina i suština poslaničkog pitanja koje sam uputio predsjedniku Vlade. Vi ste, predsjedniče Vlade, podjednako kao predstavnici Vašeg kluba poslanika, između ostalog, i veliki dio predstavnika parlamentarne većine, kvalifikovali vlade Demokratske partije socijalista tako da u Crnoj Gori prethodnih 30 godina nije urađeno ništa dobro. Da je sve to bio sunovrat jedne politike, da je, između ostalog, državna politika, koju je u najvećem dijelu predvodila Demokratska partija socijalista, bila loša i da, između ostalog, ćete vi kao naša politička konkurencija uraditi mnogo toga dobrog ili boljeg za Crnu Goru. Nadam se da ćemo nakon ove rasprave i nakon razmjena argumentacije i Vi i ja se saglasiti da niste bili u pravu, da je to sve bila jedna obična politička floskula u cilju dobijanja političkih poena ili glasova na nekim izborima.

Spoljna politika koju je vodila Crna Gora u prethodnom vremenskom periodu, moramo se saglasiti, da je bila najbolji dio državne politike koju je predvodila Demokratska partija socijalista. Dakle, od obnove nezavisnosti, od 21. maja 2006. godine, od usvojene deklaracije, Crna Gora je usmjerena ka zapadnom sistemu vrijednosti, naravno i prije toga. Ali suštinski Crna Gora je ostala na toj trasi i cijnila je ono što je suština rada bavljenja politikom, a to je stremljenje civilizacijskim vrijednostima. Zahvaljujući Demokratskoj partiji socijalista i njenim koalicionim partnerima, Crna Gora je postala članica NATO saveza 2017. godine i Crna Gora je usmjerena ka Evropskoj uniji - 2012. godine je otvorila pregovarački proces i do 30. avgusta 2020. godine Crna Gora je otvorila sva pregovaračka poglavlja i tri privremeno zatvorila. U tom procesu od 14 godina, Crna Gora je, predvođena ovom vlašću, napravila neke hrabre političke odluke. Među tim odlukama je i bila odluka o priznanju Kosova i 2014. godine, kako ste i Vi sami naveli u ogovoru na ovo poslaničko pitanje, Crna Gora je potpuno uskladila svoju vanjsko - bezbjednosnu politiku sa politikom Evropske unije.

Vi ste, gospodine Spajiću, na čelu Vlade koja vodi politiku Demokratske partije socijalista. Makar deklarativno ili na papiru, Vi ste preuzeli 100% politiku Demokratske partije socijalista i ova parlamentarna većina, makar deklarativno, koja vas podržava. Podsjetiću Vas samo na jedan vanjsko - politički cilj, a to je članstvo Crne Gore u NATO savez. Niko iz ove parlamentarne većine, ne znam možda i ovih albanskih partija, da li su tada bili participanti, a jesu vjerovatno u Parlamentu, nije glasao za članstvo Crne Gore u NATO savez. Nova srpska demokratija, Demokratska narodna partija, odnosno bivši Demokratski front se čvrsto protivio članstvu Crne Gore u NATO savez. Demokrate su se zalagale za referendum ili organizaciju referenduma i tada nisu bili u crnogorskom Parlamentu da glasaju za članstvo Crne Gore u NATO savez, a vi tada niste ni postojali kao politički subjekt. Nije vas bilo na političkoj sceni.

Takođe, postavlja se pitanje da li Vi, predsjedniče Vlade, imate potrebnu većinu unutar parlamentarne većine da zadržite spoljno-politički kurs koji ste naveli u potličkom sporazumu, ili, kako ste kazali, da vodite politiku Demokratske partije socijalista. Jer, vi ste u političkom sporazumu kazali da ćete održavati kredibilno partnerstvo sa NATO savezom, kazali ste da ćete održavati dobrosusjedsku politiku sa svim državama koje su priznate od strane Crne Gore, izemđu ostalog, i sa Kosovom, tako ste vi to napisali u političkom sporazumu i sve to tako lijepo deklarativno djeluje na papiru, ali pitanje je da li je to u suštini i u stvarnosti.

Zbog toga sam Vam ja postavio pitanje: Da li ćete se Vi zadržati na ovom spoljnopolitičkom kursu s obzirom na to da u stvarnosti, u praksi ne vidimo da se to dešava? Iz prostog razloga što od strane predstavnika parlamentarne većine dobijate drugačije ocjene i dobijate drugačije stavove, makar na dva pitanja. Jedno od tih pitanja je članstvo Kosova u Savjet Evrope. Čuli smo od predstavnika parlamentarne većine ili dijela predstavnika parlamentarne većine da neće glasati za članstvo Kosova u Savjet Evrope i to su potvrdili svojim glasanjem. Druga stvar se odnosi na pitanje, vjerovatno sutra kako su najavili, glasanja o rezoluciji u Srebrenici na Generalnoj Skupštini Ujedinjih nacija. Ako čujemo da postoji oštro protivljenje dijela parlamentarne većine u ovom dijelu, postavlja se pitanje da li Vi imate većinu da sprovedite spoljno-politički kurs koji ste zauzeli.

U odgovoru na Vaše pitanje, zaključio sam da ćete zadržati taj spoljnopolitički kurs, a meni će biti drago da Vi nastavljate politiku Demokratske partije socijalista. Nakon Vašeg odgovora, u komentaru ću navesti zašto mislim da niste bili u pravu kada ste govorili da ništa nije dobro urađeno u prethodnih 30 godina, posebno na vanjsko-političkom planu. Zahvaljujem i izvinjavam se na prekoračenju.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.05.24 13:24:05)

Hvala i Vama, gospodine Živkoviću.

Riječ ima predsjednik Vlade gospodin Spajić.
Izvolite, gospdine Spajiću.

MILOJKO SPAJIĆ (09.05.24 13:24:16)

Hvala puno, predsjedavajući. Hvala i mom sugrađaninu gospodinu Živkoviću.

Mislim da ste odlično postavili stvari. Rekli ste od 2006. godine DPS vodi proevropsku evroatlantsku politiku i to je apsolutno tačno. Naravno, ne vi koji sjedite sada ovdje, ne govorim o vama, nego DPS kao partija je partija koja je bila najbolji partner jedinstvene Rusije u Evropi. Je li to ja govorim? Ne govorim ja to, to meni govore naši partneri, NATO partneri i u svim izvještajima to postoji kao činjenica. To je jedna stvar. Govorim o periodu i ne ulazim u to, definitivno nisam imao dovoljno godina da rasuđujem na način na koji sada rasuđujem, ali prije 2006. godine je bio narativ u većoj državi, Crnogorci su bili ugroženi. Onda su Rusi podržavali Crnogorce kao ugrožene u Srbiji i Crnoj Gori. To ne govorim opet ja, to govore naši partneri. /Prekid/ 2006. godine kada se Crna Gora osamostaljuje. Podržavam to, potpuno otvoreno, nemam nikakav zazor da kažem da je taj potez bio dobar.

Od 2006. godine, koga podržavaju Rusi u Crnoj Gori? Podržavaju opet "ugrožene", u ovom slučaju Srbe. Možemo li svi da vidimo taj patern? Ne treba nam niko sa strane da nas podržava, hajmo mi unutar ove države da se dogovorimo: i Crnogorci, i Srbi, i Bošnjaci, i Albanci, i Hrvati, i Romi. Svi zajedno. Hajmo svi da se dogovorimo, možemo to. Gdje god da odemo, kažemo da je do popisa Crna Gora bila bure baruta što se tiče etničkih konflikata, potencijala za socijalne nemire itd. Tri vlade prije toga nisu imale petlju da završe popis. Nazovimo stvari pravim imenom - nisu imale petlju. Mi smo završili popis za mjesec dana, naravno uz veliku podršku Parlamenta, uvijek to ističem. Uz Parlament koji je usvojio sve te zakone ekspresno, promptno, uz sve vas koji ste zajedno sa nama sjeli i sve dogovorili zajednički, inkluzivno do kraja, i sa savjetima manjina, i sa svim religioznim zajednicama, sa svima smo dogovorili. Taj pristup pobjeđuje. Taj pristup uništava taj spoljni uticaj. Maligni spoljni uticaj nestaje i to je recept ne samo za Crnu Goru i to su prepoznali naši partneri iz Evropske unije. Oni hoće taj recept na čitavom Balkanu. Tačno je, od 2014. godine svaka vlada je bila na fonu 100% usklađenosti sa evropskom, spoljnom, bezbjednosnom, odbrambenom politikom. Kapa dolje svim tim vladama, ja vam to kažem, ja sam to u Evropskom parlamentu rekao. Nikakav problem nemam da kažem - svaka vlada od 2014. godine je bila 100% usklađena sa evropskom, spoljnom, bezbjednosnom, odbrambenom politikom. To je super, ali to je dio spoljne politike. Znete li koji dio spoljne politike je bio pogrešan od 2014. makar do 2020. godine, možda i poslije? Regionalna politika, jer evropske integracije nisu samo integracije nas i Irske, nas i Francuske, nas i Finske, nego i nas i Srbije, nas i Kosova, nas i Bosne i Hercegovine. Kad je potpisano da trebaju dobrosusjedski odnosi sa svima u regionu, kada se vama to kaže, u vašoj glavi je samo Bosna i Hercegovina i Kosovo. Ja se tu slažem, ali je i Srbija tu. Vi ste sa Srbijom imali užasne odnose. /Upadica/ Nama je presudno važan čitav region. Nama je jako bitno da sa svim državama sa Zapadnog Balkana imamo sjajne odnose. To je veliki plus nama i zbog toga Crna Gora ima nevjerovatan kredibilitet sada.

U Kotoru će se 15-16. maja desiti najveći sastanak lidera Zapadnog Balkana, Evropske komisije. Doći će, nadam se, i Džim O'Brajan i mnogi drugi naši prijatelji iz svijeta. To je zadnji sastanak lidera Zapadnog Balkana prije evropskih izbora. Tu treba mnoge stvari da se dese. Mi smo zbog tog sastanka djelovali pomiriteljski u čitavom regionu, smireno, bez velikih kampanja, bez najava, bez ovoga, bez onoga. Naravno, mi ne mijenjamo našu državnu politiku. Naša državna politika je potpuno jasna - i prema Srebrenici, i prema Kosovu, i prema svim pitanjima koje ste naveli. Nikakav problem nije, ali mi ne želimo da bodemo prst u oko nikome. Želimo sjajne odnose i sa Kosovom, ali i sa Srbijom, i sa svima njima. To je suština naše politike. Zato je Crna Gora u ovom trenutku, iako je mala država i geografski i po broju stanovnika, ona je velika zemlja i istorijski, ali i po djelima koja trenutno radi, kao i po svom vrlo jakom konstruktivnom djelovanju.

Crna Gora sada se ponaša kao da je već članica Evropske unije. Ponaša se na način tako što će svim zemljama sa Zapadnog Balkana da pomaže. Ako mi prvi uđemo u Evropsku uniju, po svim prilikama hoćemo, pomoći ćemo svim zemljama članicama da prevaziđu i podjele i sve što ih opterećuje i da se fokusiraju na evropski put i na ekonomske teme. Hvala. Izvinjavam se na prekoračenju.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.05.24 13:30:48)

Hvala.

Gospodine Dobričanin, možemo li da završimo i daću Vam riječ?
Gospodine Živkoviću, i Vi ćete imati minut prekoračenja.
Izvolite.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (09.05.24 13:31:03)

Prvo, hvala Vam na odgovoru koji ste dostavili. Mogu samo da konstatujem jedno što Vi niste samo eksplicirali u Vašem odgovoru - da vi vodite politiku Demokratske partije socijalista. Dakle, vi ste 100% usaglašeni sa politikom Demokratske partije socijalista. Deklarativno, naravno, na papiru kažete da podržavate NATO, je li tako, podržavanje kredibilnog partnerstva sa NATO, politika Demokratske partije socijalista. Evropska unija - politika Demokratske partije socijalista. Održavanje dobrosusjedskih odnosa, mi smo govorili o Kosovu jer je to sporno pitanje unutar parlamentarne većine. Zbog toga sam to pomenuo jer da se o tome ne govori unutar parlamentarne većine i da ovdje nemamo ljude koji kažu da ne priznaju državu Kosovo, koji su potpisali ovaj politički sporazum, to nikada ne bih pomenuo u komentaru. Vi imate makar dva konstituenta ili tri ove parlamentarne većine koji Kosovo ne podržavaju kao državu, jer kažu da je to lažna država. To je potpuno legitimno.

Zato otvaram pitanje gospodinu Spajiću da li može sprovesti spoljno-političke prioritete i dobrosusjedsku politiku ako unutar parlamentarne većine ima one političke subjekte koji to ne podržavaju. Ovo su činjenice. /Upadice/ U redu je, nije ništa sporno. Vidite, vlast je najbolji ljepak i fotelje su najbolji ljepak, ideologija se za fotelje najlakše prodaje i to smo vidjeli na vašem primjeru. Nemam protiv toga ništa. Teška je žrtva prodati svoju ideologiju zbog fotelje. Razumijem, zbog fotelje prodati svoju ideologiju nije lako. Čestitam gospodinu Spajiću na tome što se on pridržava politike Demokratske partije socijalista i što je zbog fotelja vas uveo u vlast da podržavate politiku Demokratske partije socijalista. Do juče je, gospodine Spajiću, bivši Demokratski front bio najveći protivnik politike Demokratske partije socijalista, a danas je Demokratski front, zbog fotelja, pristao na svu spoljnu politiku Demokratske partije socijalista. To sam više puta rekao i nema tu ništa strašno. Priznali su Kosovo, odrekli su se Rusije, šta dalje da pričamo. /Upadice/ E, postoji jedna druga dilema, gospodine Spajiću, kada kažete da smo se do 2006. godine samo borili za zapadne vrijednosti. To nije tačno. Vi to dobro, znate kada smo usmjerili kormilo ka zapadnom sistemu vrijednosti. To je klasična obmana, ali dobro imate pravo politički da kvalifikujete, jer vi unutar parlamentarne većine ni za NATO nemate potrebnu većinu. Makar dva politička subjekta se bore protiv članstva Crne Gore u NATO savez. Zato se postavilo pitanje možete li vi sprovesti spoljno-politički kurs jer najavljujete rekonstrukciju Vlade da će se desiti vrlo brzo nakon što dobijemo IBAR.

Ono što je mnogo važnije, gospodine Spajiću, od svega ovoga, nisam slučajno pitao o spoljno-političkom kursu, jer najavljeno je da će se glasati o Rezoluciji o genocidu u Srebrenici, koliko sam shvatio, sutra. Vlada bi trebalo danas da donese odluku oko toga. Mene zanima konkretno, da mi Vi odgovorite, kakav će biti vaš stav, odnosno stav Vlade po ovom pitanju. Dakle, da se izjasnite oko toga, nadam se da imate prostora da odgovorite na ovo pitanje: Kakav će biti stav Vlade po pitanju glasanja o Rezoluciji o genocidu u Srebrenici na Generalnoj skupštini Ujedinjenih nacija?

Ovo sam Vas pitao, završavam, iz razloga jer su Vas iz velikog dijela parlamentarne većine lideri parlamentarne većine upozorili da ukoliko glasate za ovu rezoluciju, vi ćete zabosti nož u leđa Srbiji, da nećete imati dobrosusjedsku politiku i vi ćete biti proglašeni za antisrpsku vladu. Postavlja se pitanje šta će da rade oni koji vas podržavaju u antisrpskoj vladi.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.05.24 13:35:03)

Hvala, gospodine Živkoviću.

Građani Crne Gore, evo pošto je više puta ovdje pomenut Demokratski front i stranke koje čine Demokratski front, moram samo da dam jedno pojašnjenje. Bili smo zajedno sa Demokratskom partijom socijalista na onom velikom referendumu 1992. godine kada smo pravili zajedničku državu Srbija i Crna Gora. Zajednički smo se borili i nogama i rukama da pobijedimo i da imamo tu državu, a tadašnji izvorni crnogorski suverenisti bili su gospoda Bošnjaci koji su bojkotovali taj referendum, gospoda Albanci koji su bojkotovali taj referendum i Liberali crnogorski kojih je bilo u skromnom broju - tako da smo na Cetinju imali 12.000 glasova za zajedničku državu Srbija i Crna Gora. /Upadica/

Ja pričam po tom osnovu što je ovo istina i ja prozivam, ovo je vrlo važno, jer ne može od šponde u polemici sa premijerom da se drugi vrijeđaju. Znači, bili smo zajedno, poslije su neki zbog fotelja promijenili stranu. Nije to problem, to je sve normalno, to je prihvatljivo, prihvatamo. Ali, da ne zaboravimo, važno je ne zaboraviti.

Izvolite, gospodine Spajiću.

Kolega Dobričanin, izvolite proceduralno.

VLADIMIR DOBRIČANIN (09.05.24 13:36:47)

Ja imam samo jednu rečenicu: Kosovo i Metohija.
Hvala.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.05.24 13:36:57)

Hvala Vam, gospodine Dobričanin.
Izvolite, proceduralno.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (09.05.24 13:37:03)

Naravno, premijer ima i drugih obaveza osim Skupštine.
Komentarisali ste dio mog izlaganja, pa samo vrlo kratko.

Meni je drago što ste Vi evaluirali, makar i deklarativno. Ja sam samo pomenuo činjenice, ja nijesam uvrijedio ni Vas ni bilo koga iz ove parlamentarne većine, daleko od toga. Vi ste prihvatili politiku Demokratske partije socijalista. Vi ste danas u Vladi koja podržava NATO, vi ste danas u Vladi koja podržava Kosovo, vi ste danas u Vladi koja podržava sankcije Rusiji. Ta Vlada je vaš reprezent, vi je podržavate. Najavljujete tu rekonstrukciju, vi ste u Vladi koja će sutra očigledno podržati Rezoluciju o genocidu u Srebrenici, vi ste to kazali da će ta vlada biti antisrpska. Postavlja se pitanje šta vi radite i podržavate Vladu koja će biti antisrpska.

Hvala.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.05.24 13:37:54)

Hvala Vam, gospodine Živkoviću, na tom pojašnjenju.

Srpski narod, koji predstavljamo mi iz Nove srpske demokratije i kolege iz Demokratske narodne partije, jedva žele da se vi vratite na vlast, pa nas savjetuju - daj izađite iz te parlamentarne većine, kako bi Demokratska partija socijalista došla na vlast.

Hvala vam. Mislim da vi podcjenjujete inteligenciju naroda i da pravite jednu veliku grešku.

Gospodin Adrijan Vuksanović se javio proceduralno.

Izvolite. Vjerovatno će sad i on da nas... Ja sam zaboravio i prvo da Vam se izvinim. Maloprije kada sam nabrajao Bošnjačku stranku izvornu, suverenističku stranku, nosioca ideje Nezavisne Crne Gore, jer su bojkotovali referendum 1992, gospodu Albance, zaboravio sam i gospodu Hrvate. Vi želite, hoćete to da ispravite.

ADRIJAN VUKSANOVIĆ (09.05.24 13:38:58)

Ja sam se zbog toga javio i drago mi je što ste prepoznali u toj mojoj namjeri da proceduralno reagiram svoju grešku i prihvatam Vaše izvinjenje.

Hvala Vam.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.05.24 13:39:07)

Evo gospodin Đurović čeka da se javi.

Ne, ne ovo je živa rasprava i vrlo je lijepa. Vi ste bili mladi da glasate na referendumu 1992, ali računam da ste iz porodice koja je uvijek bila u DPS-u, tako da su Vaši roditelji bili zajedno sa mnom i to me raduje.

Izvolite, gospodine Živkoviću.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (09.05.24 13:39:42)

Gospodine Mandiću, da Vam kažem nešto.

Ja navijam za to da vi budete sastavni dio izvršne vlasti i pozivam gospodina Spajića da uradi rekonstrukciju Vlade prije dobijanja IBAR-a. Koliko se trudite da postanete dio izvršne vlasti, to do sada niko

nije uradio u Crnoj Gori. Bilo je raznih situacija i dogovora oko podjele funkcija i fotelja i bilo je nesporazuma i u prethodnim vladama. To nije sporno. Ali, da neko kao Vi, koga ja pamtim neko vrijeme u političkom životu, tako lako se transformiše, što nije sporno i ja to pozdravljam i od onoga koji je do juče štrajkovao glađu za Kosovo, postane pobornik Vlade koja podržava Kosovo kao nezavisnu državu i sutra će vjerovatno glasati za članstvo Kosova u Savjet Evrope, koji je zbog glasanja o Rezoluciji o genocidu u Srebrenici najavio bojkot i bojkotovao Parlament iz parlamentarne većine, nastavi da podržava Vladu koja sutra bude glasala za Rezoluciju o genocidu u Srebrenici i naziva to antisrpskim činom - onda to više nema apsolutno nikakve veze sa politikom. To isključivo ima veze sa foteljama.

Ja znam da Vama prija pozicija predsjednika Skupštine. Ako mene lično pitate, jeste li Vi tu poziciju predsjednika Skupštine zaslužili poslije Vaše dugotrajne političke borbe - jeste. Vi treba da budete tu i vi treba da budete sastavni dio izvršne vlasti. Ja zato navijam da vi što prije budete sastavni dio rekonstruisane Vlade i da pomognete gospodinu Spajiću da ostvari ove spoljno-političke prioritete, koje je trasirala i ustanovila Demokratska partija socijalista. Samo ne znam kako ćete obrazložiti mentorima u Srbiji i srpskom narodu u Crnoj Gori kada kažete da ulazite u Vladu koja ukoliko glasa za Rezoluciju o genocidu u Srebrenici da je ta vlada antisrpska. /Upadice/ Ja nijesam zabrinut, vrlo smo mirni i posmatramo vas kako se ponašate.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.05.24 13:42:00)

Evo ste dobili i minut više i zaslužujete kao predsjednik najjače opozicione stranke i odgovor u trajanju koliko ste i Vi se meni obratili.

Mi nijesmo ničije marionete, upravo vaš nekadašnji predsjednik Demokratske partije socijalista rekao je jednu istorijsku rečenicu, pokojni Momir Bulatović: Ako mi treba da slušamo nekoga sa strane, onda ovoj državi i ne treba da ima svoju vlast, nego najbolje da slušamo nekoga sa strane. To se odnosilo na jednu odluku vaše partije i parlamentarne većine u ovoj Skupštini kada se raspravljalo o razbijanju zajedničke države Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije. Zašto Vi mislite da ja imam mentora sa strane a da ja ne pomislim da Vi nemate mentora sa strane. Samo što vi hoćete meni da pripisete Beograd, a ja vama mogu da napišem neku drugu adresu na Zapadu. Nama ne treba, ni vama, ni meni nikakav mentor sa strane ni u Moskvi, ni u Beogradu, ni u Briselu, ni u Vašingtonu, nego ono što je rekao premijer Spajić - mi treba u Crnoj Gori da se dogovorimo. Ja imam poštovanje za Vas, uključujući i ove istorijske oscilacije koje je imala vaša partija, na šta ja želim da podsjetim, kao što i premijer zna naš stav vezano za ovo glasanje u Ujedinjenim nacijama.

Koalicija Za budućnost Crne Gore, da je na mjesto premijera Spajića, ne bi glasala za to. To smo mu rekli deset puta. Ali, ova Vlada vodi unutrašnju i spoljnu politiku. Mi ne sjedimo u toj Vladi, ona će sutra donijeti odluku. /Upadice/

Znači, u Vladi glasaju jedino ministri, gospodo koja dobacuje, u Vladi jedino pravo glasa imaju ministri, nemaju državni sekretari, niti direktori direktorata. Dakle, ova Vlada će donijeti odluku onako kako ona procijeni i Vlada treba da ukalkuliše da koaliciju Za budućnost Crne Gore ne podržava odluku kojom bi ta Vlada željela da nametne hipoteku kolektivne odgovornosti srpskom narodu, koji čini najmanji jednu trećinu građana Crne Gore. To smo 100 puta saopštili, nije nikakva tajna. Mi znamo da u toj Vladi sjede predstavnici i albanskog naroda, predstavnici drugih, vidimo da ima snažna podrška od strane Bošnjačke najjače stranke, nikada više poslanika nije imala nego što ima danas. Sve je to Crna Gora, mi smo različiti, u ovom Parlamentu smo različiti, nemojte da se svi podešavamo da smo svi isti. Nijesmo, različiti smo. Ali, nalazimo zajednički vektor, taj zajednički vektor je da ne treba dozvoliti Demokratskoj partiji socijalista da se vrati na vlast. Jer su takvi porazni rezultati te politike po građane Crne Gore, posebno u oblasti organizovanog kriminala i korupcije, da Crnu Goru treba prvo izliječiti. Mi ćemo te stvari podrediti ovim mnogo važnijim stvarima, da imamo Vladu, koja će da vodi ozbiljnu unutrašnju i spoljnu politiku. Ova Vlada će sutra donijeti odluku, vidjećemo kakvi su rezultati glasanja, očekujem od kolega iz Socijalističke narodne partije da budu sutra protiv na Vladi. Mi nijesmo u Vladi, da smo u Vladi, naši ministri bi glasali protiv. Mislim da to čitava Crna Gora razumije. Ali, da mi sada srušili sve ovo da vi dođete na vlast, mislim da vi mislite da smo mi politički amateri i političke naivčine i da naš narod od nas to ne traži, nego čeka da im omogućimo državljanstvo za sve ljude koji su porijeklom iz Crne Gore, a o tome sam pričao s našim iseljenicima u Istanbulu. Siguran sam da će to i Bošnjačka stranka da podrži. Imamo tu zajednički interes i mislim da je to pravedno; da podržimo da srpski jezik, ako bude većinski na popisu, bude službeni, da podržimo da trobojka bude narodna zastava, da podržimo sve ono što je u funkciji pravljenja Crne Gore da bude država svih nas. Da ne bude samo jednih, nego da se i drugi osjećaju u njoj komotno, da je vole i poštuju onoliko koliko mislim da treba svi da vole svoju državu. Gospodine Živkoviću, to je najkraće. Izvolite.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (09.05.24 13:46:47)

Dobro je da polemišemo. Vi ste predsjednik jednog političkog subjekta, ja drugog i mislim da je dobro što ove teme treba da raspravimo.

Vi ste kazali da ne participirate u Vladi i da ne možete donijeti bilo kakvu odluku ili glasati za neku odluku pošto će se sutra ili danas na sjednici Vlade odlučiti oko toga da li će se podržati ta rezolucija. Samo da Vas podsjetim. Koliko razumijem, Nova srpska demokratija u Parlamentu ima devet poslanika, je li tako? Demokratska narodna partija ima četiri i Socijalistička narodna partija ima dva. Ako se ne varam, ukoliko vi oduzmete podršku ovoj Vladi, ova Vlada neće moći da glasa za ono što je vaša strateška politika. Da se ne glasa za rezoluciju koju vi nazivate antisrpskom. Vi ste to postavili kao okvir, ne ja. Nismo mi iz DPS-a pokrenuli pitanje te rezolucije, nego se ona pokrenula na međunarodnom nivou od strane Njemačke. Između ostalog, gospodin Spajić je bio u posjeti Njemačkoj, pa nadam se da je to pitanje nacionalizma raspravio sa gospodinom Šolcom.

Vi ste, gospodine Mandiću, dio parlamentarne većine. Gospodin Spajić, Vi to dobro makar politički znate iako vješto pokušavate da pobjegnute od te teme, ne bi mogao biti premijer niti ovi ljudi ovdje ministri da vi njima niste dali podršku unutar parlamentarne većine. Vi dajete podršku gospodinu Spajiću da glasa za rezoluciju koju vi nazivate antisrpskom. Samo govorim sa principijelne ravni kako ćete to moći da objasnite svojim biračima.

Druga stvar, gospodine Mandiću, time ću završiti, možda ste Vi evaluirali. Opet kažem, Vi ste čovjek koji je do juče gladovao zbog Kosova, je li tačno? Nisam nešto rekao što nije utvrđena činjenica. Znamo, sjećam se Vašeg govora ovdje ispred Skupštine Crne Gore da idete u Skupštinu i da ćete štrajkovati glađu zbog toga što je Crna Gora donijela sramotnu odluku, a sjećam se šta ste izjavili po pitanju najsrpskije odluke Skupštine Crne Gore kada je glasala za Rezoluciju o genocidu u Srebrenici, kada se ta rezolucija usvojila u crnogorskom Parlamentu.

Vi danas dajete podršku takvoj Vladi. To više nema nikakve veze s politikom. To isključivo ima veze s funkcijama i foteljama. Vlast je opijum, mi to potpuno razumijemo. Kada se proda ideologija zbog fotelja i funkcija, vi ćete na najbolji način pokazati kako stvari funkcionišu. Gospodine Mandiću, podržavam rekonstrukciju Vlade. Naravno, vi nastavite da istrajavate da podržavate politiku Demokratske partije socijalista koju danas očigledno predvodi gospodin Spajić.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.05.24 13:49:29)

Vi ste danas imali priliku da polemišete sa premijerom. Vi ste u polemici sa premijerom pola tog izlaganja potrošili pričajući o Demokratskom frontu i o strankama koje su nastale iz Demokratskog fronta. Morao sam zbog javnosti da Vam odgovorim. Da nas niste pominjali, ne bih uopšte o ovome ni pričao. Gospodin Spajić i sva Vlada zna da mi ovo ne podržavamo vezano za Rezoluciju i da ih pozivamo da to ne usvoje. To čitava Crna Gora čuje. Ali, ako vi mislite da ćemo mi otkazati podršku i ući u avanturu da vi budete nova vlast, mislim da vi pravite veliku grešku. Naš stav je veoma jasan, jer znamo šta ide posle toga. Nas 16 poslanika, a predstavljaće nas tamo dva ministra u Vladi iz Socijalističke narodne partije, imamo dva ministra iz ovog bloka, i govoriće sve ono što treba da se kaže. Da znate, gospodo, život mora da ide dalje i da ćemo mi, kako bude vrijeme odmicalo, a 1998. godine kada ste krenuli da pravite nezavisnu Crnu Goru, sjećam se vaših formulacija kako jedan bor raste na Durmitoru a drugi raste na Zlatiboru, a oba su u okviru Savezne Republike Jugoslavije. Brod koji ste zaokrenuli i vremenom, 30 godina usmjeravali u jednom pravcu, po buri se ne može zaokrenuti u drugom pravcu tako naglo kao što mi želimo.

Prvo se javila gospođa Kenana Strujić Harbić proceduralno.

Izvolite, gospodo.

KENANA STRUJIĆ HARBIĆ (09.05.24 13:51:36)

Hvala, kolega Mandiću.

Samo da Vas napomenem da ne koristite više taj narativ da Bošnjačka stranka snažno podržava Vladu. Moramo da razjasnimo neke stvari. Često Vas čujem to da govorite u Parlamentu, kao i u medijima. Bošnjačka stranka i svih šest poslanika, na čelu sa gospodinom Ervinom Ibrahimovićem, uvijek će sve one konstruktivne prijedloge podržavati u Skupštini prvo za boljitak građana Crne Gore, a drugo za što brži ulazak Crne Gore u Evropsku uniju. To je razlika onoga što Vi govorite i onoga što ja govorim.

Sljedeća stvar, gospodine Mandiću, često čujemo te izlive "ljubavi" prema Bošnjačkoj stranci u posljednje vrijeme vezano za državljanstvo, za iseljenike u Tursku, pa onda razne kvalifikacije koje govorite. Da Vas zamolim samo, kada dođu neke stvari na dnevni red, onda možemo da razgovaramo, ali samo ovdje u Parlamentu i pred javnosti, odnosno pred građanima Crne Gore. Često se pitam ovdje, pošto ste Vi prvi

čovjek ovog Parlamenta, na osnovu čega koristite toliko pravo da komentarišete. Zašto se nekad ne javite za diskusiju?

Sljedeća stvar, ono što hoću da napomenem, maloprije ste napravili jednu opasku da ne mogu državni sekretari da glasaju u Vladi. Ukoliko ga delegira ministar, naravno da može da glasa ili ne može, ok. S druge strane, da Vas napomenem da vas isuviše mnogo, s obzirom da niste konstituenti sadašnje Vlade i sadašnjeg saziva Vlade, ima vas i previše na odgovornim pozicijama. Tako da ste vi od samog momenta kako ste potpisali Sporazum članovi Vlade. Hvala.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.05.24 13:53:17)

Gospođo Strujić Harbić, biće nas i više, tako život funkcioniše. Nisam ja s Vama razgovarao o državljanstvu nego sa iseljenicima vašim u Istanbulu koji 15 godina čekaju neka obećanja koja su dobijala iz Crne Gore, ne prvenstveno od vas nego od vlada Crne Gore koje su bile u tom vremenu.

Dakle, ono što je važno, nemam ja nesporazum sa Bošnjačkom strankom. Vjerujem da nemam nesporazum ni sa bošnjačkim narodom. Čak sam rekao da ste vi izvorno, i 1992. godine kada smo mi zajedno s DPS-om pravili zajedničku državu, i tada bili suverenistički nastrojeni. To je istina, nisam ništa izmislio. Upravo su roditelji ovih mladih političara bili zajedno sa nama, s tom razlikom što su oni snažno podržavali Slobodana Miloševića tada jer su bili partneri sa Socijalističkom partijom Srbije. Možete zamisliti taj zaokret od Sloboda Miloševića do NATO saveza. Veliki zaokret. To je sve urađeno zbog toga što su shvatili da su evropske integracije bez alternativa.

Izvolite.

KENANA STRUJIĆ HARBIĆ (09.05.24 13:54:38)

Znam, gospodine predsjedavajući, da ste Vi čekali 30 godina da sjednete u tu fotelju i da koristite to vrijeme vidim veoma kvalitetno. Ali, ono što ću Vas napomenuti, uopšte nisam govorila 1992. godine na čijoj je ko bio strani, to ste bili u pravu kada ste pomenuli za Bošnjake, Albance i Hrvate da su bojkotovali tadašnji referendum, ali sam se i te kako pozvala na ono što često namećete u medijima da mi čvrsto podržavamo ovu Vladu. Znači, da ovdje opet jasno podvučem. Svaki kvalitetan i konstruktivan prijedlog koji dolazi iz pozicije opozicije a da čini boljitak ovih građana u Crnoj Gori, mi ćemo da podržimo. Ono što je veoma važno, sve što treba da što prije uđemo u Evropsku uniju, imaćete partnere u Bošnjačkoj stranci.

Što se tiče iseljenika, nisam govorila o tome sa kim ste Vi razgovarali i zaista u to ne ulazim. Ali, nemojte stalno da pominjete izmjene i dopune Zakona o državljanstvu i da ćemo mi podržati. Mi imamo partijske organe, jako smo ozbiljna partija, predstavljamo Bošnjake i mi ćemo donijeti odluku i u skladu sa interesima bošnjačkog naroda i naroda u Crnoj Gori odrediti se prema tome. Hvala.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.05.24 13:55:58)

Ja sam vašim iseljenicima rekao da ćemo mi podržati, a oni neka čuju šta ste Vi rekli i neka ide to dalje.

Ko se prijavio dalje za riječ? Slađana Kaluđerović, izvolite.

SLAĐANA KALUĐEROVIĆ (09.05.24 13:56:28)

Uvaženi predsjedniče, uvaženi premijeru, ministri i ministarke, kolegice i kolege i drage građanke i građani Crne Gore,

Sa Socijalističkom narodnom partijom se, naravno, uvijek zna na čemu ste, tako da smo jasno i glasno rekli da SNP neće podržati ovu rezoluciju ni na sjednici Vlade i pozvali smo javno Vladu i rekli kako treba da se izjasni po ovom pitanju. Što se tiče konkretno vas iz Demokratske partije socijalista, vi ste uvijek stavljali kratkoročni politički interes u prvi plan, pa tako i sad. Tako ste, da podsjetimo, trgovali naftom i davali gorivo Republici Srpskoj a sad trgujete žrtvama Srebrenice. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.05.24 13:57:06)

Riječ ima gospodin Mugoša.

Izvinite, gospodine Živkoviću, riječ ima gospodin Mugoša.

BORIS MUGOŠA (09.05.24 13:57:19)

Obraćam se Vama. Hoćete li da mi objasnite jesmo li mi danas na Premijerskom satu ili na satu predsjednika Skupštine? Dva sata traje Premijerski sat, od toga Vi 45 minuta komentarišete. Ne postoji ni jedan osnov na osnovu koga Vi možete da komentarišete. Ukoliko smatrate da je prozvana partija kojoj pripadate - neka se predstavnik Vašeg kluba uredno javi i dobije vrijeme za komentar. Ovo je toliko neprimjereno da nemem riječi. Mi ostali čekamo na pitanje i diskusiju sa premijerom. Mi sat i po slušamo Vas kako raspravljate sa DPS-om.

Ovo je Premijerski sat, ovo je sat gdje poslanici sa premijerom diskutuju. Da Vas zamolim, nemojte više da zloupotrebljavate tu poziciju. Na svaki komentar prema premijeru Vi se javljate. Može li se on odbraniti bez Vas?

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.05.24 13:58:25)

...grlili po ovom Parlametu da bi sada tako o meni pričali.

BORIS MUGOŠA (09.05.24 13:58:30)

Prvo prekidate me, drugo kažem Vam da Vi kao predsjednik Parlamenta ne treba da zloupotrebljavate tu funkciju. Puštite poslanike da diskutuju sa premijerom, ako se ne sviđa partiji kojoj pripadate neki stav - neka se javi za komentar i to je to. Niste Vi iznad nas. Vi ste prvi među jednakima i nemate više prava nego bilo koji poslanik u ovom Parlamentu. Vi ste spiker Parlamenta, Vi predsjedavate sjednici i molim Vas da to više ne radite.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.05.24 13:59:04)

Evo, hvala Vam. Pošto sam dugo u ovom Parlamentu, ne sjećam se da ste onom spikeru koji je dolazio iz Vaše partije držali ovakve tirade, nego ste bili vrlo tolerantni.

U ime Kluba, gospodin Eraković.

JEVTO ERAKOVIĆ (09.05.24 13:59:48)

Zamolio bih Vas samo dok se diskusija nastavi da vrijeme regulišete.

Očigledno da vam odgovara ovakva atmosfera, ali, u ime Kluba Demokratske partije socijalista, želim zaista da odgovorim na neprimjereni rečnik i na pozivanje na neke teme koje nikada neće biti u našem fokusu, a isto tako i reagujem na ono što spočitavate Demokratskoj partiji socijalista vezano za njenu prošlost. Što se tiče trgovine gorivom, koje je ovdje danas pomenuto...

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.05.24 14:00:42)

Gospodine Erakoviću, ta tema je prepričana 100 puta.

JEVTO ERAKOVIĆ (09.05.24 14:00:45)

Ta tema je bliska finansijerima politike koju Vi zastupate. Mi znamo dobro ko su oni koji su to gorivo transportovali, nažalost, tamo gdje su ga transportovali.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.05.24 14:01:02)

Mislite da su to mogli da rade bez policije i bez države?

JEVTO ERAKOVIĆ (09.05.24 14:01:05)

To je jedna stvar.

Druga stvar, Demokratska partija socijalista se nakon 1997. godine opredijelila za jednu politiku koju jasno slijedi, a sve greške Demokratske partije socijalista koje smo i priznali iz tog perioda su ostale, između ostalog, i iz ove partije koja spočitava nešto Demokratskoj partiji socijalista i iz partije iz koje su mnoge od ovih stranaka i danas ovdje u Parlamentu.

Prema tome, gospodine Mandiću, hoću nešto da Vam kažem, politika Demokratske partije socijalista je principijelna, politika Demokratske partije socijalista je put Crne Gore prema Evropskoj uniji i imamo potpuno jasan stav prema svakom. A da li Vi imate najbolje se vidi kako se odnosite prema Vašim dojučerašnjim partijskim drugovima, koje ste ovdje branili u Parlamentu javno, a koje ste izgleda tajno na potpuno drugačiji način tretirali. Naravno, to ostaje za Vas, to ostaje za Budvu i to ostaje za neke druge prilike.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.05.24 14:02:23)

Ja ne znam o čemu Vi pričate, ali moram da Vam kažem da Vam je priča ako mislite da /upadica/ Naglas kažite, ustanite i kažite na koga se to odnosi. Evo izvolite, koga smo to mi izdali. /Polemika/

Idemo dalje.

Evo šta ste sada uradili, sada reaguje gospođa Kaluđerović.

Izvolite, gospođu Kaluđerović.

SLAĐANA KALUĐEROVIĆ (09.05.24 14:03:23)

Poštovani predsjedniče,

Pošto danas, ovih dana i prethodno vrijeme možemo reći da Demokratska partija socijalista voli da se vraća u prošlost, i zamolila bih gospodina Hutera da mi dozvoli da nastavim da pričam, zato što juče je Demokratska partija socijalista, nakon što je pokušala da zastraši poslanike u Skupštini Crne Gore koji kritikuju njihovu povezanost sa kriminalom i korupcijom, jer ono juče nije bio samo razlog to što je neko rekao "sram vas bilo", jer je sa vaše strane tri puta ta ista rečenica upućena lijevoj strani, ali ste reagovali. Ako mislite da ćete da nas zastrašite, grdno ste se prevarili.

Sad Vama da kažem, moramo da podsjetimo, pošto Demokratska partija socijalista voli da se vraća u prošlost, da je to prva partija koja je potpisala Sporazum sa Jedinstvenom Rusijom, sa strankom Vladimira Putina, a sad su najveći kritičari njegovi. Takođe da se prisjetimo da se Demokratska partija socijalista hvalila sa prijateljstvom sa Karadžićem, a sad zagovara Rezoluciju o Srebrenici. Da se prisjetimo da je gospodin Đukanović, molim Vas dozvolite da završim, ne meni kao ženi, već meni kao poslanici koja ne prekoračujem vrijeme a boga mi dozvoljavate kolegama sa moje desne strane. Dakle, da se prisjetimo da je gospodin Đukanović rekao da je Slobodan Milošević najbolje što se desilo Jugoslaviji, a posle toga mu je, naravno, kao i svima ostalima zabio nož u leđa. Posebno na konto toga, ovo je ključno, ovo moramo da pustimo /snimak/. Ne čuje se, evo ja ću vam pročitati ako se ne čuje. /Upadice/

Samo da završim, dozvoljavate? Milo Đukanović - Neka ne štiti Momir Bulatović srpstvo od mene, jer Vlada koju ja vodim je morala godinama, kriomice od Slobodana Miloševića i Momira Bulatovića, da pomaže srpski narod u Hercegovini i Republici Srpskoj kad su joj oni odlučno i bezdušno spustili rampu. Vaš, gospodin Milo Đukanović.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.05.24 14:05:58)

Hvala. Zbog toga je i odlikovan od Radovana Karadžića. /Prekid/
Izvolite.

NERMIN ABDIĆ (09.05.24 14:06:09)

Uvaženi predsjedavajući, poštovane kolegice i kolege,

Vama se sada lično obraćam. Pošto ovdje postoje dvostruki aršini pa kad neko kaže nekome nešto tretira se na jedan način, kad neko iz poslaničke klupe prijeti poslanicima Demokratske partije socijalista prstom i da će zavrnuti uši nekome, bogami da vam kažem nešto...

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ:
Sve koji to rade opominjem javno.

NERMIN ABDIĆ:
Izvinjavam se, molim Vas da mi dozvolite da završim svoje proceduralno izlaganje. Ovdje razumijem Vas, razumijem političku pristrasnost i da su pojedini ljudi u ovom Parlamentu vaši partijski drugovi. Sve to pozdravljam, nikakav problem nemam sa tim, ali molim vas da imate jednake aršine. Postoje ljudi koji ovdje sa mjesta danas nisu stali sa pričom, dobacujući poslanicima Demokratske partije socijalista posebno prijetećim tonom.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ:
Ali dobacujete i vi iz Demokratske partije socijalista.

NERMIN ABDIĆ:
Sad Vam kažem, uvaženi predsjedavajući, ovđe se pomjerit nećemo nikome ni za jotu, odmah da Vam kažem, niti kome dozvoliti da nas vrijeđa i omalovažava. Rekao sam to više puta, znaju ovi ljudi ovđe da nastupam ne u svoje lično ime, nego u ime kolega i koleginja ovđe. Ako ima bilo što u negativnom kontekstu prema bilo kome od nas koji šedimo ovđe, koji predstavljamo 70 i kusur hiljada građana i građanki Crne Gore, koji su dali glas da na parlamentarnim izborima - nek slobodno kažu imenom i prezimenom. Generalizaciju krivice i poistovjećivanje nas ovđe sa određenim krugovima - tu priču, što bi rekli u narodu, mačku o rep. Ovđe nećemo to dozvoliti.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.05.24 14:08:07)

Gospodine Abdiću, danas smo ovdje pozvali Vladu i to smo se dogovorili na Kolegijumu i evo Vlada ne može da dobije pitanje od naših rasprava.

Dajem riječ gospodinu Dejanu Đuroviću, u ime Poslaničkog kluba Nove srpske demokratije, da postavi pitanje.

DEJAN ĐUROVIĆ (09.05.24 14:08:26)

Zahvaljujem.

Uvaženi predsjedniče Mandiću, na osnovu članova 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, postavio sam sljedeće pitanje premijeru Milojku Spajiću.

Poštovani premijeru,

Kuvajtski investitor, odnosno konzorcijum "Northstar" i "Equest Capital Limited Jersey", koji je trebalo da izgradi turistički kompleks "Monterose" pokrenuo je arbitražu protiv Crne Gore.

Kolika je vrijednost odštetnog zahtjeva, šta je njihovo obrazloženje za pokretanje arbitražnog postupka? Da li ima propusta države u ovom slučaju i očekujete li da ishod arbitraže bude u korist države? Kada je pokrenut arbitražni postupak i šta su od obaveza predviđenih projektom Vlada i Opština Herceg Novi ispunile? Da li se nameće zaključak da je iza ovog neuspješnog projekta bilo zakulisnih radnji povezanih sa tadašnjom vlašću?

Podsjetiću vas i javnost da je tadašnji premijer Igor Lukšić, u septembru 2009. godine, sa pomenutim konzorcijumom potpisao ugovor o dugoročnom zakupu zemljišta sa obavezom izgradnje i razvoja upravljanja ekskluzivnog turističkog kompleksa, ali je tek 2013. godine potpisan protokol o njegovoj pravosnažnosti. Radi se o poslu na hercegnovskom dijelu poluostrva Luštica, gdje je lokacija izdata u dugoročni zakup na nevjerovatnih 90 godina. Iako je inostrani kupac tokom tenderskog postupka iskazao spremnost da učestvuje u izgradnji infrastrukture na Lušnici i izgradnje turističkog risorta od 210 miliona, šta se dešava. Čudnom odlukom Vlada ne prihvata ponudu zakupaca, već Vlada obavezuje Opštinu Herceg Novi da prvo sagradi komunalnu infrastrukturu, što je i definisala kao prethodni uslov za stupanje ugovora na snagu sa pravom

naknade štete zakupcu ako se to ne desi. Kako Opština Herceg Novi nije imala novca da razvoj lokalne samouprave podredi interesima stranog zakupca, zakupac je mogao uložiti u gradnju infrastrukture komunalne, pa mu se kasnije vratiti uložena sredstva, ali je nejasno zašto to nije uradio. Zakupci tvrde da je ugovorom propisana i dodatna obaveza da gradnju putne infrastrukture kroz čitavu Lušticu uradi Opština Herceg Novi.

U avgustu 2013. godine je potpisan aneks ugovora kojim je određena obaveza investitora za projekat da se smanji sa 210 na 141 milion. Potpisan je novi ugovor 2017. godine, gdje se smanjuje vrijednost investicije na 80 miliona, a napominjem da je 2017. godine donijet zakon kojim se hoteli sa pet zvjezdica oslobađaju plaćanja komunalija. Nakon toga i nakon te odluke, mi smo potpisali, kao država, ugovor gdje je investicija sa 210 došla na 80 miliona. Napominjem da je vrijednost ukupnih infrastrukturnih i komunalnih radova trebala da Opštinu Herceg Novi košta 57,3 miliona bez puteva. Investitor je izmirio zakupninu za prvih deset godina zakupa, odnosno za period do 26. avgusta 2023. godine u skladu sa ugovorom u vrijednosti od tri miliona 934 hiljade i 82 hiljade evra penala. Napominjem da za ovu uplatu nije naplaćen PDV. Država je oslobodila PDV zakupca za uplatu zakupnine.

Zbog ovakvog posla na Lušnici i zaključenih štetnih ugovora, koji su svojevremeno ugovorile vlade Demokratske partije socijalista, odnosno 2019. godine Duško Marković, nanijeta je drastična šteta javnom interesu države Crne Gore. Sad pitanje na koje mi niste mogli dati odgovor u Vašem pisanom odgovoru - vi ste se suočili sa nesagledivim posljedicama po državu Crnu Goru jer nam slijedi arbitražni spor od najmanje 34,3 miliona evra, što će uz izmaklu dobit državu koštati 100 miliona evra. Po dogovoru države i investitora, nadležnost za međunarodnu arbitražu preuzeo je londonski sud. Hvala.

PREDSJEDAVALJICA ZDENKA POPOVIĆ (09.05.24 14:13:58)

Zahvaljujem poslaniku Dejanu Đuroviću.

Pravo na odgovor na komentar ima predsjednik Vlade gospodin Spajić.

Izvolite, predsjedniče.

MILOJKO SPAJIĆ (09.05.24 14:14:06)

Hvala, potpredsjednice.

Uvaženi poslaniče Đuroviću,

U pravu ste. Kabinetu predsjednika Vlade Crne Gore 22. februara 2024. godine dostavljen je zahtjev za pokretanje arbitraže za projekat "Monterose" (sada projekat "Ritz Carlton Montenegro"), čiji potpisnici su Vlada Crne Gore i konzorcijum Northstar d.o.o. i Equest Capital Limited, preko pravnog zastupnika Schonherr. Naime, zahtjev za pokretanje postupka arbitraže, kako je navedeno u pomenutom obraćanju, dostavljen je iz razloga potencijalnog kršenja odredbi iz Ugovora o dugoročnom zakupu od 11. septembra 2009. godine, koji je ispred Vlade potpisao tadašnji potpredsjednik Igor Lukšić.

Upućenoj inicijativi za pokretanje postupka arbitraže prethodilo je Obavještenje o raskidu predmetnog ugovora, u skladu sa članom 31 Ugovora o dugoročnom zakupu zemljišta, koju je kompanija "Northstar" d.o.o, u ime konzorcijuma "Northstar" d.o.o. i "Eques Capital Limited", aktom od 22. jula 2022. godine dostavila Ministarstvu finansija, kako su naveli, zbog kršenja određenih ugovornih odredbi od strane Vlade Crne Gore, među kojima su i izgradnja i povezivanje infrastrukture vezano za predmetnu lokaciju.

Nadalje, crnogorska javnost je sa postupkom upoznata u prethodnom periodu, imajući u vidu /prekid/ sjednici Vlade Crne Gore od 15. septembra 2022. godine razmatrana informacija o obavještenju o raskidu pomenutog ugovora. Vlada je tada donijela zaključke i zadužila Ministarstvo finansija da, u saradnji sa Ministarstvom ekonomskog razvoja, zaštitnikom imovinsko-pravnih interesa, Agencijom za investicije Crne Gore, Ministarstvom kulture i Upravom za zaštitu kulturnih dobara, formira operativni tim koji će se baviti rješavanjem otvorenih pitanja u vezi sa ugovorom iz 2009. godine u cilju nastavka realizacije projekta u obostranom interesu. S tim u vezi, vođeni su pregovori sa predstavnicima investitora u cilju nastavka realizacije investicije na kojima nije došlo do dogovora.

Imajući u vidu da nije postignuto saglasje za dalju realizaciju pomenutog ugovora, izvjesno je bilo pokretanje postupka arbitraže od strane zakupca (o kome ste Vi upravo govorili). U odnosu na Vaše prvo pitanje, ukazujemo da u ovom momentu ne možemo predvidjeti vrijednost odštetnog zahtjeva imajući u vidu da suprotna strana u odštetnom zahtjevu traži izgubljenju dobit, koja je još dodata na ovu sumu koju ste rekli, a koja će se utvrđivati u naknadnom postupku od strane vještaka finansijske struke. Tužilac je u obrazloženju naveo, između ostalog, sljedeće razloge: da nije ispoštovana obaveza tuženog, odnosno države da u saradnji sa Opštinom Herceg Novi izgradi i poveže javnu infrastrukturu; da nije ispoštovana obaveza tuženog da usvoji prostorno-plansku dokumentaciju za predmetni lokalitet, a koja obaveza je bila oročena na šest

mjeseci od usvajanja u Skupštini Crne Gore; da je tužilac ispunio svoju obavezu u pogledu izmirenja obaveze plaćanja zakupnine za period od 10 godina unaprijed dok je bio spriječen da realizuje aktivnosti po projektu u smislu podnošenja zahtjeva za izgradnju i započinjanje građevinskih aktivnosti obzirom da tuženi i opština bili dužni da pokrenu izgradnju i povezivanje infrastrukture na lokaciju; da je tužilac u septembru 2018. godine zatražio izdavanje urbanističko tehničkih uslova, a u odnosu na koji zahtjev je konstatovano da je prije aktivnosti po pitanju izrade tehničke dokumentacije potrebno dobiti saglasnost Heritage Impact Assessment studiju; da je Uprava za zaštitu kulturnih dobara 2019. godine imenovala tim kojem je dat rok od 90 dana na završi Predlog analize HIA studija, odnosno Heritage Impact Assessment studija, u maju 2020. godine, a koji je kasnije prosljeđen dalje nadležnim tijelima itd.

Shodno gore navedenom, tužilac je pokrenuo postupak arbitraže s obzirom na to da cijeni da ima pravo na povraćaj ulaganja, naknadu štete i gubitaka. Važno je istaći da je za rješavanje spora po dogovoru nadležan Sud za međunarodnu arbitražu u Londonu i da se koriste pravila suda za međunarodnu arbitražu. U odnosu na pitanja da li je bilo propusta od strane države Crne Gore u ovom slučaju, te eventualnom ishodu spora, kao i šta su od obaveza predviđenih projektom realizovale Vlada Crne Gore i Opština Herceg Novi - ukazujemo da je Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine već u proceduri pripreme javnog poziva domaćim i međunarodnim advokatskim kancelarijama za zastupanje Crne Gore u arbitražnom postupku, a čiji zadatak bi bio da izradi pravnu analizu slučaja, nakon čega bi imali cjelovitiju sliku i pregled stvarnog stanja činjenja, odnosno nečinjenja obje ugovorne strane, što predstavlja osnov za dalje određivanje u ovom postupku.

Da li je bilo zakulisnih radnji ili ne, da li se te radnje mogu prepisati tadašnjoj vlasti - pokazaće analize koje će biti sačinjene, ali i sam ishod arbitražnog postupka. Ono što je indikativno da je činjenica da je potpisnik ugovora gospodin Lukšić u periodu nakon što je ugovor stupio na snagu bio i premijer, a njegova partija na vlasti sve do 2020. godine - ipak za to vrijeme nije urađeno praktično ništa kako bi se ispoštovale obaveze iz ugovora. Konkretno, činjenica da od 2009. godine do 2022. godine, 13 godina, nije izgrađena niti povezana javna infrastruktura je neprihvatljiva i šalje pogrešnu sliku o Crnoj Gori kao zemlji u kojoj želimo da vidimo veći broj direktnih stranih investicija. Takav imidž moramo odmah mijenjati, a ambicioznim planovima o izgradnji infrastrukture već smo poslali jasnu poruku kredibilnim investitorima o novoj eri u razvoju države Crne Gore.

U tom kontekstu, ova Vlada ima obavezu da jača kapacitete organa državne uprave koji su u prvoj liniji pozvani za stvaranje uslova za rast investicija. Moramo uraditi sve da ispunimo potpisano, ali i mnogo više od toga kako bi zadržali postojeće i privukli nove ozbiljne investitore. Crna Gora je zaista zemlja velikih mogućnosti, a mi radimo na tome da kroz ogroman rad u jačanju vladavine prava stvorimo pravnu sigurnost kako bi investitori uložili kapital u našu državu. Svakako ukoliko u postupku koji je pred nama bude očigledno da postoji indicija o nekim nedozvoljenim postupanjima, mi ćemo kao odgovorni ljudi obavijestiti sve nadležne istražne organe. Hvala.

PREDSJEDAVALA ZDENKA POPOVIĆ (09.05.24 14:20:51)

Zahvaljujem predsjedniku Vlade.
Pravo na komentar ima poslanik Đurović.
Izvolite.

DEJAN ĐUROVIĆ (09.05.24 14:20:57)

Zahvaljujem se, predsjedniče Vlade. Nadam se da Vi nećete biti nakon izlaganja kao ovi ljudi ovdje na ovoj slici koji su 2019. godine imali sastanak sa predstavnicima i imali konferenciju za štampu poslije koje su rekli da će se unaprijediti, ponovo se vraćemo na 210 miliona, ponovo se vraćemo da uključujemo novi brend. Sad imamo Ritz Carlton Montenegro. Uz sve to, da će 30 luksuznih brendova jedan biti u Crnoj Gori, ali epilog tačnosti navoda sa sastanka iz ovog pokrenutog postupka vidjećemo u arbitraži u Londonu. Ja se bojim, predsjedniče Vlade, da ćete Vi kao premijer morati isplatiti sredstva za sve ove ugovore koji su napravljeni 2009, 2013, i 2017. godine. Napominjem još jednom da je 2017. godine, kad je donijet vjerovatno najgori Zakon o izgradnji objekata i planiranju prostora, ovdje je napravljen novi Aneks ugovora. I umjesto da se da investitorima da oni urade komunalnu infrastrukturu, njima se još išlo dalje u prilagođavanju uslova da bi na kraju država morala sve da plati.

Na kraju, ako su investitori htjeli da urade komunalnu infrastrukturu, zašto im nije dato? Zašto je neko naložio Opštini Herceg Novi, koja nema mogućnost da napravi infrastrukturu, a iza svega toga, mora se priznati, postoji poprilična sumnja. Investitor je uložio svega dva miliona u izgradnju restorana, a sad se traži 34,3 miliona i izgubljena dobit od 100 miliona. Citiraću, mada to rijetko radim, bivšeg potpredsjednika Vlade,

u ovom periodu ministra policije. Gospodin Raško Konjević je svojevremeno izjavio da je ovaj projekat od 2009. godine nekoliko puta preprodavan, te da je vjerovatno crtan za neke ljude koji su tada imali političku moć u Crnoj Gori. Ovo je izjavio bivši potpredsjednik Vlade, a u tom vremenskom periodu kad su se potpisivali ovi ugovori on je bio ministar policije. Ja mu vjerujem na riječ. Hvala.

PREDSJEDAVALA ZDENKA POPOVIĆ (09.05.24 14:23:48)

Zahvaljujem poslaniku Đuroviću.
Riječ ima poslanik Ervin Ibrahimović.
Izvolite, kolega.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (09.05.24 14:23:55)

Poštovana potpredsjednice sa saradnikom, uvaženi predsjedniče Vlade, potpredsjednice Vlade, ministri, kolegice i kolege poslanici, poštovani građani, draga dijasporo,

Uvažena potpredsjednice, samo ću iskoristiti priliku prije nego postavim pitanje uvaženom premijeru, zarad svih onih ljudi koji su sa mnom radili u Ministarstvu kapitalnih investicija, dužan sam, uvaženi potpredsjedniče, da dam par napomena. Ne odgovaram umišljenim, političkim, plaćenim ekonomskim analitičarima kada karakterišu kako je radilo Ministarstvo kapitalnih investicija, ali zarad onih ljudi koji su i sada u Ministarstvu saobraćaja, u Ministarstvu energetike i rudarstva imam obavezu da vam kažem. Ja razumijem i možda i vaš odnos prema 43. Vladi ili prema nekoj partiji - sve to razumijem, ali ipak da čuvamo dignitet jedni drugima i da podsjetim. Pozdravljam rad uvaženog ministra saobraćaja. Vidim da je prihvatio sve ono što smo mi započeli. Dakle, možete vidjeti izjave moje i mojih saradnika da smo planirali 140 km rekonstrukcije i izgradnje novih puteva, da smo obezbijedili sredstva 100 i nešto miliona, da je grantom obezbijedeno šest miliona za ažuriranje studija izvodljivosti, izradu projektne i tenderske dokumentacije.

Uvaženi potpredsjedniče Vlade, vidjećete da se poklapa i naše i vaše kad je u pitanju otvaranje tendera i mi smo planirali krajem ove godine da otvorimo tender. Tako da vrlo mi je važno samo zbog onih divnih ljudi koji sada rade u Ministarstvu saobraćaja - za onaj kratki period uradili smo dosta stvari, ali prije svega ponosan sam na njih. Važno mi je što ste se vratili na ono što smo i mi zagovarali, da ipak sa IBRD -om realizujete ovaj projekat. Zahvaljujem i hvala na razumijevanju.

Uvaženi predsjedniče Vlade, vrlo mi je važno da podsjetim da je vaša Vlada došla u pravom trenutku, plodnom trenutku kada je u pitanju evropsku put Crne Gore. Imala je tu mogućnost i 43. Vladu, ali je nije iskoristila. Rijetko je ko imao šansu, Evropa da nudi takvu šansu otvorih vrata ulaska u Vladu, ali svi znamo da to neće trajati dugo. Zato, pozivam sve da moramo snažnije da radimo na ovom pravcu i da nema pravo ni pozicija ni opozicija da poklekne kada je u pitanju evropski put Crne Gore. Isto tako, svjestan sam da je pred vama jedna heterogena vladajuća struktura kada su u pitanju i principi, i programi, i strateška opredjeljenja i znam koji je izazov kod Vas kao predsjednika Vlade. Ali, isto tako, ja vjerujem u Vas. Evo da kažem i ako sam dobio pitanja s kojima nijesam zadovoljan ali to ću komentarisati poslije vašeg odgovora.

Uvaženi predsjedniče Vlade, vjerujem da vi možete državnički, odgovorno i jasno da se nosite sa svim izazovima koji su pred 44. Vladom. Vjerujem da Vi možete snažno, evropskim standardima, putem antifašizma, humanizma, pravde da uvedete ovu državu u Evropsku uniju, ali vidite. Ono što ne bi trebalo da se dešava, dešava se 44. Vladi. Već imate jedan izazov, pitanje Rezolucije UN o genocidu u Srebrenici. Zamislite, podnijeli su oni sa kojima želimo u Evropsku uniju, sa kojima smo u NATO. Podnijele su naše prijateljske zemlje koje su kosponzori i shvatite zabrinutost običnih građana. 80% građana želi da uđemo u Evropsku uniju. Zabrinuti su, jer vidimo pokušaj uticaja susjedne države na vašu odluku. Evo i danas smo čuli da članovi vaše Vlade i većine kažu da neće glasati za Rezoluciju o genocidu u Srebrenici i sada vidite logike sjede u Vladi one države koja je priznala genocid u Srebrenici. Sjede u Vladi one države koja prihvata presude Međunarodnog krivičnog suda za zločine na prostoru Jugoslavije. Onda dođemo u razmišljanje da li Vi možete, uvaženi predsjedniče Vlade, odgovoriti ovako važnom izazovu. I danas smo čuli u ovom Parlamentu, ne možemo ove probleme stavljati sa strane. U društvu razvijenih zemalja moramo jasno suštinski pokazati da smo za evropske vrijednosti, ne demagoški. Mislim da je ovo pitanje Rezolucije o genocidu u Srebrenici u stvari suštinsko pitanje i na ovome ćemo da vidimo da li 44. Vlada u pravom smislu evropska i da li 44. Vlada želi da bude u društvu evropskih razvijenih država. Iskreno da vam kažem, ne osjećam se prijatno ovih dana uvijek kada su ove teme u pitanju.

Zamislite danas, ponovo pretresamo i mrtvace, ponovo politički zloupotrebjavamo stradale i njihovu rodbinu i danas kažemo da je Rezolucijom o genocidu u Srebrenici usmjeren na jedan narod da bude genocidan. Čujem danas isto da Njemačka nema moralno pravo da podnosi ovakvu Rezoluciju. Vrlo sam ozbiljno čitao tekst Rezolucije. Nigdje se ne pominje da je jedan narod genocidan i sa indignacijom odbijam

svaku pomisao da jedan narod može biti genocidan i uvijek osuđujem ako neko želi da da etiketu jednom narodu da je genocidan. I zamislite da Njemačka nema moralno prava da podnese rezoluciju. Ako koja država ima, koja je prošla kroz što je prošla, država čiji je narod osudio one koji su u ime Njemačke i njemačkog naroda uradili sve one strašne zločine i jasno ih osudili - to pravo ima Njemačka.

Zamislite danas neko ovdje šalje poruku sve suprotno, da želimo da se dijelimo po nacijama. Naprotiv - ne, draga gospodo. Usvajanjem Rezolucije o genocidu jasno se dijelimo na one koji su za moralne, ljudske vrijednosti i one koji ne priznaju ili podržavaju genocid u Srebrenici.

Zato, uvaženi predsjedniče Vlade, ovo pitanje sam postavio iz važnosti suštine i demagogije pitanja Evropske unije. Na ovom pitanju će 44. Vlada pokazati da li je suštinski ili demagoški za Evropsku uniju. Pročitacu pitanje:

Hoće li Crna Gora na zasijedanju Generalne skupštine Ujedinjenih nacija podržati Rezoluciju Ujedinjenih nacija o genocidu u Srebrenici koju su inicirali Savezna Republika Njemačka i Ruanda, a koju su do sada kosponsorisali neki od naših ključnih međunarodnih partnera, među kojima: Sjedinjene Američke Države, Francuska, Turska, Velika Britanija, Luksemburg, Austrija, Švedska, Finska, Italija i tako dalje; među kojima su i susjedne nama drage države: Hrvatska, Bosna i Hercegovina, Albanija, Slovenija i Sjeverna Makedonija i time još jednom stati na istu stranu sa državama razvijene demokratije i poštovanja prava, te potvrditi da suštinski a ne deklarativno pripadamo onom dijelu civilizacijskog svijeta, čiji dio želimo da budemo vrijednosno, suštinski i formalno?

Poštovana potpredsjednice, zahvaljujem na produženom vremenu.

PREDSJEDAVALA ZDENKA POPOVIĆ (09.05.24 14:31:49)

Zahvaljujem poslaniku Ibrahimoviću.
Pravo na odgovor ima predsjednik Vlade.
Izvolite, predsjedniče.

MILOJKO SPAJIĆ (09.05.24 14:34:57)

Zahvaljujem, potpredsjednice, i zahvaljujem gospodinu Ibrahimoviću.

Prvo bih se osvrnuo na Vaš komentar oko rada vašeg Ministarstva kapitalnih investicija i saradnje sa trenutnim Ministarstvom saobraćaja, Ministarstvom energetike. Pohvalio bih jedan takav primjer bez ikakve želje da ističem bilo koga. Mislim da smo to uradili kada smo u decembru dobili grant od Evropske komisije, najveći u istoriji tada, 112 miliona eura, sada će biti najveći za auto-put od 200 miliona eura, tako da napredujemo - idemo sve jače i jače. Ja sam pohvalio rad upravo vašeg ministarstva i da smo zajednički vaše ministarstvo i novo Ministarstvo saobraćaja izgurali taj projekat. Mislim da je to stvarno jedna praksa koja treba da se dešava uvijek i u budućnosti treba da radimo u interesu države, a ne 43, 44, 45, 46, 47, stote - koje god vlade.

Takođe, ja Vam moram reći ono što je IBRD rekao. IBRD je rekao - po njihovim planovima. Zato smo mi išli paralelno sa procedurom da li će IBRD moći da stigne proceduru ili neće moći da stigne tu proceduru, mi smo išli sa procedurom da krajem ove godine, odnosno početkom sljedeće godine krenemo u izgradnju auto-puta. To je bio naš plan i rekli smo otvoreno IBRD-u da moramo da izguramo ovakav jedan raspored, ovo je naš plan. Mi moramo po ovom rasporedu da se ophodimo. Oni su rekli - prvobitno naš plan, imajući u vidu koliko se uradilo do dolaska vaše vlade je da krenemo tek krajem 2026. godine sa pretkvalifikacijom za tender. Znači dva mjeseca, pa onda bi bilo, negdje bi tender počeo 2027. godine pravi tender i onda bismo u realizaciju negdje ušli sredinom 2027. godine. Ja Vam govorim ono što sam tada čuo. Ja tu ne osuđujem Vas, ja osuđujem 43. Vladu, ja znam da ste Vi mnogo puta na Vladi inicirali mnoge stvari i nijeste imali podršku za mnoge stvari, nažalost, u 43. Vladi. Da ste u 44. Vladi, vjerovatno biste imali podršku za takve stvari i za takve inicijative. Mislim da ste pogriješili tada, ali dobro, ispraviće se ta greška u budućnosti nadamo se.

Što se tiče konkretnog pitanja, u odnosu na kolege koje su iz DPS-a, koje, nažalost, nijesu tu, velikim dijelom, evo tu su pojedinci iz DPS-a, koji kažu da mi sada pratimo njihovu politiku. Milojko Spajić, ja kao pojedinac, ali mislim i da svi ljudi iz PES-a koji su sa mnom su oduvijek bili prozapadno orjentisani ljudi. Ja otkada znam za sebe, ja sam oduvijek sam bio prozapadno orjentisan, za demokratiju, za tržište, tržišnu ekonomiju, ali socijalnog tipa, kao što smo sa gospodinom Šolcom sada govorili. On se oduševio našim ekonomskim planovima za Crnu Goru. To je za šta se ja zalažem oduvijek - za vladavinu prava i tako dalje i tako dalje.

Što su gospoda iz DPS-a do 2014. godine imali proruskim politikom, od 2014. godine imali proevropsku politiku - ja njima čestitam na promjeni. Znači, oni su prihvatili moju politiku, a ne da sam ja prihvatio njihovu politiku. Ja njima čestitam što su prelomili i krenuli sa proevropskom politikom. Ali ste vi 25 godina vodili

prorusku politiku i onda ste se sjetili i pet godina ste vodili proevropsku. Super. Ali, to vam govori o tome da je 80% vašeg političkog bivstvovanja bilo prorusko. Nemam ništa protiv, to je u redu. Sa Jedinstvenom Rusijom ste prvi potpisali sporazum, imali ste fantastične odnose sa predsjednikom Putinom koji je i dalje predsjednik, koji će vjerovatno biti predsjednik još generacijama i ko zna dokad. To je odlična prilika možda da nam pomognete da Rusiju možda urazumimo i da vi pričate sa predsjednikom Putinom i da tu pomognete.

Uglavnom, ja se vraćam na suštinu stvari, Crna Gora je 100% usklađena sa evropskom, spoljnom, bezbjednosnom i odbrambenom politikom i biće. Mi ćemo glasati za sve rezolucije koje osuđuju genocide i zločine na prostoru bivše Jugoslavije. Upravo ovu rezoluciju koju imamo ispred nas Srebrenicu - nikakav problem to nije. Znači, glasaćemo "za" rekli smo više puta, ja sam javno govorio o tome. Osuđivali smo genocid, nemamo problem da to uradimo. Mi smo 100% usklađeni sa evropskom, spoljnom, bezbjednosnom i odbrambenom politikom i tu nema nikakve dileme.

Vlada će o tome raspravljati naravno, ali mislim da je izlišno to pominjati. Zašto to govorim? Zato što smo se mi Sporazumom obavezali da vodimo jednu politiku koja je proevropska politika i tu je stavljena tačka na sve ove razgovore. Ja razumijem da je vama u interesu da dignemo tenzije sa Srbijom, sa nekim drugim narodima iz regiona, sve u redu. /Upadice/ Možda je to interes vaš, ja to razumijem. U redu, nije problem, prihvatam to. Ali, nama kao državi to nije interes, jer 40% turista koji dolaze u Crnu Goru su etnički Srbi, ti ljudi čitaju medije iz Beograda. Ti ljudi će definitivno imati velike konsekvence, da li će doći u Crnu Goru ili neće doći u Crnu Goru. Da li se vi brinete oko toga? Da li se brinete oko turizma u Crnoj Gori, na primorju šta će se desiti? Ne, mi imamo svoju spoljnu politiku, nezavisnu politiku, mi smo nezavisna država. Ali, imamo veliko razumijevanje za stav iz Srbije, i Kosova, i Bosne i Hercegovine, i Hrvatske, i Albanije i Sjeverne Makedonije. To su naši prijatelji, želimo najbolje moguće odnose sa njima, želimo da imamo partnerske odnose sa njima, želimo da produbljujemo ekonomsku saradnju sa njima, a ne da se fajtamo sa njima. Ne želimo da stanemo na stranu bilo koga, ne želimo da izgledamo da smo mi stali na stranu Bosne i Hercegovine protiv Srbije. Nije tačno. Ne želimo da se uključujemo u interne rasprave nezavisne države Bosne i Hercegovine koji imaju tri konstitutivna naroda tamo. Oni imaju svoje probleme, ne želimo da pojačavamo tamo probleme. Mi smo zabrinuti za eskalaciju problema u regionu, želimo da smirimo tenzije, želimo da opustimo relacije između Bošnjaka i Srba, između Albanaca i Srba, Hrvata i Bošnjaka, koga god, Makedonaca i Bugara, bilo koga u regionu.

Naš cilj je da Crna Gora bude pomiratelj, da Crna Gora bude ono što smo rekli - Švajcarska Balkana, Singapur Evrope. To je naš ambiciozni cilj i Crna Gora će postati to.

Hvala puno.

PREDSJEDAVALA ZDENKA POPOVIĆ (09.05.24 14:39:41)

Zahvaljujem predsjedniku Vlade.

Pravo na odgovor ima poslanik Ibrahimović.

Izvolite.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (09.05.24 14:39:47)

Poštovani predsjedniče Vlade,

Na samom početku u uvodnom izlaganju sam rekao da vjerujem da Vi imate državničke odgovornosti i da ste spremni snažno, jasno da se borite protiv svih izazova koji su ispred Crne Gore pred evropskim putem. Koliko sam shvatio Vaš odgovor, a Vi me ispravite ako sam pogrešno shvatio, znači - 44. Vlada će podržati Rezoluciju o genocidu u Srebrenici. Drago mi je da to javnost danas čuje, ali isto tako bih volio da svi predstavnici Vlade istinski shvate da je nama mjesto sa svim zemljama koje su kosponzori ove Rezolucije o genocidu u Srebrenici. To je civilizacijska potreba ovoga društva, ovdje ne treba da se nadmećemo ko je kriv, ko nije kriv. U Vašem odgovoru, uvaženi predsjedniče Vlade, treba i Vi i ja da pomognemo svak sa svoje pozicije i da objasnimo građanima, i našim i susjednih država, da se ova rezolucija ne bavi krivcima. Ko je kriv, krivicu je utvrdio Haški tribunal. Ova Rezolucija samo nas svrstava da li smo u društvu sa razvijenim demokratijama, da li negiramo genocid. Zato nijesam ni htio da komentarišem, biram riječi, dva upitna amandmana. Upitni su jer rezolucija se, dozvolićete mi pošto je pitao.

Uvaženi predsjedniče Vlade, pošto su ozbiljne stvari, pokušavam da svi shvate. Čitao sam vrlo, vrlo pažljivo ovu rezoluciju, nigdje se ne pominje genocidni narod. Jasno rezolucija, niđe ne piše i stav 4, 5 i 9, da može jedan narod biti genocidan - samo mogu biti genocidni oni krivci, izvršiooci, ideolozi. Zato mislim da su ovi amandmani nepotrebni. Isto tako, uvaženi predsjedniče Vlade, budite hrabri, snažnije, pravovremeno

odgovorite, budimo kosponzori ove rezolucije i nemojte predavati ova dva amandmana - suvisli su. Mora se ovaj region suočiti sa svim ovim izazovima.

Danas je 9. maj Dan Evrope, Dan pobjede nad fašizmom. Prisjetimo se svi kako je nastala Evropa, na kojim temeljima, na temeljima antifašizma, na temeljima demokratije, prosperiteta, slobode. Taj proces nam je pokazao sva zla koje može jedna ideologija, ne samo fašizam nego i druge ideologije da proizvedu. Njemački narod nam je jasno pokazao i osudio sve one koji su se krili iza nacije i naroda koji su koristili ovu ideologiju, ideologiju krvi i tla. Zato se danas Njemačka suočila sa prošloću, lustracijom i danas je jedna od najnaprednijih država. Vidite šta su uradili Njemci. Sve one koji su podržavali vrlo poznate filozofe, književnike, naučnike, pjesnike je bukvalno izopštila iz društva. Šta imamo na drugoj strani? Danas u susjednom nam državi i ideolozi, i pjesnici, i novinari, i glumci, i reditelji javno negiraju genocid i veličaju one ljude koji su bili učesnici genocida.

Zamislite još ovo, imali smo slučaj umjesto da izvučemo pouku Njemačke i pouku devedesetih, mi smo dozvolili, odnosno naš region je dozvolio da se ratni zločinci kriju u određenim državama i pod pritiskom međunarodnih arbitara da izruče te ljude. Zato, uvaženi predsjedniče Vlade, morate biti snažniji, morate biti jasniji i morate se odrediti. Odustanite od ovih amandmana, budite kosponzor, budimo u društvu onih kojih želimo da budemo. Ja ovo kažem, jer znam da Vi i ja imamo slične stavove, da i ja i Vi kao što ste i ovdje rekli - nedvosmisleno ste i suštinski za evropske vrijednosti u cjelini, a ne danas kao neki što žele evropske vrijednosti koje se njima sviđaju. Evropska unija nije samo bescarinski prostor i teritorijalni prostor. Evropska unija je, prije svega, univerzalna vrijednost. Ako hoćemo u to društvo, moramo jasno reći - jeste, desio se genocid u Srebrenici i ova Vlada i ovo društvo će podržati Rezoluciju o genocidu u Srebrenici.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA ZDENKA POPOVIĆ (09.05.24 14:45:14)

Zahvaljujem poslaniku Ibrahimoviću.

Pravo na odgovor na komentar ima predsjednik Vlade.

Izvolite.

MILOJKO SPAJIĆ (09.05.24 14:45:16)

Hvala, potpredsjednice.

Prvo bih iskomentarisao da mi treba da se pridružimo civilizovanim narodima. Ja ne prihvatam jednu takvu tezu, mislim da smo mi civilizovani, ja ne prihvatam tezu da je Crna Gora /prekid/, da gledamo iz žablje perspektive ili bilo kako drugo. Mi smo jednaki sa Francuzima, sa Njemcima, Austrijancima, Italijanima, Amerikancima, Japancima, Singarpućanima, svima njima - uvijek. Šesnaest godina sam bio vani i nikad nijesam dozvolio bilo kome da misli da je bolji od mene ili gori od mene - svi smo jednaki u ovom svijetu. Mislim da je Crna Gora kao dugovječna država, kao država koja je postojala kada mnoge evropske države nijesu postojale, koje se sada zovu civilizacijom, ja ne prihvatam takvu tezu. Mi nijesmo tikva bez korijena, mi imamo i te kako dubok i debeo korijen i naš korijen je veliki. Mi smo, ne samo Evropa sad, mi smo Evropa opet, Crna Gora je Evropa opet, Crna Gora se vraća svojim korijenima, Crna Gora je uvijek bila Evropa. Mi smo bili definicija Evrope u 19. vijeku. Ponovo se vraćamo na to, mi treba da budemo lideri u Evropi. Iako smo mala država po broju stanovnika, po veličini, geografskoj površini nije problem - bićemo velika država, odnosno po korijenu, ali i po učinku, odnosno po rezultatima koje ćemo raditi.

Druga stvar, što se tiče amandmana, imali smo jednu propagandu, svi smo svjedoci da je postojala propaganda da će se rezolucijom izglasati genocidnost nekog naroda. Nažalost, mnogi ljudi nijesu ni pročitali tu rezoluciju. Možda ste Vi imali vremena da pročitate, ali mnogi nijesu imali vremena da pročitaju. Zašto bi nekome smetali ti amandmani? Ti amandmani samo potvrđuju očigledno. Znači, amandmani kažu - ni jedan narod, ni jedna religijska skupina nijesu genocidni. Svi su ih podržali, te amandmane, naročito prvi amandman su svi podržali, svi naši partneri koje ste naveli kao civilizacijske primjere - svi su ih podržali. Niko ih nije nazvao problematičnim, apsolutno niko. Svi stoje iza tih amandmana. Čak i Bosna i Hercegovina. Jeste li čuli reakciju iz Bosne i Hercegovine o amandmanima? Jesmo li čuli reakciju iz Bosne i Hercegovine o amandmanima? Nijesmo, zato što je njima prihvatljivo to. Ja sam ubijeđen da im je prihvatljiv, što bi im bio Dejtonski sporazum neprihvatljiv, izvinite, gospodine Mugoša. /Upadica/ Zašto bi bio, je li vama Dejtonski sporazum neprihvatljiv? 'Ajmo da se izujemo svi, mislim da su ovi amandmani odlično jer izuvaju svakoga i kažu pravu namjeru svakoga. Mislim da su oni odlični i da će da pokažu pravu namjeru. Ako je rezolucija trebala da disciplinuje, mi u Crnoj Gori imamo plus minus 30% Srba, naših građana koji su Srbi. Ti ljudi su bili zabrinuti, vidjeli ste i u medijima koliko su bili zabrinuti. Te ljude treba smiriti, treba čitav region smiriti, treba čitav region da prihvati i ovu rezoluciju i sve druge rezolucije koje se najavljuju. Vidimo da će i Jasenovac biti

u proceduri. Neka se podrži Jasenovac, neka se podrže i druge rezolucije - mi smo za, jer Crna Gora je uvijek baštinila antifašističku politiku i zbog toga smo ponosni. Pomenuli ste 9. maj. Crna Gora je uvijek baštinila antifašističku politiku i uvijek bila na pravoj strani istorije i to treba da se nastavi.

Crna Gora će i u budućnosti biti lider u Evropi, ne želimo nikakve sukobe, ne želimo da stajemo na stranu ni Bosne i Hercegovine protiv Srbije, ni Srbije protiv Bosne i Hercegovine. Oni su, i jedni i drugi, naša braća. Mi sa njima želimo najbolje moguće odnose, želimo što veću trgovinu, želimo što više turista, želimo što više naučnika, želimo što više studenata, razmjenu i sve ostalo. To je ono što mi želimo sa njima i to se vidi. Zašto je Crna Gora istaknuta kao lider u regionu što se tiče evropskih integracija? Jer svi vide naš narativ, pomiriteljski. Kažu da je Crna Gora jedina gdje se stvarno može ostvariti liberalna demokratija evropskog karaktera. Da je Crna Gora, primjer građanskog društva. Imamo jednu državu u kojoj imate i Crnogorce, i Srbe, i Bošnjake, i Albance, i Hrvate, i Rome - sve iz regiona. Imamo ih ovdje. Te ljude treba da tretiramo ne kao drugorazredne građane, bilo koji od njih, ako se osjeti ugroženim, bilo kakvom rezolucijom, amandmani će ih dodatno osigurati, dati sigurnost da niko ništa nema protiv srpskog naroda. Mi smo našom rezolucijom u Parlamentu, koju ste vi inicirali, a gospoda iz Demokratske Crne Gore dodali su tada amandman koji kaže isto ono što govorimo i sada. Vi ste podržali tu rezoluciju. Tada ste bili za te amandmane, sada ste protiv tih amandmana. To nema logike.

Mislim da su ti amandmani fantastični, da smiruju situaciju i da jednostavno otvaraju mogućnost da konačno Srbi i Bošnjaci pruže ruku jedni drugima, da se pomire za vijek vjekova i da dobijemo jedan pomireni Zapadni Balkan.

Hvala puno.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.05.24 14:51:48)

Izvolite, gospodine Ibrahimoviću.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (09.05.24 14:51:53)

...dobrim dijelom što sam i rekao da Vi možete da vodite ovu državu, da imate snage za to, naravno uz pomoć svih nas. Onaj ko je predložio ova dva amandmana, sigurno Vam nije mislio dobro i vrlo ću jasno reći.

Ponavljam, ovdje ne piše ni jednim slovom da je jedan narod genocidni, čak i tekst rezolucije iz 1948. godine ne prepoznaje da je narod genocidan. Genocidni su oni izvršioци, monstrumi koji rade genocid. Kod amandmana dva, Bosna i Hercegovina priznata 1992 - otkud nama pravo da mi pominjemo Dejton i da pričamo o tome? /Upadica/ Sve je u ustavnom poretku Bosne i Hercegovine regulisano. Nijesam čuo glas iz Bosne i Hercegovine i raduje me ovo što kažete ako je njima prihvatljivo. Shvatite jednu stvar, ovaj Parlament je dva puta ... i deklaraciju i Rezoluciju o genocidu u Srebrenici i zahvaljujem svima koji su izglasali to. Mi pokušavamo na ovom teškom terenu da tim koracima koje ste Vi rekli, da idemo naprijed, ali, uvaženi predsjedniče Vlade, samo je cilj da svi shvatimo poruke ove rezolucije Ujedinjenih nacija o genocidu u Srebrenici. Znači, da se obilježava, da sutra naša djeca uče u udžbenicima o ovim monstruoznim genocidnim zločinima koji su se desili, da se ne bi ponovili i da ne bi neki političari "političarili" ovakve stvari. Da bismo išli naprijed, moramo staviti tačku na ovo. Ja sam ponosan na svoju domovinu, ja nemam rezervne domovine. Koliko je Vaša, Vi to znate - toliko je i moja i želim joj sve najbolje i mislim da zaslužuje da bude u društvu najboljih. Ali sam rekao da brinem ovdje. Stvar je suštine ili demagogije, uvaženi predsjedniče Vlade, ne možemo evropske vrijednosti uzimati kao na švedskom stolu. Moramo evropske vrijednosti uzimati u cjelosti. Ako ove države sa kojima smo u NATO-u i cijeli ovaj Parlament i sve partije u ovom Parlamentu žele da su u Evropskoj uniji - onda ne možemo deklarativno. Moramo suštinski biti za evropske vrijednosti.

Još jednom hvala. Danas je radosna Crna Gora, rekli ste da će 44. Vlada podržati Rezoluciju o genocidu u Srebrenici. Zašto. Znači, u opoziciji skoro sve partije su za podržavanje Rezolucije o genocidu u Srebrenici i kod vas većinski dio. Dakle, ohrabrujem Vas - hrabro, snažno, kao što možete i da Crna Gora ide brzim korakom u Evropsku uniju.

Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.05.24 14:54:51)

Javio se proceduralno predsjednik DPS-a Danijel Živković.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (09.05.24 14:55:01)

Premijer Spajić je pominjao Demokratsku partiju socijalista više puta u odgovoru gospodinu Ibrahimoviću, pa ako dozvoljavate, vrlo kratko da raščistimo samo nekoliko važnih detalja.

Prvo, gospodine Spajiću, stalno pominjete o vezi Demokratske partije socijalista sa Rusijom. Izrekli ste jednu neistinu, u maniru Vlade i politike koju predstavljate, to je jedna klasična obmana. Govorite da smo mi vodili prorusku politiku do 2014. godine. Vi znate da smo 2003. godine zauzeli naš kurs, nakon toga obnovili crnogorsku nezavisnost, znate i sami da smo kroz stabilizaciju pridruživanje 2007. godine krenuli u put pregovora sa Evropskom unijom. Znate da smo otvorili pregovore 2012. godine, znate da smo uskladili našu politiku 2014. godine i Vi sada pominjete Demokratsku partiju socijalista u kontekstu veza sa Rusijom. Mi jesmo imali prijateljske odnose sa Rusijom, sve do momenta dok se nijesmo našli na liniji vatre odnosa između Zapada i Rusije. Vi to dobro znate. Ne znam zašto obmanjujete crnogorsku javnost sa tim političkim tezama, koje nijesu utemeljene u činjenicama. Ja bih volio da jesu utemeljene u činjenicama i da Vi navedete konkretan argument za Vašu priču. Ali, nijesu utemeljene na činjenicama i Vi imate problem sa tom argumentacijom. Takođe, kada pričate o Evropskoj uniji, Vi biste trebali da se zahvalite Demokratskoj partiji socijalista zbog toga što smo napravili uspjehe na putu evropskih integracija, da se zahvalite Demokratskoj partiji socijalista što smo postali članica NATO Saveza 2017. godine i, ono što je još mnogo važnije, gospodine Spajiću, Vi pominjete ovdje priču o Rezoluciji o genocidu u Srebrenici i pominjete priču kako mi dodatno inspirišemo određene teme ovdje u Crnogorskom parlamentu. Ja ću Vas samo podsjetiti na jednu stvar. Rezoluciju nije predala Demokratska partija socijalista, rezolucija je podnešena od strane Njemačke. Bili ste u posjeti Njemačkoj, ta rezolucija je podnešena od strane Njemačke i Vi sada nama imputirate kako mi ovdje raspirujemo mržnju ili širimo nacionalizam.

Dakle, još jednom Vas vraćam na pravi tok, Vi ste, gospodine Spajiću, danas u koaliciji sa političkim subjektima koji negiraju postojanje genocida u Srebrenici. Samo me saslušajte pažljivo. Nije se slučajno Rezolucija našla na generalnoj Skupštini Ujedinjenih nacija tek tako. Našla se iz jednog razloga, jer postoje i u regionu i u Crnoj Gori oni koji negiraju postojanje genocida u Srebrenici i Vi to dobro znate. Vi ste danas u koaliciji sa tim političkim subjektima. Je li to politički legitimno? To je Vaše pravo i to nas apsolutno ne zanima. Ali, nemojte nama ovdje da držite predavanja o tome kako mi obmanjujemo javnost i kako želimo da širimo nacionalizam. Vi ste u koaliciji sa njima i nemojte obmanjivati javnost oko odnosa DPS-a sa Rusijom, nego pogledajte sebe u ogledalo, istu onu obmanu koju ste juče saopštili kako navodno posreduje Stejt Department i Sjedinjene Američke Države oko vaših amandmana, što nije tačno pa ste dobili politički šamar od strane Stejt Departmenta. Nemojte nastavljati sa tom politikom obmana, nego utemeljite vašu politiku na činjenicama.

Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.05.24 14:58:16)

Molim Vas, prekoračili ste vrijeme.

Gospodin Spajić se javio. Hoćete li Vi da odgovorite?

Prije nego što se javi gospodin Spajić, pošto smo upravo čuli stav koji će premijer predložiti na sjednici Vlade, želim da obavijestim Skupštinu Crne Gore da će politički predstavnici srpskog naroda predložiti Skupštini Crne Gore da usvoji Rezoluciju o genocidu u Jasenovcu. Očekujemo da ćemo imati 100% podršku i vlasti i opozicije za takvu jednu inicijativu, jer mislimo da u ovom određivanju prema Srebrenici da jedan takav zločin, kao što je bio zločin u Jasenovcu, takođe treba da osudi ovaj Parlament.

Izvolite, gospodine Spajiću.

MILOJKO SPAJIĆ (09.05.24 14:59:02)

Je li povodom odgovora, ali i odgovora gospodinu Živkoviću?

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ:

Proceduralno možete. Izvolite.

MILOJKO SPAJIĆ:

Proceduralno, izvinjavam se.

Uvijek govorio o tome DPS-u u prošlosti. Vi ste mladi ljudi, nijeste bili tada. Do 2014. godine nijesmo imali stopostotnu usklađenost sa evropskom bezbjednosnom odbrambenom i spoljnom politikom iz razloga što ste bili partneri Jedinstvene Rusije i Putina. Sve ok, nikakav problem nije, samo da kažemo činjenice i istinite stvari. Ja nikada to nijesam bio, nikakav problem nije. Ja sam uvijek se zalagao za prozapadni kurs. To nije tajna, ja sam prozapadni čovjek, čitavi život sam proveo ili u Crnoj Gori ili na Zapadu, ideološkom Zapadu. Da li je to bio Japan, Francuska, Singapur - nebitno i, sa te strane gledano, tu nema nikakvih dilema.

Što se tiče bilo kakvog našeg stava u budućnosti, mi kao država, ja sam rekao, čestitam vam na tome, od 2014. godine imamo stopostotnu usklađenost sa evropskom politikom. Ja sam zadovoljan zbog toga, čestitam i tim vladama od 2014. koje su to uradile. Uvijek sam čestitao i u evropskom Parlamentu sam to radio, nikakav nemam problem da to istaknem. Glavni problem je bio što smo vodili lošu regionalnu politiku i zbog toga sada se kao antievropski ili proruski stav, proputinovski stav smatra onaj stav koji širi neslogu na Zapadnom Balkanu. Zato je naš stav pomiritejski davanjem amandmana, pomaganjem svima da izađemo iz ove teške situacije. Nikome nije laka ova situacija vraćanja u prošlost. Pokušavamo, dajemo sve od sebe kao mala država. Neće se zbog našeg glasa za usvojiti rezolucija ili biti nešto protiv. Ta rezolucija će se usvojiti zato što su velike sile stale iza te rezolucije. /Upadica/

Znate li što je suština stvari? Sada onaj koji pravi neslogu i u Crnoj Gori i na Balkanu i koji pokušava da pravi razdore među narodima je taj koji vodi antievropsku politiku, odnosno proputinovsku politiku. Zbog toga vas molim, sve političke aktere u Crnoj Gori, da budemo mnogo obazriviji po pitanju identitetskih tema i po pitanju tema o odnosima sa regionom, jer je vrlo bitno da zadržimo mir u regionu i da budemo primjer svima njima.

Hvala puno.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.05.24 15:01:59)

Hvala, gospodine Spajiću.

Proceduralno se javila gospođa Kenana Strujić-Harbić.

Izvolite.

KENANA STRUJIĆ HARBIĆ (09.05.24 15:02:05)

Kolega Mandiću, prvo da kažem što se tiče civilizacijskih vrijednosti i vrijednosnog stava, očekujem zaista da ćemo biti na istoj strani, mada ona dešavanja npr. u našim Pljevljima, gospodine premijeru, ne govore da smo mi dosta civilizovan narod. A za sve to, u pravu je gospodin Mugoša, moj kolega, vi negdje aminujete te stvari. Evo da krenem od naših Pljevalja, i Vaših i mojih, i zato ovim putem pozivam sve članove Vlade zaista kada budu glasali da budu na strani vrijednosti kakve se npr. naši zapadni partneri, pošto svi danas pričamo ovdje da smo na zapadnoj strani, a ne na proruskaj.

Maloprije smo čuli od premijera, zato sam se isključivo javila za proceduru, da većina u Crnoj Gori nije čitala tekst Rezolucije koji je predložen u Ujedinjenim nacijama, tj. da nijesu imali vremena. Ali, i te kako ovih dana su imali vremena da komentarišu u medijima isti tekst rezolucije i navodna dva amandmana koja su se pojavila u međuvremenu i koja će biti predata u ime države Crne Gore. Nadam se da će biti odbijena jer ovom prilikom koristim svoje vrijeme da pročitam za one koji ne znaju, sedam tačaka. Molim Vas, ovo je veoma bitno, gospodine Mandiću.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ:

Javili ste se proceduralno.

KENANA STRUJIĆ HARBIĆ:

Krećemo od prvog člana, uvodni dio Rezolucije neću, to su samo dvije stranice. Ja ne znam kako neko nije imao vremena za veoma bitan akt koji je predložen u UN. Nije ga predložila stranka, Bošnjačka stranka je onog momenta kada je predložila Rezoluciju u crnogorskom Parlamentu 2021. godine rekla da je Srebrenica crvena linija. Ovo je bio civilizacijski čin 2021. godine, gdje smo imali većinu za usvajanje rezolucije. Odmah da se ogradim, ovdje ni u ovoj rezoluciji, kao i u rezoluciju koju smo mi predložili kao klub Bošnjačke stranke 2021. godine niko nije pominjao kolektivnu krivicu. Jer, kolektivna krivica, kao što je uvaženi predsjednik Bošnjačke stranke Ibrahimović rekao, ne postoji. Svima ovdje savjetujem da uzmu i da pročitaju šta znači termin genocid, koji je definisan jasno i glasno 1948. godine.

Znači, prvi član rezolucije - odlučuje se da 11. jul proglašim međunarodnim danom sjećanja na genocid u Srebrenici 1995. godine, koji će se obilježavati svake godine.

Druga tačka osuđuje bez rezerve svako poricanje genocida u Srebrenici kao historijskog događaja i poziva države članice da očuvaju utvrđene činjenice, uključujući ih kroz svoje obrazovne sisteme razvijanjem odgovarajućih programa, takođe u znak sjećanja u cilju sprečavanja poricanja i iskrivljavanja činjenica, te pojave genocida u budućnosti.

Tačka tri, takođe bez rezerve osuđuje radnje koje veličaju one osuđene za ratne zločine, zločine protiv čovječnosti i genocid od strane međunarodnih sudova, uključujući one odgovorne za genocid u Srebrenici.

Tačka četiri naglašava važnost završetka procesa pronalaska i identifikacije preostalih žrtava genocida u Srebrenici i prema njima dostojanstvenog pokopa i poziva na nastavak procesuiranja onih počinitelja genocida u Srebrenici koji tek treba da se suoče sa pravnom.

Tačka 5 poziva sve države da se u potpunosti pridržavaju svojih obaveza prema Konvenciji o sprečavanju i kažnjavanju zločina genocida, kako je primjenjivo i u međunarodnom običajnom pravu o sprečavanju i kažnjavanju genocida (uz dužno poštovanje relevantnih odluka).

Šesta tačka traži od generalnog sekretara da uspostavi program informisanja pod nazivom Genocid u Srebrenici i ujedinjeni narodi, počevši sa svojim aktivnostima i pripremama za tridesetu godišnjicu 2025. godine, i dalje traži od generalnog sekretara da skrene pažnju na ovu rezoluciju svih država članica, organizacija sistema ujedinjenih naroda i organizacija civilnog društva za odgovarajuće poštovanje.

Poziva sve države članice organizacije sistema, ovo je posljednja tačka, ujedinjenih naroda druge međunarodne i regionalne organizacije, civilno društvo uključujući nevladine organizacije, akademske institucije i druge relevantne sudionike da obilježavaju međunarodni dan, uključujući posebna obilježavanja i aktivnosti u znak sjećanja i počast žrtvama genocida 1995. godine u Srebrenici, kao i odgovarajuću edukaciju i aktivnosti podizanja svijesti javnosti.

Ja pitam sad Vas i crnogorsku javnost da li se ovdje pominje kolektivizacija, generalizacija jednog naroda - ne. Da li pričamo istim jezikom i da li isto pismo čitamo, bez obzira da li bilo latinično ili ćirilično. Upoznali smo javnost, toliko za sada.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.05.24 15:07:25)

Hvala Vam.
Proceduralno poslanik Seid Hadžić.
Izvolite, gospodine Hadžiću.

SEID HADŽIĆ (09.05.24 15:07:38)

Hvala Vam, predsjedavajući.

Ovih dana imali smo prilike da slušamo o Srebrenici, nijesam se javljao, nijesmo debatovali o tome, drago mi je da sam čuo i svoje starije kolege iz Bošnjačke stranke, ali dozvolite mi samo par rečenica da kažem o svemu ovome.

Mnogo mi je važno zbog građana, prije svega i zbog Bošnjaka kao naroda, da podvučemo da Vlada Crne Gore od samog početka je imala nepromijenjen stav - da treba da se podrži Rezolucija o genocidu u Srebrenici. Druga stvar koju želim takođe ovdje da pomenem jeste da Klub poslanika PES-a nikada nije ni planirao, niti će revidirati odluke koje su donešene u ovom viskom domu, a tiču se deklaracije o priznanju rezolucije i donijete rezolucije. Dozvolite mi sa par rečenica da predstavim svoj utisak i ambijent u kome se trenutno nalazimo. Ranije sam posmatrao nekako preko medija, evo sada imam priliku da posmatram iz Parlamenta raspravu o Srebrenici i uvijek sam bio stava da se ova tema i te kako politizovala kod nas a i u regionu.

Poslije 30 godina, raspravljati o Srebrenici isto kao da raspravljamo o holokaustu, da li se desio ili se nije desio. Pitanje toga da li je bio genocid ili nije bio genocid - zločin se desio, ljudi su pobijeni, i to treba da bude racio svakog našeg stava. Ako pričamo o pravnoj formi genocida, međunarodni sud je donio presudu i to je završeno pitanje. Sve ostale stvari, rezolucije su, da tako kažem, manje važne. U ovom kontekstu, ne govorim da nijesu, ali da je sreće, da Rezoluciju o Srebrenici nije predložila ni Njemačka, niti Amerika, niti evo sada da guramo i mi Crna Gora amandmane, nego da je sreće da je predložio entitet Republika Srpska. Pomenuti su ovdje i amandmani i namjera Vlade da amortizuje dešavanja ovdje u Crnoj Gori. Moj utisak, onako kako sam ja to doživio, ako razgovaramo i pričamo o Bošnjacima, pa mi imamo Bošnjaka i u Srbiji pa ti Bošnjaci trebaju da nastave da žive i u Srbiji. Isto to se dešava i na našim prostorima. Hoću reći, Bošnjaci kao narod u Crnoj Gori su najmanje bili glasni oko ove rasprave zadnjih dana. Zna li što su Bošnjaci bili

najmanje glasni? Upravo iz ovih razloga, jer se osjeća, ne želim nikoga pojedinačno niti subjekte političke prozvati, politizovana tema i nametnuta tema da se tolika briga vodi o Bošnjacima.

Dozvolite mi da kažem svoj utisak, mene kao Bošnjaka, ako se vodila tolika briga i imali smo toliku brigu, a ja vjerujem da je to bilo i ranije, nikada se nebi ni desio taj genocid. Moj bošnjački narod i ja želimo da nastavimo da živimo sa svima vama ovdje u ovdje u ovoj zemlji i da gradimo i da pravimo ovu zemlju. U prošlosti smo sve probali, osim da se pomirimo. Dajte da kohezujemo naše vrijednosti i da probamo da guramo ovu zemlju naprijed. Ukoliko se vratimo u prošlost, čuli smo i svjedoci smo bili ovih dana - nećemo se složiti oko prošlosti, ali šta treba da radimo o toj prošlosti? Trebamo je pomenuti, trebamo izvući pouke, ali trebamo gledati i u budćnost. Mi, naša djeca trebamo da nastavimo svi i da pričamo o nekim novim temama. Poštujemo, znamo odlično o žrtvama u Srebrenici kada se pomenu. Još jednom, ovo je moj lični utisak, trebamo da stanemo mirno da spomenemo rahmet i spokoj tim dušama i da o toj temi ne razgovaramo. Ako treba na nekim naučnim skupovima, ali da to ne bude tema dnevne politike. Hvala vam.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.05.24 15:12:04)

Hvala Vam, gospodine Hadžiću. Posebno Vam hvala na ovoj priči o pomirenju koje je potrebno Crnoj Gori, a uvjeren sam i čitavnom regionu.

Za proceduru se javio gospodin Adrijan Vuksanović, a nakon njega gospođa Ana Novaković-Đurović. Izvolite, gospodine Vuksanoviću.

ADRIJAN VUKSANOVIĆ (09.05.24 15:12:24)

Hvala Vam, predsjedniče.

Moram priznati da sam samo čekao, kad se otvorila ova rasprava, kada ćete spomenuti Jasenovac. Ja nemam nikakav problem sa tim, ja sam govorio ovdje, sa ovog mjesta i ponoviću da je to najveća sramota u povijesti hrvatskog naroda, koja je proistekla iz jednog zločinačkog režima NDH-a. Ali, znate koja je razlika između politike koju ja predstavljam i politike koju Vi predstavljate? Što ću ja jasno i nedvojbeno kazati da oni koji su sproveli ono što danas zovemo Jasenovcem su zločinci, a Vi ćete one koji su sproveli ono što podrazumijevamo pod Srebrenicom označiti kao heroje: Radovana Karadžića, Slobodana Miloševića, Ratka Mladića. Oni su za Vas heroji, a za mene je Ante Pavelić zločinac, stid i sramota hrvatskog naroda. Za Vas su: Radovan Karadžić, Ratko Mladić, Slobodan Milošević i čitava ta garnitura likova heroji. U tome je značajna razlika između politike koju ja predstavljam i politike koju Vi predstavljate. A Vi pokrenute inicijativu, ja ću se sukladno ovim riječima koje sam ovdje izgovorio odnijeti prema toj inicijativi. Hvala vam.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.05.24 15:13:47)

Samo da znate, gospodine Vuksanoviću, svi oni koji su ubijali u Srebrenici ratne zarobljenike ja doživljam zločincima. Srebrenica se nije desila tako davno da ne može da se pažljivo analizira kako se to desilo za razliku u političkom programu koji je postojao u nezavisnoj državi Hrvatskoj vezano za istrebljenje jednog naroda. Srebrenica se veoma pažljivo izučava i nema ni jednog Srbina koji je ponosan na to što su radili zločinci ubijajući svezane ljude i ubijajući ratne zarobljenike. Dakle, da ne bi imali tu nekog nesporazuma i da veliča bilo ko zločinca, ja Vam ovo govorim u ime političke organizacije kojoj pripadam. Da li je politika bila takva, kažem Vam, vrlo se pažljivo izučavaju i korijeni i razlozi, a i sama naređenja ko je izdavao a Haški tribunal se opredijelio prema nekim ljudima koji su učestvovali u tom velikom zločinu, prvenstveno mislim na onog ključnog oficira mislim da je bio pukovnik Beara.

Dakle, pošto ste me prozvali, direktno ću to da Vam kažem. Nisam ja srećan, Crna Gora i danas je puna jama. Pored Nikšića imate jame napunjene ljudima koji još nijesu izvađeni iz tih jama. To znaju ljudi u Crnoj Gori, deset ili 12 hiljada ljudi je ubijeno u Sloveniji nakon završetka Drugog svjetskog rata, kao ratni zarobljenici, naši državljani, državljani Crne Gore. To su naše /prekid/ ovog regiona i nemojte da pripisujete nama ili meni da sam ja ponosan na bilo kojeg Srbina koji je ratni zločinac. Ni najmanje. Mislim da ratni zločinci treba da odgovaraju. Žao mi je što i oni ratni zločinci nakon 1945. godine koji su ubijali po Sloveniji nijesu odgovarali, nego su otišli sve pjevajući na onaj svijet ali postoji i veća pravda od ljudske pravde, pa će se vjerovatno suočiti na onom svijetu sa pravdom koja je potrebna. Nemojte nam pripisivati duple aršine, Jasenovac je strašno mjesto, drago mi je što tako mislite o njemu, postoji Kragujevac, postoji Kraljevo. Kažem, kad izađemo izvan granica Crne Gore, a još nismo završili priču unutar Crne Gore, kažem, jame su punue po Crnoj Gori, od Krnova do Gornjeg Polja, i na drugim mjestima, pa evo živimo i trajemo. Potreba budućnosti Crne Gore je da se pomirimo. To su sve rođaci, nije ovdje došao neko iz Berlina da nas ubija nego

smo se ubijali između sebe. Naši preci su se ubijali između sebe. To je ono što je loše, što treba svi da osudimo, kao što osuđujemo ratne zločince koji su počinili ono u Srebrenici.

Ono što ne prihvatam je kolektivna odgovornost za srpski narod za to što se desilo, kao što ne želimo ni u Jasenovcu da postoji kolektivna odgovornost hrvatskog ili bošnjačkog naroda, čiji su izvršioци tamo bili i te kako prisutni u Jasenovcu. Ne govorimo o kolektivnim odgovornostima, ali ovdje kada vidimo kolektivnu odgovornost moramo da reagujemo.

Izvolite, hoćete li Vi nešto da kažete, vidim da ste se javili?

Gospođa Novaković je prva, hoćete li Vi? Ako Vi puštate, gospođu Novaković, onda, ja ovdje određujem redosled, ako Vi nećete, nećete dobiti posle riječ, jer ste prvoprijavljeni.

Dobro, hvala Vam, gospođu Novaković, u redu, računam da ste odustali. Dobro, ja Vam dajem riječ jer ste se prijavili. Vi ste se prijavili, gospođu Novaković, izvolite.

ANA NOVAKOVIĆ ĐUROVIĆ (09.05.24 15:17:59)

Jesam, lijepo je da počinjete od ovog trenutka da primjenjujete strogo Poslovnik i procedure. Ne, ja sam samo htjela da dopustim kolegi da reaguje zato što je moja reakcija baš proceduralna, nije u temi, a pretpostavljam da je kolega htio da se nadoveže na temu, tako da smo napravili problem gdje ga nema, ali idemo dalje.

Premijer nije tu, htjela sam njemu da se obratim, ali evo mogu i Vama, jer to je gotovo isto. Ja sam sigurna da ćemo se Vi i ja saglasiti da u ovom domu moramo da se držimo činjenica (evo stigao je) i da govorimo istinu, što gospodinu Spajiću nije svojstveno. O tome svjedoče prethodni mjeseci njegovog mandata. Gotovo na dnevnom nivou je sklon tome da izgovori neku neistinu pa i danas, vrlo često vezano za 43. Vladu i misli da će mu to proći, ali ja ću biti tu da ga podsjetim da stvari koje je izgovorio nijesu tačne i uradiću to vrlo kratko.

Recimo, gospodin Spajić je rekao da je ovo Vlada 44. koja je jedina imala hrabrosti da sprovede popis. Zamislite, 43. Vlada donijela uredbu, pripremila sve prethodne radnje, Monstat potvrdio da može da se krene u popis, a vi ga odložili u dogovoru sa opozicijom. Ono što me je dodatno podstaklo jeste lijepi razgovor sa gospodinom Ibrahimovićem o grantu od 112 miliona, koji jeste odobren za vrijeme 43. Vlade i koji smo mi pripremili, ali ne samo Ministarstvo kapitalnih investicija. Vi bi, kao predsjednik Vlade, trebalo da znate da taj grant ne bi mogao biti odobren da nije imao podršku Vlade i da nije. Samo Vas molim da me kolega Milović ne opominje? Možete li ove neprimjerene komentare da zaustavite? /Upadica/ Ja nisam na Vas slaba sigurno.

Dakle, nećete me skrenuti sa ključne podruke, 112 miliona granta je odobreno i zato što, između ostalog, je Ministarstvo evropskih poslova koordiniralo tim procesom. To bi trebalo da znate ili da Vas nauče, ali mene ne iznenađuje od Vas jer ste Vi, zamislite, predsjednik 44. Vlade, 2024. godine uspjeli da izjavite da Crna Gora u protekloj deceniji nije dobijala grantove Evropske unije. Toliko o ozbiljnosti predsjednika Vlade, o njegovim istinitim navodima. A što se tiče 43. Vlade, stvarno ne razumijem njegovu frustraciju. Sve zakone koje ste ovdje stavili u proceduru pripremila je 43. Vlada, samo smo Vam pomogli da budete brži i na evropskom putu. Zaista mislim da treba to da prihvatite kao činjenicu, a da izgovarate ono što nije tačno Vam neće biti dozvoljeno.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.05.24 15:21:06)

Hvala Vam, gospođu Novaković.

Proceduralno poslanik Amer Smailović.

AMER SMAILOVIĆ (09.05.24 15:21:19)

Zahvaljujem.

Ne znam je li bio lapsus ili namjera kada ste rekli da osuđujete sve ratne zločince koji su ubijali zarobljene ljude, a u Srebrenici, tj. tokom genocida u Srebrenici nisu ubijani zarobljenici. U zaštićenoj zoni je ubijeno preko 800 djece, ubijani su ljudi od nula godina, tek rođene bebe, do ljudi preko 91 godinu. Dakle, ne znam samo da li je zaista bila namjera ili lapsus, ali ste izrekli jednu izjavu koja ponovo ulazi u sferu negiranja genocida, jer ponavljam - u zaštićenoj zoni ljudi su tražili utočište, zaštitu a pritom nisu ubijani samo ratni zarobljenici kako ste Vi to kazali.

Takođe, izjava Mladića - to je ljudi genocid, kako će Karadžić to objasniti svijetu. To su jedni od objavljenih transkripta o pripremi genocida u Srebrenici. Toliko, hvala.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.05.24 15:22:26)

Ja osuđujem svaki zločin i taj u Srebrenici, posebno ako je nad djecom i nad ženama. Bio sam u Bratuncu, gledao sam tamo ima i tamo stradalih, morate da znate, ima u Skelanima. Svuda je bila ta nesreća, kada dođe rat, kao što je rat nesrećni bio u Crnoj Gori. Moram Vam reći, u mome selu u Poljima kolašinskim u toku Drugog svjetskog rata stradalo je više ljudi nego što je stradalo u dva velika sreza - ulcinjskom i rožajskom. Nije niko sa strane ih poubijao, poubijali su se između sebe. Najmanje ih je ubio neko sa strane, uglavnom je to bio jedan teški obračun i onih koji su jedni drugima najbliži na kraju kada se pojavi neka nesreća, onda se između sebe najviše zakrve. To je naša muka, nije to prvo što se desilo, evo dešavalo se i na drugim prostorima. Ne želim kao srpski političar iz Crne Gore da zaboravim i srpske žrtve koje su se desile na tom prostoru, nego sa istim poštovanjem se odnosim i prema bošnjačkim žrtvama i govorim ovdje pred crnogorskom javnošću, ovo čuju svi, da mi je žao sve ljude koji su nastradali u toku građanskog rata u Bosni i Hercegovini. Žao mi je posebno onih ljudi koji su stradali, pošto je proteklo dosta vremena, u Crnoj Gori, moje porodice u tom građanskom ratu zamalo istrijebljenu. Ne znam koliko imate rođaka Bošnjaci iz Crne Gore u Srebrenici, ali ovdje u ovom Parlamentu ja mislim da nema gotovo ni jedne porodice koja nije imala gubitak u Drugom svjetskom ratu, a najmanje su poubijali okupatori Njemci i Italijani. Najviše su se poubijali između sebe. To je ono sa čim mi treba da se suočimo, da ne zaustavljamo suočavanje na 1995. godini i Srebrenici, nego da idemo i unazad pa da se suočimo i sa drugim zločinima.

Kad završimo Premijerski sat, imaćemo mi ovdje u Parlamentu, da ne zadržavamo ljude iz Vlade oko ove teme koju meni otvarate. Jasno sam se opredijelio, istakao problem jama u Crnoj Gori, istakao problem ubistava u Sloveniji. Sve to znaju građani Crne Gore i moraju sa jednim dužnim poštovanjem da se odnose prema tome, ali mi smo zaduženi za građenje budućnosti. Budućnost počiva na pomirenju i razumijevanju.

Javio se za riječ gospodin Ivan Vuković. On će sigurno sada da priča o budućnosti.

IVAN VUKOVIĆ (09.05.24 15:25:23)

Tako je.

Gospodine Mandiću,

Način na koji Vi mislite da treba tretirati prošlost vjerujte da ne postoji, ne važi u bilo kom civilizovanom društvu.

Danas slavimo 9. maj, Dan Evrope i Dan pobjede nad fašizmom. Nije ta Evropa koja je tog dana počela da se gradi počela da se gradi na pretpostavci da niko nije kriv za ono što se dešavalo u periodu 1939 - 1945. godina, nego se tačno zna ko je kriv. Danas, u kontekstu priče o Rezoluciji Ujedinjenih nacija o Srebrenici, se pokušava manipulirati nekom vrstom kolektivne odgovornosti koju niko normalan ne tvrdi da postoji. Da budem još precizniji, što se mene tiče, svak onaj ko kaže da je srpski narod ili bilo koji drugi narod pod kapom nebeskom genocidan je fašista. Isto tako, svak onaj ko nakon svega, presude Haškog tribunala, svega što znamo o Srebrenici, a to je 200 km odavde, bio sam tamo prošle godine, vjerujte trebalo mi je tri dana da se povratim nakon svega što sam vidio, dakle nakon svega toga, ako neko kaže da su Karadžić i Mladić heroji - on je fašista. Znači, da tu budemo jasni.

Sada ću vama da dam priliku da pojasnite stav koji mene hrabri donekle, uz ovo pojašnjenje vezano za ratne zarobljenike. Tamo nisu stradali ratni zarobljenici, nego su tamo stradali i civili, деца, i žene, i stari. Budite oprezni kada govorite o tome.

Gospodine Mandiću, pojašnjenje u odnosu na dvije Vaše teze. 2008. godine bili ste u Beogradu kada ste poručili Borisu Tadiću da je teško nositi žig izdajice zbog toga što je isporučio Radovana Karadžića Haškom tribunalu. Da li i dalje mislite da je to bio izdajnički čin? 2017. godine, dakle koliko juče, kazali ste: "Sramna presuda Mladiću je dokaz da je Haški tribunal antisrpska tvorevina". Molim Vas da nama i crnogorskoj javnosti pojasnite da li ste Vi i dalje na tom stanovištu, ili se nešto u međuvremenu promijenilo. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.05.24 15:27:58)

Može, naravno.

Izvolite, premijeru.

MILOJKO SPAJIĆ (09.05.24 15:28:07)

Razumijem da vas mi motivišemo da se javljate kada se pojavimo. Pozivam Skupštinu da ugradi jedan hologram sa premijerom i ministrima svaki put da imate ovoliko žive rasprave. Molimo vas, vratimo se na Premijerski sat, na pitanja, pa ćete se ispričati drugog dana. Možemo li vas zamoliti tako? Hvala vam veliko.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.05.24 15:28:40)

Poštovani predsjedniče Vlade, danas sam odgovarao u skladu sa procedurom na sva pitanja koja su postavljali poslanici. Oni su, u polemici sa Vama, polemicali sa mnom. Samo sam pokušavao da ljudima kažem - evo vam Vlada, evo vam premijer, što ste danas zapeli za ovo, što danas insistirate na ovome? Predlagao sam ovdje zajedno sa poslaničkim klubom ne znam koliko puta Rezoluciju Savjeta Evrope 1481 o osudi totalitarnih režima, tj. o zločinima nakon Drugog svjetskog rata kada su ubijani ratni zarobljenici po Sloveniji. Nikada nijesmo dobili podršku za to, jer je to neobavezujuća rezolucija i uvijek smo imali objašnjenje o tadašnje parlamentarne većine da je to neobavezujuće i da oni neće da glasaju za osudu totalitarnih režima.

Ovo, gospodine Vukoviću, što ste me pitali, kada se vi izjasnite o ovoj rezoluciji totalitarnih režima i kada mi pomognete, to bi bilo lijepo, meni i drugima da očistimo ove jame po Crnoj Gori gdje su ubijani i bacani ljudi, tada bi bilo lijepo da odgovorimo na sva ta pitanja. Kada odete u Sloveniju i poklonite se onim ljudima koji su tamo ubijeni nakon Drugog svjetskog rata, to bi bio pravi znak, to je jedan pošten i fer odnos. Izvolite, gospodine Ibrahimoviću.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (09.05.24 15:30:25)

Uvaženi predsjedavajući, kao dobar domaćin, poslušaću molbu predsjednika Vlade i odustajem od svoje diskusije.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.05.24 15:30:29)

Hvala.

Sledeća prijavljena za riječ je gospođa Maja Vukićević.

Izvolite, gospođu Vukićević. Čekali ste dugo, izvinite.

MAJA VUKIĆEVIĆ (09.05.24 15:30:33)

Hvala, predsjedniče.

Bilo je dvadesetak procedura, ali opet vidite nisu zadovoljni poslanici.

Moram vam reći da mi je negdje i prilično teško da se skoncentrišem na svoje poslaničko pitanje nakon ove rasprave i nakon ovoga što smo čuli da će još jedna odluka Vlade ipak biti uperena protiv srpskog naroda, koji je, moram podsjetiti, dominantno dao doprinos promjeni vlasti 2020. godine. Ali, ipak, da se vratim na ovo što je bilo moje poslaničko pitanje, pa ćemo imati priliku i danas i narednih dana da raspravljamo i o ovome što smo danas čuli ovdje.

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, predsjedniku Vlade postavila sam sledeće poslaničko pitanje:

Ko opstruira objavljivanje podataka o sprovedenom popisu stanovništva?

Kao što je svima dobro poznato, popis stanovništva obavljen je u decembru, mislim da je kraj bio 28. decembra 2023. godine. Danas je 9. maj, a mi još uvijek, osim nekih šturih podataka koje smo dobili iz Monstata, nemamo precizne rezultate popisa. Moram reći da je prilično neuobičajeno da se ovoliko dugo čeka da se objave konačni rezultati. Meni je premijer poslao pisani odgovor u kojem se pominje da se čeka tender za softver i da će to biti u drugoj polovini ove godine. Međutim, imali smo neke ranije popise kada smo relativno brzo dobijali podatke. Kada se ima u vidu sve ono što dešavalo od 2021. godine, kada je popis trebao da bude održan po rasporedu, pa do momenta kada je on zvanično i održan, a podsjetiću vas da je bilo više odlaganja, da se 42. Vlada nije ni bavila tim pitanjem, 43. Vlada je donijela Zakon o popisu, a u međuvremenu je smijenjena, pa smo tek stekli uslove da popis održimo izborom ove Vlade. Tada je bilo problema i bilo je odlaganja, mi smo bili protiv toga, ali, eto, izašlo se u susret zahtjevima opozicije i konačno je popis sproveden. Međutim, završen je u decembru, još uvijek nema rezultata.

Kada se uzmu u obzir ove činjenice koje sam navela, jasno je da se može javiti sumnja da se radi o nekoj vrsti opstrukcije. Takođe, postoje neke informacije da nema dovoljno ljudi koji unose podatke iz razloga što nedostaju neka finansijska sredstva. Ne znam da li su to pouzdane informacije. Vi ste mi u odgovoru rekli da je unos podataka završen, da se samo čeka softver. Vidjećemo u narednom periodu da li je to istina.

Mislim da je sasvim jasno da ovdje postoji neka namjera da se rezultati popisa još uvijek ne objave iz razloga što vjerujem da će oni pokazati da je ovih 30 godina politike koja je bila usmjerena dominantno protiv jednog naroda, protiv srpskog naroda, uništenje njegove kulture, jezika, protiv Srpske pravoslavne crkve, mislim da će rezultati pokazati da je ta politika bila uzaludna. Razlog zašto to mislim je što i pored promjene vlasti vidimo da se i danas donose odluke koje idu na štetu srpskog naroda. Naravno da svi osuđujemo sve zločine, ali mislim da nema potrebe da se po stoti put targetira srpski narod. Vi sami znate da ste dobili glasove mnogo ljudi koji se izjašnjavaju kao Srbi. Mislim da treba da budemo vrlo oprezni kada donosimo ovakve vrste odluka. Smatram da se rezultati popisa na neki način odlažu jer postoje strukture, što u domaćoj javnosti, što u međunarodnoj zajednici, koje i dalje žele da marginalizuju Srbe u Crnoj Gori. Ali, to će im ostati samo na nivou puste želje, jer mnogi su na Srbima slomili zube, pa će i ovi koji misle da nastavljaju istu takvu antisrpsku politiku.

Danas neću da se bavim dominantno ovom temom, o našim standardnim podjelama na Srbe, Crnogorce, partizane i četnike, već još jednom temom kojom, čini mi se, treba da se bavimo svi u ovom parlamentu. To je da popis treba da nam pokaže kakva je struktura stanovništva u Crnoj Gori. Vi ste negdje u svom odgovoru, čini mi se, na prvo pitanje Vaše kolegice iz Pokreta Evropa sad pomenuli da veliki broj ljudi napušta Crnu Goru. Ne znam da li ste imali priliku da vidite, nedavno se prije nekoliko dana pojavilo jedno istraživanje za period od 2011. do 2021. godine, to je taj period od deset godina. Podaci pokazuju da je oko 70.000 građana trajno napustilo Crnu Goru u tom periodu, a da se 66.000 građana doselilo u tom periodu (mahom stranaca). Ako tim ljudima koji su otišli iz Crne Gore dodamo i one koji su se iselili a nisu odjavili prebivalište, broj građana Crne Gore koji su napustili Crnu Goru je znatno veći. Takođe, ukoliko uzmemo u obzir ova geopolitička kretanja u poslednje dvije godine i broj stranaca koji su se doselili ovdje je značajno uvećan.

Dakle, popis treba da nam odgovori na ta pitanja, jer to istraživanje pokazuje da je staro stanovništvo u Crnoj Gori negdje iznad takvog evropskog prosjeka, da je naš prirodni priraštaj negativan. Čini mi se da ćemo se svi zajedno susresti s nekim pitanjima na koje još uvijek nemamo odgovor i moramo da radimo zajedno na nekim strategijama kako bi spriječili odliv stanovništva, jer ja ću vas podsjetiti da je cilj svih nas da Crna Gora bude dio Evropske unije. Svi smo o tome ovako bar deklarativno posvećeni, nekad smo to pokazali i djelima i glasanjem u ovom Parlamentu i taj će trenutak doći. Mi ćemo se neminovno suočiti sa još većim izazovima vezanim za migracije stanovništva i to je trenutak koji treba da dočekamo spremni. To je jedan od razloga zašto ne smijemo dozvoliti da se desi bilo kakvo fingiranje rezultata popisa, jer treba da dobijemo precizne informacije. Ja ću se u odgovoru na Vaš komentar baviti još jednim segmentom koji mislim da je veoma važno ispitati, a to je ko su ljudi koji su se doselili u Crnu Goru, kakvo je porijeklo njihovog kapitala (jer vjerujem da je i tu bilo dosta zloupotrebe), kako je doseljenje tih ljudi uticalo na stanovnike Crne Gore, jer svjedoci smo da imamo divljanje cijena nekretnina, cijena stanovanja, svakodnevnog života. Mislim da je i dolazak stranaca imao značajan uticaj na stanovnike Crne Gore, tako da treba i to da analiziramo uz ove podatke koji su takođe veoma važni. Svjedoci smo da se odlaganje popisa tražilo najviše zbog toga kako se ljudi ne bi nacionalno izjašnjavali, ali i ti su podaci veoma bitni i nadam se da ćemo uskoro imati te rezultate, da nećemo morati da čekamo još nekoliko mjeseci. Hvala vam.

PREDSJEDAVALA ZDENKA POPOVIĆ (09.05.24 15:36:59)

Zahvaljujem poslanici Vukićević.
Pravo na odgovor ima predsjednik Vlade.
Izvolite, predsjedniče.

MILOJKO SPAJIĆ (09.05.24 15:37:10)

Hvala puno uvaženoj poslanici.

Mislim da smo imali sijaset pitanja i pokušaću da se sjetim sad svakog od njih.

Što se tiče srpskog naroda u Crnoj Gori, kao i svaki drugi narod, ova Vlada će do kraja poštovati svaki narod u Crnoj Gori, naravno srpski narod. Iz tog razloga smo mi dali amandmane koji potpuno obesmišljavaju sve spinove da se srpski narod na bilo koji način targetiran i da bilo ko ima bilo šta protiv srpskog naroda, kao i da će Republika Srpska nestati ili bilo šta da će se desiti ovom rezolucijom.

Mislim da su amandmani koje smo predložili ljekoviti i da su negdje i za naše građane, mi gledamo prvenstveno na interes naših građana, a + - 30% naših građana su Srbi i to svaka Vlada mora da poštuje (nebitno da li bili politički predstavnici Srba u toj Vladi ili ne). Svaka Vlada Crne Gore te ljude mora da poštuje.

Što se tiče popisa, pročitali ste pisani odgovor tako da već ste odgovorili negdje ono što sam htio upravo da kažem, tako da se neću vraćati na to. Završena je faza unosa podataka prije par dana. Imamo sada fazu obrade podataka, trajće dva tri mjeseca i ubijeđen sam da ćemo sukcesivno objavljevati podatke u drugoj polovini ove godine (od ljeta već će krenuti da izlaze podaci). To je bio i plan MONSTATATA po svemu. Imamo sada i komisiju za softver i član opozicije je tu. Sa malim zakašnjenjem tačno, ali mislim da tu nije bilo zle namjere. Ne bih da optužujem nikoga, mislim da ide sve po planu, imaćemo ćemo softver za provjeru da svaki građanin može provjeriti svoje podatke iz tog etno-kulturološkog dijela koji je apsolutna opsesija izgleda svima u Crnoj Gori, ali eto ajde da imamo i to. Mislim da će taj softver biti vrlo brzo spreman, tender prvo ide pa naravno poslije toga izrada softvera i ide sve po planu. Popis je bio jedno veliko problematično pitanje. Svaki put kada se sretnemo sa svjetskim zvaničnicima svi nam čestitaju na uspješnoj realizaciji popisa, jer je to bila jedna velika glavobolja koju su svi sa strane gledali da može prouzrokovati velike probleme i praviti velike podjele i polarizaciju u našem društvu (kao što je bilo to decenijama nažalost). Sada je svako imao priliku da se slobodno izjasni, da kaže koje je etničke pripadnosti, odnosno nacionalnosti, kojim jezikom priča, koje vjere itd. i da bude potpuno opušten da neće ga niko targetirati zbog njegovog izjašnjenja, zato što se izjasnio ili kao Crnogorac, ili kao Srbin, ili kao Bošnjak, ili kao Hrvat, ili kao Rom, Albanac ili bilo ko drugi u našoj državi. To je velika vrijednost koju smo donijeli i mislim da tu veliku vrijednost trebamo da sačuvamo u budućnosti. Crna Gora je bogatija sa tolikom raznovrsnošću, Crna Gora treba da baštini svaki svoj narod koji je u Crnoj Gori, sve su to autohtoni narodi. Ne treba niko da kaže da je ovaj narod utemeljeniji ili onaj drugi narod utemeljen. Svi smo mi utemeljeni u našoj državi Crnoj Gori i upravo kao takvi, ujedinjeni, treba da idemo naprijed. Hvala vam.

PREDSJEDAVALA ZDENKA POPOVIĆ (09.05.24 15:40:57)

Zahvaljujem predsjedniku Vlade.

Pravo na komentar ima poslanica Vukićević.

Izvolite.

MAJA VUKIĆEVIĆ (09.05.24 15:41:06)

Mi smo 30 godina imali jednu izrazito antisrpsku politiku i srpski narod je bio marginalizovan. Iz tog razloga, moramo voditi računa da malo više poštujemo i srpski narod i kada donosimo ovakve odluke. Jer, da nije bilo glasova tog naroda, uz dužno poštovanje, ni Vi ni gospodin Milatović ne bi bili na pozicijama na kojima ste. Dozvolićete mi da mislim da ovo nije u mom interesu, ja sam glasala ovu Vladu i da ovo nije u interesu naroda koji predstavljam. To je moje mišljenje.

Sada ću da se osvrnem na još jednu temu. Na prošlom Premijerskom satu, naš kolega Milan Knežević Vas je pitao vezano za državljanstvo ljudi koji imaju porijeklo iz Crne Gore, a koji žive u Srbiji. Ja ću Vas podsjetiti da na teritoriji Crne Gore živi veliki broj raseljenih lica čija su se djeca rodila ovdje, školovala ovdje, ovdje žive i zasnovali su svoje porodice, a nemaju riješeno pitanje državljanstva i nemaju crnogorska dokumenta. Možete samo da zamislite koliko to otežava njihov svakodnevni život. Ustavnim zakonom koji je donijet u Crnoj Gori samo je Srbima bilo onemogućeno da steknu državljanstvo Crne Gore. Morali su se odreći jednog državljanstva - ili državljanstva Crne Gore ili državljanstva Srbije. Po tom pitanju je to čista diskriminacija, jer je svima drugima omogućeno da posjeduju dvojno državljanstvo upravo tim Ustavnim zakonom i njegovim članom 12.

Vi ste negdje u odgovoru poslaniku Kneževiću rekli da će Vlada raditi na izradi zakonodavnog okvira kako bi se riješilo ovo pitanje u skladu sa najboljom evropskom praksom, pa me zanima me da li ste nešto preduzeli po tom pitanju. Ali, već mogu da najavim da mi imamo jedno naše spremno zakonsko rješenje koje ćemo predati u proceduru i očekujem da ćemo dobiti podršku za isto, jer niko u Crnoj Gori ne smije da bude obespravljen i da živi bez dokumenata i bez državljanstva, iako ovdje živi već nekoliko decenija.

Takođe, nema dovoljno vremena, u pravu ste, ima mnogo pitanja. Osvrnula bih se i na onih 1000 ljudi, mislim da je otprilike toliko koji su dobili ekonomska državljanstva, da li je tu izvršena bilo kakva kontrola, da li su njihove investicije realizovane, da li tu ima određenih sumnjivih lica. Jer, podsjetiću Vas, jeste odluka o kriterijumima za prijem u crnogorsko državljanstvo izmijenjena u Vladi Zdravka Krivokapića, ali i dalje imamo tu čuvenu ANB procjenu, koja može nekome ko ispunjava uslove dati negativnu procjenu i to lice ne može da stekne državljanstvo, pa se prosto pitam kako je tom ANB-u promakao Čamgoz, Šinavatra i mnogi drugi. Mislim da tu treba da sprovedemo određenu kontrolu i da vidimo da li je tu bilo zloupotreba. Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆA ZDENKA POPOVIĆ (09.05.24 15:43:45)

Zahvaljujem poslanici Vukićević.
Izvolite premijer ima pravo na odgovor na komentar.

MILOJKO SPAJIĆ:

Pokušaću da budem efikasan i da kažem da apsolutno se slažem sa Vama da je potpuno nelogično, evo imali smo prilike da čujemo o mojim ujacima Lopušinama prošloga puta. To su ljudi koji su rođeni u Crnoj Gori, koji nemaju državljanstvo Crne Gore, njihova djeca nemaju državljanstvo Crne Gore. To su ljudi koji imaju crnogorsko prezime, koji imaju crnogorske korijene, koji su rođeni u ovoj državi, a nemaju državljanstvo. Mislim da je to sramota. Naš odnos prema svim ljudima koji su trenutno u rasijanju. Gospodin Mandić je imao jedan fantastičan potez i prvo je otišao u Istanbul, pričao sa ljudima koji su u rasijanju, koji su možda bošnjačke nacionalnosti, crnogorske, muslimanske, ne ulazim kako se već izjašnjavaju, ali koji su u rasijanju u Istanbulu i koji imaju taj problem. Neko im je obećavao 15 godina da će riješiti taj problem. Nije se riješio taj problem, tako da pozdravljam vaš potez. Mislim da smo pričali prošlog puta da treba u Parlamentu ta diskusija da se vodi. Mi kao izvršna vlast bićemo vam tu kao savjetnik, ako neko s kim možete zajedno ruku pod ruku da radite. To je jedan problem koji definitivno treba riješiti. Ja mislim da Crna Gora ne treba da bude jedna od rijetkih zemalja u Evropi, mislim da je poslije Njemačke - Njemačka je sada ukinula taj zakon koji je imala da je protiv dvojnog državljanstva. Mislim da Crna Gora treba da ide u tom pravcu, jer čitava Evropa ide u tom pravcu, tako da potpuno podržavam takve inicijative. Hvala puno.

PREDSJEDAVAJUĆA ZDENKA POPOVIĆ (09.05.24 15:45:31)

Zahvaljujem.
Pravo na stav ima poslanica Vukićević.
Izvolite.

MAJA VUKIĆEVIĆ:

... unaprijed najavljenoj podršci ovom Predlogu zakona koji ćemo staviti brzo u proceduru.

Pomenuo je premijer posjetu predsjednika Skupštine Turskoj. Reći ću da sam u Savjetu Evrope upravo prilikom ovog čuvenog glasanja koje je i danas ovdje negdje sporedno pomenuto i koje je bilo potpuno ispravno, kolega Živkoviću, zato što je Savjet Evrope juče donio odluku koja je identična mojoj. Dakle, za Kosovo je stavljena rampa. /Upadica/ Da, Vasilije, ti si bio uzdržan, ali stavljena je rampa jer ne ispunjavaju uslove za prijem u Savjet Evrope. Tako da bi možda vi trebalo da razmislite o tome da prekinete neke odnose diplomatske s njima ili da se onako oštro obratite zemljama članica Savjeta Evrope. Ovo je direktno upućeno Vama.

Vladi mogu da poručim da s obzirom da je stav bio potpuno ispravan, da možda ne bi bilo loše da poslušaju i stav vezano za Rezoluciju jer sam apsolutno sigurna da je i on potpuno ispravan.

PREDSJEDAVAJUĆA ZDENKA POPOVIĆ (09.05.24 15:46:42)

Zahvaljujem.
Samo trenutak.

Kolega Živkoviću, samo mi recite, tražili ste proceduru, gdje je povrijeđen Poslovnik i dajte mi dobro obrazloženje.

Kolege, samo da vam nešto kažem. S obzirom na to da je juče bio dan onakav kakav je bio... /Prekid/ Dok ja budem predsjedavala, više se neće desiti ono što se desilo juče. Dok ja budem predsjedavala, striktno ćemo poštovati Poslovnik.

Sada mi recite, ako se javljate za proceduru, gdje je prekršena procedura. Dajte mi dobro obrazloženje da bih Vam dala proceduru. Izvolite.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (09.05.24 15:47:46)

Pošto sam bio šef kluba poslanika u prethodnom mandatu, pa dobro vladam Poslovnikom, koleginica me pomenula lično. Kazala je - gospodine Živkoviću. Je li ovo tačno?

PREDSJEDAVALA ZDENKA POPOVIĆ (09.05.24 15:48:05)

Gospodine Živkoviću, zastanite, ja predsjedavam sjednicom. Koleginica Vam nijednu uvredljivu riječ nije uputila, prema tome nemate pravo na proceduru. Opet Vam kažem, ako dobro obrazložite zbog čega tražite proceduru daću Vam proceduru.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (09.05.24 15:48:40)

Niste mi dozvolili da obrazložim da biste mogli da odlučite da li ćete mi dati riječ. Ne znam čemu nervoza. Nema potrebe za nervozom, predsjedavajuća. Pratio sam sjednicu juče dok ste predsjedavali i ja ću Vam pomoći.

PREDSJEDAVALA ZDENKA POPOVIĆ (09.05.24 15:48:56)

Kolega Živkoviću, ne znam po čemu zaključujete da sam nervozna. Već sam jednom rekla ko može da me iznervira. Vi sigurno ne možete.

Kolega Nikoliću, nemojte da dobacujete s mjesta, nepristojno je. Izvolite, kolega Živkoviću.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (09.05.24 15:49:30)

Koleginica Vukićević me je pomenula lično, pomenula je Demokratsku partiju socijalista u kontekstu da vodimo antisrpsku politiku. Mislim da to zavređuje makar kratko objašnjenje oko antisrpske politike Demokratske partije socijalista. Dakle, ako to ne zasluži, Vi procijenite sami. Ako Vi mislite da ne treba, u redu, nije nikakav problem.

PREDSJEDAVALA ZDENKA POPOVIĆ (09.05.24 15:50:06)

Kolega Živkoviću, pozivam se na član 187. Znam da ste Vi odavno u Parlamentu, znate dobro članove Poslovnika, a ovo je Premijerski sat, nemate pravo na proceduru.

Da vam nešto kažem, predsjednik Parlamenta je bio tolerantan danas, ja sam bila tolerantna do danas, neću više da tolerišem kršenje Poslovnika. Niste pomenuti uvredljivo, nemate pravo na proceduru i neću Vam je dati. Idemo dalje.

Nisam čula. Jeste li rekli, koleginice, velikosrpsku politiku?

MAJA VUKIĆEVIĆ (09.05.24 15:50:56)

Koleginice, u obrazloženju svog pitanja sam se obratila premijeru Spajiću i rekla da je 30 godina vođena antisrpska politika. To ću da ponovim 100 puta ovdje danas.

Druga stvar, Vama se obraćam, potpredsjednice Parlamenta. Sto puta su danas prekršili član 188 stav 3 Poslovnika. Je li reagovano? Jeste li dali riječ kolegi Dobričaninu kada je tražio da reaguje? Jesu li nas sto puta prozvali postavljajući poslanička pitanja? Kada postavljate poslaničko pitanje premijeru, ne smijete da izazivate polemiku. To ste radili čitav dan. Onda se ljutite kada vam odgovori kolega Mandić. Pročitajte Poslovnik, mnogo duže ste ovdje od mene. Pročitajte Poslovnik pošto ste Vi šef velikog poslaničkog kluba. Tako da nemaju pravo na proceduru i da završavamo ovo.

PREDSJEDAVALA ZDENKA POPOVIĆ (09.05.24 15:51:45)

Ovako ćemo, kolega Živkoviću. Da bi izašli iz ove situacije, ja tražim stenogram da vidimo šta je rekla koleginica Vukićević, a u međuvremenu nastavljamo s Premijerskom satom.

Dajem riječ kolegi Dritanu Abazoviću. Izvolite, kolega.

DRITAN ABAZOVIĆ (09.05.24 15:52:21)

Koleginice i kolege, uvaženi predstavnici Vlade, uvaženi građani, ako niste zaspali posle posla, sad ćete čuti jednu malo drugu perspektivu. Neću se vraćati u prošlost, ali iskoristiću priliku u ovih pet minuta da dam svoje komentare vezano i za neke teme koje su se čule, a onda se nadam da ću s premijerom voditi dijalog na konkretno pitanje koje sam postavio.

Poštovani građani Crne Gore, prevarama nikad kraja. Dobro je da čujete sve stavove, dobro je da procijenite za koga ste glasali i dobro je da znate ko su zaštitnici građana, ko su zaštitnici etničkih grupa u Crnoj Gori i ko je pričao istinu, a ko se prodao zbog fotelje. Mislim da je to veoma važno. Prvo, oko prevara Vlade, a vratiću se konkretno i na pitanje. Dakle, oko najaktuelnijeg pitanja. Svaki dan svjedočimo određenim prevarama, ali ova da ste zajedno sa Ambasadom Amerike pokušali da dostavite amandmane, pa su vas demantovali - mislim da je kap prelila čašu i govori o karakteru vlasti. Neću ulaziti, podržavam Rezoluciju, u detalje, samo ću reći sledeće zbog građana Crne Gore. Genocid u Srebrenici se desio prije Dejtonskog sporazuma. Vi ne poznajete elementarne stvari. U Bosni i Hercegovini 15 godina traje rasprava svih političkih konstituenata za ustavne promjene. Ti građani tamo, taj narod tamo, njihovi politički predstavnici nadamo se da će u jednom trenutku naći zajedničko rješenje kako da uredi svoju državu na najbolji mogući način.

Druga prevara bila je vezana za autoput. Najavili ste da će ašov da se zakopa u septembru 2024. godine. Poštovani građani, danas je pominjana 2026. godina. Poštovani građani, važno je zbog Do Kvona i zbog svega što će biti kasnije.

Treće, obećao sam građanima na prošlom Premijerskom satu, nakon što su se javili sa nekim ljudima koji, nažalost, više nisu s nama, da ću da pričam o vezama iz Splendida i barske grupe. Ostajem pri tome da ću to uraditi, ne danas, ali ako bude prilike i danas, zašto ne, ali ostajem pri tome, ali zbog cijele situacije možda sada nije momenat. O ujaku, nisam pričao o Lopušinama, o cijenjenom bratstvu, o Vašim ujacima koje ne poznajem. Cijenim svakog građanina Crne Gore. Pričam o lopušinama. Ne pričam o Lopušinama. Za Lopušinama veliki respekt s moje strane. Ne dobacuj, Miloviću, javi se /prekid/.

Kad je riječ o popisu stanovništva, samo da kažem i zbog koleginice, mislim može replika, ali u tom kontekstu mislim da je neprimjereno da ovoliko dugo čekamo na rezultate. Popis je bio spreman, ništa se nije promijenilo u mjesec dana, čak ni taj softer za koji su se zalagali. Kasnije se ispostavilo da nije došlo do toga i meni je žao. Ja se nadam da će što prije biti izloženi rezultati i ne treba da ih nikako zloupotrebjavamo u neke druge svrhe.

Kada je riječ o pitanju koje sam postavio, ja se vraćam na Do Kvona. Postavio sam sledeće pitanje:

Kada ste imali kontakte sa njim, gdje ste imali kontakte sa njim i šta je bio predmet razgovora? Kasnije ću da obrazložim. Mi smo imali Odbor za bezbjednost i odbranu na kome je trebalo da se priča o Do Kvonu. Nije se pričalo o Do Kvonu. Zamislite sad, poštovani građani Crne Gore, 26. juna su zakazali kontrolno saslušanje premijera i ministra vezano za izbor direktora Policije. Zašto je to važno? To je važno zato što je postojeći direktor Policije bio na čelu FOJ-a i on je dan danas na čelu FOJ-a. To je posebni sektor u Ministarstvu unutrašnjih poslova koji se bavi finansijskim istragama. Zašto je gospodin Radović tu, da li je došao zbog Do Kvona ili ne ja ne znam, ali želim da kažem zbog javnosti da je interesantan način na koji je jedan bliski član porodice, da ga ne pominjem, od premijera Spajića kupio kuću u Boki Kotorskoj. Tvrdim odgovorno pred vama da elemenata zašto se biralo da neko iz FOJ-a dođe na mjesto direktora Policije i zašto aktuelni direktor Policije svaki dan obilazi FOJ i, između ostalog, i zbog mogućih finansijskih istraga, koje su trebali da idu prema premijeru. Finansijske istrage odnose se na to kako je novac završio kod jedne gospođe koja je onda kupila kuću u Boki Kotorskoj, veze sa premijerom Spajićem i sa ovim što treba da se kaže.

Želim da kažem da je sramno, neprihvatljivo za državni Parlament da se desi da se kontrolno saslušanje po ovom pitanju odloži na dva mjeseca, da je to dokaz da niste spremni da se suočite sa parlamentarcima i da se to nikad ne bi desilo da je na čelu Odbora i dalje Milan Knežević, koji je bio vrlo efikasan u zakazivanju sjednica, bez obzira na šta su se one odnosile. Kada pričamo o Do Kvonu, raduje me, evo kao naručeno, a nije, nemam taj uticaj, ovo je jedan od članaka koji je možda promaklo javnosti u Crnoj Gori, kojeg je napravila kao istraživanje Nova RS i đe se kaže da se najtraženiji kriminalac na svijetu krio na Dedinju, prevario više od 200 hiljada ljudi, traže ga tri zemlje - njegov saradnik u Beogradu kupio stan od dva miliona eura. Za ovog čovjeka ja sam ponosan samo zbog jednog - što smo mi država koja ga je privela pravdi. Tražili su ga mnogi kao što se vidi, ali ga je Crna Gora privela pravdi. Za ovog čovjeka su ovdje tvrdili ljudi da nije trebalo da se zakaže Vijeće za nacionalnu bezbjednost, jer je to kao neka katastrofa, već je to bila neka zloupotreba. Sada se ispostavlja da je čovjek, stavlja mu se na teret, vidjećemo šta će biti, prevario 200

hiljada ljudi. Iz tih razloga, ne mislim da je on najveći kriminalac na svijetu, mislim da je velikog formata, ogromnog formata, najveći koji je kročio na teritoriji Crne Gore. To je moje mišljenje.

A s obzirom na to da ste Vi čovjek koji je imao direktne kontakte sa njim i poslovne aktivnosti, bilo bi lijepo da dođete za govornicu i kažete gdje i na kojoj adresi. Mene privatne stvari ne interesuju, što ste Vi pričali, samo poslovne stvari. U kojem ste poslovnom angažmanu bili sa njim, da li je tu bio još jedan od Vaših partnera kao posrednik, ili ste to uradili sami. I da li znate kakvo je bilo vozilo kojim je on ušao u državu Crnu Goru i sa kim se ovdje sreo? To su pitanja za početak, a posle, na osnovu odgovora, ja ću reći još jedan svoj komentar. Naravno, Vi ćete imati priliku da vodimo dijalog na potpuno civilizovan i demokratski način. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA ZDENKA POPOVIĆ (09.05.24 16:00:16)

Zahvaljujem poslaniku Abazoviću.

Riječ ima predsjednik Vlade.

Procedura?

Molim Vas, pozovite se na član ...

VASILJE ČARAPIĆ (09.05.24 16:00:29)

Pozivam se na član 101 i 105 Poslovnika, koji su višestruko kršeni u postavljanju pitanja gospodina Abazovića zato što je član porodice gospodina premijera Spajića nazvan lopužinom. /Upadice/ Vi ste ga nazvali lopužinom. Spomenuto je da je neki drugi član porodice trgovao neku kuću u Kotoru i slično. /Upadica/ Rekli ste lopužina, rekli ste da pričate o lopužinama. /Upadica/ Višestruko kršenje, rekao je da ima poštovanje prema Lopušinama, ali je drugog ujaka nazvao lopužinom.

Što se tiče drugog kršenja, poslanik Abazović je naveo da je neki drugi član porodice premijera Spajića, nije naveo koji, trgovao neku kuću u Muu. Ponovo iznosi stvari iz privatnog života gospodina Spajića i njegove porodice. To je kršenje Poslovnika, bili ste dužni da mu izreknete opomenu.

PREDSJEDAVALA ZDENKA POPOVIĆ (09.05.24 16:01:43)

Izvolite, kolega. Imate pravo na kaznenu repliku.

VASILJE ČARAPIĆ (09.05.24 16:01:54)

Imamo pravo da tražimo od Vas da izreknete opomenu.

PREDSJEDAVALA ZDENKA POPOVIĆ (09.05.24 16:01:58)

Vi imate pravo na kaznenu repliku.

/Polemika/

VASILJE ČARAPIĆ (09.05.24 16:02:13)

Mi želimo da Vi izreknete opomenu na ovo. Smatramo da ste dužni, po Poslovniku, u ovoj situaciji da izreknete opomenu. Ili jednu ili dvije - Vi odlučite.

PREDSJEDAVALA ZDENKA POPOVIĆ (09.05.24 16:02:20)

Zahvaljujem, kolega Čarapiću.

Ispravka navoda. Da vidimo o čemu se radi.

DRITAN ABAZOVIĆ (09.05.24 16:02:29)

Zahvaljujem, potredsjednice.

Samo ispravka navoda, jer je kolega Čarapić izrekao neistin. Slobodno tražite stenogram, ja nijesam rekao ništa uvredljivo u odnosu na familiju i učevinu premijera Spajića. Naprotiv, više puta sam se obratio sa velikim poštovanjem. Rekao sam da ne poznajem ljude, ali da od moje strane, kao i svi građani Crne Gore, imaju velike respekt. A da sam ja govorio na prošlom Premijerskom satu o lopuzinama u množini.

To se ne odnosi na Kankaraša, ne odnosi se ni na premijera direktno, odnosi se na ljude koji će se sami prepoznati u tome. To je prva stvar. Kad je riječ o Muu, on je sam sebe demantovao, odnosno sam sebe okrija gdje premijer ima kuću, sretno mu bilo. Ja mislim da je u svojstvu prijave ASK-u važno da se sve stvari koje se tiču i privatnog života i imovine sprovode kroz ono što je procedura. U tom kontekstu sam pitao, navodeći da ću to da povežem sa drugim dijelom pitanja, odnosno odgovora. Nemojte molim Vas da manipulišete, jer Vam ja to neću dozvoliti. Ako imate još nešto što Vas interesuje - izvolite, tražite repliku, komentar i dajte da vodimo dijalog. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA ZDENKA POPOVIĆ (09.05.24 16:03:49)

Zahvaljujem kolegi Abazoviću.

Ja mislim da je on sada pojasnio da se nije odnosilo ovo uvredljivo na bilo kog člana porodice bilo koga ovdje, pa čak ni premijera. /Dobacivanje sa mjesta/

Kolega Čarapiću, da nije bilo sada objašnjenja kolege Abazovića, ja bih mu izrekla opomenu sigurno, jer u ovom visokom domu ne smijemo se lično obračunavati sa bilo kim, posebno ne pominjati članove porodice u negativnom kontekstu. S obzirom na to da je kolega Abazović sada obrazložio i rekao da se to nije odnosilo na bilo kog člana porodice, ni premijera niti bilo koga, sa ovim završavamo priču.

Dajem riječ premijeru.

Izvolite, kolega Nikoliću. Samo mi recite koji član.

ANDRIJA NIKOLIĆ (09.05.24 16:04:53)

Polako, malo strpljenja i kondicije nije na odmet.

Poštovana predsjedavajuća, i u ovoj intervenciji ste pokazali da pristrasno vodite sjednicu. Ja sam se pozvao na član Poslovnika 101: Ako se poslanik ili drugi učesnik u radu sjednice u svom izlaganju u negativnom kontekstu izrazi o drugom poslaniku, navodeći njegovo ime ili funkciju, poslanik na koga se to odnosi ima pravo da zatraži i dobije riječ. Dakle, pravo na repliku.

Gospođa Maja Vukićević je imenom i prezimenom spomenula gospodina Živkovića, kazavši da Demokratska partija socijalista vodi antisrpsku politiku. Dakle, to je kvalifikacija u negativnom kontekstu. Vi čak nijeste dozvolili kolegi Živkoviću da obrazloži zbog čega se poziva na repliku, nijeste mu dozvolili da dovrši svoju misao. Prekinuli ste ga, ignorišući njegov zahtjev za replikom, a ja Vam sad čitam ne zbog Vas, zato što znam da Vi ovo znate, nego zbog građana Crne Gore da vide kako sa mjesta predsjedavajuće kršite Poslovnik Skupštine Crne Gore.

PREDSJEDAVALA ZDENKA POPOVIĆ (09.05.24 16:06:14)

Zahvaljujem, kolega Nikoliću.

Zbog toga što nisam čula da je koleginica Vukićević uputila takve riječi kolegi Živkoviću, već je te riječi uputila premijeru, nisam prepoznala ništa uvredljivo i tražila sam stenogram da vidimo šta je tačno rečeno. Kad dobijemo stenogram, kolega Živković će imati pravo. Ako procijenimo, imaće pravo na repliku. Odmah da Vam kažem, nažalost, građani Crne Gore ne čuju dobacivanja koja dolaze iz Vaše klupe, posebno ne čuju dobacivanja koja se čuju od Vas. Mislim da je to zaista neprimjereno.

Mi imamo Premijerski sat.

Sada dajem riječ premijeru Milojku Spajiću.

Izvolite.

MILOJKO SPAJIĆ (09.05.24 16:07:12)

Najzad. Hvala, potpredsjednice.

Poslaniče Abazoviću, kao što sam i obećao prošloga puta da ću na Vaša dječija Tik Tok pitanja odgovarati uz pomoć Chat GPT-a. Pitao sam Chat GPT šta ima da odgovori na Vaše pitanje i odgovor je sljedeći:

Nažalost, nisam imao priliku dobro da upoznam Do Kvona, ali znam da je poznat po svojim humorističnim performansima i satiri u društvu. Što se tiče razgovora u Beogradu, vjerovatno bi tema bila vezana za umjetnost, humor ili društvene teme koje su karakteristične za njegovo stvaralaštvo. Ne znam da li Vas zadovoljava taj odgovor, ali mislim da je na nivou Vašeg pitanja.

Što se tiče gospodina Radovića, evo javlja se gospodin Adžić, koji je ovako vrlo vokalan, gospodin Adžić ga je postavio u puni mandat kao jedinog pomoćnika Uprave policije. Nikakav problem, pa čestitam vam na tome. Znači, čovjek je ispred FOJ-a, odnosno Vi ste ga kao ministar unutrašnjih poslova postavili u puni mandat. Čestitam Vam, to je bio dobar potez. Čovjeka smo unaprijedili, mislimo da je dobar kadar, za svaki dobar kadar mi ćemo ga unaprijediti. Znamo i neke ljude koji su lični prijatelji gospodina Konatara, pa su postali pomoćnici u Poreskoj upravi itd. Nikakav problem nije. Znači, mi nemamo revanšizma nikoliko u ovoj Vladi. Mi želimo dobar kadar da unaprijedimo. Nikakav problem nije, evo gospodin Konatar može to da potvrdi ili opovrgne, nije bitno.

Čestitam vam na hapšenju, ne Vama nego Upravi policije koja je tada uhapsila čovjeka koji je bio na crvenoj listi potjernice. To sam Vam čestitao, sjećate se i kada smo bili na panelu na Luštici. Zajedno smo bili gospodin Abazović i gospodin Adžić, ništa nije sporno, tada smo pričali na tu temu. Čestitao sam Vam, rekao sam svaka čast, država Crna Gora treba da se ponosi time što smo uhapsili jednog čovjeka koji je internacionalni bjegunac i to je to.

Što se tiče šamara od Stejt departmenta, čuli smo sa raznih strana, mogu samo da kažem - dabogda nas svi šamarali na onaj način kako nas je Stejt department i naši zapadni partneri šamarali, koji su rekli da je Crna Gora uvažena članica Ujedinjenih nacija, uvažena članica NATO-a i da joj ne treba niko. Gospodinu Živkoviću direktno odgovor - da ne treba Crnoj Gori nikakav posrednik iako se naravno mi konsultujemo sa Sjedinjenim Američkim Državama na dnevnom nivou oko svih pitanja. Naravno i sa Briselom, i sa Francuskom, i sa Njemačkom, i sa Italijom. Svi oni imaju različita mišljenja po raznim pitanjima. Mi smo samo rekli da smo u konstantnoj komunikaciji i to je super, vjerujte mi. Odlično je, takve šamare očekujemo svakoga dana i upravo zbog tih šamara, Crna Gora treba da uđe u Evropsku uniju mnogo ranije nego što je iko iz svih ovih klupa mogao da sanja.

Izvinjavam se, ovo moram stvarno da kažem, komesar Han je rekao da su za vrijeme DPS-a, on je tada bio komesar za proširenje, uslovi Crnoj Gori stali na A4 papir. Vaši prethodnici koji su bili u DPS-u nisu bili sposobni da to ispune, nisu mogli to da ispune. Mi sada to ispunjavamo, mnogo veće uslove, mnogo teže uslove, a znate zašto su teži uslovi? Upravo zato što se nisu ispunjavali decenijama. Znači, ti uslovi se nisu ispunjavali decenijama i zato su postali teži i sve teži. Za vrijeme gospodina Abazovića, ispunjenje evropske agende na istorijskom minimumu bilo i upravo ta tapija koju mi na našim leđima nosimo i DPS vlada i URA vlada i svih drugih vlada koje su u prošlosti bile. Te tapije mi nosimo na našim leđima, ali izdržaćemo i pobijedićemo za Crnu Goru. Hvala.

PREDSJEDAVALA ZDENKA POPOVIĆ (09.05.24 16:11:39)

Zahvaljujem, premijeru.

Poslanik Dritan Abazović ima pravo na komentar.

Izvolite.

DRITAN ABAZOVIĆ (09.05.24 16:11:49)

Zahvaljujem.

Evo ovako odgovara ChatGPT. Ovako odgovara vještačka inteligencija kad kažete - dajte premijera koga ništa ne interesuje.

Gospodine Spajiću, da Vas ja samo vratim na ozbiljne stvari. Zadovoljan sam, nisam pročitao Vaš odgovor. Znaete zašto? Jer nijesam htio da Vam dozvolim kao prošli put, da tražite pauzu pa da Vam Vlade Bojović napiše drugi odgovor. Htio sam prvo da Vas nekako preduhitrim.

Poštovani građani Crne Gore, premijer nije odgovorio, ali ima još jednu šansu ako bude želio. Sumnjam da će je iskoristiti, ali ako bude, tu smo. Prvo, on je imao sastanke sa Do Kvonom, za koga se tvrdi da je najtraženiji kriminalac u svijetu, je li ili nije ostaje da se vidi, u Beogradu, na adresi Topalovićeve 4. Moje pitanje za FOJ nije bezveze. Hvala bogu što imam informacije i van FOJ-a, pa pitam Vas:

Da li ste ikad bili uposlenik ili suvlasnik Fonda Das Capital u Singapuru? Da li ste ikada bili, kada ste iz toga izašli? Da li ste državi Singapur platili porez na dobit? Kada se to desilo? Koje godine? Da li poznajete

ovoga čovjeka Sindži Kimuru? /Upadice/ Da li poznajete ovoga čovjeka? Molim vas, samo sačekajte. Možda Vam ja smiješno, ali doće momenti kad možda to i neće biti tako. Smijali ste se, gospodine Miloviću, i za Čamboza, pa ste završil na ulici od strane svoje partije. Samo polako. Završili ste na ulici od strane svoje partije.

Pitam Vas da li je taj Fond Das capital kupovao tokene Tera Luna, po kojoj cijeni i kako se cijena mijenjala. Da li se FOJ ovime bavio ili ne, ne znam, ali svaka istina nađe svoj put. Pitam Vas da li imate nekretninu u Singapuru? Da li ste je imali? Slobodno recite niste i da li je ona bila ili Vaše radno mjesto na Keppel Bay 42. To su moja pitanja za građane Crne Gore. Možda su Vama smiješna.

Poštovani građani Crne Gore, sve što sam ikada saopštio u ovome Parlamentu utvrdilo se da je istina. Nastavci će biti premijerskih satova, nikakav problem nije, videćemo se za mjesec dana, potpuno relaksirano kao i uvijek. Postavio sam vrlo konkretne stvari kao upite. Gdje u Beogradu? Sa kim? Koga je prevezla crna škoda? Koji je od ministara, sadašnje 44. Vlade, imao kontakte sa ljudima koji su prevozili Do Kvona? To su moja pitanja upućena Vama. Ukoliko želite da odgovorite, biću raspoložen da dam još neke informacije. Mislim da će biti interesantne za Vas. /Prekid/ Vi možda to tako u ovom trenutku ne doživljavate, ja lično mislim da Vam je zbog ovoga vrlo neprijatno zato što ovaj posao nijeste odradili sami. Morate da znate da ljudi koji su ili dobili ili izgubili novac nijesu spremni da trpe nešto što trpe određeni politički subjekti koji podržavaju vašu Vladu zbog jedne plate od 2.500 eura. Kao što sam i u drugim slučajevima vezano i za zapošljavanje, i za saradnju sa Kavačkim klanom 44. Vlade, i za Čamboza, i za mnoge druge stvari iznosio činjenice, tako isto ovdje sam postavio određena pitanja na koja sumnjam da ću dobiti odgovor. Ali, i ako ne bude, biće prilike da ih na neki način tretiramo u narednom periodu. To što Vi mislite da su svi građani Crne Gore sluđeni što ćete svaki odgovor na svako složeno pitanje i na svaku prevaru da pravdate time što ćemo da gradimo puteve, ja mislim da nijeste na dobrom putu.

Kako god bilo, moja je obaveza, kao opozicionog poslanika, da sve stvari koje se tiču izvršne vlasti transparentno iznosim čisto u korist građana Crne Gore. O drugim segmentima, koji se tiču osnivači ovoga fonda, njegovim obrtima, plaćanju poreza državi Singapur, o konkretnom slučaju možemo u nekom narednom periodu.

I evo, poštovani građani, vidite kako od onog početnog karikiranog smijeha sada nervoza. Polako se mijenja raspoloženje unutar Poslaničkog kluba PES-a, dobacivanje, vrijeme nije vrijeme i tako dalje. Od onog karikiranja sa vještačkom inteligencijom, sada malo nije baš situacija toliko prijatna. /Upadice/

Ponavljam, dao sam konkretna pitanja. Volio bih da čujem odgovore. Ako ne bude prilike, nikakav nije problem - svakako ćemo ih čuti. Nije trenutak za veliku artiljeriju zato što je toliko smotano djelovanje 44. Vlade, nemojte da ih remetite. Saslušajte samo neka prođe ljetnja turistička sezona na najbolji mogući način, a onda će krenuti malo veći zemljotres. To je to. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA ZDENKA POPOVIĆ (09.05.24 16:18:56)

Kolega Abazoviću, hvala.

Pravo na odgovor ima premijer Spajić. Izvolite.

MILOJKO SPAJIĆ (09.05.24 16:18:59)

Stvarno ću da zamolim poslanika Abazovića - dosado jedna dosadna.

PREDSJEDAVALA ZDENKA POPOVIĆ:
Premijeru.

MILOJKO SPAJIĆ:

Dajte malo da se vratimo onome što građanima odgovara i da čujemo priču šta građanima odgovara. Jesam li ja imao nekretninu u Singapuru? Nijesam imao, ali koga je briga za to, čovječe? /Upadice/ Koga je briga jesam li imao prije 2020. godine? I da sam imao, čovječe, šta je to problem?

Ja sam bogat došao, vi nijeste imali dana radnog staža. Šta ste vi radili, gospodine Adžiću, ili, gospodine Abazoviću? Vi ništa nijeste u životu stvorili. Prva plata vam je bila iz Skupštine. Vi nijeste ništa napravili u vašim životima. Ja to razumijem. Razumijem Vašu frustraciju, razumijem Vaše komplekse - sve je u redu. Znate li šta je problem ovdje? Jesam li ja nagrdio državu Crnu Goru na bilo koji način, jesam li uzeo eura od države Crne Gore? Nijesam nikad. Ako imate bilo šta nelegalno, uplatnice neke ste pominjali. Nema

vas godinu dana - muk, niđe Vas nema. Āe su vam te uplatnice? Pokažite ih. Jesu li govorili godinu o uplatnicama, ljudi? Āe su te uplatnice, nema ih. Molim vas, vratite se konstruktivnim temama, vi ste zelena partija. Sad sam u Njemačkoj bio. Gospodin Haber, potpredsjednik Vlade, se oduševio sastankom sa mnom da je Bog dao da je Zelena partija u Crnoj Gori na ovome fonu na kojem je premijer trenutni Crne Gore. Budite Zelena partija, vas niko ne vidi kao Zelenu partiju. Vas niko ne vidi kao ikakvu partiju. Dajte neku ideologiju, dajte neku pametnu ideju da svi čujemo, dajte da naučimo nešto od vas. Sve afere koje imate slobodno dajte Tužilaštvu, nijeste dali ništa. Ja nemam ni jednu nekretninu, nemam nekretninu i to je to - ni u Crnoj Gori, ni u Srbiji, ni u Singapuru, ni bilo Āe drugo. Nemam i to je to. Na dobacivanje samo da dodam ovo.

Mislim da nijesam potpisao ništa u ime Crne Gore što je štetilo državi Crnoj Gori, ali Vi jeste. Vi se decembra 2022. godine potpisali ugovor sa Bipartizan solutions bez odluke Vlade. Vi kao fizičko lice ste to potpisali. Odluka Vlade je došla dva mjeseca poslije Vašeg potpisa, kao fizičko lice i to znate u čije ime? U ime Vlade Crne Gore. Za potrebe Vlade Crne Gore je potpisao ugovor sa kompanijom koja nije postojala prije toga. 350.000 eura naših para ste dali ko zna kome. Može to biti Vaš prijatelj, nije problem, ali nemojte da štetite budžet države Crne Gore da biste davali Vašim prijateljima.

Pričali ste o platama. Taj čovjek je primao mjesečnu platu 30.000 eura. Dok je prosječna zarada u ovoj Crnoj Gori 800 eura, njegov prijatelj, šta god da mu, je 30.000 je primao mjesečnu zaradu. Sramota. Šta smo dobili od toga? Šta smo dobili od te plate od 30.000 eura? Moja plata je 1.800 i nešto eura, a taj čovjek je imao 30.000 eura. Kakva je dodatna vrijednost njegova bila za državu Crnu Goru? Jeste li sproveli tender? Ta kompanija se ugasila poslije završetka ugovora. Kakva je to kompanija? O čemu se tu radi? Tužilaštvo će time da se bavi. Ja nijesam nikada oštetio državu Crnu Goru, a Vi jeste. Hvala.

PREDSJEDAVALA ZDENKA POPOVIĆ (09.05.24 16:23:11)

Zahvaljujem predsjedniku Vlade.

Samo trenutak, kolega Abazoviću. Molim, prije svega, poslanike da ne dobacuju s mjesta, da dozvolimo da se čuje nešto u ovom Parlamentu. Takođe, molim goste u ovom Parlamentu da ne dobacuju s mjesta.

Predsjedniče Vlade, kao što opominjem poslanike kada kažu neku neprimjerenu riječ, sada opominjem i Vas, jer negdje riječi dosado dosadna nisu primjerene ovom Parlamentu. Ali, evo, ne ljuti se kolega Abazović.

Imate pravo, kolega Abazoviću, dva minuta.

DRITAN ABAZOVIĆ (09.05.24 16:23:59)

Premijer je malo probio. Ja želim da građani čuju ovo nevaspitanje i ovakvo obraćanje poslanicima u Skupštini Crne Gore. Mislim da je to mnogo važno.

Druga stvar, nijedan odgovor od toga da li ste osnivač, radili u fondu, da li ste platili porez, Vi nijeste ovdje odgovorili. Nijedan odgovor o škodi, za koju sam Vas pitao, nijedan odgovor o Topalovićevoj 4 nijeste rekli - osim da nemate nekretninu u Singapuru. Nijeste odgovorili, kao ni ovoga čovjeka koga smo opomenuli nijeste naveli. Samo zbog građana da znate. Vi ste ovdje izašli da karikirate i da napadate oko FOJ-a i oko drugih stvari. Oko Vaših transakcija ćemo tek da vidimo, gospodine Spajiću.

Ja sam Vam ostavio punu kasu i ja sam ovdje za sve stvari koje Vam nijesu jasne. Vi pokušavate cijelo vrijeme, ne znate što da radite od sebe, da manipulišete. Protiv Vas je podnijeta krivična prijava prije sedam-osam dana. Vi slobodno podnesite protiv mene, Vi nijeste imali hrabrosti. Kada je riječ o ugovoru o lobiranju, on je urađen po zakonu. Jedina dva lica iz Vlade koji imaju pravo da potpisuju ugovor su premijer i ministar vanjskih poslova. To bi trebali da znate. U tom trenutku sam obavljao obje funkcije. Ipak, ne bi moglo da bude dio pravnog prometa da nije Vlada donijela odluku. Kada je Vlada donijela odluku, postaje dio pravnog prometa i za sve staranje oko ugovora zaduženo je Ministarstvo finansija. Vi sa Vašim floskulama neko /prekid/ hiljada, vi nijeste. Prošli put ste rekli da ne mogli da živite, nego bi umrli bez hljeba da Vam nije politike i tako dalje. Vi na taj način vrijeđate ljude, ali ja nemam problem sa tim. Znate zašto? Zato što je mnogo važno ko izgovara određene stvari. Ja sam u jednom intervjuu za Vas rekao da Vi ne razlikujete dobro od lošeg, samo korisno od beskorisnog. Stojim pri tome i mislim da Vam ta moralna manjkavost mnogo otežava posao. Ako mislite da vam sad možda sve ide kako treba, to nije tako, zato što vam Vladu vode određene neznalice i ulazite stalno u jedan te isti problem iz kojeg ćete, po mom skromnom sudu, politički stradati. Kada je riječ o tome što smo mi radili, što smo mi ostavili - to je jedina Vlada koja je uvećavala državni kapital. Jedina Vlada koja je uvećavala državni kapital, koja je vratila trajekte državi Crnoj Gori, kupila Željezaru. Pričate mi o dome - dovešćemo Švajcarce, Āe bi ih doveli da nije Željezara u našem vlasništvu? Āe, s kim bi pričali? Pričate o nekim imaginacijama, o stvarima. Bilo vam je danas koliko ste ostvarili u prva tri

mjeseca uvoza i izvoza, koliki je ukupan bio promet a koliki je bio prošle godine. Mi smo sada u debelom minusu u odnosu u odnosu 2023. godinu, takmičićete se vi još sa nama. Došli ste kao eksperti. Nijeste jedno radno mjesto otvorili za šest mjeseci. Recite jednu novu vrijednost, jedan euro koju ste zaradili za državu Crnu Goru u šest mjeseci. Samo jedan euro bilo gdje na teritoriji Crne Gore, a da je to zasluga Vlade Crne Gore. Recite to i vratite se, nemojte da bježite od ove teme. Nemojte da uradite kao na Odboru da zovete odbor za Do Kvona i da napadate Šukovića navodno oko određenih zloupotreba. Govorim o članovima Vlade, ne govorim o Vama lično. Vratite se na Do Kvona. Neka se riješi krivična prijava vezano za Do Kvona i neće moći da se riješi u Crnoj Gori sve što treba da se riješi, riješiće se pred nadležnim organima SAD-a. Vi ćete tada morati nekako, možda nećete imati reperkusiju pravnu, jer ja zaista ne mogu sad da uđem, ali ćete morati da iskažete, pošto sami tvrdite da se te transakcije nikada ne brišu o tokenu. Kako ste nešto kupilo za 10 centi, a prodali za 118 dolara? To će morati nekako da se objasni. Ako mislite da možete da manipulišete sa građanima Crne Gore, da može da Vas štiti predsjednik Parlamenta, koji je nalegao na tu funkciju, više ga ni bager ne može pomjeriti sa tog mjesta, to je druga priča. Sa nama šale nema. Mi smo za čista posla, od početka do kraja i zbog toga mi je milo što ste pročitali odgovor takav, nijeste dali ništa iako ta saznanja imate. Ali, budite sigurni da Vaši prijatelji u Beogradu i Vaši prijatelji malo dalje od Beograda ne gledaju na Vaše postupke identično kao Vi.

Mislim da su Vam oni mnogo veća prepreka nego mi. Vi ste, gospodine Spajiću, potpisali ugovor od četiri miliona eura vezano za put koji vodi od Herceg Novog prema Trebinju. Jeste. Nemojte da se smijete. Ja mislim da je vještačenje završeno. Koliko će trebati SDT-u, ja sam isto glasao, nemojte da mislite da sam ja, Vi ste to uradili, čekamo epilog, zato što će ljudi da nas tuže. Vi ste to uradili i ja mislim da Vam je to mnogo veći problem nego to što ćete Vi imati neke političke obračune sa nama ovdje. A ja sam ovdje da pred građanima Crne Gore vazda govorim istinu transparentno, jasno i glasno i znam da Vam to smeta. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA ZDENKA POPOVIĆ (09.05.24 16:30:03)

Hvala, gospodine Abazoviću. Dajem pravo na repliku kolegi Živkoviću zato što ga je direktno prozvao neoprezno premijer.

Izvolite, kolega.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (09.05.24 16:30:59)

Predsjedniče Vlade, svakako sadržajan jedan dan u Parlamentu. Govorite o tome kako ste Vi izjavili, Vaš politički subjekt da nijeste pozvali na posredništvo oko Rezolucije o genocidu u Srebrenici Sjedinjene Američke Države. Ja ću Vam pročitati samo što stoji na sajtu Vaše partije. Valjda je to neka činjenica koja nešto važi, valjda svi dobro vidimo i valjda znamo dobro da čitamo. Pazite šta piše na sajtu Pokreta Evropa sad - Amandmani crngorske Vlade na njemačku rezoluciju podnijeti uz posredstvo Sjedinjenih Američkih Država.

Gospodine Spajiću, nadam se da me slušate pažljivo ili ste opsjednuti nekim drugim temama. Da Vam pročitam još jednom šta piše na sajtu Vaše partije, samo pažljivo. Pošto pričate o činjenicama, da Vam navedem šta su činjenice. Na sajtu Vaše partije stoji sljedeća rečenica, gospodine Spajiću, pošto tvrdite da mi obmanjujemo javnost - Amandmani crnogorske Vlade na njemačku rezoluciju podnijeti uz posredstvo Sjedinjenih Američkih Država. Na sajtu Vaše partije, to ste Vi izjavili. Sjutradan Ambasada Sjedinjenih Američkih Država Stejt department ne posreduje u predaji amandmana Crne Gore na rezoluciju o Srebrenici. Svaka istina je ovakva, svaka istina koju izjavite u ovom Parlamentu je ovakva. Znači, obmanjujete javnost, tvrdite da nešto nije tačno. Ovo Vi pričate, umjesto da kažete - u redu, pogriješili smo, nema nikakvog posredništva. Šta je smak svijeta izviniti se, je li problem?

Gospodine Spajiću, obmanjujete javnost bez ikakve potrebe se uvaljujete u probleme. Kada nemate stav u Vladi i kada Vi ne možete jasan stav da iznesete, Vi se krijete navodno iza partnera i tražite podršku Sjedinjenih Američkih Država. Vodite politiku koju vodi Crna Gora. Jesu li vam koalicioni partneri ovdje kazali - nemojte da glasate za tu rezoluciju? Jesu li vam kazali? Zašto se hrabro ne isprsite i kažete - ja nemam većinu za to, neću glasati za tu rezoluciju, pa da održite dobre susjedske odnose sa Srbijom. Je li tačno? Da li biste tada održali dobrosusjedske odnose sa Srbijom? Biste. A znate kako se kvalifikujete u Srbiji? Kao antisrpska Vlada. Danas su mediji pokrenuli to pitanje i juče i prethodnih dana. Vi ste antisrpska Vlada po mišljenju državnog vrha Srbije i vi hoćete da održavate dobrosusjedske odnose sa Srbijom. Vama podršku u Parlamentu daju politike koje negiraju genocid, koje daju podršku Rusiji i koje se protive članstvu Crne Gore u NATO savez. To je sva suština koju treba da znate. I vi onda pričate o tome šta je Demokratska partija socijalista uradila u procesu evropskih integracija. Pa vaša ministarka u vašoj Vladi za evropske integracije je

skoro u Parlamentu ovdje izjavila sledeće: "Da nije bilo Demokratske partije socijalista, ne bi bilo ni IBAR-a." Da Vam prevedem, da nije bilo Demokratske partije socijalista, ne bi bilo danas IBAR-a, ni koalicionih partnera (da to ne svojatam kao ono što pripada Demokratskoj partiji socijalista). I Vi danas izađete i kažete kako se sve na vaša nejaka pleća sručilo i kako vi danas treba da nosite proces evropskih integracija.

Gospodine Spajiću, da imate i malo političke odgovornosti i da imate političke hrabrosti, Vaše odluke bi bile mnogo preciznije i Vaši stavovi bi bili mnogo jasniji. Vi biste danas izašli ovdje u Parlamentu i kazali - nećemo da podržimo rezoluciju da bismo održali dobrosusjedske odnose sa Srbijom. Ali, Vi to ne smijete. Nemate hrabrosti za to, nemate ni podršku unutar Parlamenta, a hoćete da vodite navodno spoljnu politiku kojom zadržavate kurs kao zapadnog sistema vrijednosti i optužujete Demokratsku partiju socijalista za saradnju ne znam sa kim.

Gospodine Spajiću, nadam se da razumijete trenutni politički momenat. Vama je Demokratska narodna partija, nakon današnje Vaše izjave ovdje u Parlamentu da ćete podržati rezoluciju, kazala da je upitna podrška dijela parlamentarne većine vašoj Vladi. To je drugi jaki udar na stabilnost vaše Vlade koja je potpuno nestabilna - od Demokrata do DNP-a veoma brzo ova Vlada će završiti svoju karijeru.

PREDSJEDAVALA ZDENKA POPOVIĆ (09.05.24 16:35:06)

Hvala, kolega Živkoviću.

Sada je repliku tražio predsjednik Parlamenta na izlaganje kolege Abazovića. Izvolite. /Upadice/ Kolega Mandić je pomenut u negativnom kontekstu.

Nemojte da dobacujete sa mjesta molim vas.

ANDRIJA MANDIĆ (09.05.24 16:35:39)

Poštovane kolege,

Želim crnogorskoj javnosti da objasnim nekoliko važne stvari. Dakle, ne smeta meni kada mene neko napada, navikao sam ja na to. Napadali su me ovdje i one večeri kada ste rušili Vlada Dritana Abazovića, kada sam jedini nasuprot tog javnog mnjenja, koje je bilo većinsko, stao u njenu odbranu. Ne smeta to meni, ali smeta mi kada se iznose stvari koje nemaju nikakve veze sa mnom.

Dugo se bavim politikom, poštovani građani Crne Gore. Neki koji su ušli prvi dan u politiku postajali su posle toga vrlo važne ličnosti u politici. Jedan od njih je i nekadašnji premijer Dritan Abazović. Od 2012. godine, mi smo imali u našim političkim odnosima i uspona i padova, od one koalicije koja je u Nikšiću trebala da se formira, kada smo pobijedili na izborima i kada nam je nedostajao samo jedan glas od Pozitivne Crne Gore, upravo je predlog da se sruši ta vlast u Nikšiću potekla od strane gospodina Abazovića, gdje je tražio sve ovo što je danas nekako moderna politička priča i tražio da se prelomi kičma nama.

Danas sam poručio gospodinu Spajiću i Vladi Crne Gore da ih ne podržavamo u onome što je od nas tražio 2012. godine Dritan Abazović. To govori o jednoj doslednosti političkoj. Koalicija Za budućnost Crne Gore 2020. godine je imala dvije trećine glasova te pobjedničke koalicije, ali bez tri mandata Građanskog pokreta URA i jednog mandata CIVIS-a, nismo mogli da formiramo vlast i nametnut je koncept tzv. ekspertske vlade.

Znate li ko je prednjačio u tom konceptu? Nije prednjačio Zdravko Krivokapić koji je postao premijer te Vlade. To je bila ideja ove političke strukture. Sa tri mandata gospodin Abazović je prvo postao potpredsjednik Vlade, potom je postao predsjednik Vlade, praveći kombinacije sa Demokratskom partijom socijalista, sjećate se toga vi iz Demokratske partije socijalista, i danas da proziva Andriju Mandića navodno oko fotelje, koji ima 59 godina. Kolega Abazović je značajno mlađi od mene i nikada ne postavi pitanje - Pa zar nije neprirodno da ja ovako mlad budem predsjednik Vlade, a da ovaj sa 59 godina ne može da bude ono za šta je 30 godina u politici. E to je ono što građani Crne Gore moraju da razumiju, što građani Crne Gore moraju da shvate.

Ne želim da kritikujem gospodina Abazovića. Zna gospodin Spajić da sam se zalagao da mjesto njegove partije treba da bude u ovoj Vladi gdje se nalazi CIVIS. To nije nikakva tajna. Evo gospodin Spajić neka ovo posvjedoči, ali to što gospodin Abazović nije prihvatao nijednu drugu funkciju osim da bude premijer, a da nema mandata za ono što treba da bude premijer u demokratskoj zemlji. Da Vi, gospodine Abazoviću, imate 20 mandata kao što ima Evropa sad - Vama pripada premijersko mjesto. Ali, zar ne mislite da je malo neprirodno u političkom životu da sa tri ili četiri mandata vi imate premijersko mjesto, a da meni i kolegi Milanu Kneževiću saopštavate - vama je važno samo da vi uđete? Jedno mjesto imate toliko mandata koliko imate samo je važno da vi uđete i navodno da se predstavimo nekom međunarodnom faktoru, a tu vratnicu za ulazak kontrolišem ja. Mnogo se toga promijenilo u ovom periodu. Želim da poručim javnosti Crne Gore - žao mi je što ulazimo u ovakve polemike, posebno ističući ove elemente koji nemaju veze sa istinom.

Umjesto da smo svi oni koji smo pobijedili 30. avgusta 2020. godine na jednoj strani, a to je dvotrećinska većina u ovom Parlamentu, umjesto ovih polemika, replika, ovog čuda, kojima se samo raduju oni koji su bili za ono stanje prije 30. avgusta. To je ono što moraju da razumiju građani Crne Gore. Kolega Knežević i ja smo razgovarali sa vama više puta nakon tog 30. avgusta i ponavljam saopštavali ste nam - srce mi je od kamena, vi ne možete unutra. To je tako bilo.

Tako da, gospodine Abazoviću, ja sam da svak se pruži onoliko koliko mu je snaga. Prihvatite ovog trenutka, imate četiri poslanika. Imali ste prije tri. Prema ta četiri poslanika mjerite i uticaj koji imate u Crnoj Gori i u politici u Crnoj Gori. Nije to mala snaga. Nije to mala snaga, ali prihvatite da ovi ljudi imaju 20. Mi imamo devet mandata. Sada vi optužujete nas vjerujući da vama pripada nešto više. Imali ste pola Vlade i više od pola Vlade, bili ste premijer te Vlade, imali ste priliku i ovo ću da izgovorim pred građanima Crne Gore, pa se vi iz PES-a ljutite, kada sam ovog čovjeka ubjeđivao da formiramo vladu koju bi predvodio Miodrag Lekić, tek bi ove godine u avgustu bili izbori. Nije želio. Nije mogao da zamisli moj kolega Dritan Abazović da bude nešto drugo osim premijer. Da smo mi tada formirali vladu, vi, gospodo iz PES-a, danas tu ne bi sjedeli. E kada pogriješite i stanete na pogrešne šine, onda su sve stanice kojima vozite pogrešne. Pozivam vas /upadice/ da prevrednujete stvari, nije još kasno. Čvrsto vjerujem da je vaše mjesto i vašeg poslaničkog kluba u ovoj parlamentarnoj većini. Čvrsto vjerujem u to. Ako vi ne mislite tako, vi morate da prihvatite da ovdje postoji jedan poslanički klub koji ima 17 poslanika i najjači je opozicioni poslanički klub. Onda morate sa četiri mandata da se dogovarate sa ovom gospodom ako ćete da se obračunavate sa parlamentarnom većinom. Ako mislite da ćete naći treći put danas u političkoj situaciji u Crnoj Gori i da ćete nekoga očupati od parlamentarne većine da preći na taj put bez povratka, mislim da vi pravite veliku grešku. Dajem vam dobronamjerni savjet, ne računajte na to da ćete naći u parlamentarnoj većini nekoga ko će preći tamo ostavljajući ovu parlamentarnu većinu i vjerujući da može da nakon toga izgradi neki novi politički savez u Crnoj Gori bez ovih ljudi ovdje. Sve neka pređe i dio parlamentarne većine, moraćete da dođete i da sjedete kao što ste sjeli sa Demokratskom partijom socijalista i da kažete - gospodo, a šta sad? Siguran sam da u parlamentarnoj većini ovog trenutka, dok se ne rasformiše DPS, ne postoji niko ko hoće zajedno sa Demokratskom partijom socijalista praviti većinu. Hvala.

PREDSJEDAVALA ZDENKA POPOVIĆ (09.05.24 16:43:37)

Zahvaljujem kolegi Mandiću.
Izvolite, kolega Abazoviću.

DRITAN ABAZOVIĆ (09.05.24 16:43:42)

Hvala.

Kolega Mandiću, ja sam vrlo zadovoljan prvo što ste dva puta na Premijerskom satu kada sam ja trebao da postavim pitanje izašli pa se vratili kada se malo situacija zakomplikuje. Hvala Vam na Vašoj replici, na Vašem komentaru. Nekoliko stvari ću potvrditi, što mislim da Vam ide u prilog, a sa nekim stvarima se nećemo složiti.

Prvo, samo istine radi, u Nikšiću sam rekao kolegi Necku Koćelu da vašem kolegi, sada da ga ne pominjem, oboje ga cijenimo i dobro ga poznajemo, da on postane gradonačelnik Nikšića. On je izašao da Vas nazove i vratio se tresući se i rekao je - partija, partija, partija i nakon toga se sve izgubilo. Mi smo 2020. godine prije nego što su održani izbori rekli sa smo za ekspertska vladu. Radujem se novim licima na političkoj sceni Crne Gore. Vi možete da mislite da sam ja politički sebičan, to ne doživljavam tako, ali prihvatam. Mi smo prije rekli da ukoliko bude zavisilo od nas, da ćemo tražiti ekspertska vladu. Zašto? Zato što je Crnoj Gori trebao socijalni amortizer da ne pređe možda u neki drugi ekstrem. Možda se to ne bi desilo, ali je to bilo promišljanje i to je bio razlog zašto smo predložili ekspertska Vladu. Ponosan sam, mislim da bi i Vi trebali da budete ponosni jer vaša politika, gospodine Mandiću, da nije bilo takvih odluka, hrabrih odluka Koalicije Crno na bijelo i dalje bi bila pod šatorima. Razgovarao sam sa Zdravkom Krivokapićem 2022. godine, koji nije imao vašu podršku. Vi ste rekli da vas jednostavno čovjek ne poštuje, ovdje je održao /prekid/ itd. On je bio čovjek koji je bio na čelu vaše liste - ne moje liste, nego vaše liste. Manjinsku podršku sam tražio od svih poslanika i uopšte mi nije žao što sam u aranžmanu sa bilo kojom partijom i smatram da je manjinska Vlada uradila mnoge dobre stvari. Između ostalog, omogućila je da neki novi ljudi naprave rezultat itd. Mi nismo na istim pozicijama. Mi nećemo u 44. Vladu. Jedinu sam od političara iz opozicije koji kaže - ja navijam za rekonstrukciju, ja želim da vidim vas tamo. Meni je žao što ste vi samo za sebe pričali, što niste rekli - dajte pet ministarstava, neka uđu ljudi iz DF-a i mi ćemo dići ruku za 44. Vladu. Neka uđu moje kolege, moji prijatelji, ja navijam za njih. Ja sam jedini opozicionar koji kaže da navija da DF uđe u 44. Vladu Crne Gore. Zašto? Ne zato što ćete vi da uradite neko spektakularno pomirenje, nego što to otvara prostor za neke

buduće procese, koji mislim da dolaze, đe ljudi vide kako padaju maske svih redom, počevši od Vas, preko mene do svakog ostalog čovjeka - da je borba za srpstvo u Crnoj Gori svedena na 2.500 eura mjesečno, da je borba po Bošnjacima svedena na ne znam što, o Crnogorcima, o navodnom temeljnom ugovoru i tako kako je on nešto poremetio. Ja se borim za građanke vrijednosti, za evropsku Crnu Goru i mogu i moram ako treba da propadnem u političkom smislu - uopšte mi ne bi bio problem da platim tu cijenu.

Ne postoji politički cilj koji sam postavio a koji nisam ostvario. Ja sam u politiku ušao da bi promijenio režim Mila Đukanovića, a ja vam sad kažem da se partije 44. Vlade ponašaju isto kao onaj DPS Đukanovića. Ne ovaj DPS Živkovića, nego isto kao onaj DPS Đukanovića i da me vaše kombinacije bilo u Budvi, bilo na drugim mjestima i šaltanje ljudi, lica da umjesto jedne podržavaju drugu partiju - ja se za to nisam borio. Ja to kažem pred građanima Crne Gore časno. Ja mislim da se ni vi niste za to borili, ali ste sada odlučili da napravite kompromis na koji imate pravo. Ja takve kompromise neću pa neću praviti. Nikad nisam dozvolio nikome da potcijeni i baci Crnu Goru na koljena po bilo kojem pitanju. Borio sam se i protiv ljudi koji su imali suprotna mišljenja i sa jedne strane i sa druge strane. Zna li što je najveća vrijednost? Nije najveća vrijednost četiri poslanika, tri poslanika, 10 poslanika. Najveća je vrijednost što vas samo moje riječi bole sve vas ovđe zajedno. Ovo bi bio jednak organ da nema URE, koji bi mogao i da se sastaje i da se ne sastaje.

Zbog toga ste došli iz svog kabineta i sišli da odgovorite. U suprotnom, Vi ne biste silazili. Vi ne biste, gospodine Mandiću, silazili. Samo da znate, ja nemam ništa protiv Vas. Očekujem da Vi uđete sa svojih 59 godina, zaslužujete više. Ne da budete predsjednik Parlamenta, nego da budete i u Vladi sa svim kolegama. Međutim, ja Vam kažem da ovu relaciju, ovo udvaranje premijera i predsjednika Skupštine nismo imali ni kad je tu sjedio Ranko Krivokapić, ni kad je tu sjedio Svetozar Marović. Nikad to nismo imali i ja mislim da to nije pošteno prema određenom broju birača koji su glasali koaliciju Za budućnost Crne Gore, ali neke stvari s pravom vide drugačije od drugih subjekata koji čine 44. Vladu. E u tome je suština priče. I ako bude bilo prilike, srešćemo se možda u nekoj 45. Vladi. Možda se nikad nećemo sresti. Sa svojom pozicijom ovđe opozicionom sam više nego zadovoljan, kao i URA. Dobro je za demokratiju da postoji makar jedna stranka u opoziciji koja ne gleda kako da bude dio ovog kumbulja u 44. Vladi, nego koja razmišlja malo dalje i malo dublje o državi koja je napravila velike demokratske iskorake, ali koja ima određenih stvari koje mora da prođe putem stvaranja jednog društva, za kojeg vjerujem da većina, neću reći svi, poslanika u ovoj Skupštini zamišlja državu za sebe i za svoju djecu, u kojoj vidi jednu perspektivu i budućnost. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA ZDENKA POPOVIĆ (09.05.24 16:50:33)

Hvala, kolega Abazoviću.
Riječ ima ...

ANDRIJA MANDIĆ (09.05.24 16:50:43)

Ja sam tražio /prekid/ riječ gospodinu Abazoviću iako nije imao pravo na riječ. Ali meni ne smeta, jer ovo treba da čuju građani Crne Gore.

Gospodine Abazoviću, ja sam sa 34 godine bio zamjenik saveznog ministra privrede u državi koja je brojala 10 miliona. Dakle, nisam ja neko ko je prvi put dočekao da sjedne na neku funkciju da bi Vi to tako predstavili. A Vi ste ušli u kombinaciju s DPS-om da bi postali samo premijer i mislite da to građani Crne Gore ne znaju. Bili ste potpredsjednik Vlade, jedan jedini, i zbog kombinacije da bi postali premijer, ušli ste u ortački posao sa Demokratskom partijom socijalista. Da sam bio na Vašem mjestu i da sam ušao s DPS-om, a nikada nisam htio, nudili su mojoj stranci 2013. godine šest mandata u Vladi, nisam htio, izdržao sam, ali da sam ušao, nikad vas ne bih ništa prevario u odnosu na ono što bi dogovorili. Nikad vas ništa ne bih prevario da sam ušao. /Upadice/ Znači, da znamo kakav je odnos. Ja ništa nisam prevario ni Dritana Abazovića, ni Zdravka Krivokapića, niti ću da prevaram Milojka Spajića, ni ovu Vladu. Imam vrlo korektan i pošten odnos u politici. Ja mislim da Crna Gora mora da se gradi na povjerenju i da ono što kažemo jedni drugima moramo da poštujemo.

Da smo se mi u ovoj Vladi okupljali po sistemu da je u tom Sporazumu bila Srebrenica tema i odnos prema Srebrenici i da smo mi tamo zapisali nešto po tom pitanju - mi bi danas srušili ovu Vladu. Ali, mi se nismo okupljali oko Srebrenice. Mi smo se okupljali oko drugih vrijednosti, mi smo se okupljali oko evropskog puta. Mi smo se okupljali oko većih plata, mi smo se okupljali oko većih penzija, oko većih dječijih dodataka i pomirene Crne Gore. Ja sam pričao o toj prošlosti. Žao mi je, izvinjavam se kolegi Camaju, zaboravio sam i one zločine što su činjeni nad Albancima u vrijeme Drugog svjetskog rata, nad Albancima koji su autohtoni narod u Crnoj Gori. /Upadica/ I nad Crnogorcima, gospodine Huter, nemojte Vi da mislite ja to ne mogu da izgovorim - mogu.

Ali ovdje, gospodine Abazoviću, ne dozvoljavam Vama niti bilo kome drugome da nastupa sa visoke moralne ljestvice u odnosu na nas koji smo istrpjeli provjeru vremena. Ničim se nijesam ogriješio o moj narod, ničim se nijesam ogriješio o moje glasače. Pošten sam bio ortak u poslu kada smo podržavali vašu Vladu. Žao mi je što niste prihvatili moje sugestije i kolege Kneževića da formiramo Vladu okupljenu oko Miodraga Lekića. Znete, kada prođe nešto, posle ne može da se vrati. Napravili smo korektan dogovor sa parlamentarnom većinom. Očekujem da se brzo desi rekonstrukcija Vlade, ne rekonstrukcija nego proširenje Vlade, da budem precizniji. A da mi imamo nekih nesporazuma, koliko znam, kada smo mi napravili ovaj dogovor - neki su drugi išli u Američku ambasadu da prihvate sve ono što smo mi dobili. Ne brinite vi, dobro smo mi odvagali u našoj stranci i u našoj koaliciji šta je to u datom momentu dovoljno nama. Da znate još jedno, ova funkcija i ovo mjesto predsjednika Parlamenta, evo pitajte kolegu Bečića koji sjedi u Vladi, ono je za našu političku organizaciju, za srpski narod i te kako važno da znaju da srpski političar može da pokriva drugu po značaju funkciju u državi Crnoj Gori. A što se tiče učešća našeg u Vladi, to će se uskoro desiti. Sjećam se svih razgovora sa Vama, gospodine Abazoviću. Sjećam se koliko ste Vi objašnjavali da smo mi radioaktivni materijal i da je važno samo da dobijemo jednog ministra. Nisam ja to zaboravio i sjećam se od 2012. godine do sada - i ni po čemu nema toga da mi dugujemo vama, u političkom smislu, bilo što. Možda bi mogli sagledati stvari pažljivije, pa reći da vi dugujete nešto Novoj srpskoj demokratiji i Koaliciji za budućnost Crne Gore i da iz te pozicije gradite odnose i sa nama i sa parlamentarnom većinom. Mislim da je to pošteno, da je to korektno i kada prođe ova mladalačka strast i ova potreba za ovakvom zapjenušanom borbom - ja sam siguran, kada sve to sagledate malo pažljivije, da ćete vidjeti da je ovaj savjet koji dobijate od jednog političara, koji je najduže u ovim poslaničkim klupama, prijateljski, da je on iskren i da je na korist i polike vaše stranke i na Vašu vlastitu korist.

PREDSJEDAVALA ZDENKA POPOVIĆ (09.05.24 16:56:13)

Zahvaljujem predsjedniku.

Vi možete, kolega Abazoviću, samo proceduralno. Izvolite.

Kolega Abazoviću, vrlo krako.

DRITAN ABAZOVIĆ (09.05.24 16:56:23)

Zahvaljujem.

Biću vrlo kratak.

Mislim da smo se razjasnili, jako lijepo, korektno. Vi meni ne dugujete ništa, mislim da ni ja Vama ne dugujem ništa. Imam ubjeđenje da nikom ne dugujem ništa, ali ako išta postoji, tu sam da vodim dijalog. Vama neka je sretno, ja navijam da Vi budete u 44. Vladi. Srećno Vam bilo, ja sam to više puta rekao, kao što Vi dajete neke savjete meni, ja prijateljski navijam, ne mogu da utičem na to da se vi nađete tamo. Što prije se vi nađete tamo, ja mislim da ćete se svi zajedno naći ovamo. To je suština Crne Gore u budućnosti. Neću da pričam šta mislim da je vizija, do sad se ispostavljalo nešto kao tačno, mislim da je teško pogriješiti. Ali, vidjećemo kako se odvijaju stvari. Vama neka je sretno.

Vjerujem da postoje ljudi koji slušaju ovaj dijalog i postoje ljudi koji vjeruju i Vama, ali vjeruju i meni. Postoje i ljudi koji će da razmisle o onome što su čuli. Mislim da ćemo u nekim narednim prilikama Vi i ja, na javnoj sceni ili kako god, prijateljski, imati prilike da razmijenimo mišljenja o nekim stvarima i da utvrdimo ko je bio u pravu. Želim Vam sve najbolje. Mislim da mjesto predsjednika Parlamenta pripada svakom građaninu Crne Gore bez obzira na nacionalnu, vjersku ili bilo koju drugu pripadnost. Navijam, govorio sam o diskriminaciji prije i kada to nije bilo popularno, sad više nije tolika tema. Uradio sam stvari koje sam uradio i Vi ste uradili stvari koje ste uradili i neka svakom bude sretno. To da jedan režim protiv kojeg smo se borili zamijeni drugi koji ima druga imena i druge političke opcije - za to nisam. Građani sami neka procijene ko, sa koje stolice doprinosi da se mi vratimo na staro, a ko se stvarno bori za nešto drugačije.

PREDSJEDAVALA ZDENKA POPOVIĆ (09.05.24 16:58:47)

Zahvaljujem kolegi Abazoviću.

Jeste li se Vi javili, kolega, za proceduru?

Izvolite, kolega Mugoša.

BORIS MUGOŠA (09.05.24 16:58:56)

Potpredsjednice, zamolio bih Vas, znam da Vam nije lako, ali definitivno ova sjednica ima elemente političkog mazohizma. Ja nisam danas došao ovdje da slušam retrospektivu odnosa između DF-a i URE, niti monodramu predsjednika Parlamenta, nego sam danas došao na Premijerski sat da postavim pitanje premijeru i da mi premijer odgovori. Ovo je toliko neprimjereno i nepristojno u što se pretvorila ova sjednica i jedno klasično nepoštovanje prema nama koji treba da postavimo pitanje. Shvatamo li mi da nije bitno danas što pričaju oni ljudi koji nisu predmet onoga što je poenta sjednice? Je li Premijerski sat? Jesu li poslanici tri dana prije Premijerskog postavili pitanja? Jesu li čekali odgovore, je li danas trebalo o tome da diskutujemo? Što je onda ovo? Nemojte da me zamarate ovim stvarima, ne interesuju me ti odnosi. Da li interesuju građane, super, na ovoj sjednici - ne. Da vas podsjetim na kraju proceduralno, za sjednicu Premijerskog sata ne treba kvorum, sjednica Premijerskog sata je samo diskusija između poslanika koji postavljaju pitanja i premijera. Bočne replike, komentari, ispravke navoda - to nije poenta Premijerskog sata.

Znači, nije kritika Vama, jer je teško voditi ovu sjednicu, ali ovo je već prevršilo svaku mjeru. Već je peti sat Premijerskog sata, gdje mi koji smo trebali da postavimo prije tri sata pitanje ovdje slušamo nekakve španske serije, emocije nekakve, što je bilo, što se pričalo prije, ko koga voli, ko koga manje voli. Ne interesuje me to. Ja sam došao danas da razgovaram sa premijerom, jedva dođe u Parlament. Em dođe svaka tri mjeseca, em čovjek ne priča danas. Mnogo više pričaju drugi ljudi nego premijer, a danas je Premijerski sat. Vama se izvinjavam, jer vodite sjednicu, ali molim Vas da stavimo više tačku na ove stvari. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA ZDENKA POPOVIĆ (09.05.24 17:01:12)

Zahvaljujem, kolega Mugoša.

Ja sam u potpunosti saglasna sa Vama. Ovo je Premijerski sat, gdje nema ni replika, nema ni procedure, izuzev ako je prekršen Poslovnik, uz jasno naznačavanje gdje je prekršen Poslovnik i objašnjenja o čemu se radi (da li postoje neke kaznene replike). Ali, negdje od početka sjednice, od početka Premijerskog sata, niste se javili da iskritikujete kolege koji su sve vrijeme zlorabljivali /upadica/ Samo da Vam kažem, kolege iz te Vaše kocke, da tako kažem, su danas imali najviše proceduralnih reakcija od početka. Negdje pokušavamo da ovu sjednicu usmjerimo da ide pravim tokom.

Kolega do Vas je tražio repliku.

Izvolite, kolega. Pomenut je od strane premijera ili kolege Abazovića?

ANDRIJA NIKOLIĆ (09.05.24 17:02:27)

Objasniću.

Zahvaljujem, predsjedavajuća. Razumijem da nije jednostavno voditi današnju sjednicu. Prije svega, u tome ne pomažu do kraja poslanici, jer u dostini reakcija se bočno spomene ili neki poslanički klub ili neki pojedinac, pa onda poslanici, skladno Poslovniku, traže pravo na intervenciju. Ode je i predsjednik Parlamenta govorio o Demokratskoj partiji socijalista u svojoj prethodnoj diskusiji, o nekim navodnim kombinacijama koje je Demokratska partija socijalista pravila u prethodnom periodu, uz pozive koji su upućivani predstavnicima srpskih partija, pa dozvolite samo nekoliko kratkih objašnjenja u vremenu koje je predviđeno za repliku.

Predsjedniče Parlamenta gospodine Mandiću, ja primjećujem da imate ozbiljnu tjeskobu i nelagodu što morate danas da objašnjavate zbog čega, mimo nekih stranačkih principa koji su zapisani u vašem stranačkom programu, nastavljate da podržavate aktuelnu Vladu. To nije konforno stanje za Vas i vidi se po broju Vaših diskusija i načinu na kojem diskutujete. Vi ćete vjerovatno u narednim danima morati dodatno da objašnjavate, prije svega, onim ljudima koji su vas glasali, zbog čega vaš koalicioni partner iz Demokratske narodne partije smatra da je prekršen koalicioni sporazum i da je dovedena u pitanje podrška aktuelnoj Vladi zbog najavljenog glasanja o Rezoluciji o genocidu u Srebrenici u Ujedinjenim nacijama, a Vi uprkos tome najavljujete da ćete ući u Vladu. Dakle, Vi ste i danas u ovoj intervenciji kazali da ćete uskoro postati dio Vlade. Vi ste danas kazali da ćete postati dio Vlade, o tome ne govori predsjednik Vlade Spajić, nego govorite Vi sa pozicije šefa parlamentarne većine. Na taj način nam šaljete poruku odakle se suštinski kreira politika ove Vlade. Ove Vlade koja je po svom ponašanju frustrirana, jer mora da slijedi zacrtani kurs ove države do 2020. godine. Zašto vi nijese bili u vladama do 2020. godine to je jasno, gospodine Mandiću, to je jasno svakome. Odbijali ste da, kao predstavnici srpskog naroda u Crnoj Gori, preuzmete odgovornost i da sva pitanja koja vas tište riješavate u vladama i u institucijama ove države. Zašto? Zato što nijeste priznavali institucije ove države, nijeste priznavali proklamovane strateške ciljeve ove države, nego ste se svojski borili da Crna Gora ne postane članica NATO-a - prije toga da Crna Gora ne bude multietnička demokratija, a prije

toga da Crna Gora ne obnovi crnogorsku nezavisnost. Sada odjednom kažete da vam to više ne smeta. Mislim da je to korektan pristup nekoga ko je spreman na političku evoluciju. Samo se postavlja pitanje - da li je ta politička evolucija deklarativna, ili je politička evolucija zbog fotelje predsjednika Skupštine. Mislim da je u pitanju ovo drugo. Ponavljam, imaćete priliku to da raspravite sa kolegama iz Demokratske narodne partije i vašim partnerima u parlamentarnoj većini.

PREDSJEDAVALA ZDENKA POPOVIĆ (09.05.24 17:06:24)

Zahvaljujem, kolega Nikoliću.
Izvolite, kolega Mandiću.

ANDRIJA MANDIĆ (09.05.24 17:06:28)

Kolega Nikoliću, problem je u vašoj parlamentarnoj većini. Kada je vaš koalicioni partner sa kojim ste činili parlamentarnu većinu SDP počeo da saraduje sa nama iz opozicije i kada je počeo da vas kritikuje na isti način kao što smo vas kritikovali mi iz opozicije, bilo je jasno da ćete vi da doživite krah i brodolom što se desilo 2020. godine.

Ja sam pošten ortak u svakom postupku. Rekao sam Dritanu Abazoviću da smo bili poštene ortaci dok smo radili zajednički taj posao. Pošten sam ortak u ovom poslu sa parlamentarnom većinom, strankama koje čine parlamentarnu većinu. Danas dijelim teret sa svojim koalicionim partnerom premijerom Crne Gore Milojkom Spajićem. Meni je bilo najlagodnije danas da stojim po strani i da pustim premijera da se vi borite, skačete, neko izmišlja, neko govori ovo, neko govori ono, ali to je dozvoljeno. Mi smo Parlament, opozicija ima pravo da saopštava što god želi. Mi smo parlamentarna većina i želim da se očuva ta parlamentarna većina. Imamo mnogo stvari koje treba zajednički da uradimo. Vi ste opozicija, vi treba tako da pronalazite razloge kojima treba da dezavuišete parlamentarnu većinu. Imajući, kažem opet, to veliko iskustvo i znajući gdje je bio problem, kada je puklo između vas i SDP, nezavisno od toga što ste vi posle cijepali SDP i šta ste radili, mogli ste da radite šta god hoćete - tu je bio kraj. Mi nismo htjeli sa vama zbog organizovanog kriminala. Danas svjedoče ove optužnice, ne zbog nečeg drugog. Zajedno smo bili 1992. godine, pravili zajedničku državu Srbija i Crna Gora. Nismo mi imali problem odnosa sa Demokratskom partijom socijalista, s tim što ste vi bili zajedno sa Slobom Miloševićem, njegovi najvjerniji partneri, a mi nismo.

Danas se polako mijenja scena Crne Gore, imamo većinu poslanika koji su novi, imamo i nove ljude u poslaničkim klupama DPS-a, što je veliki kvalitativni iskorak u odnosu na ranije stanje, ali da mislite da ćemo se mi uhvatiti u onu mišolovku u koju ste se vi uhvatili od 2016. do 2020, a počelo je to i 2015. godine, teško ste se prevarili. Ja sam zagovornik čvrstog čuvanja parlamentarne većine koja postoji u Crnoj Gori, koja treba da drži otvorena vrata i da razgovara s Dritanom Abazovićem koji je zajedno sa nama bio parlamentarna većina 30. avgusta 2020. godine kako bi imali zajednički, mi kao parlamentarna većina dvije trećine u ovom parlamentu, kako bi mogli da napravimo sve one iskorake koji su nam neophodni jer će nas čekati promjena Ustava na putu evropskih integracija. Ove male, sitne igre, ko je šta rekao, ko je šta odlučio, mislim da za jednu odgovornu parlamentarnu većinu koja želi Crnu Goru da vodi naprijed, to ne treba da bude neki otežavajući faktor, da to prihvata kao normalno djelovanje opozicije, ali da imamo odgovornost prema građanima Crne Gore - imamo je. Mene nije to sramota da kažem, kao što smo uvijek bili pouzdan ortak i pošten ortak, mene ne zanimaju male, sitne igre kako ćemo danas nadigrati kolege iz PES-a ili iz Demokrata ili hoćemo li tamo nešto sitno uloviti na nekim lokalnim izborima. To nije osnovno strateško opredjeljenje Nove srpske demokratije. Hvala vam.

PREDSJEDAVALA ZDENKA POPOVIĆ (09.05.24 17:10:54)

Zahvaljujem.
Kolega Nikoliću, sada mogu da Vam dam samo proceduru kao što sam dala kolegi Abazoviću. Molim Vas, minut.

ANDRIJA NIKOLIĆ (09.05.24 17:10:57)

Samo kratko i biću vrlo precizan.

Gospodine Mandiću, mislim da danas Milan Knežević Vama drži lekciju iz političkih principa. Ništa se nije promijenilo od 2020. godine do danas, osim što ste Vi postali predsjednik Skupštine. Vi ste, kada je

Zdravko Krivokapić pokrenuo smjenu ministra Leposavića koji je negirao genocid u Srebrenici u ovom Parlamentu, najavili izlazak iz vladajuće većine i napustili vladajuću većinu. Danas, kada to radi ova Vlada, Milan Knežević najavljuje slično političko ponašanje, ali Vi s rezervom nastupate čuvajući fotelju predsjednika Skupštine. Dakle, to je ono što se promijenilo od 2020. godine. Vi ste od 2020. godine postali predsjednik Skupštine. A mi danas u Crnoj Gori, ne danas nego posljednjih godina svjedočimo jednoj novoj disciplini u kojoj je politika svih politika - biti na vlasti po svaku cijenu i mimo svih principa, pa makar bili i zapisani u našim stranačkim programima.

PREDSJEDAVAJUĆA ZDENKA POPOVIĆ (09.05.24 17:12:20)

Zahvaljujem.

Molim Vas, budite i Vi u okviru minuta.

ANDRIJA MANDIĆ (09.05.24 17:12:25)

Nema potrebe da polažem račune nikome. Od studentskih protesta 1988. godine, ja sam opozicija do ovog današnjeg dana, izuzev jedan kratki period što smo bili dio vlasti na saveznom nivou. Čitav život sam proveo kao opozicija, i ja i moja porodica. Vi ste bili nezavisni novinar u Javnom servisu, a posle se ispostavilo da ste vi bili pripadnik vladajuće većine. Svi koji su ulazili u Demokratsku partiju socijalista mladi ljudi, nisu željeli da uđu da budu opozicija. Svi su ulazili da budu vlast, računajući da će DPS trajati sto godina. Kada ste se rastajali 1997. godine, oni koji su ostajali na strani Mila Đukanovića ostajali su da bi bili u vlasti.

Sada kada Vi pomenete fotelje, meni je prosto smiješno. Ja 30 godina proveo kao opozicija, vi mladi ljudi bili vlast, vjerovatno spremni bili da sada budete neki ministri, ali pade vlast 2020. godine. Morate silom prilika da budete opozicija, a niste računali da će biti tako. Neki koji su imali dva, tri mandata, ministri, predsjednici vlada to nisu mogli da zamisle. Prva radna mjesta bili ministri ili poslanici. To je razlika između mene i vas. Od studentskih dana do 59. godine opozicija. Vi ustajete i meni sada pričate o tome kako je to zbog neke fotelje. Ne brinite Vi za kolegu Milana Kneževića. Vi znate da on sam može da saopštava stavove, da mu ne saopštava Demokratska partija socijalista, niti da ga hvali Demokratska partija socijalista. Nemojte da mislite da se sada negdje gdje gleda prenos baš raduje Vašim odbranama i Vašim hvalama. Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆA ZDENKA POPOVIĆ (09.05.24 17:14:26)

Kolege, zaista vas molim da se vratimo Premijerskom satu i da izađemo iz ove priče.

Kolega Nikoliću, sada mi recite šta je bilo uvredljivo.

Kolege, znam da pada koncentracija. Molim vas da se vratimo temi i da dozvolimo kolegi Bogdanu Božoviću koji je prvi na spisku sada za postavljanje poslaničkog pitanja.

Molim vas, samo mi recite ako ćete proceduru. /Upadice/

Ovo je sve krenulo nekim krivim tokom. Molim vas da se vratimo temi.

Kolega, molim Vas. Ako imate proceduru, samo mi recite na šta se odnosi procedura i gdje je bilo kršenje Poslovnika.

ANDRIJA NIKOLIĆ (09.05.24 17:15:47)

Dakle, ne želim da vas povrijedim ni u institucionalnom ni u personalnom smislu time što sam siguran da svi stičemo utisak, pa i ukupna crnogorska javnost, koja prati ovu sjednicu, da predsjednik Parlamenta danas, zloupotrebjavajući svoju poziciju, narušava i Vaš autoritet kao nekoga ko predsjedava ovom sjednicom. To je jedno.

Drugo, Vi ste meni dali kaznenu repliku, je li tako? Ja sam u kaznenoj replici govorio politički i u političkim kvalifikacijama bez bilo kakve uvrede. Dali ste gospodinu Mandiću priliku da odgovori i onda se ta razmjena nastavila. Dakle, logično je da završna riječ bude na mojoj strani. Kažem Vam, biće mi dovoljan minut da zaključimo ovu priču, imajući u vidu da je gospodin Mandić komentarisao i ono što sam ja profesionalno radio u nekoj prethodnoj karijeri, ne karijeri poslanika.

PREDSJEDAVAJUĆA ZDENKA POPOVIĆ (09.05.24 17:16:42)

Kolega, samo trenutak.

Kolega Nikoliću, kad su u pitanju replike, nema završne riječi, Vi to dobro znate.

ANDRIJA NIKOLIĆ:

Nema replike na repliku, a Vi ste dali gospodinu Mandiću repliku na repliku bez pozivanja na repliku.

PREDSJEDAVALA ZDENKA POPOVIĆ:

Dobro, ali Vi tražite sada završnu riječ u replikama, je li tako? Ako hoćete, daću Vam proceduru, ali Vas molim da se meni obratite. Nemojte se obraćati predsjedniku Parlamenta.

ANDRIJA NIKOLIĆ (09.05.24 17:17:05)

Hoću.

Dakle, u svemu što je kazao gospodin Mandić prepoznajem jasnu političku potrebu da se zaštiti nešto što se ne može zaštititi. Biti opozicionar 30 godina, a onda za četiri godine vlasti srušiti svaki princip na kojem ste bili opozicija - pa to će se izučavati u udžbenicima iz teorije političkih sistema. To je jedno.

Drugo, kad kažete nijeste htjeli sa Demokratskom partijom socijalista zbog organizovanog kriminala, podsjećam Vas, vaš predsjednik opštine iz redova Nove srpske demokratije je danas jedan od osumnjičenih za teška krivična djela i nalazi se u zatvoru u Spuzi. Dakle, neće biti da su vaše ruke, govorim o partijskim rukama, čiste, a da su ruke Demokratske partije socijalista uprljane i da ćemo vam dozvoliti da na tome mašete i da zasnivate političku kampanju. Zato što, gospodine Mandiću, to nijesu bili stvarni razlozi zbog kojih ste vi odbijali da sarađujete sa nama. Vi ste imali obavezu da radite za nekoga drugoga. Za koga, da time ne bismo provocirali dalje reakcije, o tome mislim dovoljno građani Crne Gore znaju kroz vaš političko-istorijski rad.

Što se tiče mog angažmana u Televiziji Crne Gore, Vi i ja, smo, gospodine Mandiću, odradili jedan značajan broj intervjua. Sjećam se svojevremeno i Vi, i Miodrag Lekić, i još neki ljudi koji su gostovali kod mene u ime vaše politike i bili često viđeni gosti, dijelili komplimente za ono što sam ja tamo radio, uključujući i Milana Kneževića. Javno i meni lično. To što sam ja radio u Javnom servisu, radio sam jedan posao u kojem sam se dokazao. Imao sam autorsku televizijsku emisiju koja je bila među najgledanijima i najuticajnijima u zemlji. Onog trenutka kad su me pozvali da pomognem kampanju Crne Gore za članstvo u NATO, promijenio sam profesionalnu orijentaciju. Mislim da je korektno da ljudi koji se bave politikom da se bave politikom, a ne kao danas - da oni koji se bave novinarstvom, većinski rade to u službi stranih službi i određenih političkih partija. U tome je suština.

Što se tiče Demokratske partije socijalista, nemojte da se brinete. Ne moramo mi da budemo vlast, gospodine Mandiću, vidite, ne gorimo za tim. Mi se spremamo da se vratimo na vlast. Vratićemo se u nekom trenutku, ali ne po cijenu da srušimo ono što je naše istorijsko i političko nasleđe.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.05.24 17:20:06)

Hvala.

Bogdan Božović treba da uzme riječ.

Samo moram da Vam kažem, Vi ste bili dokazani u Vašoj profesiji, to ne mogu da sporim i nije Vam prvo radno mjesto poslanički mandat. Ono što hoću još da Vam kažem, ne sjećam se tih komplimenata. Nemojte da mi zamjerite, ali ne sjećam se da sam Vam neke komplimente dijelio. Sjećam se da su te emisije bile velika borba između Vas, kao novinara, i mene, kao političara, ali da sam dijelio neke komplimente - ne sjećam se.

Idemo dalje. Gospodine Božoviću, izvolite. Nadam se da ćemo se zadržati na premijeru i na Vladi, jer većina kritika se usmjerava prema predsjedniku Parlamenta, a tu sam raspoložen da odgovorim svima. Hvala.

BOGDAN BOŽOVIĆ (09.05.24 17:21:03)

Zahvaljujem, predsjedniče.

Uvaženi premijeru sa članovima Vlade, poštovane kolegice i kolege poslanici,

Ne znam koliko je interesantno možda javnosti ovo sljedeće pitanje koje ću postaviti. Očigledno je interesantnije, barem ovdje u Skupštini, da iznova i iznova recikliramo neke teme iz prošlosti, dok Crnu Goru svakog dana sve više mladih ljudi napušta i u ovom trenutku imamo /prekid/

PREDSJEDAVALA ZDENKA POPOVIĆ (09.05.24 17:21:27)

Samo trenutak, kolega Božoviću.

Pošto se ne čujete od žamora u sali, molim poslanike da ne pričaju. Oni koji pričaju mogu da izađu van sale. Kolege, možemo li da nastavimo dalje? Kolega Raičeviću, kolega Neneziću, ili izađite, ili sjedite, jer ne čuje se čovjek od vas. /Upadica/ Predsjednik Parlamenta je moj šef.

Izvolite, kolega Božoviću.

BOGDAN BOŽOVIĆ (09.05.24 17:22:21)

Zahvaljujem.

Mislim da u fokusu trebaju prije svega... Možete li samo obezbijediti da se čujemo? Bolje i prekid da date pet minuta, pa da nastavimo.

Bez obzira na teme koje se danas ovdje pokreću u Skupštini, barem mi iz Socijalističke narodne partije ćemo nastaviti u budućem periodu da se bavimo pitanjima koja se tiču životnog standarda naših građana, jer mislim da im je za prethodnih 30 godina preko glave nekih tema, vještački produkovanih podjela, od kojih oni ama baš nikakve koristi nisu imali, osim pojedinci koji su iskoristili taj period da se basnoslovno bogate, a građani da osiromaše - a većina mladih ljudi da u ovom trenutku ima želju zbog takve politike da napusti Crnu Goru.

Činjenica je, vraćam se na pitanje postavljeno premijeru, da smo se u prethodnom periodu suočili sa brojnim izazovima kada govorimo o sektoru poljoprivrede, kao što je takođe i činjenica da je uloženi veliki trud kako bi se postigla, prije svega, održivost i dovoljnost proizvodnje kada govorimo o potrebama domaćeg tržišta. Pitanje koje sam postavio nije samo, da kažem, od ekonomske, već je i od strateške važnosti za sve građane Crne Gore.

Vlada, tj. Ministarstvo poljoprivrede u prethodnom periodu je zaista uložilo značajne napore kako bi poljoprivreda bila ovo što treba da bude - jedan od stubova ekonomskog prosperiteta naše države. Tome u prilog govore i brojne činjenice i ono što se prikazalo u prethodnom periodu na djelu, a to je podrška brojnim ruralnim poljoprivrednim i infrastrukturnim projektima, sa samo jednim ciljem - da se olakša život našim sugrađanima koji žive u ruralnim zajednicama. U prethodnom periodu podržano je preko 180 projekata; izgrađeno je preko 120 km seoskih puteva; za 2024. godinu imamo rekordan budžet koji je opredijeljen za poljoprivredu - 93 miliona eura. To je sve odraz kolektivnog napora koji ulaže naša administracija kako bi poboljšala stanje u poljoprivredi. Međutim, uprkos svemu navedenom, smatram da postoji prostor za dalje napredovanje. Jezikom brojki, u regionu se za poljoprivredu u odnosu na ukupan budžet izdvaja 5%; na nivou Evropske unije, to je preko 40%, a, u okviru našeg budžeta, mi za poljoprivredu izdvajamo svega 2%. Od tih 2%, imamo takođe i tekuća plaćanja koja se odnose na staračke naknade. One iznose 13 miliona eura. Dakle, u konačnom, dobijamo postotak od svega 1,5% koji se direktno ulaže za razvoj poljoprivrede. Sledstveno tome, mislim da smo negdje dužni, kao odgovorna vlast koja radi u korist građana, da uložimo dodatni napor kako bi povećali proizvodne kapacitete i na taj način pomogli našim poljoprivrednicima, kako bi mogli da proizvedimo dovoljno hrane za domaće potrebe, jer to svakako utiče i na bezbjednost naše države. Jer, ni jedna država ne može za sebe reći da je u potpunosti bezbjedna ako je nesposobna da proizvede dovoljno hrane za potrebe domicilnog stanovništva. Naravno, to je bitno i zbog potreba našeg turizma, jer bruto-društveni proizvod se puni jednom petinom prihoda koje ostvarujemo iz turizma.

Što se tiče Socijalističke narodne partije, i pošto u ovom trenutku na čelu Ministarstva se nalazi i predsjednik naše partije, naš osnovni cilj je da učinimo domaće proizvode konkurentnim, da pomognemo poljoprivrednicima i u mjeri mogućeg da se približimo evropskim standardima. Čvrsto vjerujem da ćemo kroz povećanje proizvodnje imati pozitivne posljedice, konkretno u pogledu ekonomskog rasta, a on je veoma važan i za socijalnu stabilnost u našoj državi.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA ZDENKA POPOVIĆ (09.05.24 17:26:53)

Zahvaljujem poslaniku Božoviću.

Riječ ima premijer.
Izvolite, gospodine Spajiću.

MILOJKO SPAJIĆ (09.05.24 17:26:59)

Hvala, potpredsjednice.

Uvaženi poslanice Božoviću, hvala Vam na jednom sjajnom pitanju. Mislim da ste otvorili jednu temu o kojoj definitivno moramo mnogo više da razgovaramo i u Parlamentu, i u Vladi, i na drugim mjestima. Trudimo se.

Sa 20-tak miliona eura, koliki je bio budžet 2020. godine za poljoprivredu, sada je on 51,4 miliona i ta izdvajanja su veća za čitavih 211%. Mislim da je to jako bitna cifra i da moramo razumjeti da stvari napreduju i idu u dobrom pravcu. Da li je to dovoljno, da li je to savršeno? Apsolutno da nije, ali tu smo da popravimo stanje u budućnosti. Imamo i budžet koji smo od IPARD III programa dobili, koji je sada 72 miliona eura i na apsolutno rekordnom nivou. Tako da su to neke cifre koje su stvarno imponzantne, znajući u kakvom smo stanju zatekli poljoprivredu. Ne govorim samo o ovoj Vladi, nego i o bivšim vladama, gdje je poljoprivreda stvarno bila u jednom teškom i zapuštenom stanju. Tako da mi pokušavamo dajemo sve od sebe, spor je proces. Da li može brže? Sigurno da može i daćemo sve od sebe da izdvajanja za poljoprivredu u budućnosti budu na većem nivou, a što je najbitnije, da privučemo što više sredstava iz Evropske unije. Ali, znate li šta je tu ključna stvar? Mi nemamo kapacitet apsorpcije tih sredstava. Vrlo je bitno pronaći mehanizme da se edukuju i poljoprivredni proizvođači, kao i IRF i drugi koji su posrednici u isplati IPARD sredstava, u neku ruku posrednici, da se pomogne sa strane Evropske unije. Evropska unija će poslati makar jednog long term eksperta za poljoprivredu, tako da očekujemo mnogo veće rezultate što se tiče apsorpcije evropskih sredstava u budućnosti.

Hvala.

PREDSJEDAVALA ZDENKA POPOVIĆ (09.05.24 17:29:01)

Zahvaljujem.

Pravo na komentar ima poslanik Božović.
Izvolite, kolega.

BOGDAN BOŽOVIĆ (09.05.24 17:29:06)

Zahvaljujem se Vama zaista na iscrpnom odgovoru. Mislim da je ono na šta ste nas naveli u samom odgovoru na pitanje, zaista nešto što može da pošalje jednu ohrabrujuću poruku našim poljoprivrednicima. Istakao bih i ono što ste rekli u samom odgovoru, da su u odnosu na 2020. godinu sredstva koja se izdvajaju za poljoprivredu povećana za preko 200%. To dovoljno govori kakav je bio odnos prema poljoprivredi i kako je ranija, da kažem, garnitura vlasti percipirala da li poljoprivreda treba uopšte da bude strateška grana razvoja u našoj ekonomiji.

Takođe, ono što me raduje, što ste naveli u posljednjem pasusu odgovora, da će se u budućem periodu voditi računa i insistirati na tome da se sredstva koja se opredjeljuju za poljoprivredu povećavaju. Jer, mislim da je poljoprivrednicima u ovim turbulentnim vremenima, turbulentnom periodu na globalnom nivou, zaista potrebna jedna iskrena istinska podrška vlasti.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA ZDENKA POPOVIĆ (09.05.24 17:30:05)

Zahvaljujem poslaniku Božoviću.

Premijeru, da li imate odgovor? Ne želite.

U redu, idemo dalje.

Riječ ima poslanik Boris Mugoša.

Izvolite, kolega.

BORIS MUGOŠA (09.05.24 17:30:23)

Dobro veče, potpredsjednice.

Poštovani predsjedniče Vlade, poštovana ministarko Gorčević, moram reći da mi je drago da ste tu, jer, zahvaljujući neprimjerenim uvredama na Vaš račun, mi smo shvatili da postoji pravna praznina ko treba da reaguje u Crnoj Gori na to. Sad ne znamo da li je trebao predsjednik države ili predsjednik Vlade, ali ispraviće se to nadam se u narednom periodu. Istorijski ministre finansija, kako Vas prozva premijer Spajić, ministre Dukaj, dobro veče i Vama, hvala na strpljenju što ste ostali zajedno sa njima. I imamo u ovim redovima gdje sjedi Vlada dva možda ministra bez portfelja - Jelenu Nedović i Moma Lekovića, pretpostavljam, jer ne znam u kojoj su trenutno ulozi. Znači, već je krenula rekonstrukcija mimo sporazuma. Evo, svega smo se naslušali danas i ja "nesretnik" uvijek postavim pitanje iz ekonomije. Što ću, takav sam, nijesam očigledno dobar političar, ali mislim da su to veoma važne stvari. Po meni, one su važnije od mnogih stvari koje smo danas čuli, iako smatram da ne treba da bježimo od nekih civilizacijskih tema, jer moramo imati jasne stavove o stvarima gdje nema kalkulacija ideoloških. Ipak, mislim da mnogo više vremena na Premijerskom satu moramo posvetiti životnom standardu građanki i građana.

Zbog toga sam ja pitao predsjednika Vlade:

Da li će i na koji način ove godine biti ispunjeno mislim ključno obećanje koje je on dao građanima, a to je da će plate svih zaposlenih u Crnoj Gori, i u privatnom i u javnom sektoru, biti veće za 25%? Govorim o neto zaradama. Uostalom, na sajtu njegove partije, kalkulator Evropa sad 2 za zaposlene, koji mislim kliknuo gotovo svaki građanin u Crnoj Gori, kad upišete neto zaradu, pojavi vam se nova od ove godine za 25% veća.

Ovo pitanje je važno iz više razloga, a vidimo da se njime bave i međunarodne institucije. Prvo je Svjetska banka dala mišljenje da treba ozbiljno voditi računa o eliminaciji ili smanjenju doprinosa za PIO, jer može biti ozbiljno ugrožena fiskalna održivost. Imamo onda mišljenje Evropske komisije koja je ocjenjivala Vladin program ekonomskih reformi od 2024. do 2026. godine, koji je usvojila Vlada predsjednika Spajića. Evropska komisija kaže da bi povećanje minimalne zarade na 700 eura i povećanje svih neto zarada kroz eliminisanje doprinosa na PIO moglo imati teške posljedice po fiskalnu održivost i moralo bi da bude kompenzovano sa drastičnim rastom PDV-a. I čak Evropska komisija u tom dokumentu prognozira manji rast GDP-a, manju stopu zaposlenosti i veću stopu nezaposlenosti nego što je Vlada predložila u svom programu ekonomskih reformi, a to je ključni ekonomski dokument jedne vlade. I imamo najnoviju ocjenu Međunarodnog monetarnog fonda, koja je veoma ozbiljna. Međunarodni monetarni fond je konkretnije ušao u tu priču i rekao je - ukoliko bi se to na taj način desilo, kroz drastično smanjenje doprinosa za PIO, da bi javni dug, koji je projektovan na 4,6 milijardi u ovoj godini, porastao na preko 10 milijardi u 2029. godini, da bi budžetski deficit došao preko 13%, da bi PDV morao da se poveća sa 21 na 30% i da bi takav rast PDV-a da bi kompenzovao ovu namjeru bio distorzioni, regresivni i visoko inflatorni, te da bi došlo do drastičnog povećanja cijena i da bi se sve to moralo finansirati iz ogromnih zaduženja.

Zbog toga je važno da o ovim temama razgovaramo u Parlamentu. Ove reforme nijesu reforme Vlade, ove su reforme koje pogađaju sve segmente društva i o njima se mora povesti ozbiljna stručna diskusija. Predsjednik Vlade je rekao da sva povećanja neće biti ni na trošak poslodavaca, ni na trošak države. Ako vas vratim sad da je poresko opterećenje rada na zarade od 20 do 30%, od 20 do 25% je na neto zarade /prekid/, preko 25% na neto zarade preko 1.000 eura. Ne postoji drugi način da se povećaju po obećanju predsjednika Vlade sve neto zarade svih zaposlenih u Crnoj Gori za 25% bez eliminisanja doprinosa na PIO. Ne postoji drugi način. Trenutno u ovakvoj ekonomiji, o tome ću pričati u komentaru odgovora predsjednika Vlade, ne postoji drugi način. Zbog toga vam kažem, moramo vrlo oprezno.

Znači, doprinosi za PIO su ozbiljna kategorija iz više razloga. Na kraju krajeva, 560 miliona je prihod od doprinosa za PIO na godišnjem nivou i on će biti veći iz godine u godinu. Ne može se uporediti sa doprinosima za zdravstvo. Njihov prihod je bio 187 miliona, 187 miliona - 590 miliona i kao što sam ja bio tada protiv potpunog ukidanja doprinosa za zdravstvo, a za njihovo drastično smanjenje sam bi, i to je potvrdio MMF, eliminisanje doprinosa za zdravstvo je smanjilo 4% GDP-a prihode i to je jedan od razloga što će konstantno rasti javni dug. Saglasan sam da je budžet Ministarstva zdravlja najveći do sada. On je najveći, a troškovi zdravstvene zaštite rastu iz godine u godinu po difoltu za 5%, ali nije to razlog da nemamo ništa od doprinosa. Zamislite da ovome zdravstvu, koje je u ozbiljnim izazovima, na ovih 400 miliona ne cijeli doprinos za zdravstvo da je ostao, da smo imali 50 - 100 miliona, da smo na pola stavili doprinose za zdravstvo, zamislite što bi zdravstvu značilo 50 - 100 miliona. A vidimo kakvih problema ima, a mnogi od tih problema su skopčani sa nedostajućim sredstvima. Nije 400 miliona dovoljno za zdravstvo.

Tako da, eto, otvorio sam par segmenata ove priče, a onda ću nakon odgovora predsjednika Vlade dati skener trenutnog stanja crnogorske ekonomije - da se ne zanosimo i da ne pričamo bajkovite priče jer to nije korektno prema građankama i građanima. Zahvaljujem.

Zahvaljujem, kolega Mugoša.
Riječ ima premijer. Izvolite.

MILOJKO SPAJIĆ (09.05.24 17:38:10)

Hvala, potpredsjednice.

Ubijeđen sam da je kolega Mugoša pitao koliko će porasti prosječna zarada u Crnoj Gori upravo zbog, čestitam godišnjicu braka, /upadice/ vjerovatno je suprugi htio da kupi nešto pa je razmišljao na kom nivou može da se protegne, koji je to nivo zarada.

Prosječna zarada u Crnoj Gori će biti 1.000 eura do kraja ove godine. Kao što smo rekli, kao što smo obećali - to će se desiti. Nemojte da se sjekirate, biće veća zarada i za Vas, neto zarada će porasti i nikakav problem neće biti.

Što se tiče MMF-a, vidim da se informišete iz medija koji konstantno napadaju Vladu. Naravno, to su mediji koji istaknu jednu izjavu MMF-a, a sakriju drugu izjavu. Znati li šta je MMF takođe rekao u istom tom izvještaju? Da se, naravno, na lijep način, izvinjava što nisu bili u pravu, da će Crna Gora izaći na tržište kapitala i zadužiti se po 8% koliko su oni tada predviđali. Mi smo izdali obveznicu po 5,8%. Na isti način oni su pričali 2021. godine, da će rast biti prvo 2%, pa 3,8%, pa 5, nešto, pa 7%, pa 8%, pa 9%, pa 11% i na kraju znate li koliko je bio rast za 2021. godinu? 13,4%. Oni su se, takođe, tada izvinjavali što im je provokativno bilo 2, nešto posto kao projekcija rata Crne Gore.

Dalje, oni su novembra 2020. godine, kada ste vi i dalje bili vlast, rekli da su oni, /upadica/ ne, ne novembra 2020. godine, vi ste bili tehnička Vlada, koliko razumijem, možda Vi niste tada podržavali intimno gospodina Markovića, jer imali ste neke probleme sa njim. Ne znam to ćete Vi objasniti, ali što se nas tiče, vi ste bili tehnička Vlada. Vama je MMF tada otvoreno rekao da ne možete dobiti podršku MMF-a, ne možete izaći na tržište kapitala, ne možete izdati obveznicu ako ne smanjite plate i penzije 20, odnosno 30%. Mi smo to za vas uradili. Znači, mi smo izašli na tržište obveznica, nismo smanjili ni plate ni penzije, uprkos upozorenju MMF-a tada da nećemo moći da izađemo na tržište kapitala ukoliko to ne uradimo. Uradili smo.

Kada smo išli sa Evropom sad 1, takođe je bilo upozorenje MMF-a da je to veliki iskorak i tako dalje, da neće moći da izdrži fiskalna situacija u Crnoj Gori, da je to veliki problem, da treba postepeno da se ide u četiri godine i tako dalje i tako dalje, da bi ovogodišnjim izvještajem, kada smo bili na press konferenciji sa Centralnom bankom i gospodin Srikant je takođe bio tu ispred MMF-a, kada je pohvalio na sva zvona Evropu sad 1. Vi ako pročitate njegov izvještaj, kada se Evropa sad predlagala, i vidite na sva zvona hvalu kada smo napravili rezultat, ukapirate jednu stvar. Vi se molite u pogrešnoj crkvi. MMF nikada neće podržati smanjenje poreza i povećanje plata i penzija. MMF je takva institucija, Svjetska banka je takva institucija. To su konzervativne institucije koje nikada neće to podržati javno, ali će pohvaliti kada to uradite na fiskalno održiv način. Oni takođe primjećuju jednu činjenicu - za četiri protekla budžeta, četiri prethodne godine poslije vaše Vlade, mi smo učestvovali sa tri, prosječan fiskalni deficit, uprkos činjenici da su se plate praktično duplirale u Crnoj Gori, odnosno dupliraće se do kraja ove godine, ne znam otkad su bile plate 500 eura, plate su skoro duplo veće sada već, ali biće do kraja godine i više nego duplo veće nego kad ste vi bili. Uprkos tome, održali smo fiskalnu disciplinu, smanjili smo udio duga po BDP-u sa 100 i nešto posto, mi smo zatekli skoro pa paznu kasu, od 50 miliona eura sa mjesečnim deficitom od 40 miliona eura. Mjesečni deficit je tada bio 40 miliona eura. Mi smo tada izvukli državu na zelenu granu, smanjili fiskalni deficit koji smo zatekli, koji je bio dvocifren. Mislim da je bio najveći u Evropi 2020. godine, /upadice/ bila je korona, ali najveći u Evropi, govorim u relativnom smislu.

Nije korona bila samo u Crnoj Gori. Bila je u Italiji, bila je u Hrvatskoj, bila je u Srbiji, bila je u Bugarskoj, svugdje je bila, ali najgori pad i najveći pljas je Crna Gora doživjela u 2020. godini. To nije bio paf - paf; to je bio pljas - pljas. Dabogda se nikad ne vratili u pljas - pljas vremena. Dosta nam je tih ekonomskih politika. Nama treba paf - paf, nama trebaju autoputevi, treba nam prosječna zarada od 1.000 eura od kraja godine. Već imamo minimalnu penziju na 450 eura. Prosječna penzija u Crnoj Gori je veća nego u Hrvatskoj. /Upadice/ Nije uvijek bila, nije to tačno. Prosječna penzija u Crnoj Gori je daleko bila ispod Hrvatske. /Upadica/ Plata bila veća? Prosječne plate u Crnoj Gori su uvijek bile manje od hrvatskih (bili smo pola hrvatske plate). Do kraja godine ćemo biti desetinama eura različiti od hrvatske prosječne plate. Znate li koji je to iskorak u vrlo kratkom periodu?

Znate li šta će se još desiti? Do ulaska u Evropsku uniju, mi ćemo preteći Hrvatsku i bićemo napredniji ekonomski od Hrvatske. Evo vam ja sada garantujem. Hvala puno.

PREDSJEDAVAJUĆA ZDENKA POPOVIĆ (09.05.24 17:44:33)

Zahvaljujem premijeru.

Pravo na komentar ima poslanik Mugoša. Izvolite.

BORIS MUGOŠA (09.05.24 17:44:51)

Predsjedniče Vlade, za sebe smatram, nije subjektivno, da sam ozbiljan poslanik, i mislim da bi naša diskusija trebala da ide u tom pravcu. Paf - paf, pljas - pljas, gdje Vam umiru od smijeha kolege oko Vas, za mene nije primjereno. Mislim da smo došli danas da razgovaramo o ozbiljnim temama. Možda bih Vam rekao da se, otkad ste u politici Crne Gore, dvije milijarde Crna Gora se zadužila. U devet mjeseci Vaše Vlade sa ovim zaduženjem od 180 miliona koje planirate u julu preko milijardu i to je bez kamata. Jeste djelimično vraćali stare dugove, ali nije samo za to. Recite građanima da će oni vraćati te nove dugove po kojima ste se vi zadužili.

Tako da u ekonomiji ne možemo baš tako lagano da prelazimo, da smo simpatični sa nekim izjavama, jer mi Vi na primjer niste odgovorili na moje pitanje. Vi ste obećali svim zaposlenima u Crnoj Gori ove godine. Svim. Privatni i javni sektor - 25% povećanja neto zarade svim zaposlenim u Crnoj Gori. Ja nisam govorio o mojim impresijama, nego Svjetske banke, Evropske komisije i MMF-a. Možda Vama to nije toliko bitno. Ja Vas samo upozoravam da pročitate ono što su oni rekli. To su ozbiljne stvari. U Hrvatskoj je nakon godinu dana od najave reforme povećano 24 eura realna zarada, a znate da Hrvatska ima dvije milijarde iz EU fondova godišnje. Ima mnogo bolji odnos uvoza i izvoza, ima javni dug mnogo bolji, mnogo bolji kreditni rejting. Ja samo tražim da budemo obazrivi. Moramo da budemo, jer ovo su stvari oko kojih nema šale, ali sam Vam rekao da ću Vam reći u kakvom je stanju crnogorska ekonomija. Niste vi povećali životni standard otkad ste došli. Životni standard 2019. godine je bio po Eurostatu 50 prosjeka EU. Znate koliko je danas? Isti. UN (HDI) indeks razvoja po mjeri čovjeka koji mjeri dug i zdrav život, pristup obrazovanju i životni standard, znate li na kojem smo mjestu danas? Pedesetom, a 2019. godine smo bili na 49.

Ljudi, samo da budemo realni. Pogledajte nam ekonomiju, pogledajte nam da smo prošle godine 3,8 milijardi uvezli, 670 miliona izvezli. Šest puta nam je veći uvoz nego izvoz, veći nam je uvoz hrane nego cjelokupni izvoz. Znate li što je problem ove godine? Ne izvozi se struja koja nam čini trećinu izvoza. Vidjećete koliki će nam biti spoljno-trgovinski deficit ove godine. On je već povećan za 100 miliona u prvom kvartalu. Mi o tome moramo da pričamo. Mi moramo da pričamo kakva nam je ekonomija. Ako nam ne padne snijeg, muka na cijeli sjever. Znamo li mi oni ljudi, ne obični građani koji rade u državnim preduzećima, njima ste pomogli, nego oni ljudi obični koji su ulagali u apartmane, u restorane, u sve - nema ljudi. Uzeli su kredite, nama je 153.000 građana kreditno zaduženo, punoljetnih. Milijardu i sedamsto je kreditni dug, 10% više sad nego prošle godine. Ne znači da bolje žive, nema para. Ja sam glasao, moji poslanici su glasali za povećanje minimalne. Glasao sam za progresivno oporezivanje. Ja nemam problem s time. Napadate mene, ali standard nije poboljšan, jer su cijene porasle samo hrane 47%. Jesmo li zaboravili kategorije koje najmanje imaju, korisnike socijalnih davanja? 90 eura primaju 2021. i 2024. Onda pričamo sledeću stvar oko naše ekonomije.

Dio oko strukture budžeta - dok mi imamo 93% ukupnog budžeta, tekući budžet, 7% kapitalni, mi ne možemo da pričamo o zdravoj ekonomiji. To je potrošačka ekonomija gdje se ne stvara nova vrijednost. Jedne te iste pare vrtimo kroz ekonomiju. Pogledajte nam nelikvidnost. Pričamo li mi o problemu nelikvidnosti privrede? Shvatamo li mi da je 2019. godine bilo 18.300 preduzeća u blokadi. Znate li koliko danas ima? 20.600. Znate li koliko je bio iznos blokiranog duga 2019. godine? 640 miliona. Znate li koliki je iznos sad? Milijardu i 200 miliona. Pričamo li mi o tome uopšte, ili se ovdje govori - bićemo bolji od ovoga, bićemo bolji od Hrvatske, bićemo bolji od Luksemburga, Slovenije, izmijenjasmo sve zemlje u Evropi od kojih ćemo da budemo bolji.

Završavam s tim. Imam jedan princip u životu koji je važan, a važan je u politici, a on glasi - Ne obećavaj nešto što ne možeš da ispuniš da ne bi morao da radiš ono što se ne smije. Zato Vam kažem - ako ste svjesni da ne možete da ispunite kad ste obećali ono što ste obećali, nije grijeh. Samo nemojte zbog toga da bi to morali da ispunite da radite ono što se ne smije. Jer ste Vi sad premijer - za četiri, pet, šest deset godina je najmanje važno ko će biti. Ali, moramo da vodimo računa i kako će tada da funkcioniše društveno-ekonomski sistem. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆA ZDENKA POPOVIĆ (09.05.24 17:50:44)

Zahvaljujem, kolega Mugoša.

Da li želite odgovor? Ne.

Idemo dalje. Riječ ima poslanik Artan Čobi.

Izvolite.

ARTAN COBI (09.05.24 17:50:51)

Hvala, potpredsjednice Skupštine.

Poštovani predsjedniče Vlade, poštovani ministre i ministarke, poštovane kolegice i kolege poslanici, dragi građani,

/Govor na albanskom/

Kako sam svakodnevno pitan od strane građana koji žive u Krajini, a i onih u dijaspori, u skladu sa Poslovnikom, i u ime Albanskog foruma postavio sam sljedeće pitanje:

Je li završena izrada projektne dokumentacije za rekonstrukciju regionalnog puta Ostros-Vladimir i, ako jeste, kad možemo očekivati početak radova?

O značaju tog putnog pravca za mještane, ali ne samo za njih, dovoljno govori činjenica da je projekat svrstan u budžet Crne Gore. Put od Vladimira do Ostrosa je izgrađen prije 50 godina i u katastrofalnom je stanju. Kvalitet radova je bio sporan od početka, a vremenom se stanje još više pogoršalo. Od 70-ih godina se intervenisalo samo u nekim djelovima zbog odrona ili su se popunjavale neke rupe. Jedan dio od oko 3 km, koji je bio u najgorem stanju, je dobio novi sloj asfalta prije desetak godina, ali sada se i ta dionica postepeno urušava. Ovaj put je od vitalnog značaja za stanovnike ... i krajinskog područja, jer je to jedini put koji ih povezuje, a za stanovnike Krajine jedini put koji ih povezuje sa opštinom Ulcinj.

Potrebama stanovnika ovih područja možemo dodati i sve veće interesovanje stranih i domaćih turista za ovo mjesto. Prema tome, ova investicija je značajna i sa turističkog aspekta. Želim da naglasim da su u prošlosti državne investicije za ovo područje umnogome izostale i ono malo što se radilo više je bilo rezultat političkih dogovora i pritisaka, nego stvarne želje da se pomogne stanovnicima ovog kraja. Krajina, kroz koju se prostire najljepši dio obale Skadarskog jezera, zaslužuje mnogo više pažnje kada su u pitanju investicije, nego što je do sada bio slučaj i uz malo dobre volje može postati turistički dragulj. Rekonstrukcijom puta do Vladimira i otvaranjem graničnog prelaza Ckla-Zoganje, odnosno Skje-Zogaj sa Albanijom ovaj kraj bi dobio snažan ekonomski impuls koji bi bio značajan ne samo za stanovnike ovog područja, nego za cijeli region. Hvala.

PREDSJEDAVALA ZDENKA POPOVIĆ (09.05.24 17:54:31)

Zahvaljujem poslaniku Čobiju.

Sada riječ dajem predsjedniku Vlade.

Izvolite, predsjedniče.

MILOJKO SPAJIĆ (09.05.24 17:54:39)

Zahvaljujem uvaženom poslaniku Čobiju.

Mislim da je sjajno pitanje. Uradili smo 80% preko projektne dokumentacije za taj put i najzad možemo već da idemo u realizaciju. Mislim da će realizacija krenuti ili krajem ili početkom sledeće godine. Međutim, još jedna, po meni, bitnija stvar za građane tog kraja je najavljeni auto put od Bara do Sukobina. To je negdje bio san svih generacija i građana opštine Ulcinj i građana opštine Bar i mnogih drugih građana iz Crne Gore. Sa Albanijom smo u intenzivnoj komunikaciji i sa premijerom Ramom i imaćemo, nadam se, sastanke 15. i 16. maja u Kotoru na tu temu. I oni su spremni da taj autoput krene što prije. Mi već imamo idejno rješenje. Kažem da mi stvarno /prekid/ toliko iskoraka koji se ne vide i koji se ne pričaju. Mi pričamo svaki dan o nekim temama koje su apsolutno nebitne za građane Crne Gore, a ove teme - recimo, već imamo idejno rješenje, imamo trasu. Idejni projekat ćemo imati vjerovatno od avgusta, kreće tender za idejni projekat autoputa Bar-Sukobin. Očekujem da već sledeće godine možemo krenuti u realizaciju tog projekta.

Vidite, mi radimo punom parom. Ovaj regionalni put, koji je 17 km, koji je jako bitan, naći će se u budžetu i biće realizovan apsolutno u rokovima. Međutim, autoput, po meni, je game changer - ono što će stvarno da promijeni sudbinu i opštine Ulcinj i svih opština. Dolazim iz Pljevalja, opštine koja je negdje, uprkos tome što je tromeda, bila zapećak. Mislim da je Ulcinj dugo vremena, uprkos tome što je prekogranično područje, koje bi trebalo da bude jako prometno i da bude jedno veliko bogatstvo Crne Gore, nažalost, bilo zapostavljeno. To neće biti slučaj u 44. Vladi budite uvjereni u to. Hvala.

PREDSJEDAVALA ZDENKA POPOVIĆ (09.05.24 17:56:50)

Zahvaljujem predsjedniku Vlade.

Pravo na komentar ima poslanik Čobi.
Izvolite, poslaniče.

ARTAN COBI (09.05.24 17:56:58)

Hvala, predsjedniče Vlade.

Dodao bih još nešto ako dozvolite. Znači, kada se govori o Krajini, mora se obratiti pažnja na neke stvari koje su specifične za ovaj kraj. Naime, Krajina je geografski blizu jezera, ali gornja područja su brdovita i kršovita, tako da nedostatak putne infrastrukture je bio jedan od glavnih razloga ekonomskih teškoća njenih stanovnika zbog kojih ogroman broj je bio prinuđen da se iseli iz tog kraja. Krajina teritorijalno je dio barske opštine, ali jedini put koji povezuje Krajinu direktno sa Barom ide preko Virpazara. Stanje tog puta je još gore od onog koji je povezuje sa Ulcinjom. Ako dodamo i višedecenijski nedostatak brige Opštine Bar za bilo kakvo ozbiljno ulaganje u ovo područje, onda je jasno sa čime se suočavaju stanovnici ovog kraja. Krajini je Ulcinj mnogo bliži i dostupniji od Bara, tako da ulaganje u poboljšanje povezanosti između njih je racionalno kako sa društvenog, tako i ekonomskog aspekta. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA ZDENKA POPOVIĆ (09.05.24 17:58:17)

Zahvaljujem poslaniku Čobiju.

Da li želite odgovor, premijeru? Ne. U redu, idemo dalje.

Dajem riječ poslaniku Adrijanu Vuksanoviću.

Izvolite, kolega.

ADRIJAN VUKSANOVIĆ (09.05.24 17:58:27)

Hvala Vam, uvažena potpredsjednice Popović.

Poštovani predsjedniče Vlade gospodine Spajiću, uvažena ministrice, poštovani ministri,

Pa evo nakon onih retrospektivnih pitanja na koja ste danas odgovarali, sad čitav set onih pitanja koje Vi volite, a tiču se ekonomije i pridružujem se upravo toj plejadi.

Moje pitanje je proisteklo iz realnog sektora i velikog interesa ljudi iz biznisa. Nedavno sam slično pitanje imao i za ministra finansija gospodina Vukovića, ticalo se povrata PDV-a. Sada se takođe radi o porezu na dodatnu vrijednost i tiče se konkretno hotelskih restorana. Naime, porez na dodatnu vrijednost za promet hrane i određenih artikala pića u hotelskim restoranima je 21%, dok stopa PDV-a za one restorane koji ne posluju u sklopu hotela je niža - 7%. Ta neravnomjernost u PDV-u nije stimulatívna za naš biznis ambijent, rađa određene druge problematike, pa onda hoteli, da bi izbjegli tu stopu PDV-a, izdvajaju svoje restorane u posebne radne jedinice. Ovo je bio predmet interesovanja i Privredne komore i brojnih ugostitelja. Koristim ovu priliku da Vam postavim pitanje:

Da li Vlada na čijem ste čelu razmišlja da izjednači stope poreza na dodatnu vrijednost kada imamo ovaj slučaj u pitanju? Hvala.

PREDSJEDAVALA ZDENKA POPOVIĆ (09.05.24 18:00:37)

Zahvaljujem poslaniku Vuksanoviću.

Izvolite, predsjedniče Vlade.

MILOJKO SPAJIĆ (09.05.24 18:00:43)

Hvala poslaniku Vuksanoviću na sjajnom pitanju i vraćanju na neke teme koje su stvarno bitne za građane. Mislim da ste uočili jednu nelogičnost apsolutno i Ministarstvo finansija intenzívno radi na tome da napravi jednu strukturalnu analizu našeg poreskog sistema i stopa poreza.

Što se tiče naravno ovih nižih poreskih stopa o kojima ste pričali, mislim da postoji mogućnost i definitivno fiskalnom strategijom će to biti do kraja definisano, tako da ne bih odlučívao, ne bih sada govorio o tome. Mislim da nam treba prvo ta analiza i da dođemo do nekog rješenja koje bi bilo negdje prihvatljivije za sve, a ne ovakvog kakvog ste već spomenuli. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆA ZDENKA POPOVIĆ (09.05.24 18:01:32)

Zahvaljujem premijeru.
Pravo na komentar ima poslanik Vuksanović.
Izvolite.

ADRIJAN VUKSANOVIĆ (09.05.24 18:01:40)

Evo, kolega Adžić sada upozorava na jednu opasnost za koju ja ne bih volio da se desi, a to je da sad povećate PDV ovima sa 7 na 21%. Naravno, šalimo se. Mislim da smo svjesni svi negdje ove nelogičnosti na koju ste i Vi ukazali. Zastupnički klub Demokratske unije Albanaca i Hrvatske građanske inicijative, kako ime samo govori, je klub nacionalnih manjinskih stranaka, ali ne bavimo se samo tim pitanjima, već širim korpusom svih onih pitanja koja su od interesa za naše građane, a ovo je jedno od takvih pitanja. Želio sam da Vašu optiku i vaših ministara, konkretno ministra finansija, usmjerim na ovaj problem. Drago mi je što ste najavili da ćete uraditi strukturalnu analizu, a na osnovu nje dalje povući određene konsekvence kako bi dobili jedno zadovoljavajuće rješenje. Hvala Vam na tome i nadam se da će to biti uspješno.

PREDSJEDAVAJUĆA ZDENKA POPOVIĆ (09.05.24 18:02:52)

Zahvaljujem poslaniku Vuksanoviću.
Želite li odgovor? Ne. U redu.
Sada dajem riječ poslaniku Vladimiru Dobričaninu. Ovo je poslednje pitanje koje se tiče Premijerskog sata.
Izvolite, kolega.

VLADIMIR DOBRIČANIN (09.05.24 18:03:13)

Uvažena potpredsednice, drage kolegice i kolege, poštovani predsedniče Vlade, uvaženi ministri, građani i građanke Crne Gore,

Moje pitanje je bilo vrlo slično pitanju uvažene kolegice Maje Vukićević, tako da ste Vi sa njom imali taj odgovor i pitanje koje je vrlo slično, videli ste, mome. Mi smo prepoznali dobru nameru da se ovaj popis održi i da odložimo taj popis za mesec dana, gde su se gotovo svi politički subjekti složili kako ne bismo došli u situaciju da pojedini politički subjekti ne priznaju popis - jer bi to stvano u tom trenutku bilo poražavajuće za Crnu Goru. Opet bi morao da se odlaže ponovo neki drugi popis. To bi bilo jedno vrzino kolo i pitanje je da li bismo izašli iz njega.

Održan je popis, realni popis koji je, zahvaljujući upornosti popisivača, izveden onako kako je stvarno trebao da se izvede i to je sigurno prvi popis koji je bio onaj pravi slobodan bez namere za bilo kakav nacionalni, verski ili bilo kakav drugi politički inženjering od (1945. godine do danas). Taj inženjering su započeli oni koji su pobedili 1945. godine navodno i onda su krenuli da rade nešto što se, nažalost, i danas nastavlja. Primećujemo da na raznorazne načine pokušavamo da neke ljude predstavimo nečim što oni nisu. Pokušavamo da jedan veo misterioznosti oko popisa, koji treba da bude jedan najobičniji statistički popis, gde ćemo da vidimo ko, čega, koliko ima, ne samo u tom verskom i nacionalnom smislu, u kome mi dominiramo i u kome smo prvaci, da ga u pežorativnom smislu predstavimo - već u nekim elementima koji su jako bitni za planiranje ne samo ekonomije, i u sklopu ekonomije naravno zdravstvenog sistema Crne Gore gde je ovaj popis jako bitan.

Moje pitanje je bilo - da li je izvršeno prebrojavanje svih onih relevantnih statističkih podataka, ili se čeka taj famozni softver, koji je bio da kažemo predmet tog dogovora sa Demokratskom partijom socijalista kako bismo na kraju imali opet neki softver koji će, ajde da se svi složimo - možda smo trebali ranije da ga imamo, verifikovati one podatke i napraviti da taj popis bude, ajde da kažemo, transparentniji i dostupniji svakom građaninu Crne Gore. Za početak, to je ono što ja želim od Vas da čujem. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆA ZDENKA POPOVIĆ (09.05.24 18:06:16)

Zahvaljujem kolegi Dobričaninu.
Riječ ima predsjednik Vlade.

Izvolite, predsjedniče.

MILOJKO SPAJIĆ (09.05.24 18:06:21)

Hvala kolegi Dobričaninu. Mislim da smo negdje gro pitanja odgovorili kroz poslaničko pitanje gospođe Vukičević, ali bih ipak se zadržao na ovome što ste rekli. Mislim da je popis bio stvarno jako bitan za nas bitan upravo iz tog razloga koji ste naveli - da bismo ukapirali našu trenutnu strukturu stanovništva i da bismo mogli mnogo bolje da planiramo i rashode i za Fond za zdravstvo, Fond PIO i za mnoge druge rashode, da razumijemo na koji način treba da razvijamo našu infrastrukturu itd. To su suštinske stvari koje proizilaze iz popisa. Nažalost, popis je u prošlosti korišten u druge svrhe. Da se ne osvrćemo na prošlost, mislim da smo zatvorili te teme.

Što se tiče popisa, unos podataka je završen i sada prelazimo u obradu podataka. Prebrojavanje je, uslovno rečeno, već završeno i sada idemo u statističku obradu podataka. Ja se nadam da nećemo kasniti i da ćemo sukcesivno objavljivati podatke. Znači, u drugoj polovini 2024. godine smo rekli. Međutim, mislim da ćemo neke podatke imati ranije, neke kasnije itd. Ne čeka se softver. Sada će ići tender, softver služi da građani mogu da provjere da li podaci koji su unijeti odgovaraju onome što su oni imali na duploj popisnici, odnosno kada su odgovarali potpisničarima.

Tu nema nikakve dileme. Očekujem jedan normalan proces da se zaokruži ove godine. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆA ZDENKA POPOVIĆ (09.05.24 18:08:17)

Zahvaljujem predsjedniku Vlade.
Pravo na odgovor ima poslanik Dobričanin.
Izvolite.

VLADIMIR DOBRIČANIN (09.05.24 18:08:27)

Zahvaljujem. Hvala na odgovoru.

Poenta ovog pitanja je da se stvara jedna fama u javnosti kako dolazi do opstrukcije objavljivanja rezultata popisa. Nažalost, ta netransparentnost trenutna i trenutno nepoznavanje situacije u kojoj fazi je popis je nešto što može dovesti i do nepriznavanja određenog dela građana za verodostojnost popisa. Jer, stalno imate neke dezinformacije koje izlaze - te ovoliko Srba, ovoliko Crnogoraca itd. Potpuno je prirodno da se u onakvom jednom pretpotpisnom, popisnom i sada već postpopisnom trenutku takve stvari dešavaju. Ja Vas molim da, kao predsednik Vlade, ispratite to. Mi ćemo to pratiti kao parlamentarna opozicija, zbog toga što ne bismo voleli da dođemo u situaciju sada imate da kao DPS opstruira objavljivanje podataka. Ja ne želim da verujem u to. To bi bilo ozbiljno kršenje onoga za šta smo se borili i onog 30. avgusta. Nadam se da će ovaj popis biti prvi popis koji će biti slobodan, gde će rezultati ovog popisa biti verodostojni i gde ćemo svi priznati ovakve stvari.

Uvaženi predsjedniče, znam da je kasno, znam da smo svi umorni, verujte mi postoje i ona pitanja koja nisu materijalna. To su pitanja popisa, to su pitanja i ove, nažalost, Srebrnice. Žao mi je što ćete usvojiti takvu rezoluciju na Vladi Crne Gore. Ujedinjena Crna Gora je svoje rekla i ostala pri tome i mi znamo za kakve se vrednosti borimo. Nadam se da će jednog dana istorija reći o ovome svemu i osvrnuti se na ovo sve onako kako treba. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆA ZDENKA POPOVIĆ (09.05.24 18:10:31)

Zahvaljujem kolegi Dobričaninu.

Da li želite odgovor? Ne.

Zahvaljujem se predsjedniku Vlade, zahvaljujem se svim članovima Vlade koji su bili ovdje u sali. Obavještavam kolege da smo završili dio sjednice posvećen Premijerskom satu. I obavještavam kolege Četvrta posebna sjednica Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2024. godini nastaviće se sutra, 10. maja, sa početkom u 13 i 30 časova.

Sjednica će biti nastavljena sa poslaničkim pitanjima u vezi sa određenom temom, a na pitanja će odgovarati Maida Gorčević, ministarka evropskih poslova.

Zahvaljujem, kolege. Ovo je bio mislim najduži Premijerski sat u istoriji crnogorskog parlamentarizma.

PREDSJEDAVALJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.05.24 13:37:55)

Poštovane kolege,
Nastavljamo **Četvrtu posebnu sjednicu Prvog redovnog zasijedanja u 2024. godini Skupštine Crne Gore 28. saziva.**

Prelazimo na dio sjednice posvećen poslaničkim pitanjima u vezi sa određenom temom. Saglasno članu 193a Poslovnika Skupštine predsjednici poslaničkih klubova parlamentarne većine dostavili su predlog sa precizno navedenom temom. Realizovane aktivnosti Vlade Crne Gore u susret IBAR-u o kojoj se pitanja postavljaju ministarki evropskih poslova Maida Gorčević, kao nadležnom ministru.

Saglasno članu 193b Poslovnika Skupštine pravo na postavljanje pitanja nadležnom ministaru povodom određene teme ima predsjednik, odnosno ovlašćeni predstavnik poslaničkog kluba. Vrijeme za postavljanje pitanja nadležnom ministru iznosi najviše pet minuta, a odgovor na postavljeno pitanje se daje u trajanju od najviše pet minuta. Poslije datog odgovora poslanik koji je postavio pitanje ima pravo da komentariše odgovor u trajanju najviše tri minuta, a nadležni ministar da odgovori na komentar u trajanju od najviše tri minuta. Poslanik koji je postavio pitanje ima pravo da se izjasni o odgovoru u trajanju od najviše dva minuta.

Sada prelazimo na postavljanje pitanja, u ime Kluba poslanika Evropa sad pitanje će postaviti ovlašćena predstavica Kluba, poslanica Nađa Laković. Izvolite.

NADA LAKOVIĆ (10.05.24 13:39:35)

Zahvaljujem.

Poštovani građani, uvažena ministarko Gorčević, kolegice i kolege,

S obzirom na to da ste prisustvovali neformalnom sastanku ministara evropskih poslova, koji je bio održan apila ove godine u Briselu, i kako je navedeno u platformi Vlade Crne Gore tokom ovog sastanka ministri za evropska pitanja okupili su se da razmotre inicijative vezane za određene teme i konfiguracije Savjeta. U fokusu ovog konkretnog sastanka bilo je promovisanje i jačanje mehanizma vladavine prava. Najavljeni sastanak bio je prilika da se razmijene mišljenja o, između ostalog, pitanjima vezanim za regionalnu saradnju, izgradnju povjerenja i procesu ubrzanja evropskih integracija. Nekoliko dana prije ovog sastanka, glavni pregovarač Crne Gore sa Evropskom unijom, Predrag Zenović, se takođe sastao u Briselu sa članovima radne grupe za proširenje Savejta Evropske unije informišući ih o aktuelnim dešavanjima u procesu evropskih integracija i izazovima na tom putu, sa posebnim fokusom na rezultate u poglavljima 23 i 24, u svijetlu očekivanog izvještaja o ispunjenosti privremenih mjerila tj. IBAR-a. Kako je navedno u Izvještaju od strane država članica stigla je jednoglasna podrška za dovršetak reformi ohrabrujuće i pozitivne poruke za sve što je u kratkom roku urađeno, kao i čestitke na račun rada pregovaračke strukture i intenzivnih aktivnosti koje su obilježile rad ove Vlade.

Moje pitanje za Vas - koliko je intenzivna komunikacija sa institucijama Evropske unije i kakvi su rezultati izvršenja obaveza iz operativnih zaključaka i privremenih mjerila za poglavlja 23 i 24, odnosno kakva je reakcija država članica prema Crnoj Gori povodom IBAR-a?

Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.05.24 13:41:44)

Zahvaljujem, uvažena kolegice.

Sada molim ministarku Gorčević da uzme riječ. Izvolite.

MAIDA GORČEVIĆ (10.05.24 13:41:51)

Poštovani potpredsjedniče Skupštine, poštovane poslanice i poslanici, dragi građani i građanke, Uvažena poslanice Laković zahvaljujem na postavljenom pitanju.

Kao i što ste rekli, jedan od sastanaka bio je upravo General Affairs Council na kojem sam učestvovala ja, ali naravno da je to samo jedan od sastanaka ne samo Ministarstva evropskih poslova nego i Ministarstva vanjskih poslova koja imaju veliki broj sastanaka premijer, potpredsjednika Vlade za vanjsku politiku, kao i svih drugih članova Vlade. Ono što nas uvjerava jeste potpuna podrška i jedan zalet u dijelu evropskih integracija koji smo mi pokazali iz Crne Gore, jednostavno saradnjom i Vlade i Parlamenta. Ovaj konsenzus koji postoji kod evropskih integracija koji smo pokazali kroz kratke rokove u dijelu završetka obaveza koje se očekuju od nas kada su privremena mjerila u pitanju, posebno za poglavlja 23 i 24, s obzirom na to da je to nešto što je posebno važno kako bismo i dobili IBAR, sve je to ono što se vidi, kako u

Crnoj Gori, ali to se vidi i van granica Crne Gore. Države članice su pokazale apsolutno podršku, ne samo na deklarativan način, nego su je pokazale kroz određene eksperte koji će nam biti ponuđeni u narednom vremenskom periodu kako bismo mogli da radimo na zatvaranju poglavlja, ali i kroz drugi vid podrške u dijelu i ojačavanja pregovaračke strukture, određenih obuka i svega onoga što je nama neophodno.

Crna Gora se nalazi sada u jednom, pa sigurna sam da je ovo istorijski momenat s obzirom na to da dosta puta smo koristili možda i tu frazu da se Crna Gora nalazi pred istorijskom nekom šansom, vjerujem da ovo zaista jeste istorijska šansa, ako uzmemo u obzir momenat Vlade, saradnje Parlamenta, saradnje parlamentarne većine sa opozicijom, sa punim pravom mogu da kažem da je ovo momenat cijelog društva. Ne mogu da kažem da je to rad samo institucija, ali zaista sam zahvalna cijeloj pregovaračkoj strukturi koja danonoćno radi kako bismo mogli da ispunimo sve ono što se očekuje od nas. Za kratak vremeni period završene su skoro sve obaveze iz poglavlja, tačnije koje se tiču privremenih mjerila za 23 i 24, od nas se očekuje da u narednom vremenskom periodu, nakon dobijanja, jer već sada smo u fazi dobijanja komentara od strane Venecijanske komisije, Evropske komisije, da nakon usaglašavanja sa Evropskom komisijom oko svih zakona koji se očekuju od nas vezano za privremena mjerila, to će doći ovdje u Skupštinu na glasanje. Sigurna sam da će poslanici biti kao i do sada odgovorni, da će se odazvati da u brzim rokovima usvojimo te zakone koji su nam neophodni i da onda već u junu mjesecu možemo očekivati da će zakazati međuvladinu konferenciju na kojoj ćemo dobiti IBAR.

Nakon IBAR-a tek predstoji posao, nakon IBAR-a dolazimo do zatvaranja poglavlja. Već sada radimo na pripremi svih obaveza koje nas očekuju nakon IBAR-a. U slučaju da Vam je potrebno još nešto stojim na raspolaganju.

PREDSJEDAVALAČICA BORIS PEJOVIĆ (10.05.24 13:45:01)

Zahvaljujem, uvažena ministarko.

Da li poslanica Laković želi komentar? Ne želi.

Prelazimo na sljedeće poslaničko pitanje i tim povodom molim kolegu poslanika Ivana Vukovića da uzme riječ i da postavi pitanje u ime poslaničkog Kluba DPS-a. Izvolite.

IVAN VUKOVIĆ (10.05.24 13:45:16)

Zahvaljujem.

Uvažene građanke i građani, poštovana ministarka, kolegice i kolege,

Ajde da kažemo prvo da IBAR u osnovi prolazna stanica na putu ka punopravnom članstvu u Evropskoj uniji. Na vrlo važan trenutak, kada će Evropska komisija procjenjivati do koje mjere Crna Gora kao država posvećena realizaciji tog cilja i svi se nadamo da će utisak biti pozitivan, svi se nadamo da će IBAR biti pozitivan i svi se nadamo da će to otvoriti vrata budućeg članstva Crne Gore u Evropskoj uniji. Članstvo Crne Gore u Evropskoj uniji dominantno zavisi od dvije stvari. Jedna je vladavina prava nimalo slučajno bavimo se dominantno poglavljem 23 i 24 u ovoj fazi tog procesa i drugi je vanjska politika. Dakle, usklađenost sa zajedničkom spoljno-bezbjednosnom politikom Evropske unije, odnos prema euroatlantskom savezništvu, dobrosusjedski odnosi itd. Ministarka, pitaću Vas konkretna pitanja, na koja očekujem konkretne odgovore, a tiču se samo ove dvije teme, navodeći ono što se desilo gotovo bez komentara tokom posljednjih nekoliko mjeseci.

U vezi prvog - odnosa Skupština, Vlade, vladajuće većine prema pitanju vladavine prava.

Da li mislite da je prilog jačanju vladavine prava u Crnoj Gori kada prema tvrdnjama jednog od ministara u aktuelnoj Vladi, Vlada nezakonito imenuje vršioca dužnosti i direktora Uprave policije?

Da li mislite da je prilog jačanju vladavine prava kada, na sada već pet sudskih presuda kojima se potvrđuje da je generalni direktor Javnog servisa izabran nezakonito, državni organi ne reaguju, a predstavnici vladajuće koalicije, kao što smo to imali priliku da čujemo prije desetak dana to relativizuju pričom o navodno izbalansiranoj uređivačkoj politici te medijske kuće?

Da li mislite da je prilog jačanju vladavine prava kada potpredsjednik Vlade čestita hapšenje direktorke Agencije za sprečavanje korupcije četiri sata prije nego što se hapšenje desilo? Da li mislite da je prilog jačanju vladavine prava kada neustavnom i nezakonitom odlukom o uvođenju prinudne uprave u Opštini Šavnik Vlada defakto legalizuje političko nasilje članova i simpatizera partija na vlasti na državnom nivou koji već godinu i po dana onemogućavaju građanke i građane te opštine da iskoriste ono što je elementarno demokratsko pravo da biraju i da budu birani?

Konačno, da li mislite da je prilog jačanju vladavine prava kada nakon što smo donijeli odluku o izboru sedmog sudije Ustavnog suda i to prikazali kao epohalni uspjeh vladajuće koalicije na putu Crne Gore ka EU, vladajuća većina, protivno Ustavu, dva puta inicira izmjene zakona kako bi se podigao starosni limit za

odlazak u penziju, odnosno kako bi se pokušao sačuvati postojeći odnos snaga ili personalna struktura u Ustavnom sudu?

Da li mislite, ministarka, da je to prilog vladavini prava, kojoj smo toliko snažno posvećeni u okviru poglavalja 23 i 24? Kada smo na terenu vanjske politike odnosa prema NATO-u i dobrosusjedskih odnosa ministarka - da li mislite da za članstvo u Evropskoj uniji preporučuje kada predsjednik Skupštine prije dvadesetak dana, sa ove stolice na kojoj trenutno sjedi gospodin Pejović, kaže da se on i dalje zalaže za iščlanjenje Crne Gore iz NATO Saveza?

Da li mislite da nas za članstvo u Evropskoj uniji preporučuje dok na sva zvona hvale i podržavaju Berlinski proces, mi smo ovđe nedavno ratifikovali neke sporazume u kome, pored ostalih, učestvuje država Kosovo, predstavnici vladajuće koalicije, među kojima i vaše kolege članovi Vlade, o Kosovu govore kao lažnoj državi i saglasno tome djeluju protiv ulaska Kosova u Savjet Evrope?

Da li mislite da nas za članstvo u Evropskoj uniji preporučuje kada u kontekstu debate o Prijedlogu rezolucije UN-a genocida u Srebrenici, juče smo imali vrlo živu diskusiju na tu temu, predstavnici vladajuće koalicije, među kojima opet vaše kolege članovi Vlade, po ko zna koji put negiraju da se genocid uopšte dogodio, predstavljajući rezoluciju kao antisrpski dokument ili pak odbijajući da je sponzorišu, djeluju amandmanski na tekst rezolucije, uz navodno posredovanje Sjedinjenih Američkih Država koje se kako se ispostavlja uopšte nije ni desilo?

Na kraju, ministarka, pošto Vi nosite najveću odgovornost u toj oblasti i mi to vrlo ozbiljno doživljavamo - da li mislite da nas za članstvo u Evropskoj uniji preporučuje kada ministarka za evropske poslove i u odnosu na pitanja ulaska Kosova u Savjet Evrope i u odnosu na pitanje rezolucije UN-a o genocidu u Srebrenici kaže jedno, po nama iz Kluba poslanika Demokratske partije socijalista jedino ispravno, a njene kolege iz Vlade njene kolege iz partije, njene kolege iz vladajuće koalicije govore i rade nešto potpuno drugo?

Šta je državna politika u ovom trenutku, ministarka Gorčević, koga vi predstavljate? Meni se čini da se polako, ali sigurno, priča o evropskoj integraciji kojoj mi dajemo doprinos, u mjeri mogućeg, i kao pozicija i u okviru Odbora za evropske integracije. Maločas smo završili sastanak sa ambasadorima Evropske unije i tu priliku iskoristili da pošaljemo pozitivne poruke kako bi Crna Gora iskoristila ovu istorijsku šansu. Ali, ova priča se polako, ali sigurno, pretvara u priču o Potemkinovim selima. Nije proces evropske integracije tehnički proces, nije proces evropske integracije stvar političke trgovine, nego proces integracije zavisi od našeg odnosa prema vrijednostima i principima na kojima se temelji Evropska unija.

Tako da, uvažena ministarka Gorčević, očekujem vrlo konkretne odgovore na konkretna pitanja koja sam postavio, ponavljam, bez interpretacije samo činjenično navodeći ono što se desilo tokom posljednja dva mjeseca u odnosu na pitanje vladavine prava i u odnosu na vanjsku i bezbjednosnu politiku Crne Gore.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALAČI BORIS PEJOVIĆ (10.05.24 13:52:19)

Zahvaljujem, uvaženi kolega.

U međuvremenu, imamo informaciju o presudi Ustavnog suda da je odbijena tužba ministra unutrašnjih poslova, a sada molim koleginicu da uzme riječ i da odgovor.

Izvolite.

MAIDA GORČEVIĆ (10.05.24 13:52:32)

Uvaženi poslaniče Vukoviću, zaista sam pokušala da zapišem sva pitanja, ali ispada kao da sam portparol od svih političkih partija. Ovdje smo danas došli da govorimo, naravno o dobijanju IBAR-a, naravno iz domena Ministarstva evropskih poslova. Odlično ste rekli, ovo nije tehnički proces i nije samo tehnički proces, pitanje evropskih integracija i pripadnost porodici evropskih naroda jeste nešto što treba da gajimo na osnovu uvjerenja. Želim da Vas podsjetim da u ovom trenutku vjerujem da je ova parlamentarna većina pokazala te evropske vrijednosti.

Sad ću ići jedno po jedno pitanje.

Pomenuli ste vezano za vladavinu prava.

Što se tiče vladavine prava, pa vidite, imamo toliko naslijeđenih problema za ovih 30 godina, da mi tek sada možemo da sređujemo sve one stvari. Da tek sada možemo da sređujemo institucije, da tek sad možemo da se bavimo nezavisnim institucijama koje će da sprovedu pravdu na pravi način, ne onako kako je rađeno prethodnih godina. Ono što sada možemo da vidimo jesu razna hapšenja, možemo pričatati i iz medija, neke stvari se rade i u koordinaciji sa našim međunarodnim partnerima i Europolom. Tako da u narednom vremenskom periodu na nama i na vama ovdje jeste da obezbijedimo najbolji mogući rad za sve te institucije. Meni je stvarno žao, vidim odličnu posvećenost Odbora za evropske integracije, ali nijesam vidjela

glasanje Demokratske partije socijalista za deblokadu pravosuđa kada se to glasalo u prvih 100 dana Vlade. Tako da vas podržavam da nastavite da podržavate evropske integracije, jer smatram, kao i što to uvijek ponavljam, da je to pitanje cijelog Parlamenta ne samo parlamentarne većine.

Upravo smo i dobili informaciju, kroz medije, zaista nijesam stigla da se pozabavim njom, vidjela sam samo naslov da je Upravni sud odbio predlog Šaranovića, tako da sad ne bih ni komentarisala, ali to je bilo jedno od pitanja.

S druge strane znate da su i medijski zakoni nešto na šta se posebno obraćala pažnju, tako da u narednim danima, upravo radi raznih zloupotreba koje su se možda dešavale i mogu se dešavati u narednom periodu, mislim da osnaživanje i samog Savjeta RTCG-a i izmjene zakona koje će slijediti u komunikaciji sa Evropskom komisijom, da će to možda dodatno osnažiti i medijsku scenu, ali i na kraju krajeva rukovodstvo svake televizije. To da li je neko čestitao hapšenje, ili nije, zaista nije pitanje za mene, mislim da morate biti vrlo direktni. Smatram da u ovim situacijama ja ne mogu biti portparol nekog iz prostog razloga što, vidite iskreno nijesam ni ispratila, ali vjerujem da vi kao opozicija pratite da li se to desilo ili nije, koliko sam ja upoznata u trenutku kada je gospodin Bečić najavio ili već obrazložio hapšenje, da je pritvor već bio u toku. Ispravite me ukoliko griješim. Ispravite me ukoliko griješim, ali kažem, na kraju krajeva mislim da nijesam ni ja adresa za to, iako smatram da gospodin Bečić vrlo odgovorno obavlja svoju funkciju za sve ovo vrijeme i ne bi dozvolio sebi da napravi neki takav propust. Mislim da je to pitanje direktno za njega ili njegov klub koji je danas ovdje.

Pomenuli ste Šavnik i pitanja koja se tiču, želim da Vas podsjetim, da ovdje pitanje iz Šavnika, pa možda i da pozovem na saradnju, kao što je bila prilika za popis, da pozovemo za saradnju sa opozicijom i u dijelu Odbora za izbornu reformu iz prostog razloga što smatram da i tu, koliko sam upoznata, imate i vašeg koopredsjedavajućeg iz DPS-a. Nijedan odbor se ne može sazvati ukoliko nema saradnje parlamentarne većine i opozicije. Tako da te stvari možemo rješavati i na samom odboru.

Što se tiče vanjske politike, ne znam da li sam pokrila sva pitanja, sigurna sam da naša stopostotna usklađenost se neće pomjeriti ni milimetar. Sigurna sam da svaka politička partija, bila ona u parlamentarnoj većini ili opoziciji, ima potpuno pravo da ima svoje stavove. Međutim, kada dođe do glasanja za određene stvari koje su izuzetno važne za Crnu Goru, juče ste imali priliku da čujete i premijera u dijelu kako će se odnijeti prema glasanju vezano za pitanja Srebrenice, imali smo priliku da razgovaramo vezano i za sva druga pitanja koja su od izuzetne važnosti, smatram da je u tom dijelu Vlada pokazala jedan stav koji se nije promijenio.

Potpuno podržavam pravo svakog političkog subjekta da ima svoje mišljenje, da zadrži, apsolutno smatram da je pitanje jednovlašća je prošlo.

PREDSJEDAVALAČI BORIS PEJOVIĆ (10.05.24 13:57:33)

Zahvaljujem kolegici Gorčević.
Poslanik Stjepović, procedura, izvolite.

DUŠKO STJEPOVIĆ (10.05.24 13:57:41)

Hvala, potpredsjedniče.

Evo samo čini mi se da imam i tu obavezu da reagujem, pošto se nekoliko puta pomenuo poslanički Klub Demokrata i Vi ste, siguran sam, pukom omaškom, a ne nikako zloupotrebljavajući, imajući namjeru da zloupotrijebite Vašu funkciju iznebuha pomenuli odluku Upravnog suda, što mislim da nije bilo mjesto. Opet kažem, računajući da je to pukom omaškom sa te pozicije.

Samo da nastavim gdje ste i Vi stali, pošto nepotpuna istina je gora nego neistina i dezinformacija bilo koje vrste, a to je da Upravni sud jeste, zaista, iz onoga što su medijski natpisi, odbio. U ovom slučaju bih rekao pravno srećniji termin - odbacio tužbu gospodina ministra unutrašnjih poslova Danila Šaranovića upravo iz tog razloga i kažem odbacio. Jer, nije ni cijenio navode iz tužbe, nego je proceduralno odbacio upravo pri samom preispitivanju da li on kao ministar unutrašnjih poslova ima aktivnu legitimaciju, odnosno da li je mogao da podnese tužbu i da li Upravni sud o njegovoj tužbi uopšte treba da se izjašnjava i da ulazi u navode iz tužbe, odnosno u meritum, što mi pravnici kažemo, tužbe. On je samo u tom dijelu odlučio tako da se ni u kom slučaju ne stvori utisak da je ovdje sud donio odluku o tome da li je ono što je bila odluka Vlade o izboru v.d. direktora Uprave policije bila zakonita ili nezakonita, o tome se uopšte Upravni sud nije izjašnjavao i moje mišljenje je, i dalje kao pravnik, čini mi se kao i svakoga ko je prošao pored Pravnog fakulteta, jeste da je ta odluka bila nezakonita.

Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.05.24 13:59:35)

Zahvaljujem, uvaženi kolega.

Dobro je što ste Vi pojasnili, moj je osvrt bio samo na zadnju informaciju koju smo imali u medijima. Veoma je dobro što ste Vi sada sa tog ugla, pravne struke, objasnili, imate pravo na to. Sada predlažem da riječ uzme poslanik Ivan Vuković, izvolite.

IVAN VUKOVIĆ (10.05.24 13:59:51)

Zahvaljujem.

Uvažena ministarka, ne mogu reći da ste odgovorili ni na jedno pitanje, mogu da kažem da ste se potrudili i nije Vam lako, to znam. Kazao sam i prošli put da nam se čini da Vi neke stavove koji treba da afirmišu državni nacionalni interes Crne Gore mnogo hrabrije zastupate i saopštavate nego bilo ko iz te Vlade.

Zato sam Vas pitao, pored ostalog, u čije ime Vi istupate. I vratiću Vas na to. Vlada počiva na podršci Parlamenta, u ovom Parlamentu je formirana neka vladajuća koalicija, u okviru te vladajuće koalicije više nemamo disonantne tonove, nego imamo potpuno oprečne stavove u odnosu na nešto što je fundamentalno važno za budućnost Crne Gore i budućnost našeg evropskog puta. Ne govorim o sitnicama, Vi kažete nije se još uvijek desilo ništa što izlazi iz okvira stroprocentne usklađenosti, pa nije baš da se nije desilo. Podsjetio sam Vas na to i prošli put. Vaš partijski kolega, drug, je glasao defakto protiv toga da posao postane dio Savjeta Evrope iako ste vi prethodno potpisali neki koalicioni sporazum u kom stoji da ćete se zalagati za dalju izgrandju dobrosusjedskih odnosa. Kazale su moje kolege juče, u suštini vi ste preuzeli ono što je politika Demokratske partije socijalista tokom posljednjih 20 godina. Imate pravo na svoj kritički sud u odnosu na to, ali ono što radi Vlada i na planu evropskih integracija, i u odnosu na NATO i u odnosu na dobrosusjedске odnose je politika koju je trasirala Demokratska partija socijalista, i dobro je ako istrajavate na tom putu. Meni se čini da je to sve manje slučaj, gospođo Gorčević, i zato sam kazao, meni se čini da se priča o evropskim integracijama polako pretvara u jednu vrstu fasade koja treba da sakrije sve ovo o čemu Vam govorim danas i koja treba da sakrije brojne probleme koje opterećuju državu Crnu Goru, a vezani su za principe vladavine prava.

Nije vladavina prava, gospođo Gorčević, kad se hapsi, nije to vladavina prava, to je dio te priče. Vladavina prava je onda kad važe zakoni i Ustav Crne Gore za sve jednako u ovoj državi. Naveo sam pet primjera u kojima to nije to slučaj trenutno, i ne možete reći da Vi nijeste portparol Vlade, Vi ste ministar u toj Vladi. Vi dijelite odgovornost za ono što urade Vaše kolege. Kazao sam, i podsjećam Vas, jer smo to pratili toga dana i narednih dana imali ste situaciju potpredsjednik Vlade, ponavljam, čestita hapšenje koje se još uvijek nije desilo.

Ja sam profesor političkih nauka, eto ga do Vas sjedi još jedan, znate u kojim političkim sistemima se dešavaju takve stvari? U sistemima u kojima niko od nas ne bi želio da živi, gospođo Gorčević, to su vrlo opasne stvari. Nama se to dešava usred priče u poglavlju 23 i 24, evropskom konsenzusu i tome da je Crna Gora dobar primjer, ja tu priču ponovio danas, i ponoviću je svaki put kada razgovaram sa strancima. Potpuno svjestan da ta priča do kraja ne odgovara realnom stanju stvari, znate zašto to radim? Želimo da učinimo sve što je do nas da Crna Gora iskoristi ovu šansu. Ali, nijesmo slijepi kod očiju pa da ne vidimo eroziju nekih demokratskih standarda koji su postavljeni u prethodnom periodu. Nijesmo slijepi pa da ne vidimo da se blokiraju opozicione inicijative u ovom Parlamentu, da ne važi zakon jednako za sve. Što se tiče vanjske politike vi juče imate nagovještaj da bi Vlada mogla biti politički destabilizovana od jednog političkog subjekta koji čini vladajuću većinu. Nijesu to dnevopolitičke stvari.

Htio sam jednu stvar da vam kažem, juče ste, ako ste ispratili sjednicu Skupštine, imali priliku da čujete da principi u politici, u suštini, ne važe. Da Vam prevedem ono što je bila suština obraćanja jednog od poslanika, da ga ne pominjem sad jer nije tu i obrzaloženje zbog čega će jedan politički subjekt nastaviti da podržava Vladu iako ta Vlada podržava rezoluciju koju taj politički subjekt smatra antisrpskom.

Dakle, u suštini obrazloženje je bilo - kad je riječ o tim principima oni su manje važni od toga da DPS ne bude u Vladi, u redu, nama je bilo to važno da crnogorska javnost čuje. Što se tiče Demokratske partije socijalista, principi su sve u politici i to se na dugi rok pokazuje kao jedini ispravan pristup. Vi ste kazali prošli put kad ste bili tu, ja Vam se zahvalio na iskrenosti, da je većina stvari i većina posla u odnosu na IBAR urađena prije 2020. godine. Drugim riječima, ako Evropska komisija u junu kaže da je Crna Gora spremna da proces evropske integracije dovede do kraja, to će dominantno biti zasluga vlada koju je predvodila Demokratska partija socijalista. Meni je drago ako ova Vlada nastavi tim putem u nama će imati saveznika, ali znate šta neće imati, neće imati u nama podršku za ove stvari. Neće imati u nama podršku za politiku bez principa, gospođo Gorčević. Pošto se juče ovaj vrlo nelogičan i stav koji je vrlo teško braniti pred očima

javnosti, pokušao manipulirati i spinovati time da se Demokratska partija socijalista pokušava na mala vrata da uđe u vladajuću koaliciju, da uđe u Vladu, sad vam kažem u ime svih ovih ljudi nikada ne bismo pristali da budemo dio ove Vlade. Nikada.

Mislim da je najpošteniji način da izađemo iz ove situacije koja znači nepomirljive razlike, pokušao sam da Vam ukažem na to, između onoga što Vlada priča i nama i našim evropskim partnerima, ima našu podršku za to, i onoga što se dešava u praksi, da je jedini ispravan, pošten, demokratski način, da se izađe iz ove situacije organizacije prijevremenih parlamentarnih izbora. Ne prije IBAR-a, ne prije nego što dobijemo taj štrik, ne prije nego što osiguramo evropsku perspektivu Crne Gore, ali odmah nakon toga, jer vi u tom sastavu, gospođo Gorčević, ne možete ovu priču dovesti do kraja, a mi nećemo da budemo dio tog društva. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALAČI BORIS PEJOVIĆ (10.05.24 14:06:43)

Zahvaljujem.

Pravo na komentar ima ministarka Gorčević. Izvolite.

MAIDA GORČEVIĆ (10.05.24 14:06:49)

Gospodine Vukoviću,

Ja sam sigurna da i Vi i ja imamo apsolutno isti cilj - da Crna Gora bude sljedeća članica Evropske unije. Međutim, postoji jedna razlika, ja na primjer, za razliku od Vas, nikada ne bih rekla sutra da je PES zaslužan za dobijanje IBAR-a, ne zato što PES sada u ovom trenutku je neko ko je Vlada, u najveći klub u Parlamentu, ne zato što je premijer iz naše partije, ne zato što je ministarka evropskih poslova na čelu Ministarstva evropskih poslova, nego zato što zaista smatram za sve ovo što radimo radimo svi zajedno. Tako da ta konstatacija DPS je odradio svoj dio posla, ali ga nije završio, ajde da ga završimo apsolutno svi zajedno i to non-stop ponavljan, zato što smatram da je ovo pitanje cijelog društva.

S druge strane, zaista bih voljela da mi pokažete jednu odluku koju je to Vlada Crne Gore donijela, a koja je protivna u stopostotnoj usklađenosti, jer vi se pozivate na različite tonove koje imamo ovdje, koji su potpuno legitimni. Zaista smatram da svaki politički subjekt može da govori u svoje ime na osnovu svojih principa i svojih uvjerenja. Takođe, smatram da do sada Vlada nije pokazala nikakvo odstupanje od te stopostotne usklađenosti sa bezbjednosno-vanjskom i spoljnom politikom Evropske unije, za što sigurno se nećemo pomjeriti. Vjerujte pitanje evropskih integracija nije fasada nizašta, možda je bila fasada u prethodnim vladama, možda uključujući i vašu, jer 12 godina je dug proces, tako da niste završili baš cijeli posao, uz svu zahvalnost cijeloj pregovaračkoj strukturi koja je radila posao godinama. U tom dijelu ja vas pozivam da budemo konstruktivni kao i do sad, da jednostavno završimo ovaj posao, na dobrobit Crne Gore, ne ni DPS-a, PES-a ili bilo kog od ostalih, nego za dobrobit naših građana.

PREDSJEDAVALAČI BORIS PEJOVIĆ (10.05.24 14:08:38)

Zahvaljujem.

Pravo na odgovor, dvominutni, ima poslanik Ivan Vuković. Izvolite.

IVAN VUKOVIĆ (10.05.24 14:08:45)

Nijeste me ili dobro čuli ili me nijeste pažljivo pratili. Nijesam rekao da je to rezultat DPS-a, nego sam Vas citirao, a Vi ste u ovom Parlamentu kazali da je najveći dio posla na planu evropskih integracija urađen u periodu do 2020. godine, odnosno u periodu vlada Demokratske partije socijalista, ne DPS-a, nije bio DPS sam u tim vladama nego su tamo bili neki naši koalicioni partneri. Dominantno, u tehničkom smislu, taj posao je odrađivao tim ljudi koji u jednom broju i dalje radi na realizaciji tog važnog zadatka. Mi navijamo za to i borimo se svaki dan bez obzira na to jesmo li vlast ili opozicija i zato vam kažem za nas su principi iznad dnevne politike, gospođo Gorčević. Borimo se za to da vi budete uspješni i neće nam biti nikakav problem da priznamo da i vi imate dio zasluga za to, i mi to radimo. Meni nije nikakav problem, kao predsjedniku Odbora za evropske integracije, da kažem da je ova Skupština uradila neke važne stvari na tom planu iako imam veoma veliki problem sa tim ko sjedi na čelu Skupštine. Mi te stvari odvajamo, za Demokratsku partiju socijalista državni nacionalni interesi su jedno, dnevno-politički interesi su drugo. Zato sam Vam kazao, mi nikada nećemo praviti kompromise na štetu državnih i nacionalnih interesa. Vi kažete da nijesmo doveli

proces do kraja, a kako smo ga mogli dovesti kada su ove klupe bile prazne, gospođu Gorčeviću periodu 2016-2020. godina? Kako možemo da usvojimo neke odluke, za koje je potrebna kvalifikovana većina, ako nemamo poslanika u Parlamentu?

Da li Vi uviđate da je to jedna od osnovnih razlika između ovog aktuelnog političkog trenutka i prethodnog perioda? Odgovornost opozicije. Mi smo tu svaki dan, mi smo tu na odboru, mi smo tu u plenumu, vaših kolega sadašnjih ili nekih ljudi koji su se prethodno nalazili u našoj ulozi nije bilo u Parlamentu, gospođu Gorčević. Vi ne možete usvojiti neke odluke koje traži dvotrećinsku većinu i tako dalje i zato nijesmo ovaj proces dovesti do kraja i ranije, ali bez ozira na to mi smo tu kao podrška tome da se ovaj proces dovede do kraja.

Da Vam kažem još jednu stvar. Vi kažete da se, u principu, ništa ne dešava kada je u pitanju vanjska politika. Sjećamo se svi vulgarnog, nevaspitanog, neprimjerenog istupa predsjednika nama susjedne Srbije u odnosu na Vas i mi smo ga osudili i nijesu ga svi osudili, nažalost. Tada je trebalo da Vam bude jasno, gospođu Gorčević, mislim da je ovo vrlo važno zato što je ovo tema koja će nas pratiti, tada je trebalo da vam bude jasno da nije problem Beograda bio vezan za Demokratsku partiju socijalista zato što je to Demokratska partija socijalista nego je problem Beograda, ili aktuelnog režima predsjednika Vučića, bio taj što Demokratska partija socijalista nije htjela da pravi kompromis na štetu državnih i nacionalnih interesa, zato jer smo imali svoj put, jasno trasiran, koji je podrazumijevao NATO, Evropsku uniju, dobrosusjedske odnose i sa tog puta nijesmo skretali. Vidite li šta se dešava juče nakon nagovještaja da će Vlada podržati Prijedlog rezolucije o genocidu u Srebrenici? Vidite li histeriju koja se dešava, gospođu Gorčević? Vidite li na koji način se karakteriše predsjednik Vlade, sad je on antisrbin, znači svi će biti antisrbi. Slušajte me što Vam kažem, zato jer ste prošli kroz to, pa ćete me razumjeti, svi će biti antisrbi koji ne budu željeli da služe tom političkom interesu. Svi, Maida Gorčević, Ivan Vuković, Miloško Spajić, Milo Đukanović, bilo ko, nebitno je ko je u toj ulozi, bitno je da ti ljudi ne prihvataju da Crna Gora ima pravo da samostalno odlučuje o svojoj političkoj sudbini, a problem za vašu Vladu, gospođu Gorčević, je što u okviru vladajuće većine imate ljude koji smatraju da je taj princip ispravan i kojima je bliži interes Beograda nego interes Podgorice i dan danas. Vodite računa o tome u interesu države Crne Gore. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALAČI BORIS PEJOVIĆ (10.05.24 14:13:09)

Zahvaljujem, kolega.

Sada prelazimo na sljedeće poslaničko pitanje i molim poslanika Miluna Zogovića da uzme riječ. Izvolite.

MILUN ZOGOVIĆ (10.05.24 14:13:20)

Kolege poslanici, uvaženi potpredsjedniče Pejoviću, uvaženo ministarko Gorčević,

Na zadovoljstvo svih građana Crne Gore pitanje evropskih integracija zaista je tema oko koje postoji opšti konsenzus svih parlamentarnih subjekata u ovom visokom domu u crnogorskoj Skupštini. Nadam se da ćemo svi imati zrelosti da dovršimo ovaj posao i da preuzmемо svoje obaveze kako je to i počela ova parlamentarna većina koja podržava 44. Vladu Crne Gore. Opšte je poznato da je 2020. godine došlo do promjene metodologije i da je dovedena i uvedena takozvana uzročno posljedična veza između ispunjavanja privremenih mjerila iz poglavlja 23 i 24 i da ispunjavanje i dobijanje završnih mjerila za sva ostala poglavlja zavisi od dobijanja Izvještaja o uspješnosti privremenih mjerila iz Poglavlja 23 odnosno pravosuđa i temeljna prava Poglavlja 24 sloboda, pravda i bezbjednost.

Da bismo dobili IBAR imamo 82 privremena mjerila od kojih smo ispunili 51, ako sam dobro informisan, i ovaj parlamentarna većina je pokazala, što su i priznali naši evrpski partneri, značajne iskorake kada su u pitanju evropske integracije kroz konkretne rezultate imenovanje u pravosuđe izbor sedmog sudije Ustavnog suda, izbor Tužilačkog savjeta, Sudskog savjeta, izbor vrhovnog državnog tužioca, pa čak i izbor guvernera Centralne banke i to su neki rezultati koje prethodne parlamentarne većine nijesu mogle da isporuče i to su oni prvi koraci koji su neophodni da bi došlo do reforme pravosuđa i da konačno crnogorsko pravosuđe, a posebno sudstvo, postane funkcionalno. Postavlja se pitanje kada je ovako efikasna parlamentarna većina koja funkcionira, ali prije nego što vam to postavim želim od Vas da saopštite što je ostalo od tih 31 privremeno mjerilo i da nam obrazložite da li ćemo mi uspjeti u tom roku koji je projektovan da ispunimo tih 31 privremeno mjerilo i da dobijemo IBAR.

Postavlja se centralno pitanje kada parlamentarna većina koja isporučuje ovako efikasno rezultate koji su od nas odavno traženi, zbog čega odstupa od temeljnog akta na osnovu koga je zasnovana ova parlamentarna većina. Odnosno ovog famoznog koalicionog sporazuma koje kolege iz Demokratske partije socijalista često pominju, a u kojem stoji pod poglavljem zaštite integriteta u svrhu očuvanja dostojanstva

integriteta parlamentarne većine i Skupštine Crne Gore, potpisnici se obavezuju da neće podržavati akte koji mogu narušiti koheziju društva i izazivati nepotrebne tenzije. Jednoglasno će se usprotiviti svakom predlogu koji ima za cilj unošenje dezintegracije ili neslaganja, kolega Živkoviću.

Sad idemo dalje, s obzirom da je juče uvažena ministarko Gorčević, bio jedan veliki dan za čitavo čovječanstvo odnosno na jučerašnji datum 1945. godine pobijeđen je fašizam, odnosno kapitulirala je nacistička i fašistička Njemačka, a taj sporazum o general sovjetske armije u ime saveznika gospodin Žukov. Juče nijesam htio da zloupotrebljavam i da to pominjem, ali vidite ista ta Njemačka izgleda nije imala snage da oprostí srpskom i crnogorskom narodu na slobodarskom otporu koji je pružio u borbi protiv nacizma i fašizma, pa se danas sriječemo sa ambijentom, da je ta ista Njemačka nametnula čitavom svijetu da izjavljuje svoje mišljenje o događaju, pojedinačnom, iz rata na teritoriji istočne Bosne koji se desio prije 30 godina.

Prethodno je u Crnoj Gori organizovano i suđenje i sotonizacija jednog čovjeka koji je obavljao funkciju ministra zbog toga što je odgovorio na pomenuto pitanje. Kao što znate, Jugoslavija se raspala u krvavom ratu, rat je nastavak politike, a politika je majka rata. Rat je instrument politike, ili kako Klauzović kaže da je nastavak političke borbe upotrebom drugih sredstava. Jugoslavije je nestala u krvavom ratu, a šta je bila politika? Politika je bila da Jugoslavija mora da nestane, da se pretvori u neorganizovani prostor, koji će kasnije uređivati naši tzv. zapadni saveznici.

Poslije svega, ostavljeno nam je da produžimo rat optužbama i osudama da bi se prikrila istorijska istina, to znači zadatak da izazivamo i podstičemo mržnje i netrpeljivosti bez kraja i da nam to bude stalna opsesija, da niko ne izađe u Crnoj Gori nikad iz ovog pakla, i iz drugih djelova Jugoslavije da nikad ne izađe iz ovog pakla. I Skupština Crne Gore je već raspravljala kako da protivno zabrani iz člana 7 i domašaja nadležnosti po članu 82 Ustava, sastavi nekakav dokument kojim će se posijati staro sjeme nove mržnje i obilježiti novi krivci. Građanski rat je složena društvena pojava, kada se usvoji logika kao nauka, o mišljenju uopšte, onda se pritom podrazumijeva forma i sadržina cijelog istorijskog procesa, u njemu učestvuju ljudi, sa svim individualnim i grupnim osobinama. Znači, bez multidisciplinarnog istraživanja činjeničnog stanja i istorijske istine nije dovoljna samo pravna kvalifikacija u presudi veoma složenog činjeničnog stanja iz oblasti politike, ratovanja, sociologije, psihologije, kulture, tradicije, vjerskih i nacionalnih razlika, dejstva propagande i drugo pomoću jednog pravnog pojma koji se naziva genocid i koji je ustanovio 1943. godine, Rafael Lemkin Poljak jevrejskog porijekla i koji ima jasna svoja pravila. Tačno se zna da taj pojam ima mentalnu komponentu i fizičku komponentu, mentalna se sastoji iz genocidne namjere, a fizička iz pet uslova koji moraju biti kumulativno ispunjeni. Ako pažljivo pitamo definiciju genocida možemo uočiti da je to manifestacija sile, a ne istine. Postoje kritička mišljenja o odlukama suda, značajnih pravniksa više kontinenta, već je poznato izdvojeno mišljenje predsjednice drugostepenog suda u pogledu osude generala Mladića, uslijediće i rezultati istraživanja, Međunarodne komisije o žrtvama u regiji Srebrenica od 1992. godine, do 1995. godine, čime će se iskazati istorijska istina. Poslije toga se može saznati prava istina u presudi koja tretira samo jedan događaj, jedno mjesto i pripadnike jednog naroda kvalifikuje genocidnim. Zapitajmo se zašto smo se pokorili i pristali da se bavimo tuđim poslom zna se poruka - ne kuju se konji po mjesecu, već po danu i žarkome suncu. Predlagao sam da Skupština države Crne Gore ne pristaje na pritiske i poniženja i da se ne upušta u davanje pravne kvalifikacije pojma genocid. Ali je snaga pravnih činjenica bila nemoćna pred naredjenjem stranih centara moći, konačno, predlažem da Vlada Crne Gore ne podrži ovu Rezoluciju o genocidu u Srebrenici. Kada je već Vlada podnosila amandmane i kada govorimo da su podnešeni amandmani čudi me da ti amandmani nijesu osuđivali sve zločine koji su se desili na teritoriji nekadašnje Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije.

Imate član 193 Poslovnika koji zabranjuje da u koverzaciji između ministra i poslanika bilo ko bočno učestvuje. Molim vas da se držimo Poslovnika. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALAČI BORIS PEJOVIĆ (10.05.24 14:22:24)

Zahvaljujem, kolega Zogoviću. Nažalost već smo danas tu praksu prekršili iz razloga što svaki poslanik ima pravo na proceduru. /upadice/

Da Vas podsjetim, uvaženi kolega Zogoviću, da svaki poslanik ima pravo da traži proceduru, to ne mogu da zabranim nikome, naravno. Poslovnik je tu jasan.

Za proceduru se javio poslanik Dragović, sada hoćete ili nakon izlaganja ministarke, nijesam shvatio? Izvolite.

DARKO DRAGOVIĆ (10.05.24 14:23:12)

Neka uvažena ministarka da odgovori na poslaničko pitanje, pa ću onda da se javim za proceduru. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.05.24 14:23:20)

U redu, zahvaljujem.

Pravo na odgovor ima ministarka Gorčević, izvolite.

MAIDA GORČEVIĆ (10.05.24 14:23:26)

Poštovani poslaniče Zogoviću, zahvaljujem na postavljenom pitanju.

Možda da krenem od posljednjeg Vašeg izlaganja koje se tiče upravo i informacije juče koje ste dobili, odgovor od predsjednika Vlade da će Vlada glasati u Ujedinjenim nacijama za Rezoluciju o genocidu u Srebrenici.

Vjerujem da je ovo pitanje kojim je se odnijela Crna Gora već u prethodnom periodu. Znati sami da je već donešena jedna rezolucija, deklaracija, takođe u okviru Skupštine Crne Gore i ovo je neko pitanje, zaista ja kao Bošnjakinja ne bih voljela da se koristi u dnevno političke svrhe. S druge strane, isto kao Bošnjakinja, ne bih voljela ni da bilo koji narod bude proglašen genocidnim i upravo zbog toga je svrha i razlog zašto je Vlada kroz određene konsultacije sa našim međunarodnim partnerima i predložila dopunu ove rezolucije kako bi spriječili sve moguće političke manipulacije u narednom vremenskom periodu ili etiketiranje bilo kojeg naroda.

Isto, kao što postoji volja Vlade da apsolutno podrži ovu rezoluciju, sigurna sam da će Skupština u narednom periodu pokrenuti pitanje i svih onih drugih i zločina koji su se desili na teritoriji Crne Gore. Drugo, sigurna sam da je već negdje o tome govorio gospodin Mandić juče.

Da se vratim na tematsku sjednicu, s obzirom da svakako pitanje Srebrenice nije iz domena Ministarstva evropskih poslova, ali pošto ste pitali želim i direktno da odgovorim, sada ću se vratiti na ono pitanje koje se odnosi na IBAR. Pomenuli ste da je 31 privremeno mjerilo ostalo neispunjeno, od čega smo pretočili u 80 operativnih zaključaka. Trudiću se da budem što kraća, s obzirom da je većina toga završena i na strateškom planu pomenuću da se radi o Strategiji reforme pravosuđa za period 2024-2027. godine. Sve je završeno što se tiče Ministarstva pravde i očekuje se odgovor sa evropske strane u dijelu komentara. Strategija za borbu protiv korupcije za period 2024-2028, Strategija za digitalizaciju pravosuđa 2024-2027. godine, Plan racionalizacije u pravosudnoj mreži. Ovo su sve stvari koje takođe očekujemo već smo u komunikaciji sa Evropskom komisijom.

Na zakonodavnom planu mogu pomenuti da tu već imamo Zakon o Sudskom savjetu i sudijama. Stigli su komentari, komunikacija je u toku i visoki je stepen saglasje između komentara koje imamo od strane Venecijanske komisije i predloga. Zakon o Državnom tužilaštvu takođe poslat, Zakon o Specijalnom državnom tužilaštvu, Zakon o sprečavanju korupcije, medijski zakoni, dakle set medijskih zakona, Zakon o oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću.

Dakle, ovo su sve stvari koje se tiču onoga što Vlada završava u komunikaciji sa Evropskom komisijom i Venecijanskom komisijom, takođe, i nešto što ćemo u narednih dana, nadam se do kraja mjeseca, već moći da glasamo ovdje što se tiče Parlamenta. Takođe, postoji niz drugih stvari koje se tiču Ministarstva unutrašnjih poslova gdje smo završili operativne zaključke i ovom prilikom bih morala da pohvalim i Ministarstvo unutrašnjih poslova i Ministarstvo pravde, s obzirom da su za kratak vremenski period završili sve ono što je bilo dogovoreno dinamičkim planom kako bismo mogli da stignemo sve do kraja maja i da bismo u junu očekivali IBAR. Vjerujem da će biti dosta komentara i od strane Skupštine tako da sigurna sam da ne bi bilo loše da uzmete učešća u dijelu zakona, komentara i svega ostalog. Voljela bih da naglasim da su zakoni, odnosno prijedlozi zakona koje sam sada pomenula rađeni u komunikaciji sa ekspertima Savjeta Evrope i sa ekspertima Evropske komisije. Oni samo predstavljaju jedan dio, svakako će se raditi za određene stvari i fazno tako da će o unapređivanju zakona i u narednom vremenskom periodu i poslije IBAR-a biti riječi. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.05.24 14:27:31)

Zahvaljujem, ministarko Gorčević.

Sada se za proceduru javio poslanik Dragović.

Izvolite.

DARKO DRAGOVIĆ (10.05.24 14:27:37)

Javljam se za proceduru iz razloga što se ovdje posredno spočitava Pokretu Evropa sad da pokušava da nastupa suprotno zaključenom koalicionom sporazumu sa političkim subjektima koji podržavaju 44. Vladu i da svojim političkim ponašanjem izaziva sukobe na društvenoj sceni u Crnoj Gori. Prije svega, želim da kažem da pitanje Srebrenice nije prije svega dnevno-političko pitanje već je to pitanje koje je, po mom mišljenju, civilizacijsko pitanje. Takođe, ovo pitanje ne smijemo da spuštimo na nivo dnevne politike već je ovo pitanje političke odgovornosti svih nas.

Što se tiče Pokreta Evropa sad, kod ovih ljudi oko mene ni u jednom momentu nije postojala dvojba o tome da li treba podržati Rezoluciju o Srebrenici ili ne. Znači, od početka priče o famoznoj rezoluciji Pokret Evropa sad je zauzeo jasan, jedinstven stav, da Rezoluciju o Srebrenici, Ujedinjenih nacija, treba podržati. Da budemo potpuno jasni, tačno, što kaže uvaženi kolega Zogović, juče je bio jedan zaista dan za sjećanje, Dan pobjede, i navode da li ima ili nema moralno pravo Njemačka da predlaže jednu ovakvu rezoluciju, istako bih da je na jučerašnji dan 1949. godine čuveni Teodor Hojs, očekujem da Vi potpredsjedniče Parlamenta, kao neko ko je završio političke nauke da zna ko je Teodor Hojs, prvi predsjednik Zapadne Njemačke, države koja je nastala na paklu fašističke Njemačke, je 1949. godine izjavio - da je porast fašističke Njemačke najtragičniji paradoks istorije za svakog Njemca jer su ujedno i spašeni i uništeni. Naredne godine kad je gospodin Teodor Hojs postao predsjednik Zapadne Njemačke posjetio logor Bergen-Belsen i izjavio - da Njemci nikad ne smiju zaboraviti što su ljudi njihove nacionalne pripadnosti radili tih strašnih godina. Njemačkoj je bila potrebna jedna godina da naprave ovaj korak od straha od uništenja do prihvatanja nespornih istorijskih činjenica da su određeni Njemci u ime i za račun Njemačke pravili genocid. To što je Njemačkoj trebala jedna godina ovom našem nesrećom regionu ni 30 godina ne može pomoći da napravimo taj jedan jedini korak da prihvatimo da se u Srebrenici desio genocid i da završimo više sa tom pričom.

Ono što je, takođe, bitno treba napraviti jednu digresiju između Njemačke 29 godina nakon završetka Drugog svetskog rata i našeg regiona Zapadnog Balkana 29 godina nakon nesrećnog zločina, odnosno genocida u Srebrenici. Njemačka se nakon prihvatanja istorijskih činjenica pomirila se sa do tada vječitim neprijateljima Francuzima. Nakon toga Njemačka je potpisala sporazum, odnosno postala dio saveza koji je preteča Evropske unije. Njemačka je postala najpoznatiji ekonomski brend Evrope i vjerovali ili ne 1974. godine postala prvak svijeta u fudbalu. Za sve to vrijeme, od 1995. do 2024. godine, do današnjeg dana, upravo zbog ovih stvari koje nas dijele, koje nas svađaju, a koje su civilizacijske stvari mi nismo došli dalje od Njemačke 1949. godine. Upravo je to porazno. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.05.24 14:32:12)

Zahvaljujem, kolega molim vas, da završite.

Samo dozvolite. Molim Vas, kolega Dragoviću ovo nije bila procedura. Ovo nije bila procedura, molim vas da se čujemo, ali naravno nijesam želio da prekidam ni Vas, kao što nisam do sada ni prekidao i ostale kolege koje su vrlo često i krišle Poslovnik i zloupotrebljavale proceduru.

Sada riječ ima poslanik Zogović.

Izvolite.

MILUN ZOGOVIĆ (10.05.24 14:32:51)

Uvaženi potpredsjedniče Skupštine, na vrijeme sam Vas upozorio da ne treba da kršite Poslovnik, ali Vi ste odlučili tako i sada dovodite mene, dovodite sad i mene u poziciju da i ja treba da kršim Poslovnik. Evo ja ću kao odgovor ministarki odgovoriti i na sve ovo. Zahvaljujem uvaženom kolegi koji mi je odgovorio na ono što se tiče koalicionog sporazuma i u tom dijelu ću samo pročitati zaštita integriteta. U svrhu očuvanja dostojanstva integriteta parlamentarne većine iz Skupštine Crne Gore potpisnici se obavezuju da neće podržavati akte koji mogu narušavati koheziju društva ili izazivati nepotrebne tenzije. Jednoglasno će se usprotiviti svakom predlogu koji ima za cilj unošenje dezintegracije ili neslaganja.

Uvažena ministarko Gorčević, samo sam konstatovao da je Njemačka kapitulirala 09. maja 1945. godine i da je to bio slom fašizma i nacizma i da je tu kapitulaciju ratifikovao general, ili šta je već bio po činu, Georgi Žukov, i nijesam očekivao da sam izvršio takav atak i agresiju na Njemačku na fašizam, na nacizam da bi to izazvalo bilo kakvu potrebu da se na ovakav način pravi hvalospjev o državi Njemačkoj koja dobro sam uspostavio istorijsku konstantu i naveo dokaze i ono što je potencijalno izazvalo da Njemačka na ovakav način reaguje u ovom moment. Ako je htjela da predloži neku rezoluciju što nije predložila rezoluciju o osudi genocida u Jasenovcu ili tako nešto nego je predložila ovu rezoluciju, ali dobro.

Što se tiče Vašeg odgovora, ministarka Gorčević, u potpunosti sam zadovoljan dinamikom i drago mi je da iz Vašeg odgovora sam zaključio da ćemo mi uspjeti da u vremenu u kom smo zacrtali dobijemo ova

privremena mjerila iz poglavlja 23 i 24 bez kojih jednostavno ne možemo dobiti završna mjerila u drugim poglavljima. Drago mi je da upravo ova parlamentarna većina isporučuje te rezultate i ima tu snagu da uvede Crnu Goru u Evropsku uniju. Zbog toga mi je bilo veoma problematično zbog čega neko stavlja dinamit u ono oko čega se okupila ova parlamentarna većina i zbog čega neko svjesno želi da dovede u pitanje opstanak ove parlamentarne većine. Zbog toga sam, u tom kontekstu, iskoristio da povežem ove dvije stvari jer jasno postoji uzročno posljedična veza. Mada, jasni su i vidljivi rezultati u borbi protiv organizovanog kriminala. Međutim, fale rezultati u borbi protiv visoke korupcije jer mi gotovo da nemamo u Crnoj Gori nijednu pravosnažnu presudu iz oblasti visoke korupcije. Gotovo u svim izvještajima o napretku je taj segment jasno notiran. Jasno je stavljeno do znanja da se u tom dijelu mora više raditi. Međutim, kao što znate, rak rana kompletnih političkih prilika u Crnoj Gori jeste crnogorsko sudstvo koje je neophodno reformisati. Imamo jedan paradoks da po broju stanovnika imamo najviše sudija na evropskom kontinentu, a da nam nedostaje pedesetak sudija i da imamo određene sudove koji su već na ivici disfunkcionalnosti zato što fali određeni broj sudija.

Što se tiče različitih političkih stavova, to je potpuno legitimno, ali postoji koalicioni sporazum koji moramo da poštujemo. Vi znate da su naši politički stavovi jasni. Odnos prema ovoj rezoluciji smo jasno pokazali, da smo protiv podrške ovoj rezoluciji u Generalnoj skupštini Ujedinjenih nacija, da je za nas Kosovo i Metohija sastavni dio države Srbije. Potpuno je legitimno da mi imamo različite stavove. Najmanje što treba svi zajedno da činimo je da poštujemo ovaj koalicioni sporazum. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALAČI BORIS PEJOVIĆ (10.05.24 14:37:34)

Zahvaljujem, kolega Zogoviću.

Da li ministarka želi da odgovori? Ne želi.

Dakle, nijeste ni postavili pitanje. Ovo je više bilo u formi konstatacije. U redu.

Prelazimo na sljedeće poslaničko pitanje koje za ministarku Gorčević ima poslanik Amer Smailović.

Molim Vas, uzmite riječ. Izvolite.

AMER SMAILOVIĆ (10.05.24 14:37:54)

Zahvaljujem, uvaženi potpredsjedniče.

Uvažena ministarko Gorčević, kolegice i kolege poslanici, uvažene građanke i građani,

Dakle, tema o kojoj danas razgovaramo je svakako važna i prilično aktuelna. Prilično iz razloga što želimo približiti građanima gdje smo trenutno na putu ka Evropskoj uniji, kakav je status Crne Gore kada su u pitanju najvažnija poglavlja u pregovaračkom procesu. Dobijanje IBAR-a je važno s jedne strane da proces evropskih integracija učini živim nakon jednog ozbiljnog perioda stagnacije na tom putu i pokušaja urušavanja svega onoga što nas je dugo vremena činilo liderom u tom procesu.

S druge strane, pozitivan ishod kada su u pitanju ova privremena mjerila ne znači, kao što ste i vi sami rekli, uvažena ministarko, da je sve završeno, da nakon toga Crna Gora može slobodno ući u Evropsku uniju. Dobijanje IBAR-a znači da moramo još više i još snažnije da se okrenemo svim onim stvarima koje će ubrzati proces i tek nakon mjeseca juna, iskreno se nadam i optimista sam po tom pitanju, dobijanja pozitivnog ishoda kada je u pitanju IBAR, očekuje nas mnogo posla, zajedničkog posla, a najveća odgovornost svakako će biti na izvršnoj vlasti i onima koji su najodgovorniji u tom kontekstu.

Već neko vrijeme slušamo šta su to obaveze, šta je ispunjeno, šta nas u budućnosti čeka i šta su realizovane aktivnosti kada u pitanju Vlada. Zato ću svoje pitanje usmjeriti na konkretnu stvar, a tiče se temeljnih prava i poglavlja 23 i 24. To su prava manjinskih naroda u Crnoj Gori, kao dio korpusa temeljnih prava iz ovih najvažnijih pregovaračkih poglavlja. Stoga, interesovao bi me Vaš osvrt na položaj manjebrojnih naroda u Crnoj Gori i položaj manjebrojnih naroda u kontekstu pristupanja Evropskoj uniji.

Da podsjetim javnost, nakon obnove nezavisnosti Crne Gore, Crna Gora je krenula u proces pridruživanja Evropskoj uniji i NATO-u. Sva ta tri procesa, i obnovu nezavisnosti, i članstvo u NATO-u, i proces evropskih integracija, manjebrojni narodi su snažno podržavali, takođe i njihovi politički predstavnici. Dali su ogroman doprinos da se brojne stvari u tim procesima ostvare.

Takođe, paralelno s tim procesima rađeno je na usaglašavanju zakonodavstva i definisanju onih zakonskih okvira koji se tiču prava manjinskih ili manjebrojnih naroda u Crnoj Gori. Sve je to rađeno kako bi se zaštitila manjinska prava, kako bi ona bila zagarantovana i kako ne bi zavisila od političke volje bilo koje vlade, bilo koje političke strukture i kako bi, na kraju krajeva, bili usaglašeni sa osnovnim vrijednostima Evropske unije, a svakako da su poštovanja prava manje brojnih naroda jedna od osnovnih vrijednosti Evropske unije.

U tom pravcu, paralelno sa svim ovim procesima koji se tiču pregovaranja Crne Gore o ulasku u Evropsku uniju, prava manjina su se unapređivala, zakoni su se poštovali, pripadnici manjebrojnih naroda su bili sve vidljiviji i u procesu odlučivanja i na mjestima gdje se donose važne odluke, a prije svega u izvršnoj vlasti, ali proces nije zaokružen, proces nije završen. Čini mi se da se, naročito posljednjih godina, ponovo ta Ustavom zagantovana prava, članom 79 Ustava Crne Gore, ugrožavaju.

Stoga bih volio da čujem kakav je trenutni status manjina u Crnoj Gori, kakvo je vaše viđenje da li smo mi dovoljno spremni da pristupimo Evropskoj uniji sa trenutnim položajem manjebrojnih naroda u Crnoj Gori? Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.05.24 14:42:53)

Zahvaljujem, kolega Smailoviću.

Pravo na odgovor ima ministarka Gorčević. Izvolite.

MAIDA GORČEVIĆ (10.05.24 14:43:00)

Poštovani gospodine Smailoviću, zahvaljujem na pitanju.

Vidite, pitanje prava manjebrojnih naroda u Crnoj Gori je pitanje koje je jedno od suštinskih pitanj, ukoliko želimo da gradimo društvo jednake šanse, ukoliko želimo da gradimo pravično društvo, ukoliko želimo vladavinu prava na pravi način onako kako je zagovaramo. Sigurno da te stvari ne možemo riješiti preko noći. To su određene stvari, određena pitanja koja muče svakog od nas pojedinačno, bilo da oni dolaze iz većinskog stanovništva, bilo da dolaze iz dijela manjebrojnih naroda. Odnos koji treba da gradimo jedni sa drugima, nije pitanje da li nas na to obavezuje Evropska unija i ulazak Crne Gore u Evropsku uniju. Mislim da nas na to obavezuje, prije svega, ljudski odnos jednih prema drugima. To je pitanje koje Crna Gora treba da baštini kao multietnička država kakva i jeste.

Apsolutno vjerujem da pitanje jednakosti, jednakih šansi, jednakih prava za sve će biti nešto na čemu će Vlada u narednom vremenskom periodu raditi. Kao što kažem, nijesu to pitanja koja je teško riješiti. Sigurna sam da su to pitanja koja su važna za svakog od nas pojedinačno. Sigurna sam da su to pitanja za koja nam ne treba ni politička volja. Za to nam treba, prije svega, ljudski odnos. Poruke koje se šalju, upravo, iz ovog parlamenta treba iskoristiti kako ne bismo dijelili nego ujedinjavali narod.

U dijelu domena evropskih vrijednosti, prava svakog pojedinca moraju biti jednaka, bez diskriminacije, bez vrijeđanja na bilo koji način, bez na bilo koji način onemogućavanja nekom da obavlja neki posao ili da ima neka prava samo zato što je pripadnik manjebrojnog naroda. Sigurna sam da je to vrijeme iza nas, da ćemo se u narednom periodu baviti promocijom više na način zaštite ljudskih prava, bilo da su to, kažem uvijek, manjebrojni narodi, ali staviti u kontekst jednakost svih građana. Sigurna sam da su to one vrijednosti za koje Crna Gora zbog sebe same treba da ih unapređuje.

U dijelu vladavine prava, kroz privremena mjerila koja trenutno postoje, zaista ne postoji nijedno konkretno privremeno mjerilo koje se odnosi na Vaše pitanje, ali ovo je moj generalni stav, govorim o dijelu operativnih zaključaka, ali se svakako sva mjerila iz vladavine prava odnose na sve građane uključujući i pripadnike manjebrojnog naroda.

PREDSJEDAVALJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.05.24 14:45:35)

Zahvaljujem.

Sada riječ ima kolega Smailović. Izvolite.

AMER SMAILOVIĆ (10.05.24 14:45:41)

Zahvaljujem na odgovoru, uvažena ministarko.

Složio bih se sa Vama, kada su iznešene konstatacije u pitanju. Sve je tačno. Često mi u javnom diskursu, većina, ako ne i svi politički subjekti, govore makar deklarativno o poštovanju prava manjebrojnih naroda u Crnoj Gori. Takođe, ovdje u Parlamentu, makar od Kluba Bošnjačke stranke, nikad građani Crne Gore neće čuti nijednu poruku koja poziva na urušavanje multietničkog sklada u Crnoj Gori. Naravno, pozivam i ostale klubove da se toga drže. Međutim, svjesni smo da posljednjih godina naročito, često manjebrojni narodi se osjećaju ugroženim u Crnoj Gori. Sve je to posledica onoga što sam već rekao da se

ono što je u Ustavu zapisano i u zakonu, prije svega Zakonu o manjinskim pravima ne poštuje i da često zavisi upravo od političke volje.

Takođe, jedna od stvari koja ne ide u prilog da se prava manjina u Crnoj Gori poštuju jeste i ono što je, ponovo se pozivam na Ustav, zapisano - pravo na srazmjernu zastupljenost u državnim institucijama i u lokalnim samoupravama. Takođe, tu podaci nijesu baš idealni. Stanje na terenu pokazuje suprotno od onoga što se svi, makar deklarativno, zalažemo. Navešću primjere kada je, recimo, tužilačka i sudska grana vlasti u pitanju, da ne postoje pripadnici manjebrojnih naroda, prije svega bošnjačkog naroda u tim institucijama. Dakle, Bošnjaka nema u Tužilačkom savjetu, nema nas ni u Apelacionom sudu, Vrhovnom sudu, u Ustavnom sudu, u ostalim sudovima je situacija prilično loša, ili nas nema, ili je to na nekom zanemarljivom nivou. Sve to negdje govori da moramo svi zajedno više obratiti pažnju na ovaj dio kada je u pitanju vladavina prava i na sve ono što se tiče pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Što se tiče konkretnih operativnih zaključaka, slažem se da ne postoji konkretni operativni zaključci. Ovih dana se govorilo dosta i o ratnim zločinima i Rezoluciji o Srebrenici. Crna Gora je, zajedno sa Evropskom komisijom dogovorila određene operativne zaključke kada je u pitanju istraga ratnih zločina. Jer, svjesni smo da su se ratni zločini u Crnoj Gori, prije svega, desili prema pripadnicima manjebrojnih naroda. U tom kontekstu, donijeti su neki operativni zaključci koji se odnose na to da Crna Gora ima obavezu dostaviti detaljnu statistiku i evidenciju o postupanju u predmetima ratnih zločina u zemlji od 2013. do 20. februara ove godine predstaviti rezultate krivičnih istraga pokrenutih na osnovu dosijea kojim je raspolagao Međunarodni rezidualni mehanizam za krivične sudove, takođe i detaljan plan za reviziju i usvajanje nove strategije za domaće postupanje u predmetima ratnih zločina do kraja aprila ove godine. Na kojem je nivou realizacija ovih operativnih zaključaka? Podsjetiću da je Bošnjačka stranka ovdje u Parlamentu glasala za imenovanja u pravosuđu. Dali smo podršku tim ljudima upravo očekujući da oni rade na ovim slučajevima, između ostalog i na onim slučajevima koji su u domenu njihovih nadležnosti.

Ponovo se vraćam na priču srazmjerne zastupljenosti. Nema nas u ovim sudovima, nema nas ni u tužilaštvu. Negdje se stiče utisak da pripadnici manje brojnih naroda nemaju povjerenja u ove institucije. Stoga, ovo je jedan od operativnih zaključaka koji sam već naveo. Interesuje me, na kojem stepenu je realizacija ovih zaključaka? Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALAČICA BORIS PEJOVIĆ (10.05.24 14:50:05)

Zahvaljujem, poslaniče Smailoviću.

Sada prelazimo na sljedeće poslaničko pitanje.

Molim koleginicu Anu Novaković Đurović da uzme riječ. Izvolite.

Da li ministarka želi da odgovori na izlaganje kolege Smailovića? Izvinjavam se. Želite? Izvolite.

MAIDA GORČEVIĆ (10.05.24 14:50:26)

Gospodine Smailoviću, više puta sam pomenula, ovo je moj lični stav. Mogu reći da smatram da manjine treba da budu dio Vlade. Sjutra bih se radovala u dijelu proširenja Vlade da Bošnjačka stranka bude dio Vlade zato što smatram da bi se na taj način pokazala jedna širina, jedna stabilnija Vlada, ono što smatram da, zaista, jeste.

S druge strane, mislim da pitanje zastupljenosti u državnim institucijama, mi treba da ohrabujemo i apsolutno da biramo i najbolje. Treba da ohrabujemo da imamo pripadnike, na kraju krajeva, svih nacionalnih manjina, ne vodeći računa samo da li su pripadnici bošnjačkog naroda nego apsolutno sve manjine. Vjerujem da je ova vlada pokazala jedan odličan odnos prema manjebrojnim narodima, ako uzmemo u obzir ko nam čini Vladu. Tako da treba da uzmemo u obzir da pripadnost određenom narodu ne mora dolaziti samo od strane određene političke partije, da onda malo gledamo šire i od toga. Hvala.

PREDSJEDAVALAČICA BORIS PEJOVIĆ (10.05.24 14:51:37)

Zahvaljujem, kolegнице Gorčević.

Imate pravo na komentar, dva minuta. Izvolite.

AMER SMAILOVIĆ (10.05.24 14:51:44)

Upravo je intencija mog pitanja bila da srazmjerna zastupljenost pripadnika manjebrojnih naroda u državnim institucijama ne zavisi strogo od političke volje, već i da zavisi od toga da li je neka stranka manjebrojnih naroda u Vladi ili ne, već da radimo na izgrađivanju sistema vrijednosti koji bi uvijek omogućavao da prava manjina budu poštovana i zagarantovana. To je nešto, čini mi se, što je i kroz izvještaje Evropske komisije notirano, da status manjinskih naroda u Crnoj Gori nije na zadovoljavajućem nivou.

Takođe, vjerujem da ste upoznati sa Strategijom manjinske politike za period 2019-2023. godina, gdje su, takođe, uviđeni nedostaci u ovoj oblasti i da postoji mali napredak kada je u pitanju poštovanje svih ovih prava. Sve ovo govorim u cilju da zajednički mijenjamo svijest kako bi Crna Gora bila u pravom smislu multietnička, građanska država i kako bi pripadnici manjebrojnih naroda, nebitno da li se radi o Bošnjacima ili nekim drugim pripadnicima manjebrojnih naroda, mogli nesmetano da rade u svim ovim institucijama o kojima sam govorio. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALAČI BORIS PEJOVIĆ (10.05.24 14:53:07)

Zahvaljujem, kolega Smailoviću.

Sada molim poslanicu Anu Novaković Đurović da uzme riječ. Izvolite.

ANA NOVAKOVIĆ ĐUROVIĆ (10.05.24 14:53:13)

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Pozdravljam ministarku i glavnog pregovarača.

Dakle, veoma važna tema danas. Iskreno se nadam da će Crna Gora u junu dobiti pozitivan izvještaj. Mislim da je to izuzetno važan korak u procesu evropske integracije, ali najvažniji ne zbog bilo kog političkog subjekta, Vlade ili parlamentarne većine, apsolutno zbog građana koji, u izuzetnom procentu, godinama entuzijastično, više nego mi nekada, podržavaju ovaj proces.

Baviću se suštinom privremenih mjerila, suštinom IBAR-a, a ne štrikovima, kao što je to bio slučaj i u prethodnim obraćanjima Vlade prethodnih mjeseci. Odmah ću izraziti žaljenje što već, izvjesno, Vlada propušta priliku da ovaj idealni momenat u procesu evropskih integracija, pa i izvjesno dobijanje pozitivnog IBAR-a iskoristi za suštinske reforme.

Prvo da kažem da zakoni o kojima ste govorili, gospođo Gorčević, suštinski zakoni vezani za poglavlja 23 i 24, još nijesu stigli u skupštinsku proceduru. Danas je 10. maj, a Međuvladina konferencija je najavljena u junu. Uzevši u obzir i predstojeće praznike, očigledno je plan da u nekoliko dana u Skupštini raspravljamo o najvažnijim zakonskim rješenjima vezanim za poglavlja 23 i 24. Kada su ta rješenja u pitanju, osvrnuću se samo na neka od njih i zašto apsolutno smatram da se, na žalost, vrlo izvjesno može desiti da propuštamo priliku da se sprovedu reforme. Između ostalog, vrlo ste pompezno, kao Vlada, ne Vi lično, najavljivali da ćete se suočiti s organizovanim kriminalom i korupcijom, između ostalog i kroz zakonska rješenja, Zakon o oduzimanju imovine stečene kriminalnim djelatnostima. Pompezno najavljivali italijanski model, a onda se od tog italijanskog modela odustalo. Predložili ste rješenje koje je lošije od trenutnih rješenja jer isključuje građanski postupak u ovom procesu i isključivo vezuje dokazivanje nelegalno stečene imovine za krivični postupak.

Kada je u pitanju pravosuđe, pošto ste rekli, između ostalog, da je na javnoj raspravi Strategija reforme pravosuđa, svi koji su imali priliku da pročitaju taj dokument vidjeli su da u tom dokumentu ne postoji nijedna reformska aktivnost. Vi ste zatekli od 43. Vlade, između ostalog, pripremljenu analizu o faznom vetingu, nijeste ga ni pročitali, koliko imam informaciju, već je resorni ministar stavio taj predlog po strani i od njegove pompezne najave da ćemo vrlo izvjesno razgovarati o vetingu kao reformskom procesu u oblasti pravosuđa više ni riječi.

Kada je u pitanju Zakon o sprečavanju korupcije, ne mogu, moram vam priznati, da prihvatim, vaša vlada to čini na dnevnom nivou, da se ide intenzivno ka rješenjima koja su i pravno i suštinski lošija od rješenja koja postoje. Zakon o sprečavanju korupcije u dijelu kojim se amnestiraju javni funkcioneri nakon pet godina, bez obzira da li su netačno prijavili imovinu, to je lošije rješenje od onoga koje imamo sada zbog kojeg mijenjamo ovo zakonsko rješenje.

Što se tiče tužilaštva, Specijalno tužilaštvo, takođe ste najavljivali ogromnu podršku da će, kada dođe nova vlada, da se formira specijalni sud. Ništa od specijalnog suda. Kada je u pitanju ovaj zakon, predložena je izmjena jednog člana. Tu se suzio obim krivičnih djela koja će predmetom rada SDT-a i to je sve od reformi vezanih za rad Specijalnog državnog tužilaštva na čije se rezultate i vi pozivate.

Kada je riječ o državnom tužilaštvu, rekli ste komunikacija sa Venecijanskom komisijom, pa će nam Tužilački savjet izgledati tako što će u njemu biti pet tužilaca sa najmanje pet godina iskustva, u ovom

sistemu koji je kreirao problem u tužilaštvu, i tri ugledna pravnika od kojih je jedan advokat. Zaista, jedno ovako inovativno rješenje, moram priznati. Ograničava se jedna djelatnost, a druge pravničke djelatnosti se afirmišu, a podržava da u Tužilački savjet biramo ljude koji su kreirali probleme zbog kojih do sada nijesmo mogli da dobijemo završna mjerila. Završavam, pa ću i u komentaru.

Nije problem samo što se propustila prilika da se napravi reforma. Jer, nama je jasno da 44. Vlada, osim ove formalne deklarativne priče o borbi protiv korupcije i organizovanog kriminala, nema suštinsku volju, to je jasno kao dan. Vi ste i proceduralno napravili problem. Vi biste kao ministarka evropskih poslova trebalo na to da ukažete i da pravovremeno na to reagujete.

Dakle, ne znam jesu li građani upoznati da su javne rasprave o ovim zakonima, najvažnijim zakonima za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala trajale 20 dana, najmanje u odnosu na rok koji je dozvoljen, da nije bilo nijednog javnog događaja i žive debate, da ste omogućili da građani koji žele da daju komentare moraju danonoćno da prate sajt Ministarstva pravde i samo mogu pisano da vam daju komentare na ove predloge, to je bila javna rasprava. Uz to, prekršen je i propis koji je reguliše jer ste, takođe kao Vlada, bili u obavezi da i prije Nacrta zakona stavite vaše predloge na konsultovanje javnosti. Sigurna sam da vas Evropska komisija nije i neće podržati da kršite propise i da se ovako važni zakoni donose u netransparentnoj proceduri.

PREDSJEDAVALAČICA BORIS PEJOVIĆ (10.05.24 15:00:07)

Koleginice, završavajte.

ANA NOVAKOVIĆ ĐUROVIĆ (10.05.24 15:00:09)

Završavam. Mislim da ste i u odnosu na ostale kolege bili više nego tolerantni.

Mi ćemo IBAR dobiti, između ostalog, zbog onoga što ste vi problematizovali, svojevremeno, na sjednici Odbora kada sam rekla da je i te kako važan faktor geopolitički trenutak, i ja iza toga stojim jer je u Evropskoj komisiji trenutno takva klima, ne zato što smo mi ostvarili sjajne rezultate, ali svakako izuzetno važna stvar za nas. Međutim, morate znati, borba protiv korupcije i organizovanog kriminala se nastavlja i dan nakon što svi proslavimo pozitivan IBAR. Sa ovakvim zakonskim rješenjima mi nećemo doći do završnih mjerila. To je suštinska prilika koju propuštate, suštinska.

PREDSJEDAVALAČICA BORIS PEJOVIĆ (10.05.24 15:00:57)

Zahvaljujem, koleginice.

Pravo na odgovor ima ministarka Gorčević. Izvolite.

MAIDA GORČEVIĆ (10.05.24 15:01:03)

Uvažena poslanice Novaković Đurović, zahvaljujem na komentarima.

Drago mi je to što ste pomenuli, prilika koju možda ne bi trebalo da propustimo zajedno jer ćete imati priliku da na sve zakone dajete i određene komentare i sve ostalo.

Vi odlično znate da je Ministarstvo evropskih poslova koordinaciono ministarstvo, da su pitanja koja ste postavili iz nadležnosti Ministarstva pravde tako da se neću baviti obrazlaganjem članova zakona koje ste pomenuli. Moram reći da su svi zakoni rađeni sa ekspertima Savjeta Evrope, da su rađeni u komunikaciji sa Evropskom komisijom, da su određeni slati na komentare Venecijanskoj komisiji, ne svi, i za određene zakone čak je bio dogovor zbog kratkih rokova i sve ostalo da se radi fazno u dijelu, posebno kada se odnosi na zakon o oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću. Iako su kratki rokovi nijesmo se bavili štrikovima. Bavili smo se određenim stvarima onoliko koliko smo mogli. Moram da vas podsjetim da je za sve to uključena Evropska komisija, postojala je javna rasprava, postojala je procedura, ekspertna priprema i, na kraju krajeva, čak znam da je postojalo interesovanje i od strane poslanika u dijelu radnih grupa i uključivanja, koliko su mogli da isprate, kako bi mogli da prate same nacрте zakona i da imali određene informacije na vrijeme.

Sada vas pozivam da, kada dobijemo sve ove komentare, sami date svoj osvrt na svaki pojedinačno od njih. Ono što je nama važno jeste da postoji jedna razlika. Mi nećemo doći sa nekim zakonom i reći da smo dobili pozitivno mišljenje Evropske komisije, kao što je radila prethodna Vlada. Zaista, postoji ta komunikacija. Ako postoji taj geopolitički momenat koga smo svi svjesni i koji niko ne demantuje, vjerujte da

nam ništa neće proći na samo geopolitički momenat ukoliko ne budemo završavali naše obaveze i radili reforme koje se tiču nas. Nakon IBAR-a dolazi zatvaranje pregovaračkih poglavlja. Svakako niti reforma niti bilo koji zakon nije završen sada sa IBAR-om. Imaćemo mi još dosta izmjena, ne samo iz oblasti vladavine prava, nego i svih drugih poglavlja.

PREDSJEDAVALJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.05.24 15:03:20)

Zahvaljujem, ministarka Gorčević.
Sada pravo na komentar ima poslanica Ana Novaković Đurović. Izvolite.

ANA NOVAKOVIĆ ĐUROVIĆ (10.05.24 15:03:29)

Zahvaljujem.

Gospođo Gorčević, naravno da, kada zakoni stignu u proceduru, mi ćemo imati priliku da damo komentare, da uložimo amandmane. Vi sada meni hoćete da kažete da će ti amandmani biti, recimo, prihvaćeni od strane Vlade. Ne znam znate li u kakvoj Vladi sjedite. Vi sjedite u Vladi koja je odbila svaki predlog opozicije kada smo govorili o budžetu. Tako da apsolutno ne mislim da će se desiti da će opozicija ili poslanici koji imaju neku suštinsku sugestiju na ova predložena zakonska rješenja imati mogućnost da na njih utiču.

Vi sami kažete nakon IBAR-a nastavljamo. Tako je. Tek nas čeka posao. Iz toga razloga Vam kažem da se propušta prilika da se donesu suštinska rješenja i pokaže suštinska volja. Znao zašto? Vi kažete imaćemo prilike ponovo da intervenišemo na zakonske tekstove. Ne znam jesu li ovo zakonski tekstovi onda za jednokratnu upotrebu, pa ćemo ponovo da intervenišemo na zakonske tekstove. Vaš predsjednik Vlade kaže da ćemo mi do 2026. godine da završimo sve obaveze. To jedno s drugim nikako ne ide. Vaša dinamika, njegova dinamika. Ako smo ova zakonska rješenja, suštinska, pisali samo da bi dobili štrik, što i dalje tvrdim da je činjenica, onda ste Vi potvrdili ono o čemu ja govorim, a to je da ovdje suštinske reforme nije bilo. Bilo je u parlamentu, to je činjenica. Dakle, parlamentarna većina i opozicija su dale ključni rezultat zato što su se imenovali pojedinci u pravosuđu. Sve što je Vlada uradila je samo ispunjavanje forme bez suštinske reforme.

Da Vam kažem, jako je teško imati vjeru u Vladu koja nas svakodnevno zapljuskuje time da je ona evropska i da je Vlada koja će konačno da uspostavi vladavinu prava, Vlada koja krši zakone, koja donosi protivzakonite odluke. Imeđu ostalog, vi ste donijeli protivustavnu uredbu samo da bi se predstavica Crne Gore pred Evropskim sudom za ljudska prava smijenila, vi ste davali pozitivna mišljenja, a Vi se nijeste izuzeli kao ministarka evropskih poslova, na zakone koji su potpuno suprotni direktivama Evropske unije. Gospodin Zenović je bio primoran ili je to bila njegova volja, šta god da je jako je loša poruka da sa šefom vašeg poslaničkog kluba dogovarate da povučete predlog izmjena Zakona o Ustavnom sudu jer je bio protivustavan. Znao li zašto ste to uradili? Samo zbog IBAR-a, u drugim okolnostima to bi sa vama prošlo. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.05.24 15:06:39)

Zahvaljujem kolegice.

Pravo na odgovor ima ministarka Gorčević, da li želite? Bilo je u formi konstatacija. Da li je ovo bilo dopunsko pitanje ili nije? Nije, u redu. Dakle, u formi konstatacije.

Sada molim poslanika Vasa Obradovića da uzme riječ i postavi poslaničko pitanje.
Izvolite.

VASO OBRADOVIĆ (10.05.24 15:06:59)

Poštovani potpredsjedniče Skupštine, poštovane kolegice i kolege poslanici, poštovana gospođo ministarko Gorčević,

Dozvolite mi da prije nego što postavim pitanje u mom uvodnom dijelu izlaganja trudeći se da moje misli budu koncizne i konkretne i vezane za temu kojom ćemo se baviti, obrazložim zašto želim da postavim ovo pitanje i, u suštini, objasnim šta je to što mene i zbog čega me zanima konkretno ovo što ću Vas pitati.

Prje nego što počnem evidentno je da kad god krenemo kao društvo naprijed i kad god krenemo da isporučujemo konkretne rezultate neko iz nekog razloga nam nameće teme koje nas konstatno kao društvo

drže zarobljene i koje nas konstatno kao društvo vrte ukруг koristeći stare teme i sijući novo sjeme podjela. Moje izlaganje ću početi sa mislima jednog pripadnika velikog naroda koji je živio u harmoniji i u skladu sa prirodom, nažalost te misli su kod nas često citirane, ali nikad usvojene, već ostale na nivou floskula. Mislim da bi to trebalo da bude nešto sa čime bi svi mi u ovoj zemlji trebali da se budimo - *Čuvajmo zemlju i prirodu na njoj, jer ih nijesmo naslijedili od svojih djedova i očeva, nego smo ih posudili od svojih potomaka*. Cilj politike u oblasti životne sredine i klimatskih promjena za održivi razvoj i zaštitu životne sredine, sama politika zaštite životne sredine zasniva se na preventivnom djelovanju, principu zagađivač plaća, suzbijanje štete o životnoj sredini na izvoru, zajedničkoj odgovornosti u integrisanju principa zaštite životne sredine u ostale politike sa ciljem očuvanja biološke ravnoteže.

Shodno ovome što sam rekao očuvanje životne sredine za sadašnje i buduće generacije je ujedno i cilj politika životne sredine Evropske unije. Ovom politikom se garantuje bolje zdravlje stanovništva, očuvanje prirodnih resursa, konkurentna privreda, bolji kvalitet života, kao i borba protiv klimatskih promjena na globalnom nivou, mislim da treba da budu elementi i stvari oko kojih se svi mi ovdje treba da nalazimo zajednički jezik i da nam to bude zajednički cilj.

Kao što sam već rekao politika Evropske unije u ovoj oblasti se zasniva na načelima preventivnog djelovanja i načelu da troškove zaštite životne sredine treba da snosi privatno ili fizičko lice koje ugrožava životnu sredinu, a ne društvo u cjelini. Dalje, politika Evropske unije se zasniva na borbi protiv narušavanja životne sredine na samom izvoru zagađenja, zajedničkoj odgovornosti Evropske unije i država članica na uključivanju zaštite životne sredine od druge politike. Propisi Evropske unije u vezi za životnom sredinom su izezetno obimni, mislim da se radi oko 200 pravnih akata u okviru deset oblasti, neću nabrajati oblasti da ne bih opterećivao jer mislim da smo svi upoznati o kojim oblastima se radi. Kao što sam rekao prvi korak jeste upravo da moramo da prilagođavamo standarde tako što ćemo prenesti propise Evropske unije u nacionalni pravni sistem.

Shodno Poslovníku postavljám Vam pitanje - dokle smo stigli u pregovorima vezanim za Poglavlje 27 životna sredina i klimatske promjene, da preciziram održivi razvoj i zaštita životne sredine? Cijeneći to da Vam neposredno na ovom plenumu postavljám direktno pitanje, te da nijeste u mogućnosti da mi, prepostavljam, date, a ako jeste - Vi ih dajte, konkretne odgovore. Sve ove aktivnosti koje mi treba da preduzememo podrazumijevaju i značajne investicije koje se odnose na administrativne troškove, ulaganje u infrastrukturu, kao i niz dugih troškova. Molio bih Vas, ako ste u mogućnosti, opet kažem cijenim to što Vas neposredno pitam, te nijeste bili u mogućnosti, vjerovatno, da odgovorite konkretno na ova pitanja, ako ste u mogućnosti da mi date odgovor, koje su to još aktivnosti koje treba preduzeti za zatvaranje ovog poglavlja, kao i za koje od njih treba obezbijediti sredstva i u kojim iznosima? Naravno, i koji su to izvori sredstava koje treba da obezbijedimo? Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.05.24 15:12:06)

Zahvaljujem, uvaženi kolega Obradoviću.
Pravo na odgovor ima ministarka Gorčević.
Izvolite.

MAIDA GORČEVIĆ (10.05.24 15:12:11)

Poštovani poslaniče Obradoviću, zahvaljujem na pitanju.

Ostaću Vam dužna za jedan dio odgovora, s ozbirom da je danas bilo više tema i akcenat na poglavlje 23 i 24, ali Poglavlje 27 jeste jedno od najznačajnijih možda najkompleksnijih i najtežih za zatvaranje. Sigurna sam da će u narednim mjesecima to biti poglavlje kojima ćemo se intezivno baviti i kao Vlada i ovdje kroz Parlament. Moram reći da je svega 30% akcionog plana, kada je u pitanju Poglavlje 27, ispunjeno. Dakle, tu nam predstoji jedan veliki broj obaveza ne samo u zakonodavnom smislu i strateški, nego veliki broj izazova koji se tiču očuvanja životne sredine u narednom vremenskom periodu. Ono što će biti posebno izazovno jeste upravo budžetiranje koje ste pomenuli. Do 2035. godine mislim da će nas očekivati da obezbijedimo i tri državna budžeta. Zaista ne bih sada licitirala sa tačnim detaljima, jer potpuni fokus u ovom trenutku, bez obzira što radimo na svim pregovoračkim poglavljima fokus jesu 23 i 24, do dobijanja IBAR-a, i u ovom trenutku mi već sada u komunikaciji sa Evropskom komisijom pravimo jasan plan zatvaranje svakog poglavlja u dijelu rokova koji su nam neophodni, u dijelu obaveza koje su neophodne kako bi se zatvorilo pojedinačno svako poglavlje i u dijelu finansiranja, ali eksperata koji su nam potrebni. Ukoliko uzmemo u obzir Crna Gora je mala i imamo problem sa finansijama i sa donatorima, ali i sa ekspertima i ljudskim kadrom koji nam i te kako nedostaje kako bismo završili proces pristupanja na najbolji mogući način. Možemo Vam poslati detaljniji

odgovor vezano za poglavlje, ali zaista nas očekuje jedno poglavlje o kojem moramo voditi računa svi kao društvo, prije svega, jer 30% isunjenja do sada je zaista nisko i to će biti jedno od najizazovnih i najkompleksnih pregovaračkih poglavlja, apsolutno, za Crnu Goru.

PREDSJEDAVALJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.05.24 15:14:19)

Zahvaljujem ministarko Gorčević.
Pravo na komentar ima poslanik Vaso Obradović.
Izvolite.

VASO OBRADOVIĆ (10.05.24 15:14:24)

Više će ovo biti opservacija nego neki konkretan komentar. Zahvaljujem se gospođi Gorčević na odgovoru. Nadam se da ćete biti u mogućnosti da mi dostavite detaljnije ove aktivnosti, taksativno koliko iziskuju novčanih sredstava za njihovu realizaciju.

Ono što me ponukalo da se bavim ovom temom jeste upravo ovo što ste Vi rekli da su nam u fokusu druge stvari. Ovo je poglavlje koje ima direktan uticaj na kvalitet života naših građana, naročito pošto evo i Vi ste iz sredine iz koje i ja dolazim Bijelog Polja, da pozdravimo sve građane Bijelog Polja pošto ovdje imamo veliki broj poslanika iz te opštine, moramo sve da uradimo što je u našoj moći, nadam se da kao lokal patriote poboljšamo kvalitet života u Bijelom Polju. Nije samo Bijelo Polje problem, već i Pljevlja kad pričamo o zagađenju vazduha. Evidentno je da su tu prepoznati uzročnici, da kažemo, te vrste zagađenja mada ne slažem se u potpunosti sa onim zaključcima koji su na lokalnom nivou donošeni, ali mi moramo da radimo na tome da razvijamo svijest građana. Zbog toga sam i počeo sa ovim citatom, mislim da je to poglavica plemena Apači bio, što sam ga citirao, i mislim da su Indijanci narod koji je apsolutno živio u jednoj harmoniji sa prirodom što bi i mi trebali da počnemo da usvajamo. Zašto kažem da bi fokus možda trebao da bude malo jači na ovom poglavlju, jer ne donosimo mi valjda zakone i prilagođavamo se Evropskoj uniji samo da bi smo donijeli zakone, već je svima nama ovdje intencija da naši građani žive bolje i kvalitetnije u svojoj državi.

Godinama se susriječemo, imali smo mi i ranije zakona koji su se bavili ovom oblašću zaštite životne sredine, međutim uspjeli smo da kod naših građana razvijemo svijest i osjećaj da se prema prirodi ponašamo na jedan krajnje neodgovoran i krajnje destruktivan način za sve nas. Upravo to me je i ponukalo da se bavim ovom temom da bismo svi zajedno naglasili da ovu oblast čine bukvalno elementi koji utiču na kvalitet života građana u Crnoj Gori. Pomenuo sam, zato što sam, opet kažem, lokal patriota, znam da ste i Vi iz istog grada kao ja, pa koristio sam to kao poštapalicu, ali nije samo problem, kao što i vi znate koliko je tu oblasti, ne sumnjam u to da ste u to upućeni, već imamo da se radi o devastaciji šuma, da se radi o devastaciji naših rijeka. Mi se ovdje svi dičimo i sa ponosom pričamo kako imamo prirodu koja nam je bogom dana, e mi uspijevamo da tu prirodu devastiramo od krajnjeg, građanina, do nas koji na neki način ponekad vršimo vlast ili učestvujemo u donošenju ovakvih zakona. Zbog toga mi je intencija bila da rasvijetlimo, evo da napomenem da smo mi inače i potpisnici Sofijske deklaracije o zelenoj agendi, da smo evo napokon i krenuli sa donošenjem zakona o javnom otpadu, upravljanje deponijama, gdje smo počeli da budimo tu svijest da te deponije i taj otpad može čak da bude i izvor neke zarade, a ne samo problem za sve nas. Zbog toga sam htio da akcentujem ovu temu, da probudimo svijest kod svih nas, da onako kako se mi odnosimo prema prirodi, nažalost, priroda će nam jednog dana vratiti. Ovo moje izlaganje ću završiti još jednom mišlju jednog velikog čovjeka - *priroda nas nikad ne vara, mi smo ti koji sebe zavaravamo*. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.05.24 15:18:58)

Zahvaljujem, uvaženi kolega Obradoviću.
Da li ministarka želi komentar? Ne želi.
Dakle, idemo na sljedeće poslaničko pitanje i sada molim uvaženu poslaniku Anđelu Vojinović da uzme riječ i postavi poslaničko pitanje. Izvolite.

ANĐELA VOJINOVIĆ (10.05.24 15:19:12)

Hvala, dragi potpredsjedniče.
Uvažena ministarko, uvaženi potpredsjedniče Bečiću, gospodine Zenoviću, drage kolegice i kolege, uvažene građanke i građani Crne Gore,

Žao mi je što juče na Dan Evrope nijesmo uspjeli da pričamo o našem evropskom putu i evropskim integracijama, o borbi za slobodu, za pravdu, jednakost, solidarnost i demokratiju. Žao mi je jer je Crna Gora dala svoj ogroman doprinos toj borbi i ogromnu žrtvu, odnosno ogromne žrtve. Ne zaboravimo da se naša borba za te vrijednosti još uvijek vodi, da ta borba još uvijek traje, ali da mi odlučno i hrabro koračamo ka cilju, a to je da postanemo punopravna članica Evropske unije i punopravna članica evropske porodice naroda. Mada, uzimajući u obzir, slobodno mogu da kažem rekordne rezultate, koje je ova vlada i ova parlamentarna većina imaju u pogledu evropskih integracija onda je svaki dan dobar da se o tome priča.

Naš put ka Evropskoj uniji nije dakle samo put ka ekonomskom napretku to je put ka ostvarivanju pravne države, odnosno uspostavljanju pravne države, vladavine prava i jačanju demokratskih institucija. U kontekstu ove moje priče o borbi, saglasićete se sa mnom da nam je možda sada i najpreča i najvažnija borba protiv organizovanog kriminala i korupcij. Ako se ne izborimo protiv organizovanog kriminala i korupcije onda nam nema ulaska u EU, jer je to jedan od ključnih uslova.

Poštovani građani, ne borimo se protiv kriminalnih klanova i protiv visoke korupcije samo zbog toga što nam je to jedan od preduslova za ulazak u EU, borimo se zbog toga što nam je to obaveza, dužnost, moralna obaveza i prema vama i prema budućnosti Crne Gore. Ako nijesmo spremni da odgovorimo na sve bezbjednosne i izazove savremene Crne Gore i da sistem učinimo otpornim na sve vidove korupcije onda nam nema ulaska u EU.

Doprinos evropskim integracijama, ulazak u EU i budućnost Crne Gore nije u tome da javni funkcioneri podnose tužbe protiv sudija Upravnog suda onda kada odluke suda nijesu u skladu sa onim što je njihova politička agenda. Doprinos evropskim integracijama nije traženje od Vesne Medenice hapšenje porodice Đurišić, političko hapšenje porodice Đurišić, i nazivanje političkih oponenta najgorim mogućim epitetima koje mene, da vam iskreno kažem, bilo sramota i da pročitam, a ne da ih sada saopštim. Nije evropska budućnost i doprinos evropskim integracijama onda kada javni funkcioneri kažu za svoje političke oponente, citiram: *Toj bandi treba stati na kraj*. Treba stati kriminalnoj bandi na kraj i to je ono što mi radimo i što mi pokušavamo.

Sada, pošto je Ministarstvo unutrašnjih poslova zajedno sa Specijalnim državnim tužilaštvom i Specijalnim policijskim odjeljenjem i drugim djelovima sektora bezbjednosti ključno u borbi protiv organizovanog kriminala i korupcije, uvažena ministarko, pitam Vas - koliko su oni zajedno koliko bezbjednosni sektor ispunio privremenih mjerila. Koliko je obaveza iz EU agende ostvario i koji je to njihov uspjeh koji bezbjednosni sektor u Crnoj Gori bilježi?

Podsjetiću vas, iako sam sigurana da vi to znate, da je Ministarstvo unutrašnjih poslova za samo sedam mjeseci realizovalo jednu od ključnih krucijalnih obaveza koje ima, a to je da je uspostavilo interoperabilnost. Šta to znači? To znači da i ministar Šaranović zajedno sa svojim timom obezbijedio Specijalnom državnom tužilaštvu sigurnu onlajn vezu sa svim bazama podataka Ministarstva unutrašnjih poslova i Uprave policije. Mislim da o transparentnosti namjera iskrenosti i ispravnosti pojedinih postupaka najbolje govori ovaj detalj. Dakle, kada ste otvoreni, kada nemate šta da krijete i o tome se ovdje radi. Dakle, sada Specijalno državno tužilaštvo ima pristup svim bazama podataka, svim podacima koji mogu biti sumnjivi. Oni mogu u realnom vremenu da ih prate, u realnom vremenu da reaguju i da isporuče, dakle, ponavljam, zajedno sa svim djelovima sektora bezbjednosti, konkretne rezultate.

Ako je ministar uspio ovo da uradi za samo sedam mjeseci što je bila obaveza još prije deset godina, nekome je trebalo sedam mjeseci, nekome je trebalo deset godina da ovo odradi postavlja se pitanje - zašto. Mislim da je odgovor vrlo jasan, zato što neko to nije htio i nije želio, a moguće da i nije smio da uradi. Zašto? I tu je odgovor jasan, svjedoci smo najvećeg broja istraga i pritvaranja ne jednog nego dva bivša direktora Uprave policije, ne jednog nego dva bivša pomoćnika direktora Uprave policije. Pa, onda bivšeg glavnog specijalnog državnog tužioca, pa onda pripadnika tzv. Grand klana poznatiji po švercu cigareta itd. itd. Dakle, od najviših policijskih funkcionera do najviših sistemskih funkcionera. Tu nije i neće biti kraj sve dok se ne dođe do vrha piramide nema nam ulaska u Evropsku uniju. Što se više obruč steže i što se više stiže do vrha piramide više se bune diže, više se larme stvara, više se otpora pruža, a onaj koji pruža otpor i koji ne želi da se dođe do vrha piramide taj i ne želi u Evropsku uniju. Onog trenutka kad krene da se ruši kula kriminala, ali sa vrha, e tog momenta će granice Crne Gore biti dio granica Evropske unije. Kad sam kod granica Evropske unije, ne mogu a da ne pomenem, da evo prije 15-ak dana na samo jednom graničnom prelazu uhapšeno je osam policijskih službenika zbog mita i direktor Uprave policije navodi da ih ima još. Će smo mi bili do sada? Jesmo li mi to i do sada znali? Zašto se baš čekao ovaj moemnat da se sa tim stvarima razračuna?

Iskreno se nadam i vjerujem da će ministar unutrašnjih poslova, gospodin Šaranović, onako kako je i najavio otvoriti i decenijama zaključane fioke u kojima stoje finansijske istrage, posebno protiv onih građevinskih kompanija koje, pazite sad, na dnevnom nivou operu više novca nego što cijeli privatni sektor prihoduje i proizvode. Svaki pokušaj da se pravda zaustavi sa lažnim aferama, sa lažnim optužbama, sa pretencioznom patetikom, kroz veličanje lika i djela lica sa potjernica za koje svi dobro znamo ko su, šta su, čime se bave i kako su imovinu stekli biće bezuspješan. Sve dok ne pronađemo način da se ta imovina vrati građanima Crne Gore nema nam ulaska u Evropsku uniju. Dok se, ne svaka grana, nego svaki ogranak

kriminalno koruptivnog stabala u Crnoj Gori ne sasiječe do kraja nema nam ulaska u Evropsku uniju i tu nema dileme.

PREDSJEDAVALJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.05.24 15:27:21)

Zahvaljujem, kolegice.

Pravo na odgovor ima ministarka Gorčević. Izvolite.

MAIDA GORČEVIĆ (10.05.24 15:27:27)

Poštovna poslanice Vojinović zahvaljujem na pitanju. Vi ste u svom obrazloženju dosta toga rekli što bih i ja rekla, ali bez pune vladavine prava koju je ova Vlada započela radi suštinskih promena, ne radi fasade, mislim da ćemo u narednom vremenskom periodu imati i nezavisne institucije koje će moći da obavljaju posao, imaćemo vrlo vjerovatno i više onih afera koje se nalaze u zaključanim fiokama već godinama, ali svakako da na kraju imaćemo Vladu i Ministarstvo unutrašnjih poslova, Upravu policije i sve nezavisne institucije koje treba da rade za građane onako kako treba.

Zaista moram da pohvalim rad Ministarstva unutrašnjih poslova, što uvijek i radim, zajedno sa Ministarstvom pravde, da su za kratak period završili veliki dio obaveza koji se ticao privremenih mjerila za poglavlja 23 i 24. U ovom trenutku možda ne bi bilo loše ni da pohvalim to što prvi put na čelu pregovaračke radne grupe imamo i šeficu radne grupe za Poglavlje 24 koja je i državna sekretarka i koja zaista obavlja sjajno svoj posao, a dolazi iz resora, s obzirom na to da je prethodno to bio i slučaj da dolaze često iz Ministarstva pravde. Mislim da je to još jedna dodatna pohvala radi povezanosti pregovaračke strukture upravo sa institucijama, što na kraju krajeva i nama olakšava posao u Ministarstvu evropskih poslova.

Možda ne bi bilo loše da pomenem neke stvari koje je Ministarstvo unutrašnjih poslova uradilo u prethodnom vremenskom periodu, a tiče se operativnih zaključaka i pokušaću da budem kratka, jer trenutni presjek stanja ukazuje na visok nivo ispunjavanja obaveza, s tim što nas očekuje još dosta posla, posebno u dijelu projekata koji nas očekuju. Usvajanje Šengenskog akcionog plana jeste jedno od privremenih mjerila i podsjetila bih da ono podrazumijeva da Crna Gora efikasno priprema potrebne korake u pogledu ulaganja u infrastrukturu i opremu, potrebu za osobljem obukom potrebe za izgradnjom institucija i zakonske korake za implementaciju relevantnih djelova šengenske tekovine nakon pristupanja ili gdje je relevantno nakon pristupanja šengenskom prostoru. Takođe, operativni ciljevi za sprovođenje Šengenskog akcionog plana su usklađivanje pravnog okvira sa šengenskim pravnim tekovinama, sprečavanje nelegalnih migracija readmisija lica koja nezakonito borave u Crnoj Gori, poboljšanje postupak utvrđivanja međunarodne zaštite i ojačani prihvatni kapaciteti stranaca koji traže međunarodnu zaštitu. Opremanje, posebno u oblasti graničnih provjera i nadzora državne granice carinske kontrole, poboljšanje infrastrukture na graničnim prelazima, informaciono komunikacioni sistemi i šengenski informacioni sistem, obuke u oblastima granične kontrole i jačanje administrativnih kapaciteta.

Osim pomenutog Crna Gora je dostavila, shodno operativnim zaključcima, statistiku o azilu, podneseni su zahtjevi za azil, prvostepene odluke, povučeni zahtjevi za azil, neriješeni predmeti i na drugi način zatvoreni predmeti i prihvatnim kapacitetima, dakle, privatni centri, kreveti za izdržavana lica za period od 2013. do 2023. godine. Usvajena je i jasna mapa puta za povećanje prihvatnog kapaciteta, odnosno broja ležaja u prihvatnom centru u Spuzi i Božaj što za nas predstavlja jedan ozbiljan izazov.

Ono što je urađeno jeste da su dostavljeni konkretni podaci o kretanju broja slučajeva korupcije i organizovanog kriminala otkrivenih na granici, dakle, praćenje otkrivenih slučajeva korupcije i organizovanog kriminala na granici, broj slučajeva korupcije, organizovanih slučajeva otkrivenih na granici koji su procesurirani od 2013. godine, kao i vidljivi slučajevi u dijelu rezultata u pogledu borbe protiv korupcije, većeg stepena zaštite novinara i uvezanosti informatičkih sistema čiji opseg poslova jeste u tijesnoj vezi sa Ministarstvom unutrašnjih poslova. Ono što jeste važno, što je i Evropskoj komisiji, Ministarstvo evropskih poslova, Ministarstvo unutrašnjih poslova dostavilo i srednjoročni plan ulaganja u opremu IBM za poboljšanje nadzora plave i zelene granice. Dakle, ovo su samo neke od stavki koje su rađene za kratak vremenski period. Ukoliko imamo volju, ukoliko želimo da radimo stvari, ukoliko nam je zaista cilj radi suštine ulaska u Evropsku uniju, onda zaista možemo to pokazati. Vjerujem da smo to pokazali i s obzirom da je ovdje i potpredsjednik Vlade gospodin Bečić, on je i prisustvovao velikom broju sastanaka, imao je čak sastanke i sa potpredsjednicom Evropske komisije za vrijednost i transparentnost i razgovarali su o velikom broju pitanja koje se tiču i bezbjednosnog sektora, ali i našeg puta ka Evropskoj uniji. Sigurna sam da ćemo u narednom periodu od strane Ministarstva unutrašnjih poslova imati reforme koje će osnažiti ovo društvo radi jačanja institucija, a da ćemo sa onim izazovima se odnositi spram vremena i spram kapaciteta koje trenutno imamo.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.05.24 15:32:20)

Zahvaljujem, ministarko Gorčević.
Da li koleginja Vojinović želi komentar? Želi, izvolite.

ANĐELA VOJINOVIĆ (10.05.24 15:32:38)

Hvala, potpredsjedniče.

Hvala ministarko i hvala Vam na detaljnom i preciznom odgovoru i preciznim podacima i hvala Vam i na angažovanju, na podršci, na predanosti, jer zaista ukoliko svaka karika u ovom sistemu nema isti cilj, nema isti motiv i ne pravi zajedničke korake onda nam nema ni zajedničkog napretka. Zato ste Vi, kao i ministarstvo na čijem ste čelu mnogo važni i mnogo važna karika u cijelom ovom sistemu, jer ste tu da i sumirate i sistematizujete i upozorite one resore koji to ne rade onako kako bi trebali, onom brzinom kako bi trebalo, tako da zaista sve pohvale.

Raduje me dodatno Vaš optimizam, jer je to dobro, dobro je da budemo fokusirani na ono što je naš cilj i dobro je da ostanemo optimistični, jer samo na taj način zapravo možemo da ubrzamo ono što želimo da postignemo. Jedan od ključnih elemenata u ostvarenju tih naših ciljeva jeste ova administrativna komponenta, ispunjavanje ovih mjerila. Vi ste pomenuli veliki broj obaveza koje je i Ministarstvo unutrašnjih poslova i ispunilo i mnogo dokumenata i pravilnika koje ministarstvo donijelo, a ja ću Vas eto samo dopuniti s obzirom na to da ja imam određene informacije da je MUP pripremio četiri ključna zakona iz svoje nadležnosti. Samo je na osnovu Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma MUP donio sedam od devet pravilnika. Dakle, mi smo zakon usvojili krajem 2023. godine, a već sada imamo sedam od devet pravilnika koji su bili obavezni. Ovo je posebno važno uzimajući u obzir da je program pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji na Vladi usvojen tek krajem aprila, dakle nepunih mjesec dana.

Sve ključne strategije, ključni pravilnici su pripremljeni i sve radne grupe koje je MUP oformio su do 50% realizovale svoje aktivnosti i ostale aktivnosti predstavljaju saradnju sa drugim resorima. Dakle, očekuje se dobijanje mišljenja i iz drugih resora da bi se do kraja mogle realizovati obaveze. Međutim, kad već pominjem pravilnike i dokumenta, samo bih se osvrnula na jedan koji je možda i najinteresantniji i koji će sigurno imati najveće i najznačajnije rezultate, a to je pravilnik o kontroli imovine i životnog stila policijskih službenika i službenika MUP-a. Izrada pravilnika, mogu da vas obradujem, da je izrada pravilnika u završnoj fazi i da će sve nelegalne aktivnosti koje su do sada sprovedene u cilju sticanja višemilionske koristi i sva nezakonita bogaćenja da će se otkriti i da će se naravno i procesuirati, da vidimo kako to neko sa prosječnom platom može da ima 48.000.000 na računu, kako neko sa prosječnom platom može da kupuje automobile od po 100 i preko 100.000 eura, kako neko sa prosječnom platom može da ima vile i zamkove na stotine i hiljade metara kvadratnih itd. i tome slično.

Međutim, sve ove strategije, planove, pravilnike koje donosimo i dokumenta ako ne bude pratila adekvatna primjena u praksi, ako ne bude pratila podrška svih ključnih resora, onda naši naponi na putu ka EU mogu biti, ajde da kažem, umanjeni. Stoga je važno zaista da svaki korak ka ostvarenju naših ciljeva prati i konkretan plan akcije i konkretna podrška. Ulazak u EU, to često pominjem, nije samo štrik u agendi, nije samo ispunjavanje obaveze radi obaveze, ulazak podrazumijeva suštinsku promjenu i suštinsku borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije. Samo temeljne neumorni i beskompromisne promjene i borba protiv organizovanog kriminala i korupcije mogu osigurati naš put ka Evropskoj uniji.

Dakle, neka nam na tom putu i hrabrost i odlučnost i pravda budu oružje i nema odustajanja i nema zaustavljanja, jer jedino na taj način možemo osloboditi državu i naše društvo koje se diči svojom čestitošću i integritetom.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.05.24 15:37:00)

Zahvaljujem, uvažena kolegice Vojinović.
Ministarka ne želi komentar.

Imamo još tri poslanička pitanja. U međuvremenu, imamo dva zahtjeva poslaničkih klubova Demokratske partije socijalista i Pokreta Evropa sad, da radimo do 16.00 odnosno do 17.00 časova. S obzirom da imamo praksu da izlazimo u susret ovakvim zahtjevima, predlažem da završimo danas sa ministarskim satom i u ponedjeljak da nastavimo sa redovnim radom.

Sada molim poslanicu Slađanu Kaluđerović, da uzme riječ i postavi pitanje ministarki Gorčević.
Izvolite.

SLADANA KALUĐEROVIĆ (10.05.24 15:37:41)

Uvaženi potpredsjedniče, poštovani potpredsjedniče Vlade, ministarko sa saradnikom, uvažene kolegice i kolege, poštovani građani i građanke Crne Gore,

Ono oko čega smo svi ovdje saglasni jeste evropska perspektiva Crne Gore i u tom pravcu jedna od važnijih inicijativa jeste plan rasta za Zapadni Balkan koji se zasniva na četiri stuba. Moje pitanje će biti i u tom pravcu. Prvi stub je jačanje ekonomske integracije sa jedinstvenim tržištem Evropske unije i Evropska unija će prije pristupanja otvoriti određena područja za zemlje Zapadnog Balkana čime će građani da konačno negdje osjete pravu opipljivost tih rezultata i opipljivu korist, a s druge strane tiče se slobode kretanja roba, usluga, radnika, jedinstveno digitalno tržište, dekarbonizacija energetskog sektora, oalkšan drumski transport i sl.

Drugi stub predstavlja jačanje ekonomske integracije unutar samog Zapadnog Balkana, koje se zasniva na zajedničkom regionalnom tržištu i to će negdje da donese rast svim ekonomijama zemalja Zapadnog Balkana oko 10%, pri čemu će, takođe, da se ekonomski potencijali iskoriste na mnogo bolji način i to uz poštovanje evropskih standarda, što će, naravno, da utiče i na privlačenje evropskih investitora.

Ono što jeste vrlo bitno jeste treći stub koji se odnosi na ubrzanje temeljnih reformi i to podrazumijeva da svaka zemlja Zapadnog Balkana negdje predstavi svoju reformsku agendu sa setom mjera odakle će se crpiti, čije će ispunjavanje da se oslobode finansijska sredstva, a ta sredstva iznose 6.000.000.000 eura, što je veoma značajno za čitav region. Od tih 6.000.000.000, pri čemu će 2.000.000.000 biti bespovratne pomoći, a 4.000.000.000 kredita sa povoljnim kamatama, od toga će pripasti oko 400.000.000 eura Crnoj Gori, što je vrlo bitno i zbog čega trebamo da istrajemo na tome da ispunimo i našu reformsku agendu i mjere iz te agende, a pitanje će biti svakako vezano za to.

Dakle, ta finansijska pomoć neće nam pasti s neba ukoliko mi ne budemo ispunili ono što su naši zadaci, a to se posebno tiče vladavine prava i ispunjavanje principa demokratije.

Mi smo svi svjesni da nam je u prethodnom periodu bivši režim ostavio hipoteku, kada je u pitanju vladavina prava, zbog čega je nama i sam evropski put bio blokiran. Zaista, ova parlamentarna većina zajedno sa dijelom konstruktivne opozicije i Vlada naravno i vaše resorno miinistarstvo, na čijem ste čelu, je pružila i dala napor i svakako ostvarili smo krupne pomake koji se najviše ogledaju u tome što smo deblokirali pravosuđe. Istaći ću, svakako, kompletiranje Ustavnog suda, izbor tri člana Sudskog savjeta, izbor guvernerke koja eto ne pripada pravosuđu, iako vrlo često mi u svim tim rezultatima spominjemo sam izbor guvernerke. Izabrali smo Vrhovnog državnog tužioca, što je veoma bitno za državu Crnu Goru i popis stanovništva koji se realizovao. Odbor za sveobuhvatnu izbornu reformu smo organizovali i radi svoj posao i očekujemo neke konkretnije rezultate u narednom periodu i svakako usvojili smo set bitnih zakona.

S druge strane i Tužilaštvo je profunkcionisalo i ostvarilo značajne rezultate u borbi protiv kriminala i korupcije, jer smo negdje svjesni da je u prethodnom periodu Crna Gora, maltene, pretvorena u privatnu državu privilegovanih pojedinaca i to se sad već mijenja.

Dakle, veoma bitno je da se sprovede reforma, da uspostavimo državu vladine prava i u tom pravcu ću Vam i postaviti sljedeće pitenje.

Koje su mjere iz oblasti vladavine prava definisane reformskom agendom za Plan rasta za Zapadni Balkan, koji predstavlja do sada najambicioznije finansijski paket pomoći Evropske unije za region, kao i koji je značaj tih mjera za dodjelu finansijske podrške Crnoj Gori od strane Evropske unije?

Hvala.

PREDSJEDAVALA BORIS PEJOVIĆ (10.05.24 15:42:09)

Zahvaljujem, kolegice Kaluđerović.

Pravo na odgovor ima ministarka Gorčević. Izvolite.

MAIDA GORČEVIĆ (10.05.24 15:42:14)

Zahvaljujem na postavljenom pitanju poslanici Kaluđerović.

Zaista dobro pitanje, s obzirom da u dijelu reformske agende, koja je zapravo sada već u završnoj fazi, već u narednim danima ona se usaglašava i finalne detalje dobijamo od strane Evropske komisije. S obzirom da je instrument Plan rasta za Zapadni Balkan prošao Evropski parlament, u ovom trenutku već vjerujem, možda je prilika da najavim održavanje Samita za Zapadni Balkan koji će se održati već sljedeće nedjelje 15. i 16. maja u Kotoru, gdje će biti lideri Zapadnog Balkana, ali i predstavnici Evropske komisije. Ovo

je jedan od možda najznačajnijih samita s obzirom da je posljednji koji se organizuje sada pred izbore koji se održavaju u Evropskom parlamentu. Ono što je zaista važno u dijelu regionalne saradnje u dijelu procesa koji nas očekuju prije dobijanja IBAR-a i ono što je ključ jeste da očekujemo da će reformska agenda biti usvojena odmah i nakon Samita.

Što se tiče reformske agende ona se sastoji iz četiri oblasti, ona pokriva 33 reformske mjere, od čega se i jedna oblast odnosi na vladavinu prava. Tu dolazi do nekog, da kažem, preklapanja u dijelu koji se odnosi na dobijanje IBAR-a sa jedne strane i privremenih mjerila iz poglavlja 23 i 24, a i ovog dijela koji se očekuje od nas na osnovu reformske agende. Dakle, to su mjere koje se donose iz oblasti i demokratije, pravosuđa, borbe protiv organizovanog kriminala, slobode medija, osnovnih ljudskih prava i viza politike. Između ostalog, podrazumijeva sprovođenje reforme izbornog zakonodavstva, imenovanja u pravosuđu, jačanju administrativnih kapaciteta u pravosudnim organima i sve ono o čemu smo već i danas govorili ovdje, sve o čemu su već institucije radile, ali i sam Parlament, jer ste pomenuli sami deblokadu pravosuđa i imenovanju u pravosuđu, odakle smo i počeli ovaj evropski put.

Sa druge strane radi se i o nizu seta zakona koj će, takođe, biti i dio privremenih mjerila kroz 23 i 24, u pitanju su Zakon o Sudskom savjetu i sudijama, Zakon o Državnom tužilaštvu, Zakon o Specijalnom državnom tužilaštvu i Zakon o sprečavanju korupcije. Set medijskih zakona, u pitanju su tri medijska zakona, kao i zakon o oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću, ali o usvajanju preporuka Komiteta za zabranu torture, u pripremi je usvajanje zakona o zabrani diskriminacije koji je usklađen sa najvišim evropskim standardima, kao i usvajanja standarda viznog režima u skladu sa ekvivalentnim EU listom.

Dakle, u narednom periodu očekuje nas dosta posla kada reformska agenda u pitanju. Ovaj dio koji se tiče vladavine prava, možda na našu sreću, dosta se poklapa sa dijelom koji se odnosi na poglavlja 23 i 24 i sigurna sam da već u junu ili julu mjesecu, jer još uvijek nemamo tačno potvrđeno kada možemo očekivati prvu tranšu u dijelu koja se odnosi od strane Evropske komisije ka Crnoj Gori.

Sigurna sam da će ovo biti jedna, nikada finansije i novac nijesu bila motivacija za evropski put, vjerujem da će ovo biti samo jedna dodatna motivacija možda i našoj administraciji da brže reformišemo određene oblasti, posebno jer imamo priliku da kroz na ovaj novac koji ste pomenuli, on iznosi nešto više od 400.000.000, možemo imati ozbiljan broj projekata koji će biti na korist cijelog našeg društva.

PREDSJEDAVALAČICA BORIS PEJOVIĆ (10.05.24 15:45:57)

Zahvaljujem.

Pravo na komentar ima poslanica Kaluđerović.

Izvolite.

SLAĐANA KALUĐEROVIĆ (10.05.24 15:46:04)

Zahvaljujem.

Svakako vladavina prava jeste nešto što predstavlja ulaznicu za samu Evropsku uniju. Međutim, to je nešto što je izuzetno bitno svim građanima Crne Gore kako bi konačno osjetili pravdu i, negdje, benefite. Pomenuli ste sve ekonomske benefite koje možemo imati i samim ovim ostvarenjem reformske agende putem instrumenta koji se tiče plana rasta za Zapadni Balkan. Svakako, reklo bi se na osnovu Vašeg odgovora, da će i Skupština Crne Gore imati važnu ulogu kada je u pitanju ispunjavanje ovih mjera i to u vidu zakona koji će doći na dnevni red Skupštine. Očekujem da parlamentarna većina odradi svoj posao kao što je i prethodnih pola godine u pravcu ubrzanja našeg evropskog puta i ostvarenje ekonomskih benefita, kao što sam rekala, za državu i generalno za građane Crne Gore. Budući da smo svi svjedoci i da pričamo o dobijanju IBAR-a i da se maltene sve pretovorilo u prije i poslije IBAR-a. Mene sad zanima što nas čeka nakon što mi dobijemo IBAR, ukoliko sve ovo ostvarimo, na dobrom smo putu i imamo pozitivna očekivanja, šta se dešava dan poslije i koje nas situacije očekuju?

PREDSJEDAVALAČICA BORIS PEJOVIĆ (10.05.24 15:47:29)

Zahvaljujem, uvažene koleginice.

Da li ministarka želi komentar? Želi.

Izvolite.

MAIDA GORČEVIĆ (10.05.24 15:47:35)

Da, kratko ću.

S obzirom da je pitanje šta poslije IBAR-a, ima li života poslije IBAR-a na kraju krajeva, s obzirom da IBAR jeste jedna od najčešćih pretraga na Guglu (Google) jer nije bilo ni prilike da prije ove Vlade govorimo o IBAR-u toliko često i da nam to bude jedna riječ, na kraju krajeva, koja nas je sve ujedinila u dijelu evropskih integracija.

Ono što mislim da poslije IBAR-a tek predstoji posao, to stalno ponavljam. Poslije IBAR-a nam dolazi CBAR (Clousing Benchmark) tako da dolazimo i do zatvaranja poglavlja i tada zaista očekujemo još dodatnu komunikaciju, saradnju koja će se nastaviti se jer dobijanje IBAR-a jeste nešto što je prva kočnica i jedna stepenica koja je izuzetno velika za nas, a koju već godinama nijesmo mogli da dosegne. Ona se sada nalazi bukvalno ispred nas. Vjerujem da će Parlament u narednim danima pokazati jedan odgovoran odnos prema svima ovima privremenim mjerilima o kojima smo danas govorili sada Vlada već završava svoj dio posla oko dobijanja IBAR-a, na Parlamentu je sljedeći zadatak. Nakon IBAR-a dolazimo u onu završnu fazu koja jeste možda najiscrpnija, najteža, zatvaranje poglavlja, dodatna pregovaranja u dijelu šta nakon zatvorenih poglavlja. Ugovor koji se potpisuje, takođe, sa Evropskom unijom, tako da u tom dijelu nas očekuje zaista dosta posla, dosta živaca da kažem, s obzira da već smo 12 godina u ovom procesu i veliki broj izazova u dijelu i očuvanja ovog momenata i ovog prioriteta, kao što su evropske integracije, a mislim da to neće biti problem.

PREDSJEDAVALJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.05.24 15:49:24)

Zahvaljujem, ministarko Gorčević.

Da li poslanica Kaluđerović želi komentar? Imate pravo dva minuta. Ne želite, u redu.

Prelazimo na sljedeće poslaničko pitanje i molim kolegu Nikollu Camaja da uzme riječ i postavi pitanje.

Izvolite.

NIKOLLA CAMAJ (10.05.24 15:49:36)

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Uvažena ministarko Gorčević, potpredsjedniče Vlade, uvaženi Zenoviću glavni pregovaraču,

Na samom početku želim da pohvalim vaš rad i posvećenost, što dokazujete i ovim neposrednim razgovorom danas ovdje pred poslanicima i pred građanima Crne Gore.

Dragi građani, /pozdrav na albanskom jeziku/ kolege i kolegice,

Danas smo u ovoj Skupštini imali jedan veoma važan i dobar, rekao bih, konstruktivan sastanak sa ambasadorima zemalja Evropske unije, u organizaciji Odbora za evropske integracije. Želim ovom prilikom, i drugi su bili prisutni, ali nijesu prenijeli utiske, želim da radi građana Crne Gore i radi vas prenesem utiske sa tog sastanka na kome smo za dosadašnji rad i Skupštine i Vlade smo dobili samo pohvale. Naime, njihova konstatacija da je većina veoma otvorena, a opozicija konstruktivna, je veoma značajna da kao takva ostane i dalje, kako bi Vlada mogla biti posvećena da ima sigurnu podršku za sve što bude uradila u pravcu eurointegracija. Na osnovu toga što smo čuli danas IBAR je gotova i zaslužena stvar nego je pitanje svih pitanja šta posle IBAR-a jer se IBAR-om samo oživljava, daje se život pregovorima, pregovori su bili zaspali, ovime ih budimo. Znači, kreće ta akcija glavnih pregovora u čemu svakako važnu i neposrednu ulogu i značaj ćete imati i vi i pregovarači i ministar unutrašnjih poslova, ali svakako i djelovi Vlade koji moraju da uredi i da pripreme naše društvo jer mi nećemo Evropu kao destinaciju mi hoćemo Evropu ovdje. Zato za nas Evropa treba biti način življenja, način života i tome se trebamo prilagoditi, normalno na tome treba raditi sa građanima, mada svi pokazatelji su tu na strani toga da barem 80% građana podržava da postanemo dio Evropske unije. Zato još da dodam da se o dosta toga što sam mislio pitati uvaženu ministarku danas ovdje se pričalo i pitalo, ali ipak s obzirom da posla ostaje i za Vladu i za nas u Skupštini nekako sam prepoznao i kroz te kontakte, aktivnosti ovdje da ipak tu su neki posebni elementi na koje se mora obratiti pažnja nakon otvaranja IBAR-a. Lično sam prepoznao nekoliko tih ključnih oblasti gdje mi moramo malo jače raditi, brže raditi, biti brzi i efikasni jer vrijeme ne radi baš za nas, jer tu su rokovi koji su tvrdoglavi i koje moramo pošto-poto ispoštovati. Ubacio sam nekako u te naše prioritete i mišljenje, s obzirom da to prepoznaje Skupština, izborna zakonodavstvo, koliko je ono prisutno, koliko možemo dobiti pomoći. Veoma je bitno kroz te kontakte da vidimo i šta nam se pruža jer mislim da crnogorski izborni model je zastario da mi moramo tražiti nove modele, moramo nuditi nešto drugo na političkom tržištu i s obzirom da ima gotovih modela ne bi možda pametno bilo da previše gubimo vrijeme da mi tragamo za nekim autohtonim modelom nego da

uzmemo nešto gotovo. Dovoljno je da vidimo samo u okruženju. Mislim da je krivično zakonodavstvo veoma bitno pogotovo u dijelu organizovanog kriminala, korupcije načina zaplijene bogatstva stečene kriminalnim radnjama. O tome je bilo i prije riječi svakako, ali mislim da mi moramo kapital koji se kriminalnim radnjama sklonio i vjerovatno i u nečim budžovarima, ne znam, u dušecima, gdje se drži taj novac jer je nelegalan dok je nelegalan znači negdje je u gotovini. Taj novac treba da se vrati u legalne tokove da bi od toga građani Crne Gore imali dobiti, da bi na osnovu toga povećali standard građana, povećali primanje i ono o čemu se često ovdje govori, socijalna davanja i u tom dijelu treba da se pomogne. Imali smo prije par dana zakon i veoma je bitno da ne mislimo samo o novorođenčadima nego o stvaranju i pomoći pri stvaranju novih porodica jer nema nataliteta bez porodica. Mi smo ipak tradicionalno društvo i sem nekog ekcesa inače porodica je znači osnov toga.

Ono još što je veoma bitno, mislim da se na to mora obratiti pažnja, jeste decentralizacija, manjinska prava i veoma bitno je očuvanje naše okoline, ono što nam je bog dao. Svi znamo da je veoma lijepo, veoma primamljivo, ali mislim da ova ljepota oko nas traži malo više brige.

Još jedno pitanje, možda nije direktno za vas, ali koristim priliku barem da se sa tim upoznamo kod predsjednika Vlade koji je odgovoran za oblast bezbjednosti, a u vezi je sa Berlinskim procesom, cirkulacija u regionu. Mislim da se mora nešto uraditi na početku turističke sezone, da ubrzamo granični prelaze, da su efikasniji, efektivniji. Ne znam koliko imate šanse da putujete ili neko od vas da vidi kilometarske kolone, na 40 stepeni nije lako izdržati. Mislim da se tu, u saradnji s našim susjedima, može učiniti nešto da, ipak, olakšamo tim ljudima koji dolaze da se odmore u Crnoj Gori, a mi od toga imamo i koristi. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.05.24 15:56:26)

Zahvaljujem, kolega Camaj.

Pravo na odgovor ima ministarka Gorčević. Izvolite.

MAIDA GORČEVIĆ (10.05.24 15:56:31)

Poštovani poslaniče Camaj, zahvaljujem na konstataciji.

Zaista je vidno što su uradili Vlada i Parlament u prethodnih nekoliko mjeseci. Mislim da se to vidi u Crnoj Gori i van granica Crne Gore. Mi smo samo zatvorili tri poglavlja, privremeno. Dakle, očekuju nas reforme u svim mogućim poglavljima i u svim mogućim sferama društva. Očekuje nas ozbiljan rad nakon IBAR-a koji ste pomenuli, a za koji smo na kraju svi zaslužni.

Ono što mislim kada je u pitanju izborno zakonodavstvo, tu je možda najbitnije da se uključi sam parlament kroz Odbor za sveobuhvatnu reformu izbornog zakonodavstva iz razloga što je tu saradnja i parlamentarne većine i opozicije. U ovom trenutku mislim da je to važno, ne samo radi Šavnika nego svih budućih procesa i mogućih zloupotreba onih koje su se dešavalo u prethodnom vremenskom periodu, ali i zbog toga kako bismo mogli da imamo izbore kako na lokalnom tako na državnom nivou na najbolji način u skladu s evropskim standardima.

Pomenuli ste krivično zakonodavstvo i borbu protiv organizovanog kriminala. Mislim da je to prva stepenica upravo s ovim privremenim mjerilima 23 i 24. Ne može se niti država niti vladavina prava graditi preko noći. Moramo to raditi postepeno. Imamo i veliki broj naslijeđenih problema. Operativni zaključci, koliko god da smo ih mi izvukli iz privremenih mjerila, neće nam sami po sebi riješiti stvari ukoliko ne budemo ulagali u nezavisnost institucija koje se upravo bave vladavinom prava. Isto tako, konstantna komunikacija koju imamo sa našim međunarodnim partnerima, koja nam pomaže da završavamo ovaj dio posla, posebno oko organizovanog kriminala i korupcije.

S druge strane, očekuje nas veliki posao. Dobro je što ste pomenuli upravo ovaj dio regionalne saradnje. To će biti jedna od tema sada na Samitu u Kotoru kada ćemo razgovarati o ubrzanju i samog prelaska preko, ne samo za putnike nego i transport, jer je to jedna od tema koja dodatno opterećuje cijeli region, ali ne samo region nego one države koje se graniče sa državama koje su već članice Evropske unije. Kažem, u narednom periodu očekuje nas dosta posla. Vidim da postoji volja i ne samo unutar Vlade nego unutar cijelog društva, momenat koji moramo iskoristiti. S druge strane, imamo ohrabrujuće i poruke koje nijesu deklarativnog karaktera, možda i rijetko jer često smo imali priliku da dobijamo određenu pohvalu, ali ne na kraju i druge stvari koje su se ticale finansija, donacija i eksperata koje nam se sada nude. Ono što mogu da tvrdim i da vam garantujem jeste da će Crna Gora iskoristiti ovu šansu, da će iskoristiti sve ono što nam se nudi, nadam se na najbolji mogući način, upravo radi svih nas.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.05.24 15:59:45)

Zahvaljujem.

Pravo na komentar ima poslanik Nikolla Camaj. Izvolite.

NIKOLLA CAMAJ (10.05.24 15:59:48)

Samo ću kratak komentar, ne vjerujem da ima nešto dodatno da se pita. Samo da konstatujem ono što sam prije par dana rekao. Mislim da ova većina ima istorijsku šansu da ispuni jedan životni san generacije i da postanemo dio Evropske unije. Mislim da se ta istorijska šansa ne smije tračiti.

Mi Albanci, kao i ostale manjine, smo podržali, svi znamo, nije to davno bilo, jednu drugu strukturu dok je radila na osamostaljenju države, dok je Crnu Goru uvela u NATO, dok je radila lijepo stvari, ali nikako nijesmo podržali ono što nije lijepo i čega smo svi svjesni. Svaki dan sve više toga izlazi i faktički je postalo kamen oko vrata i toj političkoj grupaciji i nije mogla jednostavno da sprovede ovaj projekat koji je veoma bitan za nas. Mislim da ovakvim pristupom mi možemo ovaj projekat izvesti do kraja, i pored disonantnih tonova i pored neke teorije koja ponekad nije u duhu onoga što je naša generalna priča. Mislim da to trebamo staviti u domen političke priče koja je dozvoljena u Skupštini, veoma je bitno da se uzimaju pravične odluke, prave odluke, odluke koje se očekuju od nas.

Dodao bih dvije stvari u vezi s konstatacijama. Tu smo malo pomenuli, ali nije bilo riječi o državljanstvima. U Crnoj Gori je mogao dobiti neko ekonomsko državljanstvo sa par stotina hiljada eura ulaganja. Mi imamo naše ljude koji žive vani koji imaju milionska ulaganja, nasljedstvo od svojih predaka i oni što su sami radili i nemaju državljanstvo. Mislim da je to nešto što nas očekuje da drugačije riješimo. Mislim da je to u fonu onoga što je Evropska unija.

Kada su u pitanju prava manjina, prava manjina vežem sa državljanstvom i sa Zakonom o decentralizaciji. Jer, ipak, manjine su manje više većinsko stanovništvo u par gradova i veoma je bitno da se izvrši ta decentralizacija kako bi mogli svoje resurse da koriste na nivou zajednice gdje žive. Samo ću vam reći jednu stvar. Prije par dana, često obilazim Crnu Goru, bio sam do Rijeke Crnojevića. Uživao sam gledajući ljepotu biznisa što su ljudi razvili upravo tim restoranima, kafeima i tim brodićima kojima voze turiste. Samo ću vam reći da na području opštine Tuzi nemamo nešto slično, a skoro dvije trećine jezera su upravo na području opštine Tuzi. Zato vežem tu decentralizaciju, kao veoma bitnu, da bi sami građani imali nešto od toga.

Posebna prava nijeste pomenuli u kontekstu moje priče, nego prije, znači prava manjina kao jednaka prava za sve. Manjine su posebne i zato postoji korpus posebnih prava, to moramo imati na umu. Jednaka prava jesu za sve. Jednaka prava su svi putevi gdje mogu proći svi građani. Međutim, jeste li vidjeli da smo napravili pristupe za hendikepirane osobe da bi mogli proći. To su ta posebna prava. Manjine imaju jednu potrebu. Jer, iza istog plotu da sjedi čovjek od dva metra i čovjek od metar i osamdeset ne vide isto. Ta stolica od dvadeset santimetara, da bi bio ravan sa ovim od dvadeset centimetara, to je ta afirmativna akcija, to su ta posebna prava. Mislim da mi moramo poraditi na tome. Poradilo se i u prošlosti kada je u pitanju izborna zakonodavstvo, ali odjednom se odustalo i stalo na tome. Mislim da sve u kompletu mira moramo na tome raditi. Jednostavno svi moramo, bez obzira na nacionalnu pripadnost, da učinimo, da država učini sve da svi je dožive isto. Jer, dok neka grupacija nema dovoljan nivo prava ne može je doživjeti isto, ni državu, ni institucije. Da bi građani doživjeli institucije baš kao svoje, moramo učiniti maksimum da to tako i bude. Hvala vam.

PREDSJEDAVALAČI BORIS PEJOVIĆ (10.05.24 16:04:30)

Zahvaljujem, kolega Camaj.

Pravo na komentar ima ministarka Gorčević. Ne želi.

Imamo još jedno poslaničko pitanje.

Molim kolegicu Jevrosimu Pejović da uzme riječ i postavi pitanje. Izvolite.

JEVROSIMA PEJOVIĆ (10.05.24 16:04:49)

Zahvaljujem, uvaženi kolega Pejoviću.

Uvažena ministarko i glavni pregovaraču, poštovani građani,

Na samom početku bih rekla da pitanje integracije nije samo političko pitanje. To je za građane Crne Gore duboko lično pitanje jer se bavi njihovom budućnošću. Svako ko svojim neznanjem, nedostatkom kompetencija, vještina ili volje ugrozi njihovu evropsku budućnost u meni, vjerujem u većini ljudi iz ovih

klupa, će imati političkog neprijatelja. Naši građani koji procvjetaju kada dođu u uređeni sistem zaslužuju i evropske zakone, zaslužuju i evropske institucije i, na kraju krajeva, zaslužuju evropski standard. Danas ste u više navrata rekli šta sve nijeste završili i do današnjeg dana vi nijeste usvojili na Vladi nijednu strategiju i nijedan predlog zakona. To je dragi građani prvi korak u ispunjenju većine onih obaveza koje su nam potrebne za dobijanje IBAR-a, odnosno, ispravite me ako griješim, ali za dobijanje IBAR-a je ispunjen samo onaj jedan uslov na koji smo vas, kolegistica Ćinćur i primorale, odnosno završena su imenovanja u pravosuđu. Podsjetiću Vas da do samo prije nekoliko mjeseci Vaš najvažniji cilj je bio da zasjednete u bilo kakvu fotelju, pa makar i tu Ministarstva evropskih poslova i tada Vam je bilo svejedno hoćemo li imati nepotpun sudski Savjet, hoćemo li moći da izaberemo sedmog sudiju Ustavnog suda ili pak hoćemo li moći da izaberemo VDT-a. Podsjetiću Vas, tada Vam je bilo svejedno hoćemo li imati dovoljno ruku za izbor VDT-a, odnosno hoće li vrhovni državni tužilac biti gospođa Mugoša ili gospodin Marković, a podsjetiću Vas da Vam je trebalo ukupno dva dana da revidirate svoj stav i dođete na moju političku platformu i upravo zbog toga Vam ne vjerujem da posjedujete kako znanje, tako ni volju da zaista izvršite reforme u oblasti pravosuđa.

Koliko je dezorganizovano ministarstvo na čijem ste čelu najbolje nam govori primjer Zakona o elektronskim komunikacijama. Na Vašem prvom saslušanju na Odboru za evropske integracije Vi ste bili upozoreni da predložene izmjene tog zakona nijesu u skladu sa evropskim direktivama. Uprkos tome nedjelju dana kasnije mi smo dobili pozitivno mišljenje na ovaj predlog zakona od strane vaše Vlade. Podsjetiću Vas da je i evropska ambasadorica reagovala i upozorila Vas da griješite, srećom je predsjednik vratio taj zakon ponovo u skupštinsku proceduru, pa smo mogli da ispravimo Vaš nerad. To Vas nije zaustavilo jer prilikom skandaloznog imenovanja Savjeta EKIP-a kada ste se posvađali, čijeg ćete kuma, rođaka, brata i tome slično, uhljebiti Vi ste zloupotrijebili poziciju ministarke evropskih poslova i izdali ste skandalozno saopštenje gdje apelujete na Skupštinu da zaustavi proces imenovanja Savjeta EKIP-a. Komično je što ste ovo saopštenje uklonili sa sajta Vlade, ali ga nijeste mogli ukloniti sa sajta medija kojima ste ga uredno poslali i, takođe, prilikom Gugl (Google) pretrage postoji i link koji vodi do sajta Vlade gdje je prvobitno bilo objavljeno to saopštenje.

Moje pitanje Vama glasi - da li ste svjesni svojih grešaka i da li ćete se izviniti građanima Crne Gore za svoj nerad i za ove propuste, jer njima ugrožavate našu evropsku budućnost?

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALAČI BORIS PEJOVIĆ (10.05.24 16:09:26)

Zahvaljujem.

Pravo na odgovor ima ministarka Gorčević.

MAIDA GORČEVIĆ (10.05.24 16:09:34)

Zahvaljujem na postavljenom pitanju, gospođo Pejović, poslanice Pejović.

Zaista nema razloga da se izvinjavam nikome, niti građanima niti Vama, niti bilo kome. Ja sam došla danas ovdje da pokažem šta je to šta je sve urađeno.

Ono što bih Vam savjetovala, prijateljski, jeste da ne budete lični u nastupima jer se to i te kako vidi. Mislim da za ovaj kratak period pokazalo je, ne samo rad moj nego rad cijele Vlade, rad svih ljudi kojima su zaista evropske integracije na prvom mjestu. Pominjete neka saopštenja koja su sklanjanja ili nešto, zaista to ne vidim, niti je bilo šta sklanjano, ali je veoma lijepo da to pomenete, odlično je da pratite, da se bavite nekakvim potpuno trivijalnim stvarima. U ovom trenutku iza svake izgovorene riječi, iza svakog saopštenja koje sam potpisala - stojim. Vjerujem da iza mene stoje rezultati i tek će se ti rezultati, vjerovatno, vidjeti. Pomenuli ste da do sada Vlada nije uradila ništa. Zapravo, do sada je Vlada uradila toliko stvari da Vi očigledno nijeste mogli sve to da ispratite, ali evo da pomenem, možda nijeste ni pratili od samog početka moje izlaganje u dijelu kada sam rekla da sve ovo što je bio dio privremenih mjerila se radi u komunikaciji sa Evropskom komisijom. Zašto još uvijek nije usvojeno na Vladi? Zato što trenutno dobijamo komentare od strane Evropske komisije i dobijamo komentare od strane Venecijanske komisije za određeni dio zakona. Onog trenutka kada budemo dobili komentare, mišljenja, da možemo usvojiti na Vladi to će tada na kraju doći i ovdje na glasanje u Parlamentu.

Tako da zahvaljujem na postavljenom pitanju.

PREDSJEDAVALAČI BORIS PEJOVIĆ (10.05.24 16:11:13)

Zahvaljujem.
Pravo na komentar ima poslanica Pejović. Izvolite.

JEVROSIMA PEJOVIĆ (10.05.24 16:11:20)

Zahvaljujem.

Samo da ponovo utvrdimo, ništa nije usvojeno na Vladi i hvala Vam što ste i u svom komentaru to potvrdili. Tačno je da jesam lična jer pitanje integracija je za mene vrlo lično pitanje, kao i za većinu građana Crne Gore, odnosno za sve građane Crne Gore. Svako ko ugrozi evropsku budućnost tih građana, a i mene lično, ima osudu za svoj rad. Naravno da pratim Vaš rad, jer je to moj posao. Ja sam zbog toga plaćena, ja sam članica Odbora za evropske integracije i mene građani, isto kao i Vas, ne malo, plaćaju za svoj posao. Bilo bi dobro da nešto od ovoga što sam Vam sugerisala uzmete, saslušate i unaprijedite svoj rad. Mnogo mi je žao što ne koristite ni znanje, ni dobru volju ljudi iz skupštinskog Odbora za evropske integracije koji su i vašoj Vladi otvarali vrata u Briselu, jer i pozicija i opozicija šalje jednu proevropsku poruku tamo i na taj način i Vama pomažemo.

Umjesto toga, Vi dozvoljavate da premijer i ministar vanjskih poslova zloupotrebljavaju Vas i Vaš rodni nacionalni i vjerski identitet i šalju Vas na Kosovo, gdje se isprovocirali zvaničnike jedne, a prevarili zvaničnike druge susjedne države, jer podsjetiću Vas da ste tada obećali kosovskim zvaničnicima da ćete podržati članstvo Kosova u Savjet Evrope. Međutim, par dana kasnije kolega iz Vašeg poslaničkog kluba je na glasanju u Parizu ostao uzdržan. Vi ćete kao neko ko je zadužen za proces evropskih integracija saradivati i sa zvaničnicima Srbije i sa zvaničnicima Kosova i to nije lijepa poruka koju bi trebalo poslati, a to što ste Vi lično dozvolili da Vas zloupotrijebe najbolje govori o integritetu cjelokupne vaše Vlade. Opet ću ponoviti, da je pitanje integracija i za mene i za građane vrlo lično pitanje i svako ko u ovako globalno opasnom momentu dovede u pitanje i stavi na kocku našu evropsku budućnost za mene lično je na nivou izdajnika nacionalnih interesa Crne Gore. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.05.24 16:14:19)

Zahvaljujem poslanice Pejović.
Pravo na komentar ima ministarka Gorčević. Izvolite.

MAIDA GORČEVIĆ (10.05.24 16:14:27)

Zahvaljujem na dodatnom pitanju.

Moram da kažem Vi znate, zapravo ne znam da li znate procedure, ali evo sad ću Vas upoznati sa sa istom, moj odlazak na Kosovo je bio dogovoren mjesec i po prije samog odlaska, zato što postoje određene platforme, dogovor i sve ostalo. Moj odlazak na Kosovo je bio isto iz razloga potpisivanja ugovora koji se ticao prekogranične saradnje i ovo je bio samo jedan momenat koji se desio u međuvremenu. Tako da niti sam poslana da bih se pravdala nekom, da bih bila zloupotrijebljena ili bilo šta. Vjerujte da u tom dijelu zaista smatram da pitanje zloupotrebe možda najbolje da postavite sebi. Da li ste Vi zloupotrijebljeni ili nijeste, možda ako ste zloupotrijebljeni pa ste zato izašli iz Pokreta Evropa sad. Mislim da uvijek treba krenuti od sebe, s ozbirom na to da ste dosta lični krenite od sebe lično, pa idemo dalje.

Nemorate da brinite za evropske integracije, zahvaljujem na svim sugestijama, kao i svim drugim kolegama u Parlamentu, a Vlada će da radi najbolje moguće i to, vjerujte, vide svi oni koji nisu lični i koji daju pohvale i podrške. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.05.24 16:15:33)

Zahvaljujem.
Pravo na komentar ima poslanica Pejović, dva minuta. Izvolite.

JEVROSIMA PEJOVIĆ (10.05.24 16:15:39)

Zahvaljujem, ministarko Gorčević.

Podsjetiću naše građane da ste Vi upravo izbor Savjeta jedne od najvažnijih agencija nazvali trivijalnim pitanjem, smatram da nijesam govorila o trivijalnim stvarima, da Vašu neozbiljnost na koju sam ukazala ste, takođe, pokušali negdje minimalizovati i, da, građani savršeno vide kako funkcioniše Vlada. Ova Vlada definitivno nije na evropskom putu, jer put kojim se vi krećete sa partijskim zapošljavanjem, dozvoljavanjem, doslovno, da se ne samo Vi nego i čitav identitet i identitet određenih zajednica zloupotrijebi nije evropski put već vodi u endemsku korupciju i to nijesu evropske vrijednosti. Meni je veoma žao što Vi za ovo vrijeme to nijeste razumjeli. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.05.24 16:16:49)

Zahvaljujem.

Ovim je završen današnji radni, natavljamo u ponedjeljak. Zahvaljujem.